

Ji bo Azadiya Netewa Kurd û Serbixwebûna Kurdistanê
Kürdistan'ın Bağımsızlığı ve Kürt Ulusunun Özgürlüğü İçin

WEŞANA
NAWENDÎ YA
PARTIYA
RİZGARIYA
KURDISTAN

rızgari

Bijî Têkosîna Rizgariya Netewî û Civakiya Kurdistan
Yaşasın Kürdistan'ın Ulusal ve Toplumsal Kurtuluş Mücadelesi

KÜRDISTAN
KURTULUŞ
PARTİSİ
MERKEZ
YAYIN ORGANI

MARKSİST ÖĞRETİ, SSCB PRATIĞI, "YENİDEN YAPILANMA" üzerine...

(Teorik/İdeolojik saptamalar - program eleştirisi)

(geçen sayıdan devam. VI. Bölüm)

www.arsivakurdi.org

WEŞANÊ QEDROYE ,BE DRAF TE BELAVKÎRÎN/KADRO YAYINI ,PARASIZ DAĞITILIR.

rızgari

PARTIYA RIZGARIYA KURDISTAN
KURDISTAN KURTULUŞ PARTİSİ
(r i z g a r i)
WEŞANÊ NAWENDÎ
MERKEZ YAYIN ORGANI

Çirf-Ekim/1990
Çile-Ocak/1991

Hejmar-Sayı:24/25

Navnîşana Pêwendîyên Navnetewî/

Uluslararası İlişki Adresi:

Post Box :105 / 4019 BASEL
SCHWEIZ

BU SAYIDA/DİVİ HEJMARIDA:

- *Sernivîs/Başyazı.(sh:7 - 23)
- *Şiir.(sh:24)
- *Dî Serê Delavê da rewşa dawiyê û tewrê me. Leystikên CT'yê 'nû' li ser TRNK'ê:'Serbest' kirina zimanê kurdî. (sh:25 - 53)
- *Değerlendirme. (sh:27 - 41)
- *Fikrandina Sîyasî.(sh:42 - 47)
- *Siyasi Yorum.(sh:48 - 53)
- *MARKSİST ÖĞRETİ,SSCB PRATIĞI ve YENİDEN YAPILANMA...(geçen sayıdan devam) (sh:55 - 110)
- *İ.BEŞİKÇİ'NİN YENİ TEZLERİ ÜZERİNE. (111 - 159)
-I- Beşikçi'nin "Yeni Tezler"i Bili-me,Kürdistan Gerçeklerine Aykırı ve Yanlıştır. N.LOKMAN.(sh:113 - 142)

- II-Beşikçi'nin "İlk Kurşun Teorisi" üzerine. N.BORA.(sh:143 - 148)
- III-Beşikçi'nin Yeni Tezlerine Genel Bir Bakış. A.FEWZİ.(sh:149 - 159)
- *KUKM'de Birlik ve Bazı Sorunlar Üzerine. (sh:161 - 173)
- *Siyasi Yorum. (sh:175 - 188)
- *CEZAEVİ'NDEKİ YOLDAŞLARIMIZDAN MESAJLAR.(sh:189 - 225)
- Aydın Cezaevi. R.CIWAN. (sh:191-200)
- Gaziantep Cezaevi.N.AGİT.(sh:201-208)
- Bartın Cezaevi. S.ROJAN.(sh:209-213)
- *Bir Değerlendirme. PERİNÇEK ve SP'NİN İFLAH OLMAZ KEMALİZM'İ ÜZERİNE. S.Rojan (sh:214 - 225)
- *Bir Eleştiri. "TOPLUMSAL KURTULUŞ" DERGİSİ'NİN 34-35. sayısında "A.Fuat" imzalı Bir Eleştiri'nin Eleştirisi Üzerine Kısa Belirlemeler. (sh:227 - 236)
- KÜRTÇE'NİN YASAKLANMASI KANUNU : "Yeni Dil Kanunu".(sh:237 - 240)
- *ZAGONA GEDEXEKİRİNA KURDI L.. (241 - 244)

* sernivîs *

PARTIYA RIZGARIYA Rizgarî, jivir 14 sal pêş li Tirkîyê dest bi weşînê kir û li Kurdistanê bi dengdarî alîkariya girsan girtibû.. Dîsa di vî **KURDISTAN (rizgarî)** demê da bi fikrê wiyên siyasal û îdeolojîk ku li Kurdistan û li Tirkîyê nû ketibû naverokê jî. Erişên giring lê hatibû kirin. **KETINA SALA 3...(*)** Rizgarî, di xetta ambargoya ku liser hatibû damezirandin jî, di şerekî zehmet da hatibû heştin. Lê, li dij ambargo û erişan, fikrên xwe yên siyasî û îdeolojîk bi bawerîkî mezin parast.

Bi hatina 1978 an, pirsê rêxistinî bi awakî haniha kete pêşiya endamên Rizgarî. Zehmetiya girtina girseyên zana ku li der û dorê kovera Rizgarî civîbûn li holê bû. Hevalên serok ku li pêşî dahatin xûyan jî di zanîna vî karîda bûn. Senteza vî fikrê siyasî ku di girsanda deng daye gihîştiniya Partî û di daxwaziya wî da par kirina kara jî pêwîst bu...

Va, tam di vê rawestê da lir ser tevgerame bi levna zorîtiya û ambargo peyda bûn. Ev ambargo jî hinek endamên nivîskar pêça bû dawî jî dît. **Rizgarî** hat parkirin... Di rawesta gihîştina parbûna tevgerame bi bû lêxistina derpekî giring...

Li dij vî derpa giran ku ji derva li tevgerame hat xistin, qadroyên bi bir û bawerên **Rizgarî**, dinav demekî kurt da ji rewşa nîcelika 1978 an derxist, xiste rewşa babeta qiwetêkî zexmtir.. Lê ev zehmet bû, Ew ketina ku em ketibûnê, rastîya wî me xistibûn navbera teqereq - reqereq da , Em rast li pirsên hevalên ku karê xweyên bingehî ji bir kir û li cî nanîbûn jî hatin. Perspektîfa demên dirêj, cî cî hesabên demên kurt ra li hev ketin. Bi van tevanra derbazbûna vî pira teng û çetin hat serfirazkirin. Edî me giştî qiweta xwe dabû rexistinîyê û em hatin vî cîyî jî... Ev car tirpana cûnta Milîtarîst Broqratik 12 Ilonê tevgerame qefilandibû. Hinek hevalên li pêş jî ketin ber vî tirpanê. Ev hal li ber karanina programame asteng nebû. Lê bi tebayî derp li çespendinê da bû. Bi tevê van kêmasîyan karên rexistinî jî alîyê hevalên meyên li der va hat domkirin.

*

Di 1981-83'an da bi tevgerame siyasîva girêdayî di daxwazîya sazkirina kar û barê leşkerîyê da, me derpekî nû xwar û me ji qadroyan geflekî windakir. Em tevê xeletên ku hatibûkirin bûn.

Bi avakî nû û zexm hesabê hevcivînê hatkirin. Heta 1985'an bédeng û dema amadebûnê hat jîyan. Lê, di vî dema bê dengî da jî, ji bo bilindgirtina mirûzkên qedroya ji kara paş nahat mayîn û peşîya telefbûna gelek hevalan hat girtin. Piştê dema 85'an bi qadroyên ku mabûn bi bawerî kî giring dest bi karê rêxistinî hat kirin di rawesta vî baweriyê da 25 Çirî 1987'an da **PARTIYA RÎZGARIYA KURDÎSTAN** (rizgarî) hat sazkirin.

*

Sazbûna **PARTIYA RÎZGARIYA KURDÎSTAN** ji nav û derva restê demekî ne baş hat. Qelşê rexê sosyalîst, ji alîkîva ji hev vebûn û rizî bûn, mîna kabûsekî çok da ser tekoşîna siyasala giştî. Bi taybetî rêvebir û rêdarên rêxistinên xwe bi avayê **warên** (kamp) "sosyalîst" di navnetewî da ketin şaşîkî. Di aliyê dinda jî yên ku bi poçika **p r a g m a t î z m ê** amadeyê eşkeretîya bûn jî, gihîştî bû qefa giring. Piştê 12'ê Ilonê li dijîtiya dewletê di her aliyê da tevgera siyasî belabun û serî tevlêhev bûna tevgerê siyasî zêde bûn, ne dihat hesabkirin. Programa emperyalîst û qolonyalîstan ku dixwastin bi kar binin. Zêde kirina siyasîyê kû, di hewayê bi mij da nû va rêxistinî ji sifrê pêwîst bû...

Rizgarî, sazûna xwe virda ji bo Kurdistanê karê pêşkêş kirina perspektîfên îdeolojîk, teorîk û siyasalên rast jî berneda.

Her dem mitewazîti kir. Xwe danenî nav navendîya Tekoşîna Rizgariya Netewa Kurdistanê. Li dijî fikrê ku digotin em navedin jî derket. Diher demîda Kurdistanê bi seranser digirt. Bi rexne xwedî li demên pêşî derket. Bi van tevanra îhmala qiweta xwe yê giring-jî nekir. Bi qadroyên deh salane ku bi cerbê hatîne hevîrkin. Di sêngera îro da li Kurdistanê çandina siyasetê danî pêşîya xwe. Tekoşîna Rizgariya Netewa Kurdistanê di **ENIYA YEKBONA ERIŞE** da hesab kir. Perspektîfa wî ya siyasetî, safîkirina dagiriya leşkerî, di armancên stratejîk da ser û yekem giring, ittîfaqa **siyaseta Eniya Rizgariya Netewî** didît. Karên di vî rêy da qet lipaş nehîşt û anî cî. Enî û ittîfaqên ku ji bo Kurdistanê xwedî babete, di nav da cî girt.

Lê, ji bo vê kirûya me jî hat dînamît kirin. Bi dîtina me ne partiyame, pêşhatiya dînamîtkîrîna rastîya perspektîfên siyasetal Kurdistanê bû. Di navendî da bi "mij-duman" winda bû çû. Ev rewş di hêviyê me da tu daxistinek çê nekir. Baweriyame eve ku, ji bo azadiya netewa me û serbixwebûna welatê me de pêwîst di **ENIYA YEKBONA ERIŞE** da, yekbûn wê miheqeq çê bibe. Ev kar. Metirsîyên hemberîhev ku Kurdistan têdaye. Bi anîna ber çahva zêdetir kêtiye rewşa mecburi. Îro li Kurdistanê kaosekî mezin di jîyanêda ye. Bela kî giran li ser **Tekoşîna Rizgariya Netewa Kurdistanê**ye Programên emperyalîst û qolonyalîstan bi darê zorê li ser avahiyên siyasetên Kurdistanî bidin qebûlkin.

Emperyalîstan di gera helkirina tevlêhevîya li rojhelata navîn da. Dewletên qolonyalîst jî bi avayê xwe ji bo bi avakî "baş" "helkirina" pîrsa Kurdistanê di nav her avay da di nav mazatandane. Tê dîtin ku, qîwetên sîyasîyên Kurdistanî jî dixwazin bikişînin nav vî mazatî.

*

TEKOŞINA RÎZGARIYA NETEWA KURDISTAN ku di planên navnetewîda karê mafê xwe cî kiri bû. Lê, dest bi vegûherandina pîrsekî nav dewletên qolonyalîsta kirîye. Ev jî hemberîhevekî metirsîyê gelekî giran di mayîna meda nîşandinekî şengereye **TEKOŞINA RÎZGARIYA NETEWA KURDISTAN** di raya gela dinê da dixwazin bi **terroristî** bidin nîşan. Ev jî neyê bîrkin ku, "demoqrasîyên" Avropa di Rojhelatanavîn da ji bo şikandin û ya jî ne şikandina mafê xwe yên aborî pîvan bigire li hemberê **TEKOŞINA RÎZGARIYA NETEWA KURDISTAN** wê bibe "demoqrat".

Ji bo vî, hêzên sîyasîyên Kurdistanî, ji nav derketina vî tevlêhevî, çekirina sîyasetekî hevbehevra pêwîste.

*

Îro jî partiyame, 15 sale tevgerameyê sîyasî hê ji êrişan xilas ne bûye. Di demê bihorî da tevgera sîyasî Rizgarî çewa ku hatiye afaroz kirin, îro jî li ser partiyame bi avakî zanîti

sîyaseta tecrîtê dîsa tê domkirin. Ev ji bo çîye ?

Bi zanîna me; sebeba muhîm di perspektîfa xwe yê îdeolojîk-teorîk û sîyasîda me pîvanên pragmatîst qet bi karnanîye. Di nav sîyaseta dinêda îro pîvanên pragmatîst serdeste. Giştî prensîba dixin mazata barê. Ji bo parsên fanatîk û demên kurt, di Têkoşîna perspektîfa sîyasî da bi bû serdest... Rexne mayînen Mitewazî jî, dixwazin bi dijminî bidin rewakirin. Bi paraleliya vî da bi sîyaseta hoyandini û hestîkirinî qadro û militanên **TEKOŞINA RÎZGARÎYA NETEWA KURDÎSTANÊ** di helînin. Kî nû kerxên ku li qolonyalîstan tê kirin, li dij organîzasyonên sîyasîyên **TEKOŞINA RÎZGARÎYA NETEWA KURDÎSTANÊ** tê rêxistin. Divan demên dawî da, ji aliyê hinek hêzên ku xwe bi "xwezayîyên mutefîkî" di **TEKOŞINA RÎZGARÎYA NETEWA KURDÎSTANÊ** da qebûl dikin bi avakî sistem û domdarî hat giloxekirin.

*

Bi van herçendan pêçûna sîyaseta meyê giştî wê çibe ?

*Li dij geşbûna rêberdanê di Kurdistanê da bê eman Têkoşîn wê bê dayîn. Ji bo Kurdistanê, danîna perspektîfekî îdeolojîk-sîyasal rast, ji vî dibihore.

*Li Kurdistanê bi giştî pêşgirtinên cehda karanîna ENIYA YEKBÛNA ERÎŞÊ emê li Kurdistanê bi domînin.

*Em li dij wanên ku TEKOŞINA RIZGARIYA NETEWA KURDISTANÊ bi danûstandinên girêdayîyên bi teslîmîyet bê eman Têkoşin bidin. Ji êşkere kirin û rexnegirtina van avahîyên ku di nav danûstandinên girêdayî dane bernadin.

*TEKOŞINA RIZGARIYA NETEWA KURDISTANÊ ku dixwazin bi kişînin nav programa dewleta qolonyalîst emê bi dijwarî li dij derkevin.

*Em têgihayîyên navendî di nav TEKOŞINA RIZGARIYA NETEWA KURDISTANÊ dane, êşkere û mehkûm dikin.

*Di nav TEKOŞINA RIZGARIYA NETEWA KURDISTANÊ da li îmh qadro û militanan, ji ku û çewa tê bila bê û bi çî avay pêşkêş dikin bila pêşkêş kin bi gora qiweta xwe emê li dij bisekinin.

*Bi teorî rew a modelên vebirî bûyîyên tevgera leşkerî, bi perspektîfa meyê Têkoşina siyasî bihevra di nav xebata pratîk da tê dewîanin.

*Partiyame, armanca programa xwe yê siyasîya sosyalîst, bi armanca programa demoqrat-welatparêz sentezekî hawîtiye û têgeha demoqrasî dinav partiyêda bi vî ra grêdayî, di seroktiya kollektîfiyê da bi hetere.

*

Hevelno,

Partiyame bi zanistî û berpirsiyarî dinav **TEKOŞINA RİZGARIYA NETEWA KURDISTANÊ** da lebat kirin erka pêş û yekem di bîne. Giştên hevalan divî rêya teng û çetin da; bi perpirsiyar di Têkoşinê da, bi bawerî û zanistî, di nav karên danûstandinên hevaltîda, ji bo armanca partiyame dayîna Têkoşinek bê eman, baweriyame tame.

Di vî rêy da, ji bo Kurdistanê ji Dagara Leşkerî Safîkirin, bê destberdan slogana Kurdistanekî **SERBIXWE-YEKBŪYI-DEMOQRATİK Ū SOSYALİST**, hêzên siyasîyên Kurdistanî di nav pêkanina **ENIYA YEKBŪNA ERIŞÊ** da bi pêwistî li peşiyame sekiniye.

*

Partiyame di sazûna sala 3. da bi dostî silav li giştê hêzên Rizgariya Netewî dike.

(*) Ji belavoka Partiyê 20'a hatiye girtin.

* başyazı *

KÜRDİSTAN KURTULUŞ PARTİSİ (rızgari) Rızgari, bundan 14 yıl önce Türkiye'de yayın hayatına başlamış ve de ses vererek Kürdistan'da büyük bir kitlesel destek almıştı.. Aynı zamanda, Kürdistan ve Türkiye'de ilk defa gündemleşen siyasal ve ideolojik tezleriyle de büyük bir saldırıya uğramıştı. Rızgari, üzerinde oluşturulan ambargo hattında da vuruşmak zorunda bırakılmıştı. Ancak, bu saldırı ve ambargoya rağmen, siyasal ve ideolojik tezlerini büyük bir kararlılıkla savundu..

3. YILINA GİRERKEN..(*)

1978'lere gelindiğinde, Rızgari kadrolarının önündeki acil görev örgütlenme sorunu olarak kendini dayatmıştı. Rızgari Dergisi etrafında yoğunlaşan bilinçli kitleyi artık yalnız yayın düzeyinde taşımanın güçlüğü ortadaydı. Lider kadrolarımız olarak önde görünen yoldaşlarımız da bu dayatan görevin bilincindeydiler. Kitlelerde ses veren bu yeni tezlerin

siyasal bir sentezleşmesi olacak olan parti aygıtına ulaşılması ve onun gerekli kılacağı en geniş işbölümü düzeylerinin oluşturulması gerekmektedir.

İşte, tam bu noktada hareketimiz üzerinde çeşitli zorlamalar ile ambargolar türemeye başladı. Bu ambargolar bazı yazı kurulu üyelerini de sarmıştı ve sonuçlarını da verdi :Rızgari ayrışmaya uğradı... Bu noktada uğradığımız ayrışma hareketimize vurulan önemli bir darbe oldu...

Hareketimize vurulan bu dış kaynaklı darbeye rağmen, Rızgari'nin kararlı ve inançlı kadroları, kısa dönem içinde hareketimizi 1978 öncesi niceliksel durumdan daha güçlü bir niteliksel duruma ulaştırdılar.. Ancak, bu kolay olmadı. İçine düştüğümüz daha doğrusu düşürüldüğümüz gürültü - patırdı arasında, temel görevlerini unutan, ihmal eden yoldaşların yarattıkları yeni sorunlarla da karşılaşıldı. Uzun vadeli perspektifler, yer yer kısa vadeli hesaplarla çatıştı. Bütün bunlara rağmen önümüze çıkan bu dar ve çetin geçitten hareket olarak geçmeyi başardık. Artık, bütün gücümüzü örgütlenmeye vermiş durumdaydık ve bu düzeye gelindi de.. Bu kez, 12 Eylül Militarist Bürokratik Cuntası'nın tırpanı yakalamıştı hareketimizi. Bazı önder kadrolarımızı bu tırpana kaptırdık. Bu durum da, saptadığımız programın uygulanmasına engel değildi, ancak tamı-tamına uygulanmasına darbeler indirmişti. Bütün aksamalara rağmen, dışar-

daki yoldaşlarımız tarafından örgütlenme çalışmaları devam ettirildi..

*

1981-83 döneminde siyasi hareketimize bağlı askeri faaliyetler oluşturulmak istenirken bir darbe daha yedik ve kadrolarımızın bir bölümünü yitirdik..Yapılmış olan yanlışların sonuçlarına katlanarak, yeniden ve daha güçlü olarak toparlanmanın hesapları yapıldı... 1985'lere kadar sessiz ve iç hazırlık süreci yaşandı. Ancak, bu sessizlik sürecinde de kadrolarımızın morallerini yüksek tutmak için çalışmalardan geri durulmadı ve birçok kadro unsurumuzun telef olmaları önlenemedi... 85 döneminden sonra varolan kadrolarımızla yeniden örgütlenme çalışmalarına büyük bir özveri ile girişildi. Bu çalışmalar sonucu 1987 Ekim'inin 25'inde KÜRDİSTAN KURTULUŞ PARTİSİ (rızgari) kuruldu..

*

KÜRDİSTAN KURTULUŞ PARTİSİ'nin kuruluşu, çok büyük iç ve dış dezavantajlar içeren bir döneme denk düştü... Sosyalist Blok'taki çatlaklık, çürüme ve çözümler bir yanda genel siyasi mücadelenin üzerine **kabus** gibi çökerken; özellikle de örgütlenmelerini uluslararası "**sosyalist**" **kamplara** göre yönetip yönlendirenler ise şaşkına döndüler...Diğer yanda

aşırı pragmatizm'in kuyruğuna takılmış bulunan salt legalleşme ise, bizi tehdit eden boyutlara varmıştı. Devletin 12 Eylül'den sonra her alanda daha da güçlenmesine karşılık siyasal hareketlerde dağınıklık ve kafa karışıklığı had safhadaydı. Uygulanmak istenen emperyalist ve sömürgeci programlara rağmen, yeni siyasetler üreterek, puslu havanın içinde yeniden, sıfırdan örgütlenmek gerekiyordu..

Rızgari, kuruluşundan itibaren Kürdistan'a doğru ideolojik, teorik ve siyasal perspektifler sunma görevini ihmal etmedi. Her zaman mütevazi davrandı. Kendisini KUKM'nin merkezi ne oturtmadı. Ben merkezci anlayışlara şiddetle karşı çıktı. Her zaman Kürdistan'ı bir bütün olarak ele aldı. Geçmişe eleştirel olarak sahip çıktı. Bütün bunlara rağmen önemli bir güç olduğunu da ihmal etmedi. Onyılların deneyleri ile yoğrulmuş kadroları ile, günümüzün Kürdistan'ındaki somut duruma göre siyasetler üretmeyi önüne koydu. KUKM'nin ORTAK BİR TAARRUZ CEPHESİ'nde birleştirilmesini acil ve vazgeçilmez hedefleri arasında saydı. Siyasal perspektifi olarak, Kürdistan'ın Askari işgalden arındırılması stratejik hedefinde baş ve birincil öneme sahip ittifaklar siyaseti olan ULUSAL KURTULUŞ CEPHESİ siyasetini izledi. Bu yolda her türlü girişimi hiç aksatmadan yerine getirdi. Kürdistan'ın geleceğini tayin edebilecek nitelikte cephe ve ittifak düzeylerinin

içinde yer aldı.

Ancak, bu yaklaşımımız da dinamitlendi. Bize göre, bu, partimizin değil Kürdistan'ın geleceğini, doğru siyasal perspektifinin dinamitlenmesiydi... Ama, bu da, anlaşılmadan ben merkezci anlayışların "toz-duman"ı arasında kaybolup gitti. Bu durum da bizim umutlarımızda bir çöküntü yaratmadı. Şuna inanıyoruz ki, ulusumuzun özgürlüğü ve ülkemizin bağımsızlığı için gerekli olan ORTAK BİR TAARRUZ CEPHESİ'nde birleşmek mutlaka gerçekleşecektir.. Bu görev, Kürdistan'ın karşı karşıya bulunduğu tehlikeler gözönünde bulundurulduğu zaman daha da zorunlu bir hale gelmiştir. Bugün, Kürdistan'da büyük bir kaos yaşanmaktadır. KUKM üzerinde ağır bir tasallut oluşmuştur. Emperyalist ve sömürgeci programlar bir dayatma olarak Kürdistanlı siyasal yapılara kabullendirilmeye çalışılmaktadır.. Emperyalistler Orta-Doğu'daki bunalıma "çözüm" ararlarken, bölgedeki sömürgeci devletler de kendi açılarından Kürdistan Sorunu'nun en "olumlu" bir biçimde "çözülmesi" için her türlü pazarlıklar içindedirler.. Bu pazarlıklar içine Kürdistanlı siyasal güçlerin de çekilmek istendiği gözlemlenmektedir !

*

Uluslararası planda haklılık kazanan ve yer eden KUKM, artık sömürgeci devletlerin bir iç sorunu haline dönüşmeye başlamış-

tir. Bu ise, çok büyük tehlikelerle karşı karşıya kaldığımızın somut göstergesidir. KUKM dünya kamuoyu'nda terörist olarak mahkum edilmeye çalışılmaktadır. Şu unutulmamalıdır ki, Avrupa "demokrasileri" Orta-Doğu'daki ekonomik çıkarlarının zedelendiği ya da zedelenmediği ölçülerde KUKM karşısında "demokrat" olacaklardır..

Bu nedenle, Kürdistanlı siyasal güçlerin bu kaos ortamını aşmak için ortak bir siyaset oluşturmaları dayatmıştır.

*

Partimiz bugün de, geçmiş 15 yıllık siyasi hareket dönemindeki saldırılardan kurtulmuş değil. Geçmişte rızgari siyasal hareket olarak nasıl aforoz edilmişse, bugün de partimiz üzerinde t e c r i t siyaseti bilinçli bir biçimde devam ettirilmektedir.

Bunun nedeni nedir ?

Bizce, en önemli neden; ideolojik-teorik ve siyasal perspektifimizde pragmatist ölçülerin hiç kullanılmamış olmasıdır. Dünya siyaset arenasında bugün pragmatist ölçüler egemendir. Her türlü ilkeyi pazarlık konusu yaparak, dar grupçu ve kısa vadeli parseller kapmak, genel siyasi mücadele perspektifine egemen olmuştur..Mütevazi eleştirimiz bile, düşmanlık olarak gösterilmeye çalışılmaktadır.Buna paralel olarak KUKM'nin

kadro ve militanları şartlandırılma ve kemikleştirilme siyaseti ile eritilmektedir..Sömürgecilere duyulan kin ve nefret KUKM'nin siyasal organizasyonlarına karşı örgütlenmektedir. Bu, son zamanlarda,kendilerini KUKM'nin "doğal müttefikleri" kabul eden bazı güçler tarafından da sürekli ve sistemli olarak palazlandırılmaya başlandı

*

Bütün bunlara rağmen izleyeceğimiz siyaset genel olarak ne olacaktır.

* Kürdistan'da gelişen bütün sapmalara karşı amansızca mücadele edilecektir. Kürdistan'a,doğru bir ideolojik-siyasal perspektifin oturtulması bundan geçer.

* Kürdistan'da ORTAK BİR TAARRUZ CEPHESİ oluşturma çabalarımızı bütün engellemelere rağmen sürdüreceğiz.

* KUKM'nin iradesini teslim alan bağımlılık ilişkilerine karşı amansızca mücadele edeceğiz.Bu tür bağımlılık ilişkileri içinde olan yapılanmaları eleştiri ve teşhirden vazgeçmiyeceğiz.

* KUKM'ni çekmek istedikleri sömürgeci devlet programlarına şiddetle karşı çıkacağız.

* KUKM içindeki ben merkezci anlayışları teşhir ve mahkum

edeceğiz.

* KUKM içindeki kadro ve militanların imha edilmelerine, nereden ve nasıl gelirse gelsin ve hangi biçimler içinde sunulursa sunulsun gücümüz oranında karşı duracağız.

* Teorik olarak kesinleşmiş modele uygun askeri hareketin, siyasi mücadele perspektifimizle birlikte pratik içinde gündemleşmesi çalışmaları sonuçlandırılacaktır.

* Partimiz, sosyalist siyasi program hedeflerinin, yurtsever-demokrat program hedefleri ile dengeli bir bileşenidir ve buna bağlı olarak parti içi demokrasi anlayışının kolektif önderliğinde ısrarlıdır.

*

Yoldaşlar,

Partimizin KUKM'nde bir araç olduğu sorumluluk ve bilinciyle hareket etmek baş ve birincil görevimizdir. Bütün yoldaşlarımızın bu dar ve çetin yolda; mücadelede kararlılık, bilinç ve inançla, yoldaşça güven ilişkileri içinde, partimizin hedefleri için amansızca mücadele edeceklerine inancımız tamdır.

Bu yolda; Kürdistan'ın Askeri İşgalden Arındırılması için, BAĞIMSIZ-BİRLEŞİK-DEMOKRATİK ve SOSYALİST Kürdistan şiarını

elimizden bırakmadan, Kürdistanlı siyasal güçlerin **ORTAK BİR TAARRUZ CEPHESİ'**nde birleştirilmeleri zorunluluk olarak önümüzde durmaktadır.

*

Partimizin 3. Kuruluş yılında tüm ulusal kurtuluşçu güçleri dostça selamlıyoruz.

(*) 20 Nolu Parti Bildirisi'nden alınmıştır.

İsmail Maroş

görünmez ışıkların
sevginin/selamın dalga boylarındayım.
soğuk bir beyazda
serin bir mavide
ve bir morun gizemindeyim
siyah : bir sırdır aklımda
kızıl bir cehennem kavgasıdır ömrümüz
"hayat yeşildir" derler

-ama sen-

hep alev yapraklı ağaçlar çiz hayata
bir resim armağan ettim ustaya
teori hep yeşil
hayat ağacı hep renkli olacak.

Kasım 89/Aydın

**DÎ SERÊ DELAVÊ DA REWŞA DAWÎYE Û TEWRÊ ME.
LEYSTIKÊN CT'YÊ 'NU' LÎ SER TRNK'Ê:
'SERBEST' KIRINA ZIMANÊ KURDÎ.**

KÖRFEZ SAVAŞI'NDA SON DURUM ve TAVRIMIZ. TC'nin KUKM ÜZERİNDEKİ "YENİ" OYUNLARI :
KÜRT DİLİ'NİN "SERBEST" BIRAKILMASI...

---

www.arsivakurdi.org

değerlendirme

ORTA-DOĞU'DA EMPERYALİSTLER VE SÖMÜRGEÇİLER ARASINDAKİ KANLI SAVAŞ DEVAM EDİYOR! (*)

Orta-Doğu bunalımı, Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhakı ile, Emperyalistler ve Sömürgeciler arasında kanlı bir savaşa dönüşerek yeni boyutlara ulaştı.. Bize dayatılan bu kanlı savaş ve meydana getireceği sonuçlar (!) bakımından somut değerlendirmelerle açık tavır takınmamızın kaçınılmazlığı da zorunlu hale gelmiştir..

Orta-Doğu'da, bu güne kadarki gelişmeler ve meydana gelebilecek sonuçları, bir çok bildiri ve yayınlarımızda tartışmıştık. Orta-Doğu'ya yönelik tespitlerimiz maddi hayat tarafından doğrulanması yanında; belirttiğimiz gibi, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi de dar boğaza girmiş görünüyor. Gelecek için mümkün ve muhtemel öngörülerimizin de büyük olasılıkla gündemleşeceği kanısındayız.

Emperyalistlerin bilinçli olarak yarattıkları panik ve telaş ortamının -büyük oranda Kürt Ulusu'nun iradesi dışında- etkisine kapılmadan; soğukkanlı bir biçimde nesnel durum tespiti yapmak ve somut bir tavır takınmak gerekliliği kendini dayatmış durumdadır.

Emperyalistlerin yarattığı kamuoyu : savaşın "meşruiyeti" dayatmasıdır.

Kuveyt'i işgal ve ilhak eden Sömürgeci Irak rejimine, 15 Ocak 1991'e kadar Kuveyt'ten çekilmesi için süre tanıyan Emperyalistler; bu arada mümkün olan fırsatları değerlendirerek, bütün iletişim araçlarıyla dünya kamuoyunu kendi lehlerine oluşturdular. "Barış Görüşmeleri" yaptırarak, "savaşmak niyetleri" olmadığını belirlediler. Saddam'ın "ikna" edilmesi için çok "çaba" sarfettiler. Böylece, başlattıkları savaşa "meşru" bir zemin yaratarak, şu ya da bu biçimde tüm dünyayı arkalarına aldılar.. Bu çalışmalarıyla, "savaştan yana olmadıklarını, ancak yasal bir çerçevede -BM Kararları- müdahale etmek zorunda" kaldıklarını sunmaya çalıştılar. Geçmişte çokça gerçekleştirdikleri saldırı ve imha eylemlerini "bir ölçüde" değiştirdiklerini; Vietnam ve benzeri yerlerdeki katliamcı ve talancı yanlarının unutturulması görüntüsü egemen oldu. Oysa, eski yöntemleri hiç değişmemişti, olsa olsa belki dünya eskisine göre değişmişti.. Ayrıca, Sovyetler'deki gelişmeler ve Sosyalizmin Emperyalizm önündeki geçici yenilgisi ile oluşan dünya düzlemi de, Emperyalistleri daha dikkatli davranmaya zorlayan bir başka neden olarak durmaktadır. SSCB'nin ABD rasyonellerini tümünden kabullenmesi ve Orta-Doğu için önerilen "çözüm"lere en azından sessiz kalması vb.. gibi nedenlerle de artık Emperyalistlerin savaş çığırtkanlığı yapmasına engel oluyordu. İşe, savaş ta olsa biraz "demokratik" görünüm kazandırmak gerekiyordu. Arkada duran ve kitlelerin gözünden uzak esas amaç ise, vazgeçilmez Emperyalist hırs, pazar bölüşümü ve silah stoklarının tüketimiydi. Yeni üretilmiş ve kullanılmamış silahların mazlum uluslar üzerinde denenmesi gerekiyordu.. Savaş, sistemin bir gereği idi. Sistem değişmediği

sürece biçim değiştirerek her zaman olacaktı.

Ayrıca, Emperyalistler, Orta-Doğu petrolüne iç tüketimleri nedeniyle bağımlı durumdadırlar ve hiç bir zaman da petrol hesaplarından vazgeçmeyecekleri besbellidir.. Dünya'nın bir petrol krizine girmesi, ekonomik olarak Emperyalist Sistem'i allak-bullak edecek nedenlerin başında durmaktadır. Buna bağlı olarak, siyasal bunalımın da doğal olarak gündemeşmesi kaçınılmazdır.

Bu nedenlerle, yaratılmış olan "Yasal Çerçeve", Birleşmiş Milletler Kararları olsa da, Hukuki anlamda sahte ve aldatıcıdır.. Savaşın meşrulaştırılması ve tüm dünyanın ortak edilmesi amacına matuftur. Yoksa, BM Kararları ABD'nin çıkarları ve Arap Şeyhleri'nin "namusunu" korumakla özdeşleştirilmezdi..

Emperyalistlerin, aylarca hazırlanarak gündeme soktukları savaş, bugün tüm Dünya'yı tedirgin eden boyutlarda devam ediyor. ABD'nin gerçek yüzü ise, yavaş yavaş ortaya çıktığından; birçok ülke ikircikli oynamaya başladı.. Ortalığı bir panik kaplamış durumdadır.. "Irak'ın Kuveyt'ten çıkarılması için" sürdürülen savaş (!) tüm dünyanın gözlerinin içine bakılarak ve ABD'nin egemen iradesi ile sürüyor.. Artık, bazı ABD yanlısı devletler, sonuç tahminleri ile koparcakları parselerin hesapları içindedirler. Ya da herkes kendisi için "en az tehlike ve zarar" oyununu oynamaktadır. Saddam'a ders vermek için Orta-Doğu'ya konaklayan ABD; "büyük bir terbiyeci başı" olarak, askerleriyle savaştan galip çıkmanın hesaplarına döndüğünü artık gizliyemiyor.

Dünya televizyonları, radyoları ve tüm iletişim araçları savaşla ilgili reklam-

lı yayınlarını sürdürüyorlar. Silah tröstleri ise, bu reklamlı yayınlar arasına satacakları silahların "güzellikleri"ni serpiştiriyorlar..

Savaşın oluşması ile birlikte dünyanın bütün toplumlari etkilenmiş ve panik içine girmiştir. Bu panik havası içinde savaşa karşı da tepkiler oluşmuştur. Bu tepkilerin ise, esas hedefi şaşırtıcı olduğunu yineleyelim. Savaşa karşı oluşturulan protesto ve tepkiler, taraf olanların birinin haklılığı ya da diğerinin haksızlığı biçimine süratle kaydırılmaktadır.. Bu ise, Kürdistan gibi 4 sömürgeci devlete karşı ulusal kurtuluş mücadelesi veren bir toplum için büyük tehditler oluşturmaktadır.

Savaşın Irak Cephesi'ndeki "meşruiyeti" : Saddam'ın "Anti-Emperyalistliği" ve Arap Alemi'nin "Hamisi" görüntüleri..

Saddam'ın Körfez Savaşı'nı kamuoyuna sunuşu ise, "Arap Davası, İslam Davası, Özgür Filistin Sorunu, Anti-Emperyalist Savaş" vb...'dir. Ancak, bu gerekçelerin hiç biri gerçekleri yansıtmamaktadır. Körfez Savaşı; ne Arap Davası, ne Özgür Filistin Sorunu ne de Anti-Emperyalist bir savaş değildir. Artık, Arap Davası'nı ve Özgür Filistin Sorunu'nu Emperyalistler tartışmaktadırlar. Bu tartışmanın hangi amaçla olduğu da gayet açıktır. Filistin Sorunu'nun gerçek yanına gelirsek; biz, Filistin halkının Ulusal Kurtuluş Mücadelesini her zaman savunduk ve Orta-Doğu'da önemli bir mevzi olarak tespit ettik. Ancak, Filistin İhtilali'nin savunulması FKÖ'nün şartsız tercihsiz kabulü anlamına gelmiyor. Geçmişte, FKÖ ve diğer Filistinli siyasal örgütlerin yanlışları ve Filistin İhtilali'nin başına gelenler -Filistin Faciası- henüz hatırlardadır.. Geçmişte olan bitenle-

ri bir tarafa bırakalım. Bugün bile, FKÖ açıktan Sömürgeci Irak'ı desteklemektedir. Körfez Savaşı'nı bir Arap Davası olarak görmektedir...

Acaba, FKÖ, kaba hatlarıyla Kürt "Davası"nın karşısında mıdır ? Ya da, biz, Saddam Rejimi'ne karşı ulusal kurtuluş mücadelesi verdiğimiz için Saddam'ın ittifakçısı güçlerin ve bu arada FKÖ'nün karşısında mıyız ? Yoksa, eskimiş teorilerle, Kürdistan'ı, Emperyalistlerin ya da Amerika'nın sömürgesi olarak mı görmemiz gerekiyor ? Dünya Demokrat Kamuoyu'nun şaşkınlığı da burada yatmaktadır.

Saddam, en önemli koz olarak Filistin Sorunu'nu dayatmaktadır. Eğer, bu dayatmalar da bize savaşın gerçek niyetini göstermiyorsa, artık biz ne diyebiliriz!

Bulandırılan diğer bir nokta da; Filistin halkının haklı mücadelesi ile gerici burjuva ve sömürgeci Arap sistemleriyle İsrail arasındaki çatışmaların karıştırılmasıdır. Bu karışıklık ve kafa bunaltma sonucu; sömürgeci Irak'ın İsrail'e "Anti-İşgal sloganlarla" saldırısı "haklı" bir savaş olarak kabullenilmektedir. Böylece, haksız savaşları iç savaşa çevirmek gibi devrimci bir ilke bir sefer daha tecavüze uğratılmaktadır.

Artık, hadislerden alıntı yapılarak, olayları yorumlamanın olanağı kalmamıştır. Durum alabildiğince berraktır. Daha üç yıl önce tüm belirlemelere "Faşist Rejimi" olarak başlayanlar; bu gün, muhtevasında hiç bir değişiklik olmadan, üstelik saldıran taraf olmasına rağmen, Saddam'ın Anti-Emperyalistliğinden söz etmeye başladılar. Bölgenin diğer "Anti-Emperyalist"lerinden Suriye, "Müttefik

Orduları"na katılıp, Irak'a karşı saf tutarken; bu kez, "Anti-Emperyalist" İran, bölge coğrafyasının değişmesine karşı olduğunu bas bas bağırmağa başladı. Ve "Müttefik Kuvvetleri"nin yanında saf tutan Türk Devleti'nden üslerin kullanılmaması gerektiğini isteyerek, Irak'ın açtığı "Anti-Emperyalist" cihada katılma eğilimlerini Radikal İslamcı'lar ağızıyla söyletti..

Irak'ın bu savaşı, Amerika'ya ya da Emperyalizme karşı verilen Anti-Emperyalist bir savaş değildir. Ve Saddam'ın görüntülediği "Arap Alemi"nin hamiliği ise, kendisine güç toplamak ve bölgede ABD'ye verilen Arap desteğini zayıflatmak için kullanılan bir slogandır. Biz, tarihsel olarak, "Arap Alemi"nin birbirleriyle sürtüşmeleri ve çıkar çatışmalarını çok iyi bilmekteyiz.. Arap Zirveleri'nde birbirleriyle nasıl anlaşamadıkları ve bloklara taraf olmada nasıl farklı farklı nitelikler gösterdikleri de gayet açıktır. Saddam, Müslümanlık olgusunu savaş sloganı olarak birleştirici bir öge olması nedeniyle öne sürmektedir. Milliyetçi duyguları dürtmekte ve belli ölçülerde sağına soluna genişleterek nefes almaya uğraşmaktadır. Yoksa, hiç bir Arap Lideri, Saddam'ın güçlenmesi ve Arap Dünyası'nın liderliğine soyunmasını hazmeder durumda değildir..

Anti-Emperyalizm olgusu gündeme getirilirken, unutulmaması gereken temel bir olgu Kürdistan Sorunu'dur. Kürdistan'ın bugünkü uluslararası sömürge yapısı, bizzat Emperyalizm'in Orta-Doğu'daki programı doğrultusunda ve fiili müdahalesi ile oluşmuştur. Bu Emperyalist programa bağlı olarak, Kürdistan sömürgeci devletler tarafından işgal edilmiştir. Kürdistan'daki işgal orduları ise, Emperyalistlerin değil, Sömürgecilerindir.. Önüne asgari hedef olarak Ülkenin

Askeri işgalden Arındırılması'nı koyan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'ne "Anti-Emperyalist" sloganlarla bu işgalci devletleri desteklemesini önermek; Kürdistan'ın Sömürge Yapısı'nı onaylamak ve KUKM karşısında tavır almak demektir.. Emperyalizme karşı olmak gibi haklı ve meşru bir gerekçe ile Saddam'ın yanında "Anti-Emperyalist" mücadele ve cephe oluşturma, KUKM'nin inkarı demektir. KUKM'ni Sömürgeci Devletlerin bir iç sorunu olarak görmek demektir...

Orta-Doğu Savaşı'nda, KUKM açısından en tehlikeli güç : TC'nin değişmez Anti-Kürt tavrı ve Kuzey Kürdistan açısından tespitlerimizin doğrulanması.

Bilindiği gibi, Kürdistan 4 Sömürgeci Devlet'in işgali ve tasallutu altında bulunuyor. Bu anda, sömürgeci 4 devlet de Orta-Doğu'daki savaşın şu ya da bu biçimde taraflarıdır. 4 Sömürgeci Devlet de hareket alanları olarak Kürdistan'ı seçmiş durumdadır. Ağır silahlarla donanmış güçlü ordularıyla Kürdistan'ı yerle bir etmek için hazır beklemektedirler. En azından, kendi coğrafi sınırları içindeki Kürdistan parçasını savaş sonucunda kaybetmemenin telaşı içindedirler..

Eğer, bu tarihi fırsat -Körfez Savaşı- içinde, KUKM gerekli örgütlenmesini yaratarak, ciddi birliktelikler oluşturabilseydi; yaşanan savaş ortamını kendisi açısından bir iç savaşa dönüştürebilirdi.. Ne yazık ki, bu gün KUKM açısından çok ters gelişmeler oldu. Özellikle, Kuzey Kürdistan'daki durum çok ciddi boyutlardadır. Türk "Komünist"leri ve "Demokrat"larının onayladıkları ve TC'nin program hedefleri içinde legalleşen "Kürt Sorunu"; bağımsızlık

mücadelesini ortadan kaldıran ve TC'nin askeri uygulamaları için istediği rahat ortamı da oluşturdu.. "Ulusal-Kültürel Özerklik" şiarı da kapak altı edildi. Temel amaç olan GAP için Emperyalistlere verilmesi gereken güvence ortamı yaratıldı. Bu nedenle GAP'ta hissesi olan Avrupa devletleri, bugün büyük bir telaşla "Irak'ın Türkiye'ye herhangi bir saldırısı olursa, bunu savaş nedeni saymakta" ve bu nedenle Türkiye'yi güçlendirmek için her türlü olanağı sunmaktadırlar.

Savaşın patlak vermesi ile, Kürdistan'ı sömürgeleri olarak tutan devletlerin de iştahları yeniden kabarmaya başlamıştır. Saddam'ın yenileceğine kesin gözüyle bakan devletler, alelacele Kürdistan üzerinde pay ortakları olduklarını hatırladılar ve "Uygar Ülkelerin Tavrı" nı gösterme yolunda savaşa dört elle sarıldılar. İran, "sınır değişimi"ne karşı olduğunu belirleyerek, "kafirlere karşı tavır almak" gerekçesiyle; Müttefik olarak seçtiği Türkiye'yi eleştirmeye başladı. Bu gelişmeler de açık olarak gösteriyor ki, Emperyalistler'le Sömürgeci Irak Devleti (ve destekleyicileri) arasındaki savaş sonuçlansa bile; bu kez Kürdistan üzerinde bir paylaşım kavgası sürecektir.

Türkiye ise, iştahı daha da kabarmış olarak, "Türkiye'yi tehdit edecek bir Kürdistan kurulmaması güvencesi"nin kendisine verilmesiyle tüm üslerini "Müttefiklere yardım amacıyla", nihayet, savaşa açmış bulunmaktadır.. Kürdistan'ın (Güney Kürdistan) bombalanması ise, Türkiye'nin açtığı üslere düşmüştür.

Türkiye, bugüne kadar oluşturduğu TAMPON BÖLGE'nin kendiliğinden tamamlanması şansını elde edebilmiştir. Ki, Türk Devleti'nin TAMPON BÖLGE ile

ilgili öne sürdüğü başka gerekçeler de böylelikle deşifre olmuştur. Kürdistan'ı boşaltma ve **TAMPON BÖLGE**'ler oluşturma, Körfez Savaşı'yla doruk noktasına varmıştır. Kırsal alanlardaki kitlesel boşaltmalara, stratejik kentler de eklenmiştir. Savaş paniği ve kimyasal silah korkusu yaratılarak, kitlelerin hiç bir "zorlamayla karşılaşmadan" kendiliklerinden (!) bölgeyi "boşalttıkları" belirtilmektedir.. Sömürgeci TC'nin bu boşaltılan bölgeyi yeniden yerleşime açması hiç te kolay olmayacaktır. Zaten, programında olan ve günlerden beri bir çok neden ileri sürerek yaratmaya çalıştığı **TAMPON BÖLGE** konusunda TC'nin kolladığı fırsat böylelikle eline geçmiş bulunmaktadır. Bu fırsatı çok iyi kullanacağı da kuşkusuzdur !..

Eğer, Saddam yenilirse, TC'nin kendi çıkarlarını gündeme getireceğine de mutlak gözüyle bakılmalıdır. Bu çıkarların başında ise, **Musul ve Kerkük**'ün işgali durmaktadır. Tersini bir durum olur da, Saddam yenilmezse ; Bu kez savaş adına Kürdistan'ı talan edecektir. Hepimiz bu durumu anlamalıyız !..

Bugün Kürt Ulusu gelişmeler karşısında sessiz ve sedasız beklemektedir. Olup-bitenler onun iradesi dışındadır. Açlık, yoksulluk, soğuk ve üstüne üstlük Sömürgeci TC'nin Devlet Terörü altında Kürt Ulusu inim inim inlemektedir. Öncü kadrolar olarak, içinde bulunduğu durum nedeniyle Kürt Ulusu'na mutlaka yardım etmenin yollarını bulmalıyız. Bu yolları arayıp bulmaya çalışırken, Kürt Ulusu'nun perişan ve çaresiz olduğunu unutmamalıyız. Siyasal tercihlerimiz, içinde bulunduğumuz koşullar vb.. ne olursa olsun; Kürt Ulusu'na yardım etmeye engel olmamalıdır. Yapacağımız en önemli şey ; Emperyalist ve

Sömürgeci programların dünya kamuoyu önünde süratle ve her araçla teşhiri'dir. Bu teşhir'le, en başta, Körfezdeki savaşın niteliğini bıkmadan, usanmadan ve en önemlisi korkmadan açıklamalıyız. Şu unutulmamalıdır ki, kaybedecek hiç bir şeyimiz kalmamıştır. En başta, birlikteliklerimiz'in daha da güçlendirilmesi gerekiyor.. Geçici de olsa, bazı program hedeflerinden geri adım atarak ; Kürdistan'lı siyasal güçler arasındaki diyalog'un hızlandırılmasını sağlamalıyız. Bu, ideolojik mücadelenin ertelenmesi anlamına gelmez. İdeolojik mücadele ve siyasal dostluk ilkesinin, gerçek temelde ele alınması uğruna her türlü çaba harcanmalıdır.. Siyasal çalışmaların hızlandırılarak, kadrolarımızın korunması ve morallerimizin yüksek tutulması dönemini yaşamaktayız..

Körfez Savaşı'nın muhtemel sonuçları ve bizim açımızdan açık olan niteliği.

Şunu hemen belirtelim ki, ne ABD ne de Saddam'ın kaybedecekleri bir savaşa girmeyecekleri çok iyi bilinmelidir. Bu nedenle uzun, kanlı ve bölgede taş taş üzerinde bırakmayacak boyutlar taşımaktadır. Aynı zamanda bir prestij savaşı olduğundan, geri çekilmek kolay olmayacaktır..

Buna bağlı olarak ; biz, bu savaşta Emperyalistlere ya da Sömürgecilere taraf olamayız. Bu savaş haksız bir savaş'tır..

Bu savaş, Emperyalistler'in kanlı tuzaklarında pazarların yeniden bölüşülmesi ve Orta-Doğu kaynaklarının daha fazla talan edilmesi savaşıdır. Dünya yeni baştan bölüşülmek istenmektedir. Bu bölüşüm, siyasal bir içeriğe ulaşmasa da, ekonomik olarak gerçekleşecektir.

Bu savaş, ağırlıklı olarak bizim ülkemiz üzerinde olmaktadır. Emperyalistler'le Sömürgeci Saddam Rejimi arasındaki pazar ve çıkar çatışmasına Türkiye, İran ve Suriye'nin de katılmaları olasılığı ; Kürdistan açısından ciddi bir durum yaratacaktır.. Tüm bu sömürgeci devletler, savaş sonucu Orta-Doğu coğrafyasının değişmesi ihtimali karşısında, Kürdistan'dan daha fazla pay almak gibi yayılmacı emeller taşımaktadırlar.. Tarihten aldıkları işgalci ve talancı geleneklerini de, hiç bir biçimde terk etmemişlerdir.. Kuşku yok ki, bu savaşta, alan olarak seçilen Kürdistan'dır. Sömürgeci devletlerin savaşa şu ya da bu biçimde katılmaları, Kürdistan üzerinde olacaktır.. Bütün kaynaklarımızın talan edilmesi ve insanlarımızın acımasızca katledilmeleri dünyanın umurunda bile değildir. Bu savaşta unutulmuş Kürt Ulusu ve Kürdistan'dır.

Yeri gelmişken, bir konuya da burada değinmek gerekiyor.

Hiroşima ve Nagazaki'den uzun bir dönem sonra ilk defa Gaz Bombası Kürtler üzerinde denendi. Bunu Sömürgeci Saddam denedi ve binlerce insanımızı katletti. Bu uygulamada bölge devletlerinin de onayını aldı. Hiç kimse olay karşısında kılını bile kıpırdatmadı. Saddam'ın "Hukuk Kurallarına Karşı Davrandığı", "Birleşmiş Milletler Kararları" nı ayaklar altına aldığı söz konusu olduğu halde ; buna yasal bir çerçeve çizilebildi !.. Ona bu bombaları satanlar, şimdi kendilerine karşı kullanacağı ihtimali ile Saddam'ı deli ve manyak olarak görüntülüyorlar.. Saddam'ın bu savaşla "Dünya Barışı" nı bozduğunu ileri sürüyorlar.. Saddam ve Baas'ın ırkçılığına çanak tutanlar, ona her türlü silahı satıp, stok ettirenler ve onu Orta-Doğu'da Kürtlerin celladı haline

getirerek canavarlaştıranlar ; Şeyhleri koruma ve kollama adına İran'ın Kutsal Kabe'yi işgal edeceği korkusunu öne sürenler, kazdıkları kuyuya kendileri düşmüş görünmektedirler. Orta-Doğu'nun bu "yaramaz" ve "hırçın" çocuğunun "terbiye edilmesi" görevi de "Müttefikler" adına ABD'ye verilmiş görünüyor..

Körfez Savaşı 3 görüş ortaya çıkarmış durumdadır. 1. Görüşe göre; ABD "haklıdır", bu nedenle Saddam yenilmelidir. Bu yanlış bir görüştür. ABD ve Savaş haklı değildir.

2. Görüş ise, Saddam'ın "Anti-Emperyalist"liği ve dolayısıyla ABD'ye karşı desteklenmesidir. Bu görüş de yanlıştır. Saddam, Anti-Emperyalist değildir. O bir Sömürgeci ve Kürtlerin katilidir.

Bu iki görüş ile ilgili yukarıda detaylı açıklama yapmıştık.

3. Görüş ise, **SAVAŞA HAYIR** genel kampanyasıdır. Evet, Savaşa Hayır, ancak, **SAVAŞA HAYIR** adı altında taraflardan birinin tercih edilmesi yanlıştır.. ABD'yi protesto ederek ya da Saddam'ı "Barış"a zorlayarak, **SAVAŞA HAYIR** diyemeyiz.

Özetle; maddi temeli olmayan bir **SAVAŞA HAYIR** Kampanyası taraflardan birini dolaylı desteklemeyi gerektiriyor. Bu ise, bizim için mümkün değildir.

İhtimal hesaplarına göre, savaşın sona ermesi halinde Orta-Doğu sınırları yeniden çizilecektir.. Bu sınırların çizilmesi bir Filistin Devleti'nin oluşmasını sağlayabilir.. Bunun gibi, bölge devletlerinin onayı ile, biçimi Emperya-

list'lerce belirlenecek bir Kürdistan da ortaya çıkabilecektir. Ama, nasıl bir Kürdistan Sorunu şimdilik karanlıktadır. Savaşın ne getirip ne götüreceği henüz kesin olarak belirgin değildir. Böyle bir sonucun oluşması karşısında günün koşullarına uygun ve meydana gelecek "Kürdistan"ın niteliğine göre, yeni siyasetler üretmek ve tavır takınmak mümkün olabilecektir.. Ancak, karanlık olmayan bir şey varsa, ne Emperyalistler ne Saddam ve ne de bölgedeki Sömürgeci devletler kendi ekonomik çıkarlarını bağımsız yeni bir gücün eline teslim etmeyeceklerdir..

Sonuç olarak;

Hangi çözüm olursa olsun, hangi taraf galip ya da mağlup gelirse gelsin; Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin ağır bir darbe yiyeceği muhakkaktır..

Bugün, Kürdistanlı siyasal yapılar olarak gücümüz ve birlikteliklerimiz, savaşa aktif olarak katılıp onu kendi lehimize çevirmeye ve iç savaşı zorlamaya olanak tanımıyor. Şurada burada "Savaşa Son" sloganları ile ortaya çıkmanın da taraflardan birini destekleme anlamına geldiği açık. Biz, ne Katil Saddam'ı ve ne de Emperyalistleri destekleyemeyiz. Bunların hiç biri haklı değildir.. Buna bağlı olarak Saddam Anti-Emperyalist de değil, Sömürgeci'dir..

Körfez Savaşı bir çıkar çatışmasıdır ; Emperyalist ve Sömürgeci kanlı gövdelere Orta-Doğu'da yeni gömlekler giydirilmeye çalışılmaktadır.
Bütün Dünya'ya bir kez daha sesleniyoruz:

Emperyalistler'le Sömürgeciler'in çıkar çatışması üzerine oturan Körfez Sava-

şı'na taraf değiliz ve onu teşhir ile görevliyiz. "Dostlar Bizi Alış-Veriş'te Görsün" diye, gerçekleri ters-yüz edemeyiz.. Bizim açımızdan mücadelenin uzun ve çetin olacağı bir gerçektir. Bu yolda dayanmak, ayakta kalmak zorundayız..

Emperyalist sistematik kolay kolay değişmeyecektir. Bu nedenle haksız savaşlar da sürüp gidecektir.. Mevcut sistemin ve statüko'nun değiştirilmesi, ancak onun yıkılması ile mümkün olacaktır. Bu yolda Emperyalist ve Sömürgeciler'le Savaşa evet diyoruz. Çünkü, bu savaş haklı bir savaş olacaktır.

Dünya'yı kana bulayan Emperyalist **SAVAŞLARA HAYIR !**

ABD'nin çıkarları ile özdeşleştirilen Birleşmiş Milletler Kararlarına **HAYIR !** diyoruz.

Bağımsızlık Mücadelemizin herhangi bir pazarlığa ve masaya oturtulmasına **HA-YIR !** diyoruz..

Kürt Ulusu'nun iradesi dışında yaratılan ve ona rağmen oluşacak bir sonuç içindeki çözümlerin bağımsızlık anlayışımız açısından çelişkili olduğu kesindir. Çünkü,hiç bir ulusun iradesi hilafına getirilmiş bir çözüm, onun özgür ve bağımsız olmasını sağlayamaz.. Bütün bunlara rağmen, Orta-Doğu'da mevcut statü'nün değiştirilmesi yolunda meydana gelecek çözümleri de şimdiden reddetmeye gerek görmüyoruz. Bu durumlar karşısında o günün koşulları ve çözümün içeriğini değerlendirerek bir karara varmak gerekiyor..

Körfez Savaşı'nda Orta-Doğu'daki 24 milyonluk bir ulus, Kürt Ulusu yok olmakla karşı karşıya bulunuyor. Sesimizi duyunuz !..

Kürt Ulusu'nun Mücadelesini destekleyiniz !..

Orta-Doğu'da tüm Emperyalistler'e, ABD'ye ve Sömürgeciler'e **HAYIR** denilmelidir !..

Buna bağlı olarak, Katil Saddam'a ve Terörist Türk Devleti'nin Orta-doğu'daki hesaplarına ; Kürdistan'daki eylemleri ve oyunlarına da **HAYIR** denilmelidir !..

Orta-Doğu konusundaki siyaseti ve tamamen Emperyalist rasyoneller ve kendi çıkarları içinde seyreden SSCB'ne de **HAYIR** diyoruz !..

Özetle ;

ORTA-DOĞU'DA FİLİSTİN VE KUVEYT'TEN BAŞKA BİR KÜRDİSTAN DA VAR !...

(*) 21 Ocak 1991 tarihli 21 Nolu Parti Bildirisi olarak yayınlamıştır.

* fikrandina sîyasî *

PLANEN DEWLETA TÛRK YÊN NU PIŞTE ŞERE DELAVE. "MAFEN ÇANDI Û
NAVDANKA KURD" KETE ROJEVAYE. (*)

Dewleta Tirkên qolonyalist, demekî dirêje bi zanîti programa "Eşkere" û "Demokratik-
bun" dide domkirin. Bi girêdayiya vî programê va pirsên "Mafê Kurd yê çandî" û
"Navdanka Kurd" dinav aliyê kara xwe da dixwazîn helbikin. Ev "helkirin", bi rakirina
zagona 2932'ya "Zagona Mafên Weşnên zimanê xerib li Tirkîyê" kete rojevayê. Ev
zagon sala 1983' ya kete pêkanîne bê navdayîn, kurdî jî kete guncanê.

Mîna pêşda çend cara me da dîyarkirin;

"Serbest hiştina zimanê kurd" bi gewşîni dewleta qolonyalist Tirk û qolonyalîstan
berîdana ravêj derketîye meydanê. Çi heyfe kû, hêzên sîyasîyên Kurdistanî; di vî şerî
da li dij helpişandina li Kurdistanê jî bo protestokî jî nekarîn werin ba hev.

"Emperyalîstan bi destê "şexsîyet û dostên kurda" pirsê Kurdistanê bi rukara "Mafê çanda kurdî" pêşkêş dikin, bi amade kirina rayagel ra, li dij veguhastina sfyaseta qolonyalîsta -Mîna xemlandina serbest kirina zimanê kurd- TRNK'ê li ber rayagel bi dirufa terorîstî tê tecrît kirin.. Pêşîya vî çewa tê girtin ? En di xwazin van kara bi danustandinên pragmatîstî û bê prensîp bibin, pîrsekî wanê ewha tine. Rukarî û daxwaziyên di nav rojevokê da, di nav armancên programa xwe da bi keta rabezê, xwe înkariyî bikin, ew pêwend nîne.

Programa ku dixwazin bi çasîpînin, domandina programa dewleta Tirkîyê ye, ev jî dinav planên YCA'yê daye. Di dema şerê emperyalîst û qolonyalîstan da destpêka "serbest kirina zimanê kurd" jî, dîsa, pêwîste di nav komlo û hesabên dewleta Tirkîda bê hêja kirin.

Wek vî, piştê şer jî bo rukara Navnetewî, mîna ku çewa Ozal vekirî dibêje; "Me îmza avêt peymanê, jî bo vî, bo piştê geşbuna şerê delavê daxwaze em amadebin. Dema pirsê kurda hate rojeva em naxwazin bê amade bi kevîna vî barê" guncana divêtêye. Ozal di vî daxuyanîya xwe da di sala 1989'da di Konferansa Hevkarî û Parastina Awropa (AGIK)'da."Ji bo serbest hiştina zimanê kurd. Soz dane û vî sozî jî anîne cî" peşnuyar kir... Tê dîtin kû, di vê demê da bilez "serbestîya zimanê kurd" hat rojeva, jî pêşva hatîye programkirin û jî bo dewleta Tirk rojevok hate rastê demekî bi kar. Dewleta Tirk jî bo programên emperyalîst û qolonyalîstan jî nahava amadeye û li dij rêwîşa piştê şer "rengên mihîm û mihtemel" (!) xwe -bi gewşîniyê avahiyên nav vâ- pirsê kurda jî mîna pîrsên din jî bo qiwetbuna xwe bi kartîne...

Di demên dawîda "rakirina" qedexekirina axaftina kurdî, asimîlasyon, ruxîn û êd.. Ji

bo di binê zilma qolonyalîst nalîna Netewa kurd, bi karanîna di nav kêra TRNK'ê da, helbet alfyê pozîtîf di navda heye.. Ji bo di pêşda jî me rewakiribu.

"Em, mîlên xwe yên alfyê stratejîya Kurdistanekî Serbixwe Demokratîk û Yekbuyî diparêzin. Ev di eynî demê da rastê hedefên asgarîyên Tevgera Qomînîstê Kurdistan tê ji bo vî jî Kurdistanekî Sosyalîst jî di nav hedefên me yên stratejîk da ye, En li vî stratejîyê tîn, serbest hîştîna kurdî, kara mafên demokratîk û dawîya nazkirinên hebuna kurda jî destnekişandînekî di nav perspektîfa Têkoşîna me daye".

Lê, serbest kirina kurdî ji çav girêdanê pêştir tiştek nîne, ji alfyê muhteva TRNK'ê tiştek venaguhêze. Ji bo, ev car jî muhteva TRNK'ê tê dadgeh kirin û qedexe kirin. Gotin û nivîsên kurdî dikeve Mehna "pesindana dewleta Tirk". Ev jî bi Tirkî ya jî bi Kurdî ji alfyê me va nayê tu Mehnekî. Ev, bibe bibe, dibe kêra CT'yê. Em bi esasî dixwazin, TRNK'ê bi zimanê xwe yê zikmakî ji Netewa xwe ra bi bêjin û pê bidin fêrkin. Ev jî, ji alfyê dewleta Tirk va qedexeye. Ji her alfyî va Pîrsa dadgehîye. Ev karanîna jî, ji serîda di nav hesabên CT'ê da , bi perçê kûta tecrîf kirin û di demên dirêj da bi asîmîlasyonê ji qedandinê pêştir nayê tu Mehnekî. Yanî perçekî ji programa "Eşkerebuyîna" û "Demokratbuyîna" a CT'yê ye. Ji bo vê qasê ; ji bo runîştandina demokrasîyên dewletên qolonyalîstên burjuva, helkirina pîrsa Kurdistan'ê bi karanîna hiquqî di tu rukarê da çewa mîmkûn ne buyê; ev "demokrat buyîna" û bi karanînen hiquqî çeper dikişîne pêşîya TRNK'ê Di vî demî da pîrsa kurda anîne sevîya "Pîrsa navîn" ên dewletên qolonyalîst. Û nêzîkbune kî qolonyalîstîye. Piştê nîşan kirina vana carekî din jî, di qomploya binê buyera serbest kirina zimanê Kurdî da hinekî jî em vekin.

Çewa tê zanîn, qolonyalîsta CT'yê ji demekî dirêj va li Kurdistan'ê di nav kar û barê afirandina MINTIQEN TAMPON' daye. Çespandinên xwe yên ji bo Kurdistan bi vîya da girê da bu. Bîgehîya pîrsekî di binê vî da jî, çespandîna GAP'ê. Va di destpêkirina şerê navbera emperyalîst û qolonyalîstan da, programa xwe xiste rewşekî rehet û jî bo vî lezdike. Di du da jî pêwîstiyên programa nazkirina navdanka Kurd jî ji nav hat rakirin.

Tiştêkî din jî, di vî şerîda di bindestîya emperyalîstan da dagirkirina Misul û Kerkuk di nav planên CT'yê daye senaryo kî planên dagirkirina Misul û Kerkuk 'ê di navbeyna Welatan û Mafên karkirî li Kurdistan'a Başur an jî pîr aliyên Têkoşînê ; ne naz kirina Kurda di Siyasîyên CT'yê qolonyalîst da rastîya nelehevhatî-nê ye. "Tirkîye li mintiqê navdanka Kurda dike çê bike" serekê meclîsê Ozal jî vî rastîyê bi eşkere di bêje.

Giranîya civîna şerê li ser Kurdistan û piştê şerê, Pîrsên Rojava-Navîn di kara emperyalîstan da bî helkirina "adil û aşî" ra, di şertên şerê da TRNK'ê ihtîmala hinek Pîrsan bi dinamîkên xwe yên navî bi rikkî tu carekî jî ber çavan nayê durkirin. Ji bo vê qasê dewletên qolonyalîst di vî şerîda bi aqîvî bun alskar li dijî guhertinekî pîrsa Kurdistanê şertê têkilîya bi lezî damezirandinê. CT'ya qolonyalîst bi van raman û armancan bi aqîvî di nav vî şerî da bi zêdeyî hewcê "Yekîtiya Netewî"ye ev cehdên ewha "Yekîtiya Netewî" xwedîyê edetekî dfrokîye. Di şerê Yewnan û Tirka da çewa ji bo damezirandina "Meclîsa qellên Kurd û Tirk" û "Yekîtiya" wî "Rizgarkirina xelîfê" bi hewar di xebitîna, fro jî ji bo perçekirina dînamîkên TRNK'ê di xebitîn.

Di şerê navbera emperyalîst û qolonyalîstan da, li dijî hesabên dewletên qolonyalîsta rewşa TRNK'ê.

Bi destpêka şerê bê maf ra, di rêya "Parastina sînorên sîyasî yên Iraqê" daxwaza CT'yê ye; helpişandin ji ji aliyê wî da tê dîtin.. Li dij vî gumanê ,ketina bin gereşe kî giran jî teqeze.. di rewşa pêşveçûna Tevera Kurd li Kurdistan'a Başur yan jî di rewşa Parkirinekî da, ji bo par sitandinê bê dudilî tevê şerê bun jî ji aliyê wan hat daxuya kirin.. Di nav vî pêşveçûnê da, şirkê muhîmê CENTO'yê Pakîstan; çuyîn hatina navbera Tirkîyê û Iran, di bin Maska "şer birin û aşî"yê di navbera qolonyalîstan da jî bo damezirandina CENTO' kî "nu" di domîne.

Di dawiyê va ;

Dîsa, di dervayê vîna Natewa Kurd, Kurdistanîya "helkirina" pîrsa Kurd bi rikkirinên emperyalîst û qolonyalîstan tê pêkanîn. Ev tê gihayîya Serbixwebuna TRNK'ê ra nakokîye.

Di nav pêvajoka TRNK'ê da di karekî demokratîkî da bi serbestî xebitandina zimanê Kurd pêwîste û di têgihayî kî şoreşgerî da veguhestina aliyê Têkoşinê pêwîste.

Iro di nav demekî zehmet da bê rêxistinî yên hêzên TRNK'ê yên radikal, ji aliyê Netewa Kurd da bê bextî kî dirokî kî mezin bê qebul kirin. Ji bo vî qasî, pîrsên ku ji bo xîrwebezî ya xwe CT'yê anîye rojeva veguhestina aliyê TRNK'ê û bi karanfina mecalê kozîkekî zêde nayê dîtin. Di çepê wî da, bi bawerîya me li ser Têkoşinê belav kirina hêzên me û di demekî dinê da gefandînekî îmhî kirinê çêdike.

CT'yê bi "karanfînên" mîna vîya, dagirîya Mîsul û Kerkuk'ê ; qe nebe di peyma-nyên piştê şer da, di cîye Înonu da jî aliyê Ozal da, karanfina tekerrura dîrokê tê dîtin. Wek berê, "bi navê gellên Kurd û Tirk" îmza avetina pêwendîyan ra, di pey wî da hebuna parlamentokî bi "pîrsiyarên" van gellan jî raya gel ra dide xuya kirin !.

Firqa navbera wî û l.inonu jî di cîyê Gîyab Axa yê bi Şal û Şapik da "parlamentê Kurd" bi kostume ku anî bu xwe..

Li dij van tablo yê tarî û negatîv bi pêwîstîkî rîkkî bê wînda kirina bi bîrû bawerîyên TRNK'ê dibê Têkoşîn bê dayîn. Em, ew programên bi "serbest hiştina Kurdî" ra di xwazîna bi kar bînin, bi jan be jî rastîya pêdanên me em di bînin. Ev rewş, ulufe ya jî teberrû kî CT'yê bitenê nîne. Di eynî demî da rewşa TRNK'ê ku gihîştîye jî dide xuya kirin.

Em geşbuna ji nahva dibînin. Lê, ev têrnake ya ji statuyê navdêr û koletîyê ra erê, ya jî giştê hêzên Rizgarîya Netewa, li dij îstîkên emperyalîst û qolonyalîsta ku li Welatê me tê leyîstin Dî ENIYA YEKBUNA ERIŞE'da Yekîtiya hêz û karubara ..

(*) Belavoka Partîye yê 22 ya 30 Çille 1991 hat weşandin.

* siyasi yorum *

KÖRFEZ SAVAŞI ARDINDAN TÜRK DEVLETİ'NİN YENİ PLANLARI. "KÜRT KİMLİĞİ ve KÜLTÜREL HAKLARI" GÜNDEME SOKULDU. (*)

Sömürgeci Türk devleti, uzun zamandan beri bilinçli bir biçimde "Legalleşme" ve "Demokratikleşme" programını sürdürmektedir. Bu programa bağlı olarak, "Kürtlerin Kültürel Hakları" ve "Kürt Kimliği" sorununu da kendi çıkarları açısından çözmeye uğraşmaktadır. Bu "çözüm", 2932 Sayılı "Türkçeden Başka Dillerle Yapılacak Yayınlar Hakkındaki Kanun"u kaldırma girişimiyle nihayet gündeme konuldu.1983 yılında yürürlüğe giren bu kanun, isim vermemekle birlikte, Kürtçe'yi kapsıyordu..

Daha önce bir çok kez belirlediğimiz gibi;

"Kürt Dili'nin Serbest Bırakılması", sömürgecilerin ve özellikle sömürgeci Türk devleti'nin Kürdistan'a yönelik tavırlarını ortaya koymuştur. Ne yazık ki, Kürdistanlı siyasal güçler; savaşın Kürdistan'da meydana getirdiği yıkımı ortak protesto etme düzleminde bile biraraya gelememektedirler.

"Emperyalistler, 'Kürt dost ve Şahsiyetleri' eliyle Kürdistan Sorunu'nu 'Kürtlerin Kültürel Hakları' düzeyinde sunarak, Avrupa kamuoyunu biçimlendirdiklerinde; sömürgecilerin en ufak bir siyaset değişikliği karşısında -allayıp pulladıkları Kürt Dili'nin serbest bırakılması gibi- KUKM'ni bu kamuoyu önünde terörist damgası ile tecrit edeceklerdir.. Bu, nasıl önlenecektir ? Görüldüğü kadarıyla, ilkesiz ve pragmatist ilişkilerle bu işi götürmeye çalışanların, böyle bir sorunu yoktur. Gündemleştirdikleri düzey ve talepler, kendi program hedefleriyle çatışsa, kendilerini inkar etse bile, onları ilgilendirmiyor.."

Uygulanmak istenen program, Türk devletinin ABD Planına bağlı yürüttüğü bir programdır. Emperyalistler ve sömürgeciler arasındaki savaş döneminde "Kürt Dili'nin Serbest Bırakılması" gibi bir girişim ise, yine, Türk devletinin hesapları ve komploları içinde bir işlem olarak değerlendirilmelidir..

Bunun gibi, savaş sonrası uluslararası düzey için, Özal'ın açıkça dediği gibi ; "biz antlaşmalara imza koyduk, bundan dolayı, Körfez Savaşı sonrası gelişmeler için hazırlıklı olmalıyız. Kürt Meselesi gündeme geldiği zaman bu konuda hazırlıksız yakalanamayız" gerekçesini kapsamaktadır. Özal, bu açıklamasında 1989 yılında Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Konferansında (AGİK), "Kürt Dili'nin Serbest Bırakılması konusunda söz verdiklerini ve bu sözü yerine getirmiş olduklarını" da belirlemektedir.. Görülüyor ki, bu dönem alelacele gündeme gelen "Kürt Dili Serbestisi" ,daha önceden programlanmış ve zamanlama itibariyle Türk devletinin çıkarına denk düşen bir aşamada gündemleşmiştir. Türk devleti, emperyalist ve sömürgeci programlara şimdiden hazırlıklıdır ve savaş sonrası meydana gelecek "mümkün ve muhtemel durumlar" (!) karşısında, kendisini -özellikle iç yapısı itibariyle- güçlendirmek açısından Kürt Sorununu da her

sorun gibi kullanmaktadır..

Son dönemlerde Kürtçe konuşma yasağının "kaldırılması", asimilasyon, imha vb.. ile sömürgeci zulüm altında inleyen Kürt Ulusu için, KUKM yararına kullanılabilirdiği ölçüde, elbette olumlu yanlar taşımaktadır.. Çünkü, daha önce de belirlediğimiz gibi,

"Biz, Bağımsız, Birleşik ve Demokratik bir Kürdistan'dan yana genel stratejik eğilimimizi koruyoruz. Bu, aynı zamanda Kürdistan Komünist Hareketi'nin asgari hedeflerine de denk düşmektedir. Bu nedenle Sosyalist bir Kürdistan da bizim stratejik hedeflerimiz arasındadır. Bu stratejiye uygun olan, Kürtçenin serbest bırakılması, demokratik hakların kazanımı ve Kürt varlığının tanınması sonuçları da vazgeçemeyeceğimiz mücadele perspektiflerimizdir."

Ancak, Kürtçe'nin serbest bırakılması göz boyamadan başka bir şey değildir. KUKM açısından muhtevada bir değişiklik değildir. Çünkü, bu kez KUKM'nin muhtevası yargılanacak ve yasak tutulacaktır.. Kürtçe yazılan ya da söylenenler "Türk devletinin övülmesi" anlamına gelecektir. Bunun ise, Kürtçe ya da Türkçe olması bizim açımızdan bir anlam ifade etmemektedir. Bu, olsa olsa TC'nin işine gelecektir. Bizim, esas üzerinde durmak istediğimiz, kendi ana dilimizle KUKM'ni kendi ulusumuza anlatmak ve kavratmaktır. Bu ise, Türk devleti açısından zaten yasaktır. Her yanıyla yargılama konusudur. Bu uygulamada, TC'nin hesaplarının başında da, KUKM'nin böyle küçük kısıntılarla tecrit edilmesi ve uzun vadeli asimilasyon ile yok edilmesinden başka bir anlama gelmemektedir. Yani, TC'nin "legalleşme" ve "demokratikleşme" programının bir parçasıdır. Bu nedenle ; sömürgeci devletlerin burjuva demokrasilerinin oturtulması için Kürdistan Sorununun hukuki düzenlemelerle çözümlenmesi hiç bir düzeyde mümkün

olmadığı gibi; bu "demokratikleşme" ve hukuki düzenlemeler KUKM önüne set çekmektedir. Aynı zamanda, Kürdistan Sorunu'nu sömürgeci devletlerin "iç sorunu" düzeyine indirgeyen, sömürgeci bir yaklaşımdır. Bir kez daha bunları belirledikten sonra, Kürt Dilinin Serbest bırakılması olayının altında yatan komploları biraz açalım.

Bilindiği gibi, Sömürgeci TC uzun zamandan beri Kürdistan'da TAMPON BÖLGE'ler yaratma çabaları içindedir. Kürdistan'la ilgili bütün uygulamalarını buna bağlı tutmaktaydı. Bu uygulamanın altında yatan bir diğer temel sorun da GAP olarak durmaktadır. İşte, emperyalistler ve sömürgeciler arasında başlatılan savaşla bu programını daha kolay biçime sokarak, süreci hızlandırdı. Ardından da başlatılan program -Kürt kimliğinin tanınması- gerekçeleri de ortadan kaldırılmış oldu..

Diğer bir etmen de; bu savaşta sömürgeci TC'nin emperyalistler denetiminde Musul ve Kerkük'ü işgal planlarıdır. Musul ve Kerkük'ün işgalini kapsayan bir senaryonun uluslararası planda ve G.Kürdistan'daki kazanılmış hakların kapsamı ya da mücadelenin boyutu açısından; sömürgeci TC'nin Kürtlerin varlığını yadsıyan inkar politikalarıyla uyum sağlamıyacağı gerçeğidir. "Türkiye bölgedeki Kürtlerin hamiliğini yapabilir" diyen Cumhurbaşkanı Özal'da bu gerçeği açıkça beyan etmektedir.

Savaşın Kürdistan üzerinde yoğunlaşması ve savaş sonrası Orta-doğu'daki sorunların emperyalistler çıkarına "adil ve barışçı" çözümler yanında, savaş şartlarında KUKM'nin kendi iç dinamikleriyle bazı çözümleri dayatması ihtimali hiç bir zaman gözden uzak tutulmamaktadır. Bu nedenle, sömürgeci devletler savaşta aktif taraf olup, Kürdistan Sorunu'ndaki bir değişiklik karşısında acil müdahale şartlarını yaratmışlardır. Bu anlayış ve emeller içinde savaşa aktif katılmış bulunan sömürgeci TC, "Ulusal Birlik"e de olduğundan fazla ihtiyaç duymaktadır. Bu tür "Ulusal Birlik" çabalarında, tarihsel

bir geleneğe sahiptir. Türk-Yunan Savaşı'nda "Türk ve Kürt Halklarının Meclisi"ni ve "Birlik"ini,"Halifeyi Kurtarma" naralarıyla nasıl oluşturmaya çalışmışsa; bugün de aynı çabalarla KUKM'nin dinamiklerini parçalamaya çalışmaktadır.

Emperyalist ve sömürgeciler arasındaki savaşta,sömürgeci devletlerin hesapları karşısında KUKM'nin durumu:

Başlayan haksız savaşla birlikte, "Irak'ın siyasi sınırlarının korunması" yolundaki TC'nin istemi; bizzat onun tarafından bozulacak gözüküyor.. Bu ihtimalin karşısında, İran ve Suriye'nin ağır bir tehdit altına gireceği de muhakkak.. G.Kürdistan'daki Kürt hareketinin bir gelişme göstermesi ya da bir paylaşım durumunda, pay almak için savaşa katılmakta tereddüt etmeyecekleri kendileri tarafından açıklandı.. Bu gelişmeler içinde, CENTO'nun önemli ortaklarından Pakistan; Türkiye, İran arasında mekik dokuyarak, "ateş kes ve barış" maskesi altında, sömürgeciler arasında "yeni" bir CENTO oluşturma çabalarını sürdürmektedir..

Sonuç olarak;

Yine, Kürt Ulusu'nun ve Kürdistanlıların iradeleri dışında, emperyalistler ve sömürgecilerin dayatmaları ile Kürt Sorunu'na "çözüm" getirilmektedir. Bu KUKM'nin bağımsızlıkçı anlayışı ile çelişmektedir.

KUKM'nin süreci içinde, demokratik kazanım olarak Kürt Dili'nin serbestçe kullanılmasını gerekli ve devrimci bir anlayışla mücadele lehine çevirmek gerekmektedir.

Bugün KUKM'nin radikal güçlerinin bu zor dönemdeki örgütsüzlükleri, Kürt Ulusu açısından büyük bir tarihsel talihsizlik olarak kabul edilmelidir. Bu nedenle, TC'nin

kendi çıkarları gereği gündemleştirdiği sorunları KUKM lehine dönüştürme ve bir mevzi olarak kullanma olanağı pek gözükmemektedir. Tersine, mücadele üzerinde güçlerimizi bölücü ve uzun vadede imha edici bir tehdit oluşturduğu kanısındayız..

Buna benzer "atılımları"yla TC, Musul ve Kerkük'ün işgali ; hiç olmazsa, savaş sonrası antlaşma masalarında, İ. İnönü yerine Özal, tarihi tekkerrür ettirecektir gibi görünmektedir.. Tıpkı, geçmişteki gibi, "Türk ve Kürt Halklarının adına" antlaşmalara imza atarken, arkasında bu halkların "temsilcilerinin" bulunduğu bir parlamentoyu dünya kamuoyuna göstermeye çalışacaktır İ. İ. İnönü ile arasındaki fark ise, Şal û Şapik'li Giyap ağaların yerine, kostümlü "Kürt milletvekilleri"ni yanına almış olmasıdır...

Tüm bu olumsuz ve karanlık tabloya karşın, umutlarımızı yitirmemek ;KUKM'ne inanç ve bağlılığımızı kaybetmeden mücadele etmek zorunluluğu kendini dayatmış durumdadır Biz, "Kürtçenin Serbest Bırakılması"yla uygulanmak istenen yeni programların acı da olsa tespitlerimizi doğruladığını görmekteyiz. Bu durum, salt TC'nin dağıttığı bir ulufe ya da bağış değildir. Aynı zamanda KUKM'nin boyutlarının geldiği yeri de belirlemektedir..

Gelişmeleri şimdiden görebilmekteyiz. Ancak, bu yetmemektedir. Ya mevcut statüye ve köleliğe evet, ya da Tüm Ulusal Kurtuluşçu Güçlerin, **ülkemiz'de oynanan emperyalist ve sömürgeci oyunların karşısında ORTAK BİR TAARRUZ CEPHESİ'nde güç ve eylem birliği**

(*) 30 Ocak 1991 tarihli 22 No'lu Parti Bildirisi olarak yayınlamıştır.

MARKSİST ÖĞRETİ, SSCB PRATIĞI ve "YENİDEN YAPILANMA"
(Teorik-ideolojik saptamalar/program eleştirisi)

(geçen sayıdan devam)

VI

1917 DEVRİMİ'NİN OLUŞUM SÜRECİ, SONRASI VE LENİN'İN ÖLÜMÜ. KISACA LENİN SONRASI DÖNEM..

1917 Ekim Devrimi'ne kadar ki süreçte en önemli olgu, iktidarın daha önce Şubat Devrimi ile ele geçirilmiş olmasıydı. Şubat Devrimi'nden sonra işbaşına gelen GEÇİCİ HÜKÜMET tutumunu kısa

bir dönem sonra -koşullara bağlı olarak- hemen değiştirmişti. Gerek yapısal durumu ve gerekse daha ileri boyutlardaki öneri ve istekler GEÇİCİ HÜKÜMET'in sözünde durmaması sonucunu doğurmuştu. Bu durum, Lenin'in GEÇİCİ HÜKÜMET için söylediklerini büyük ölçüde doğrulamış oluyordu. Lenin, bu hükümetin, "halktan (abç) yana değil, halka karşı" olduğunu belirlemişti. "Savaştan yana ve halka ekme ve toprak sağlamayı düşünmeyen" bir

hükümet olarak niteliyordu. GEÇİCİ HÜKÜMET'in tutumu doğal olarak Bolşevik'lerin çalışmalarına daha iyi bir ortam da hazırlamıştı...

a- Geçici Hükümet dönemi ve gelişmeler.

GEÇİCİ HÜKÜMET, burjuvalarla toprak ağalarını içinde barındıran bir yapı gösteriyordu ve Monarşi'nin kalması yanlısıydı. Oysa, Monarşi'nin yeniden kurulmasına izin verilemezdi. O günün Rusya'sı geldiği düzey bakımından yeniden geri bir yapıya dönemezdi. Bunun dışında, Hükümet, halkın büyük bölümünün toprakların kendilerine devredilmesi isteğine de kulak kapatıyor, duymamazlıktan geliyordu. Halka ekmek sağlamak için tüccarların çıkarlarına el uzatmayı ise, hiç istemiyordu.. Bütün bu yapısı gereği emperyalistlerle işbirliğini sürdürme ve buna bağlı olarak savaş yanlısı tutumunu da devam ettirme kararındaydı.. Muhalefet tarafından yapılan eleştiriler ışığında GEÇİCİ HÜKÜMET'in yapısı böyleydi..

GEÇİCİ HÜKÜMET'in bu tutumu halkın ona güvenini ortadan kaldırmıştı. Bir tarafta halkın iktidarı, diğer tarafta ise, burjuva ve toprak ağalarının iktidarı gibi ikili bir iktidarın uzun süre gitmesi mümkün değildi. İktidarın tek elde toplanması gerekliydi ve kendisini dayatmıştı. Ya

GEÇİCİ HÜKÜMET kalacaktı, ya da SOVVETLER yönetime egemen olacaklardı..

Bütün bu olup bitenin yanında, Menşevikler ve Sosyalist Devrimciler'in GEÇİCİ HÜKÜMET ile uzlaşmacı siyasetleri de kitleler arasında hala önemli bir desteğe sahipti. "Kurucu Meclis'in oluşacağı ve her şeyin barışçı bir yoldan çözümleneceği" inancı sürdürülüyordu.. Varolan savaşın ise, devleti korumak amacı ile sürdürüldüğüne inanılıyordu. Lenin, tüm bu düşüncelere karşı çıkmıştı ve bu görüş yanlılarını "savaşın dürüst, fakat yanılmış destekleyicileri" olarak eleştiriyordu..

Ancak, gelişen olaylar, kısa sürede gerek GEÇİCİ HÜKÜMET'in ve gerekse Sosyalist Devrimciler ile Menşeviklerin uzlaşmacı tavırlarınıdeşifre etti..

GEÇİCİ HÜKÜMET durmuyor, bazı önemli komplolar kurmaya çalışıyordu. Bu arada, demokratik özgürlüklere açık saldırılar yöneltiyordu.. Özellikle, askerler arasında "disiplini yeniden kurma"ya ve "düzeni sağlama"ya çalışıyordu.. Bütün çabası burjuvazinin çıkarlarına uygun yollar bulmaktı.. Fakat, bu çabaları fayda etmedi. Kitleler bütün özgürlükleri alabildiğine kullanmak yolunda kararlıydılar. Ve kullanıyorlardı. İşçilerle Askerler (abç) de siyasi hayatta faal yer alabil-

mek için yeni kazanılan demokratik hakları sonuna kadar kullanma çabası içindeydiler...

b- Şubat Devrimi sonrası Bolşevikler'in çalışmaları.

Şubat Devrimi ile birlikte Bolşevikler, yeraltından çıkmaya ve siyasal-örgütsel çalışmalarını açık yürütmeye başladılar.. Parti, Demokratik-Merkeziyetçi anlayışa uygun, en üstten en alta kadar yeniden ve seçim yoluyla düzenlendi. Elbette, bu legalleşme ile birlikte, parti saflarında ayrılıklar da belirlendi.. Su yüzüne çıkan bu ayrılıkların başında, bazı partililerin, GEÇİCİ HÜKÜMET'i ve savaş taraftarlarını desteklemeleri belirginleşti.. Diğerleri ise, bu anlayışa karşı daha keskin tavır takındılar. İki grup dışında, bir de, tarafsızlar türedi.. Bunlar kararsız takımı olup, kah birine, kah öbürüne karşı tavır alarak işi idare etmeye başladılar.. Uzun zaman hapiste yatmış ya da sürgünde kalmış olan birçok insan kararsızlar yanında yer aldılar. Bu, aslında siyasi bir gerilik olarak yorumlanıyordu.

Meydana gelen bu boşluk ve karmaşıklık içinde Lenin'in yeri aranmaya başlamıştı. Onun yokluğu

açıkça hissediliyordu...

Uzun bir sürgün döneminden sonra Rusya'ya geri dönen Lenin, devrimin (Şubat) daha ilk haberlerini alır almaz, hemen "UZAKTAN MEKTUPLAR" adlı yazıyı yazmıştı. Bu yazıda şöyle diyordu:

"Şimdi devrimin ikinci aşamasındayız. Sizi zafere ulaştıracak yolları açmak için örgütlenmenin, proletaryayı ve bütün halkı (abç) örgütlemenin eşi görülmemiş örneklerini vermeniz..."

Bu belirlemeyle Lenin, en geniş muhalefetin örgütlenmesi ve Bolşevik Partisi dışında geniş bir ittifakın oluşturulmasına işaret ediyordu.

Bir süre sonra Lenin, askerler ve işçiler tarafından coşku ile karşılandı ve uzun bir sürgün döneminden sonra kitleye dönük ilk konuşmasını yaparak; "yaşasın sosyalist devrim" sloganını attı...

Bu dönemden sonra Lenin, çalışmalarını burjuva devrimden, sosyalist devrime nasıl geçileceği konusuna ayırdı. Bu çalışmalarından en önemlisi olan "NİSAN TEZLERİ" böylece açıklandı. Bu tezler, gerek devrim ve gerekse gelecek açısından çok önemli tezler'di. Partiye, Çarlığın devrilmesinden sonra önemli bir y ö n e l i m veren bu

tezler olmuştur.

Bu tezler; "Burjuva Demokratik Devrimi"nden "Sosyalist Devrim"e nasıl geçileceğini gösteriyordu. Bu geçişin teorik açıklanmasıydı. Başlıbaşına bir plan olan bu Tezler'de Lenin, "Devrimin 1. aşamasının Burjuva Demokratik Devrim ve 2. aşamasının ise, Sosyalist Devrim" olduğunu yorumluyordu. Dolayısıyla, Rusya'da meydana gelmiş olan devrim (Şubat), Proletarya Devrimi değildi. Bütün kitleler -Lenin'in tabiri ile halk- topyekün hareket ettirilerek, despotizme karşı bir bütün olarak Çarlığı devirmişlerdi. Bu, daha çok demokratik bir devrim olabildi. Bu kez ise, (yani 2. aşamada) devrimle birlikte (Şubat) kurulmuş olan GEÇİCİ HÜKÜMET'ten iktidar devralınacaktı.. Bu devr işleminde, gerek koşullar ve gerekse sınıfların durumu -nitelikleri pek farklı bir değişiklik göstermiyecekti. O zaman, 2. aşama'nın oluşması salt GEÇİCİ HÜKÜMET'in devrilmesi anlamına geliyordu. Ve dolayısıyla bu devirme sonucunda Bolşevik Partisi ittifakçı güçleriyle birlikte iktidar olacaktı.. Bu yönetim değişikliğinde de nitelik olarak bir proletarya devrimi olamazdı. Ağırlıkta olan askerler ve köylüler'in başlıbaşına talepleri egemendi ve bu talepler demokratikti. Elbetteki, bu talepler kısa sürede iktidarı kendi amaçları doğrultusunda yönlendirecekti. Öyle de oldu. Ayrıca, bu iktidar değişikliği de geçici olacaktı.

Ekonomik olarak ise; Bütün toprakların millileştirilmesi (abç) -kamulaştırılması değil- öneriliyordu. Bu öneri olsa olsa toprak ağalarını saf dışı bırakacaktı. Malikhane topraklarına el konulacak, bütün bankalar İşçi Delegeleri Sovyeti'nin denetimine verilecek ve tek bir milli bankada birleştirileceklerdi.. Ürünlerin toplumsal üretimi ve dağıtımı (abç) üzerinde bir denetim kurulacaktı. Askerlerin ağırlıklı olduğu ve köylülerin çoğunlukta bulunduğu sovyet delegeleri topluluğu ise, dolaylı olarak İşçi Delegeleri Sovyeti değil, daha açık bir anlatım ile Asker ve Köylü Delegeleri Sovyeti olacaktı..

Siyasal olarak; Parlamenter bir cumhuriyet öneriliyordu. Buradan sovyetlere -Bütün iktidar Sovyetlere- geçiş söz konusuydu. Bu ise, Marksist öğretinin açısından çok önemli bir değişiklik sayılmıyordu. Lenin, "geçiş için en elverişli Cumhuriyetin parlamenter değil, Sovyet Cumhuriyeti olduğunu" söylüyordu..

Lenin, şunları söylüyordu:

"Proletaryanın yetersiz sınıf bilinci ve örgütlenmesi nedeniyle, iktidar burjuvaziye teslim edildi. Bu, 1.aşama'dan 2.aşama'ya, iktidar proletarya ile köylülüğün en yoksul kesimi (abç) -kesimleri- 'nin eline verecek 2.aşama'ya geçiş gerekir.."

Yani, 1. aşama'da proletaryanın yeterli sınıf bilinci ve örgütlülüğü olmadığı için, 1. aşama proletarya devrimi olmamıştır.. Şubat Devrimi ile Ekim Devrimi arasında birkaç ay içerisinde bu örgütlülük ve bilinç kazanılmış olacaktır. Ayrıca, köylülüğün en yoksul kesimi gibi bir kavram da yer almaktadır. O güne kadar söylenmiş olanlar karşısında bu kavramın neyi ifade ettiği de anlaşılammaktadır. Köylülük ile işçilerin ittifakı dışında, bizzat köylülüğün en yoksul kesimi'nin iktidara ortak edilmesi, bu kesimin taleplerinin ağırlıklı olarak kendini hissettirmesindedir. Bu kesimle birlikte işçilerin iktidarı almaları halinde, 1 aşama'dan ayrı olarak bir proletarya devrimi nasıl gerçekleşecektir ? Bu kavram belki de o günün Rusyası için bir anlam ifade etmektedir. Çünkü, o günün koşullarında Proletarya diktatörlüğünün oluşmasında köylülüğün ağırlıklı olarak ortaklığı söz konusu olduğundan bir anlam ifade edebilmektedir.. Zaten, gelecekte Rusya için köylülüğün taleplerinin ağırlıklı olarak kendini hissettireceği daha başından belliydi.. Bu nedenle, daha başından hangi aşamada olunursa olunsun, devrimin köylülüğün talepleri doğrultusuna kayacağı açısından önemliydi.. Bu ağırlığın da, proletarya diktatörlüğü'nün,yani 2. aşama'nın n i c e l ve n i t e l bir gereklilik olarak değil, teorik olarak bir sınıflar bileşeni ile meydana geleceği anlaşılmaktadır. Bunun,

başlı başına burjuva demokratik bir devrim'in gerekliliği açısından önemine bir kez daha değinmek gerekiyor...

GEÇİCİ HÜKÜMET, acaba, bu kesimin taleplerini yerine getiremeyecek miydi ? Orası şimdi pek açık görülüyor.. Hatta, geçiş sürecinden sonra bile, Rusya'da burjuva demokratik aşamanın tamamlanmadığı ve ideolojik kapsam itibariyle "proletarya" olmadığı da gözlemleniyor.. Köylüler, askerler ve aydınlar, süreç içinde de proleterleşemedikleri gibi, işçiler de giderek askerleşmiş, köylüleşmiş ve hatta bürokrat aydınlar haline gelmiş oldular. Demek ki, 2 aşama'ya mutlak surette bir burjuva demokratik devrimle (1.aşama olarak) geçilmesi zorunluluğu vardı. Bu salt GEÇİCİ HÜKÜMET'ten iktidarın devralınması demek değildi...

Burada anlatılmak istenen, gelecek dönemde Ekim Devrimi'nin geriye doğru adımlar atmasının belli ve somut bir ipucu'nun yakalanabilmesidir. Bu ise, Sovyetler'de tamamlanmamış bir burjuva demokratik devrim olarak gözükmektedir.

Bunun gibi, yine, GEÇİCİ HÜKÜMET'in devrilmesi isteği, aynı güçleri içeren yeni bir hükümeti işbaşına getirmiştir. Lenin'in kendi parti yönetiminin işbaşına gelmesi gerekiyordu.

Partinin adının bu aşamada Komünist olarak değiştirilmesi de, sınıfsal bir nitel dönüşümü ve

karakteri yansıtmamaktadır. Muhteva olarak, proletaryanın partisi olduğunu da göstermemektedir.. Savaş halindeki bir toplumsal yapı içindeki tüm kesimlerin ortak hareketinin iktidarı ele geçirmesi gibi, Çarlıktan alınan siyasal iktidarın, yani GEÇİCİ HÜKÜMET'in durumunu anlatmaktadır.. Bu öneri aslında teorik olarak önerilmiştir.nihai amacı k o m ü n i z m'e ulaşmaktır. Parti asgari program hedeflerinde böylesi bir burjuva demokratik devrimi öngörecektir korkusuzluk içinde olmalıydı. Daha önceleri ise, birçok kez bu tür belirlenmeler ile iktidarın ele geçirilmesi sloganı atılmıştı.. O günkü demokratik talepler, sınıflar dengesi, siyasal güçler açısından bir değişiklik değil, sadece teorik bir belirleme olarak kalmıştır. GEÇİCİ HÜKÜMET'in yerine yeni bir hükümet geçtiği zaman, bu da geniş destekli bir ortaklık olacaktır. Nitekim de öyle olmuştur. "Herkesten kaabiliyetine göre ve herkesin ihtiyacına göre" nihai hedef'ine uygun bir geçişi sağlaması da düşünülemezdi..

(...)

O dönem önemli olgulardan biri de, yeni bir enternasyonalizm önerisi olmuştur. Lenin, tamamen yeni bir Enternasyonalizm öneriyordu. Bu "Yeni Enternasyonalizm" ne anlama geliyordu ? Şu anlam-

daydı; Eğer "Bolşevikler GEÇİCİ HÜKÜMET'i ele geçirirlerse, o zaman proletarya diktatörlüğü olduğu için, bunun gereği olarak yeni bir Enternasyonalizm'e gerek duyulacaktı. Eski Enternasyonalizm ise, muhaliflerle birlikte eskimişti.

Lenin'in, Şubat Devrimi'nden sonra, bir bütün olarak ileri sürdüğü tezler'i, Rusya'nın o günkü koşullarına uyarlanmış yeni bir Marksizm'di.. Özgün koşullara indirgenmiş olan bu yeni Marksizm ise, öğretilerde bir takım değişiklikler getirecekti. Bunların büyük bölümü de nitekim yapıldı. Elbette, Bolşevikler, bu yeni tezleri yalnız burjuvazi açısından değil, birçok muhalif grubun da feryatlarının ayyuka çıkmasından da zorunlu olarak getirmişlerdi. Burjuvazi iktidarı elden bırakmak için Bolşeviklerle savaşırken; muhalif gruplar ise, Marksizm açısından eleştiriler yağdırmaya başladılar.. Menşevikler, "devrim tehlikede" diyorlardı. Ama, hangi "devrim" tehlikedeydi ? İşte, burası bizce çok önemlidir.. çünkü, "tehlikede olan devrim" belli değildi.. Plekanov, Lenin'i "deli saçması sözler söylemek" le suçluyor ve "onun tezlerinin dışında bildiği yolda ilerleyeceğini" belirtiyordu..

(...)

Tüm saldırılara rağmen ne oldu ? Bolşevik Konferans Lenin'in Tezler'ini onayladı..

c- Geçici Hükümet'in bunalım dönemi.

GEÇİCİ HÜKÜMET'in "Savaşın devam ettirilmesi yolunda müttefiklere taahhütte bulunması" üzerine, Bolşevikler hemen harekete geçtiler. Bu ele geçmez bir fırsattı onlar için.. Bolşevik parti, GEÇİCİ HÜKÜMET'in bu "emperyalist siyasetini" protesto için çağrıda bulundu.. Sayıları onbinleri aşan işçi ve askerler 3-4 Mayıs 1917'de (20-21 Nisan) büyük bir gösteri yaptılar. Gösteride, temel slogan "kahrolsun savaş" oldu. Ayrıca, "bütün iktidar Sovyetlere" sloganı da atıldı. Göstericiler şehir merkezine doğru yöneldiler. GEÇİCİ HÜKÜMET, bu gösteri üzerine ateş açılması emrini verdi. Böylece, GEÇİCİ HÜKÜMET'in bunalımı ve giderek artan buhranı bu gösteriler ile başlamış oldu.. Bu olay, aynı zamanda parti içi ayrılıkların daha bir netleşmesini de sağladı. Çünkü, yeni kurulan GEÇİCİ HÜKÜMET'i Menşevikler ve Sosyalist Devrimciler de destekliyorlardı ve hükümete katılmaya da kararlıydılar. Sonunda da katıldılar.

24 Nisan 1917'de Bolşevik Partisi'nin 7. Konferansı toplandı. Bu Konferans'ta, "Savaş, Geçici Hükümet, Sovyetler, Toprak Meselesi, Milli Mesele" ve daha birçok konu tartışıldı. Açıkcası, parti çizgisi saptandı. Bu Konferans'ta, Lenin'in "NİSAN TEZLERİ"ndeki ilkelere daha da derinleştirildi.. Somut olarak alınmış kararların

başında ise, İktidarın GEÇİCİ HÜKÜMET ile SOVYETLER arasında paylaşılması yerine, "Bütün İktidarın Sovyetlere" geçmesi görüşü benimsendi. Ayrıca, Konferans'ta bir önemli sorun da gündemleşti. Bu, bazı delegelerin "Sosyalist Devrim'e Rusya'nın henüz hazır olmadığı" görüşüydü. Bu görüşü dile getirenler, böylece ayrılık koymuş oluyordular. Genel olarak saptanmış Parti Çizgisi'nin tersine getirilmiş olan bu görüş oldukça sert eleştirileri üzerine çekmişti..

Yine, Konferans'ta, **Milli Mesele** de tartışılmıştı. Konferans'a sunulan ve tartışılan **Milli Mesele** oldukça ilginçtir ! Gelecek günlerin bu konudaki tartışmalarına devamlı olarak kaynaklık edecek olan bu **Milli Mesele** tartışması üzerinde durmak gerekir. Ancak, konuyu burada bölmek için çok kısa olarak değinmek istiyoruz..

Görüşümüze göre, Sovyetler'in **ULUSAL SORUN**'a çözüm bulamayışının temeli bu Konferans'taki **Milli Mesele** üzerine yapılmış olan tartışma ve dolayısıyla alınmış olan karardır. Evet, bir kez daha burada tekrarlıyalım ki, Sovyetler'de devrimden sonra da **ULUSAL SORUN** çözümlenmedi.. Tersine bu yöndeki gelişmeler kaba kuvvetle bastırıldı. Bu Konferans'taki alınmış olan karar, özellikle, ulusal bağımsızlık hareketlerini temelden redceden ve **ULUSAL SORUN** için somut bir çözüm bulunamayışının temelini de atıyordu. Nitekim attı da...

GEÇİCİ HÜKÜMET'ten iktidarın alınması dönemine denk düşen Milli Mesele tartışması, özellikle Bolşevik harekete yandaş olarak ulusları ve bazı azınlıkları toparlayabilmek içindi. Ancak, bu "yardaş toplama" dışında sorunu çözümsüz bıraktı. 70 yıl sonra bile, bu sorunun çözümsüz kaldığı ve nasıl hortladığı gözler önündedir... Ulusların bağımsızlığı ya da başka bir ifade ile burjuva demokratik devrim süreci atlanarak, köleleştirilmiş bir kitlenin yıllar sonra nasıl ayaklandığını gördük..

Konferans "Ulusların Serbestçe Ayrılmaları Hakkı" olarak tartıştığı **ULUSAL SORUN**'u karara bağlarken; Proletarya Partisi'nin "bir bütün olarak toplumsal gelişmenin ve proletaryanın sosyalizmi kurmak için verdiği sınıf mücadelesi'nin çıkarları göz önünde bulundurularak, her özel durum için ayrı bir karara varması"na bağlamış oluyordu.. Ve bu hakkın kullanımını "her özel durum için" gibi çok usturuplu bir cümle ile ifade ediyordu.. Bu kaba teorik anlayış, yıllarca sürüp günümüze kadar geldi. Yalnız Sovyetler'de değil, bütün ülkelerde bu sorunun tartışılmasının ve çözümünün üzerine bir **kabus** gibi çöktü...

Devam edelim.

18 Haziran 1917 (Temmuz) Anti-Savaş ve Bolşevik sloganların başarılı bir provasıydı.

Buna karşılık olarak GEÇİCİ HÜKÜMET kendi güvenlik kuvvetlerine saldırı emri vermişti.

Bolşevik Partisi her düzeyde çalışmalarına ağırlık vermişti. Ama, en önemli çalışmaları askerler ve köylüler ile ilgiliydi. Bu konudaki çalışmalarını her gün ilerletiyordu. Nitekim, bu asker ve köylü ittifakı ile bir bütün olarak iktidara kadar varmış olacak; nitelik olarak bu yapı üzerinde bir iktidar oluşturacaktı. İdeolojik olarak ise, "proletarya diktatörlüğü"nü yönetecekti !.. Zaman ve olaylar bu yapıya güç kazandırdıkça, ekonomik olarak bu kesimlerin (asker ve köylü) talepleri de ciddi olarak biçimlendirilmek zorunda kalındı..

(...)

Cephelerde bozgun başlamıştı.. Cephane azdı.. Askerlerin bezginliği gün geçtikçe artıyordu.. Ortalığı yabancı subayların kaplaması işçi ve askerlerin öfkelerini arttırmıştı. Bu ortam tümüyle askerlerin siyasal iktidar içindeki güçlerini daha da arttırmıştı.

Savaşın getirdiği sonuçlar ve artan yoksulluk, gösterileri daha da arttırdı. Ancak, bu gösteriler örgütsüz ve büyük bölümü ile kendiliğinden oluşmaktaydı.. Böyle olmakla birlikte, GEÇİCİ HÜKÜMETE karşı iktidarın Sovyetler'e devredilmesi-

ni isteyen bir potansiyeli de taşıyordu. Oluşacak yeni Sovyetler iktidarında ise, her halükarda askerler ağırlıklarının koyacaklardı. Bu da besbeliydi.. Teorik belirlenmeler tersine, sınıfsal bir nitelik farkı olmaksızın, hemen hemen GEÇİCİ HÜKÜMET'in benzer niteliklerine sahip "yeni" bir iktidar kurulacaktı. Bu "yeni" iktidar da ise, Bolşevikler egemen olacaklardı. Bu, açıkça GEÇİCİ Hükümet'ten iktidarın gaspı anlamına geliyordu. Getirilerek istenen iktidar modeli ya da iktidarın el değiştirmesi (adına proletarya diktatörlüğü denilse bile) sürecine Bolşevikler hazır değillerdi ve iktidarın devralınmasına karşı görüşler de ağırlıktaydı..

d- Bolşevik Partisi'nin gelişen olaylar karşısındaki yeniden yeraltına girmesi.

"İkili iktidar" olarak adlandırılan GEÇİCİ HÜKÜMET dönemi, gelişen olaylara rağmen onun lehine sonuçlandı ve "ikili iktidar" dönemi son buldu. Bu kez bir yol kalmaktaydı; iktidarın Bolşevikler tarafından silah zoruyla ele geçirilmesi. Bolşevik Partisi bu hedef doğrultusunda bir sürece girdi. Yeraltı çalışmaları hızlandırıldı ve Lenin için de iyi bir korunak oluşturuldu.

Maydana gelen son durum ve silahlı olarak iktida-

rın zorla ele geçirilmesi süreci, açıkça Geçici Hükümet'in ortaklığını bile kabullenen bir anlayışı ve aynı zamanda herhangi bir etkileyici nitelik değişikliği olmaksızın Geçici Hükümet'in yerine geçmeyi de belirgin hale getirdi. Bu, Proletarya Diktatörlüğü olmayacaktı. Ve Devrimin 2. aşaması da değişti...

Bolşeviklere saldırıların yoğunlaştığı bu sıralarda, Petersburg'ta Partinin 6.Kongresi toplandı.. Birçok değişik yerlerde 26 Temmuz ile 3 Ağustos arasında Kongre toplantılarını sürdürdü..

Çarlık yıkılmıştı, ama, daha 5 aylık kısa bir zaman sonra, Bolşevikler gizli toplanmaya yeniden başlamışlardı.. Lenin her yerde aranıyor ve Kongre'ye de katılmamıştı. Lenin, toplantıları dışarıdan yönetmişti. Kongre oy hakkına sahip olan ve olmayan 300'e yakın üye ile toplanmış; Merkez Komitesi Raporu ile siyasal durumu görüşmüştü. Bu Kongre'ye sunulan rapor; birçok bakımlardan o dönemi açıklayıcı olması açısından önemlidir.. Kısaca bu sözünü ettiğimiz rapor'un içeriğine değinmekte yarar var.

Rapor'da, özetle:

"Üretimin ve ürünlerin dağıtımı üzerinde işçilerin denetiminin kurulması, toprakların köylülere verilmesi ve iktidarın Geçici Hükümet elinden alınarak işçi ve yoksul köylülüğe (abç)

devredilmesi" öngörülüyordu.

Bu konular enine boyuna tartışıldı.. Görüleceği üzere, "denetim" gibi bir kavram geçmektedir. Devrim değil, Geçici Hükümet'in elinden "iktidarın alınması"ndan söz edilmektedir. Ve bu iktidar köylülere toprak dağıtacak denilmektedir.. Köylüleri ağırlıklı olarak mücadeleye çekebilmek, daha doğrusu Bolşevik Partisi'nin yedeğine alabilmek amacı ile olsa gerek, talepler programatik olarak bütünlükle köylülerin taleplerini içermektedir. Ayrıca, "Yoksul Köylülük" gibi bir kesimin iktidara ortak olması öneriliyordu. Bu öneri aslında doğrudu, çünkü, en azından ittifak programının doğal sonucuydu. Ancak, bu iktidar 2. Aşama'yı, yani Proletarya Diktatörlüğü'nü nasıl getirecekti. Elbette, getiremezdi. Nitekim, Stalin;

"Tek yol kaldı, o da iktidarı zorla Geçici Hükümet'i devirerek almak. İktidar ancak, yoksul köylülük (abç) ile ittifak kuran proletarya tarafından zorla ele geçirilebilir..."

divordu.

Stalin, Bolşevik Parti içinde, bu aşamadan sonra etkinliğini açıkca kurmaya başlıyordu. Öyleki, "Bütün İktidar Sovyetlere" sloganı'nın geri alınması gerektiğini bile belirliyebiliyordu. Hem Sosyalist Devrim niteliğine bürünen "bir aşamayı" tayin ediyor, hem de buna en yakın bir

64

sloganı da "geri almak gerekir" diyordu. Ancak, "bu geçici bir geri almadır ve bunu Sovyet iktidarı için mücadelenin reddedilmesi anlamına kullanmadığını" da belirtiyordu.

(...)

Sosyalist Devrimciler ile Menşevikler'in yönetimlerindeki Sovyetlerin, topyekün iktidarı almayı reddetmeleri önerileri ile Stalin'in önerisi tamı tamına çakışıyordu.. Ancak, aralarında uzlaşmaz bir çelişki de vardı. Bu uzlaşmazlığın nedeni ise açık olarak belli değildi..

Troçkistler ise, "ancak Batı'da bir Proleter Devrim olduğu taktirde sosyalizme yönelinebileceğini" açıklıyorlardı. Bu öneri'de de diğerleriyle aynılık görülmektedir. Stalin ayrılık noktalarına ilişkin olarak şöyle diyordu:

"Sosyalizmin yolunu açacak ülkenin Rusya olması ihhtimali (abç) yok sayılamaz. Doğmatik Marksizm yerine yaratıcı Marksizm'i seçelim" diyordu..

Ve,

"Menşeviklerle, Sosyalist Devrimcilerin denetimlerindeki Sovyetler'in değil, genel mücadelenin organları olan sovyetlerin yönetimi mümkündür" diye de ekliyordu... Stalin, "burjuvaziye destekleyen köylüler dışında kalan, yoksul köylülük" konusunda ısrarlıydı.. Troçkistler ise, "savaşı

desteklediklerini öne sürerlerken, kitlelerin işçileri izlemeyeceklerini" iddia ediyorlardı..

Sonuçta, 6. Kongre, herşeye karşın Stalin'i onayladı.. Özetle; "Malikhane topraklarına el konulması bütün toprakların, bankaların ve büyük sanayinin millileştirilmesi (abç) ve işçilerin üretin ve dağıtımını denetleme'leri" kararları alındı..

Kongre, Lenin'in "İşçilerle Yoksul Köylülük İttifakı" ilkesi esas alınarak ve bu görüş üzerinde önemle durulması suretiyle alınmıştı..

Ayrıca, işçi sendikalarının bağımsızlaştırılması önerisi, sendikaların "Militan sınıf örgütleri olmaları ve Bolşevik partisinin siyasi önderliğini tanımaları" şartına bağlanmıştı. Gençlik örgütlerinin de, partiye tam olarak bağlanmaları görüşü çerçevesinde, partinin "yedek gücünü" (abç) oluşturmaları kararlaştırılmıştı..

Kongre, Lenin'in duruşmaya gitmesine de karşı çıkarak; burjuvazi'nin "bir tek şeyi, en tehlikeli düşmanı ortadan kaldırmak" için her tür komplolara başvurduğunu, dolayısıyla duruşmaya gitmesi halinde tutuklanacağı nedeniyle, gitmemesi yolunda karar alınmıştı. Lenin, ancak Kongreye bir mesaj yollamakla yetinmişti..

6. Kongre'de bir de tüzük kabul edilmişti. Bu tüzüğe göre;

"1-Parti kademeleri seçim yoluyla iş başına gelecekler,

2-Parti kurulları örgüte faaliyetleri hakkında düzenli aralarla bilgi verecekler,

3-Parti sıkı bir disiplin kuracak, azınlık çoğunluğa uyacaktır.

4-Üst parti kurulları kararları alt ve bütün parti üyelerini kesinlikle bağlayacaktır..."

(...).

Bu Kongre, Troçki ve yakın arkadaşlarını da partiye kabul etmişti..

Kongreden çıkarılan sonuca göre, askerlerin yönetimde ağırlıklı olarak kendilerini belirlemeleri nedeniyle, açıkca silahlı ayaklanmaya yönelinmiştir.. Bu gücün yanında da köylülüğün ağırlığı iyiden iyiye hissedilmeye başlanmıştır..

e- General Kornilov Harekatı ve silahlı ayaklanma.

12 Ağustos'ta toplanan Devlet Konseyi'nin protesto edilmesi amacıyla, Bolşevikler Moskova'da Genel Grev çağırısı yapmışlardı.

Gerek müttefikler (Fransız ve İngilizler), gerekse Sosyalist Devrimciler (Sovyetleri temsilen katılmışlardı), bankacılar, tüccarlar, fabrika-

katörler; Konsey toplantısında, General Kornilov'un "bütün komite ve Sovyetler kaldırılmalı" önerisini desteklemişler ve kendisine her türlü yardım vaadinde bulunmuşlardı.

General Kornilov, toplantıdan sonra dikkatleri başka yöne çekerek, Bolşevikler'e saldırı programını yoğunlaştırmış; "Bolşeviklerin ayaklanma hazırlıkları içinde olduklarını" yaymaya başlamıştı.. Kerenski başkanlığındaki Geçici Hükümet te, Bolşeviklere saldırmaya ve terörün arttırılmasına karar almıştı. Kornilov, böylece düzenlemek istediği hareketi tamamlıyordu. Kerenski ile yaptığı anlaşma sonucu harekete geçti.. Ancak, Kornilov'un harekete geçtiği sırada Kerenski birden bire kararından döndü. Çünkü, Kornilov'un yenilgi ihtimali karşısında, kendisinin de iktidardan düşeceği "tehlikesini" biliyordu..

Kornilov, "Anavatan Kurtarıcısı" olarak, ordularını Petersburg üzerine yolladı. Buna karşın, Bolşevikler de aktif silahlı direniş çağrısı yaptılar. Siyasal mücadele, hükümetin programı çerçevesinde tam bir askeri biçime girmiş oluyordu.. İşçiler, köylüler silahlanarak, barikatlar kurdular ve mevzilere yerleştiler. Kornilov'un isteği böylelikle daha da gerçekleşmişti..

Her yerde karargahlar kurulmaya başlanmıştı. Bu arada, Sosyalist Devrimciler ile Menşevikler de Bolşeviklere sığınmaya başlamışlardı..

Ancak, Kornilov'un askeri hareketi istenildiği gibi işlemedi ve kısa sürede bozguna uğradı. İsyancılar tutuklandılar. Fakat, kısa bir süre sonra, Kerenski tarafından tutuklananlar serbest bırakıldılar. Ancak, Bolşeviklerin gücü de ortaya çıkmış oluyordu. Bu sonuç, kırsal kesimde de canlanmaya neden olmuştu. Köylüler toprak işgaline hız vermişler, tarlaları izinsiz sürmeye başlamışlardı.

Artık, Sovyetler, temsil olarak Sosyalist Devrimciler ve Menşevikler yerine Bolşevikleri gönderiyordu.

Burada bir parantez açarak bir konuya kısaca değinelim. Yukarıda, Stalin'in, yalnız Menşevikler ve Sosyalist Devrimcilerin "denetimindeki Sovyetler" dediği ve bunların "iktidarının önerilmediğini" vurgulamıştık. Oysa, şimdi, bu adı geçen Sovyetler'in ele geçirilmeleri sağlanmış ve bunlar aracılığı ile hükümete ortak olunmuştu. Toplantılara bu Sovyetler adına bu kez Bolşevikler temsilci göndereceklerdi.. Ve bundan sonra yeniden "İktidar Sovyetlere" sloganı yine gündeme gelecekti. Nitekim, "Bütün İktidar Sovyetlere" sloganı yeniden günün sloganı oldu. Demek ki, mücadele süreci bakımından, Sovyetler'in Geçici Hükümet'le ortaklığının eleştirilmesi, "tek elde iktidarın toplanması" yoluyla Sosyalist Devrim'e geçiş önerisi değildi. Esas olan, Bolşeviklerin

Geçici Hükümet'le yönetime ortak olmasıydı..

Bu ortaklık kurulunca, Devrimin 1. aşaması tamamlanmış olmuyordu. Peki, 2. aşama'ya,"sosyalist devrim"e hangi koşullarda gelinmişti? Mücadele, Çar'dan alınmış iktidarın Bolşevikler tarafından paylaşılması eylemiydi..Tek başına Bolşeviklerin iktidarı ise, 2. aşama değildi. Olmayacağı da belliydi..Geçici hükümet'i destekleyen kitlelerin, bir bütün olarak Bolşevikleride desteklemeye geçmele-riyle "tamamlanmış" bir devrim aşamasından hemen sonra, 2. aşama'ya birden bire nasıl geçilmiş oluyordu ? 2. aşama'ya nasıl gelinecekti ? Burada söylenmek istenen şey, teorik model olarak sosyalizme geçiş planı'nın pratikte gerçekleşmediğidir. Geçici Hükümet yerine, Bolşeviklerin hükümeti ele geçirmeleri sağlanmıştı. Yukarıda açıklandığı gibi, başka sınıf ve tabakaların, özellikle askerlerin ağırlıkta oldukları ve kararların alınmasında etkin buldukları; köylü taleplerinin programlanmak -salt kendi başına programlanması- zorunda olduğu bir Geçici Hükümet kurulmuş oluyordu. Tek fark ise, bu kez Bolşeviklerin yönetimde ortaklığı, daha açık bir ifade ile ağırlığıydı..

Yani, bu ayaklanma, Geçici Hükümet'in devrilmesi için bir ayaklanmaydı...

Sovyet Devrimi'nin en önemli çözülme noktalarından biri, kanımızca burada yatmaktadır.. Çünkü,

herşeyi bu gelişmeye göre değiştirmek zorunluluğu kendini dayatmış ve bu "değiştirmeler"le gerçekleştirilen iktidarı ele geçirme hiç bir zaman Proletarya Diktatörlüğü olamamıştır.

Olşa olsa, yeni bir "Devrimci Hükümet" olmuş- tur. Bu noktada direnilerek, bir geçiş süreci 2. aşama'yı mutlak surette gerektirdiği gibi, gündem- leştirebilirdi de.. Ama, bu aşama ile yetinildi. Ve bu aşama'ya teorik olarak biçim verilmeye çalışıldı.

Bu gelişmeler karşısında Sosyalist Devrimciler ve Menşevikler arasında da bir takım çözümler oldu. Menşevikler ile Sosyalist Devrimciler, "Bütün Rusya için demokratik bir konferans" topladılar. Ve ön-parlamento adı ile Cumhuriyet Geçici Konseyi'ni kurdular.. Bolşevikler ise, bu ön-parlamento'ya katılmadılar.. Bazı Bolşevikler bu yapı içinde kalmaya karar verdilerse de, Bolşevik Parti bunların ayrılmalarını zorunlu hale getirdi. Lenin ve Stalin, "çok kısa bir süre dahi olsa, ön-parlamento'ya katılmanın hata olacağını ve amacın devrimden saptırma olduğunu" açıkladılar.. Çünkü, Bolşevik Parti için temel amaç, iktidarın Geçici Hükümet'ten alınması ve bundan daha önemli- si de, Bolşeviklerin tek başlarına iktidarı ele geçirmeleriydi..

f- Silahlı ayaklanma süreci ve 2. Kongre.

Bolşevikler, gelişmeler ve olaylar sürerken, "Bütün Rusya Sovyetleri 2. Kongresi"ni toplamayı planlıyorlardı. Aynı zamanda, Bolşevik Partisi silahlı ayaklanma için de, yoğun çalışmalar başlatmıştı. Lenin, Finlandiya'dan gizlice Petersburg'a geldi. 10 Ekim 1917'de Parti Merkez Komitesi toplantısına katıldı. Parti Merkez Komitesi silahlı ayaklanmanın başlatılması kararını aldı. Bazı Merkez Komitesi üyeleri, bu karar aleyhine oy kullandılar. Örneğin, Troçki de aleyhte oy kullanarak, ayaklanmanın "ancak 2. Kongre toplanmadan önce başlatılması"ni önerdi..

Alınan karar gereği, ayaklanma planı uygulamaya konulmuştu. Her yerde Devrimci Askeri Komiteler kurulmaya başlanmıştı bile..Bu arada karşı-devrimci gruplar da hazırlıklarını ilerletiyorlardı.. Kerenski hükümeti ise, merkezin Moskova'ya taşınmasını düşünüyordu.. Ancak, Petersburg'taki protesto gösterileri, bu kararın uygulanmasını engellemişti.. Bolşevikler, Kerenski Hükümetinin bu merkezini değiştirme kararının Petersburg'u Almanlara teslim etmeyi amaçladığını öne sürüyorlardı. 16 Ekim'de, partinin Genişletilmiş Merkez Komitesi toplantısında, Stalin'in başında bulunduğu bir ayaklanmayı yönetecek parti merkezi kuruldu.. Bütün ayaklanmanın yönetimi de bu parti

merkezinin elinde olacaktı..

Bu arada, ayaklanmaya karşı çıkan Merkez Komite- si üyelerinden KAMENEV ve ZİNOVYEV; Menşeviklerin gazetesine bu konu ile ilgili demeç verdikleri gerekçesine dayanılarak suçlandılar ve partiden ihraçları gündeme geldi. Bu ihraç kararı ile, bu MK üyelerinin demeç vererek, karşı-devrimcileri ayaklanma konusunda uyardıkları iddiası vardı..

Bu arada Geçici Hükümet'te alınması gerekli tedbirleri görüşmeye başlamıştı. Temel anaç, Bolşeviklerin 2. kongresini basmak ve dağıtmaktı.. Bu nedenlerle, Moskova'da büyük çapta yığınaklar da yapıldığı gözlemleniyordu..

Bolşevikler durmuyorlar ve tüm askeri birlikler içinde çalışmalarını yürütüyorlardı. Bolşeviklerin iddialarına göre, Sovyetler'in bir toplantısında, Troçki'nin, "Silahlı ayaklanmayı başlatmayı tasarladıklarını" söyleyerek, defşifrasyna neden olduğu gerekçesi ile, ayaklanma daha önceki bir tarihe alındı. Bu gün ise, 2. Kongre'nin toplanmasından önceki güne denk düşüyordu. Bir ara, Troçki'nin 2. Kongreden önce ayaklanmanın başlatılması önerisi de gündeme geldi. Ancak, ayaklanma defşifre edildiği gerekçesi ile kongreden örcye alınmıştı..

24 Ekim gecesi, Lenin Smolni'ye gelerek, ayaklanmayı bizzat yönetmeye başlıyordu.

Burada bir ayaklanma kararının alınması konusuna kısaca değinmek gerekiyor. Kanımızca, Lenin ayaklanma kararı aldığı zaman bulunmadığı için, Troçki tarafından ayaklanmanın deşifre edildiği iddiası ile önceki bir güne alınması kararı da Lenin dışında oluşmuş bir karardır.. Lenin'in ayaklanmayı bizzat yönetmesi, geldikten sonra ortaya çıkmış bir durumdur. Yani, açıkcası bu kararların çıkması Stalin'in etkisi ile oluşmuştur. Lenin'in daha sonraki beyanlarından anlaşılacağı üzere, onun da görüşünün, ayaklanmanın 2. Kongre'den sonra olması yönündedir. Lenin, Smolni'ye gelince, açıkça bir emri-vaki ile karşı karşıya kalmıştır..

Lenin'in Smolni'ye gelmesinin ardından, bütün askeri birlikler buraya akın etmeye başlamışlardı. Çünkü, burası, savaşın yürütüldüğü bir karargah olmuştu...

25 Ekim (7 Kasım)'de Kızıl Muhafızlar ve Devrimci Birlikler; bakanlıklar, devlet bankası, postahane, demiryolları vb... gibi yerleri işgal ettiler.. Ardından da, ön-parlamento dağıtıldı.

7 Kasım'da ise, Auora Zırhlısı toplarını Kışlık Saraya çevirdi ve Bolşevikler "Geçici Hükümet'in devrildiğini, devlet iktidarının Bolşevik Sovyetleri'nin eline geçtiğini" ilan ettiler.. Ardından bir Manifesto yayınlandı ve Kışlık Saray basıla-

rak, Geçici Hükümet üyeleri tutuklandılar..

7 Kasım 1917'de Sovyetlerin 2. Bütün Rusya İçin Kongresi (25 Ekim) Smolni'de toplandı. Bolşevikler Kongrede ezici bir çoğunluk sağladılar. Menşevik'ler, Bundçu'lar ve Sosyalist Devrimci'ler kongreyi terkettiler.. Ancak, terkederken, Kongrede okunmak üzere bir mesaj gönderdiler ve bu mesajlarında E - kim Devrimi'nden "askeri bir komplo" olarak söz etmekte idiler. Gerçekten de, Kongre askerlerin çoğunlukta olduğu ve kararlara etkin oldukları bir Kongre'ye dönüşmüştü. Bu durumu, bizzat Kongre'nin kendisi de ilan etmişti: "İşçi, asker ve köylülerin küçük çoğunluğunun iradesi ile, iktidar ele geçirilmiştir" denilmekteydi...

(...)

Kongre, bazı önemli kararlar da aldı. Bu kararlardan en önemlileri şunlardı:

Bariş kararı ile buna bağlı olarak savaşan devletlere Ateş-Kes çağrısı yapılacak. Savaşan devletlerdeki işçilerden devrimin desteklenmesi istenecekti.. Toprak konusunda ise, "Tazminat ödenmeksizin toprak mülkiyetinin ortadan kaldırıldığı" açıklanıyordu.. Bütün maden kaynakları ile suların "halkın mülkiyetine" geçtiği belirtiliyordu.

Ayrıca, Bolşevikler'den oluşan ilk Sovyet Hükü-

meti kurularak, Konsey başkanlığına da Lenin getirildi. Böylece, çalışmalarını tamamlayan Kongre, iktidarın Sovyetlere geçtiğini açıklamak amacıyla tüm delegelerin ülkeye yayılmalarını da kararlaştırdı...

Bazı gösteri ve çatışmalar sürerken, birçok birlik ve örgütlerde kuruluyordu. Ancak, bunların hiç biri başarılı olamamışlardı. Bu arada, Kerenski de, ülkeyi gizlice terk etmek zorunda kalmıştı.

Bazı Merkez Komitesi üyeleri, Menşevik ve Sosyalist Devrimciler'in katılacakları bir sosyalist hükümet kurulmasını öneriyorlardı. Ancak, bu öneri de reddedilmiş ve bunun üzerine öneri sahipleri Merkez Komitesi üyeliklerinden ayrılmışlardı. Ayrılanların başında ise, Zinovyev ve Kamenev gibi unsurlar gelmekteydi..

g- Zorunlu bazı tedbirlerin alınması ve barış görüşmeleri.

Bu dönem içinde alınmış olan tedbirlerin büyük bölümü, teorik olarak Marksizm'e ters düşüyordu ve parti bu konuda herhangi bir açıklamada da bulunmamıştı. Ancak, pratik, bazı tedbirlerin alınmasını zorunlu kılmaktaydı..

Bolşevikler, önce iktidarlarının önündeki acil

sorunların çözümünü gerçekleştirmeyi planladılar. İktidarın, ayaklanmalara ve karşı diğer girişimler önünde güvenceye alınması ve iktidarın her yönden sağlamaştırılması önde gelen tedbirler olarak belirlenmişti.

Başta, Geçici Hükümet dönemi'nin devlet mekanizmasının parçalanması gerekiyordu. Etkinliği hala süren bu iktidar mekanizması tamamen yıkılmadan, Sovyet iktidarının yerli yerine oturtulması oldukça güçlü. İktidar ele geçirilmişti, ama uygulamada Proletarya Diktatörlüğü'nün değil; Geçici Hükümet'in bir takım uygulamalarını sürdürmek gerekiyordu.. Bu zorunluluk ise, şatafatlı laflar ve sloganlarla geçiştirilemezdi. Bu aşama, Geçici Hükümet döneminden ayrı bir "aşama" olarak geçiştirildiğinden, 70 yıl sonra bile içinden çıkılmaz sorunlarla karşı karşıya kalınmıştır.

Ayrıca, imtiyazlı bazı sınıf ve tabakaların ortadan kaldırılmaları da gerekiyordu. Milliyetler üzerindeki baskının, kiliselerin imtiyazlarının kaldırılması, devrime karşı olan basının susturulması, illegal her karşı-devrimci örgütün kapatılarak, çalışmalarının engellenmesi vb.gibi iktidarın sağlamaştırılması kararlarının uygulanması yanında; ekonomik olarak da bazı önemli tedbirlerin alınması gerekiyordu. Bu tedbirlere de hemen yöneldi. Örneğin; toprakların ve büyük sermayenin millileştirilmeleri -kamulaştırılmaları değil-

gerekli görüldü. En önemli sorun ise, savaşın sona erdirilmesiydi ve bunun için barış ortamının yaratılması gerekiyordu... Bütün bunlar gerekliydi.. Ama, nasıl uygulamaya geçirilecekti. Bunların hemen hemen tümünün uygulanması ve hayata geçirilmeleri, Geçici Hükümet'ten ayrı hangi yapıyı getirebilirdi ? Bazı sınıfların eskisinden daha çok etkinleşmeleri sonucunu yaratmaz mıydı ?

(...)

Bütün bu iktidarın sağlamlaştırılması yönündeki tedbirler uygulamaya şu ya da bu biçimde konuldu. Ama, bütün bu tedbirlerin uygulanması kendisi ile birlikte önemli bir koşulu da getiriyordu. O da, askeri bir zorun uygulanmasıydı.. Nitekim, bu zor uygulanmak zorunda kalmıştır ve sonuçlarını da hep birlikte tarihsel olarak biliyoruz..

Bu arada, iktidara karşı bazı sabotajlar ve gösteriler de ezildi ve boşa çıkarıldı...

Bazı idari tedbirlere de yönelindi. Bakanlıklar kaldırıldı ve yeni hükümet mekanizması egemen kılınmaya çalışıldı. Birçok yeni kurum ve organlar oluşturuldu...

Ayrıca, kitlelerin kazanılması ve yeni iktidarın etrafında kenetlenmeleri amacıyla, bir dizi karar da çıkarıldı. Örneğin; kadınların eşitliği, milliyetlerin eşitliği, kilisenin devletten ayrılması

okulların bağımsızlıkları, milliyet ya da dine dayalı ayrımların kaldırılmaları gibi... Bu kararların sonucunda "Rusya Halklarının Hakları Bildirisi" de yayınlandı?

Ve, millileştirme çalışmaları hızlandırılarak, bütün dış borçlar iptal edildi.

Bütün bu tedbirler, çoğunlukla, yeni bir iktidarın alması gereken doğal tedbirlerdi. Yoksa, Proletarya Diktatörlüğü'nün nitelik farkını gösteren değişik tedbirler değildi.. İktidar, açıkça desteğe, bütün kitlenin -halkın- desteğine ihtiyaç duyuyordu. Gerek Çarlık döneminin ve gerekse Geçici Hükümet döneminin kitle üzerindeki etkinliği ve taraftarlığı büyük çapta egemenliğini sürdürüyordu..

İşçi ve köylülerin ittifakı'nın salt kendi başına yürütülmesi ise, çok gerilere itelenmiş durumdaydı..

İçeride gerçekleştirilmeye çalışılan bu iktidarın sağlamlaştırılması çalışmaları, yeterli görülüyordu. Bütün hızıyla devam eden savaşın sona erdirilmesi de gerekliydi. Bu en önemli sorunlardan biriydi ve çözümlenmesi zorunluuydu. Savaş içinde ülkenin sorunlarını yeni bir iktidarla çözüme ulaştırmak oldukça zordu.

Fransız ve İngilizler'le barış teklifi reddedil-

diği için, Almanya ve Avusturya ile barış görüşmeleri için masaya oturulması kendini dayattı. Bir cephede savaşın durdurulması bile yetiyordu. Bu barış görüşmeleri, uluslararası savaşta bazı tarafların safdışı edilmeleri için, diğerleriyle anlaşma sağlanması amacı; savaşın sona erdirilmesinden daha geçerliydi. Parti bu konudaki gerekçesini de, "Müttefiklerin barış görüşmeleri ve Sovyetler'in arzusuna uygun Almanya ve Avusturya ile görüşmelere başlanması kararı"na dayandırmıştır. Resmi belgelerden bu anlaşılmaktadır..

(...)

Nihayet görüşmeler 3 Aralık'ta Brest-Litovsk'ta başladı ve 5 Aralık'ta Barış Antlaşması imzalandı.

Kanımızca, bu görüşmeler zorunlu görüşmelerdir. Çünkü, ekonomik çöküntünün yanında savaşın verdiği bezginlik ve siperlerin açıkça terk edilmesi tehlikesi karşısında yapılması zorunlu olan bir barış görüşmesiydi.. Oysa, bu gerekçeler önünde "iktidarın sağlamlştırılması" gibi bir gerekçeye bağlı gösterilmek istenmiştir.. Düşmanın biriyle, belki de en azılısı -tehlikelisi- ile yapılan anlaşma; zorunlu bazı nedenlere dayansa da, çok ağır ödünler vermeyi gerektirecekti. Almanlar karşısında yalnız maddi değil, ideolojik ve siyasal bir tahribatı da getirecek yanları vardı.. Bolşevik iktidar bu yanıla da "2.Aşama"ya, yani

72

"Sosyalist Devrim"e geçmemiştir.. Geçici Hükümet'in Müttefikler'in bir kanadıyla ittifak etmesi -İngiliz ve Fransızlarla- büyük eleştiri konusu olmuşken; Bolşevikler'in kendi iktidarlari zamanında "Barış" gerekçesiyle de olsa Almanlarla bir masaya oturmasının çok büyük bir farkı olmasa gerekir.. Ki, Bolşevikler, Geçici Hükümet'in Müttefikler'le ittifakını düşmanla birliktelik olarak lanse ederek eleştirmişlerdi.. (Almanya ve Avusturya ise, İtilaf devletleri olarak adlandırılıyordu.)

Nitekim, Almanlar'ın, başta Polonya olmak üzere, Baltık ülkelerinin büyük bölümünü -hemen hemen tümünü- kendilerine bağımlı kılan amaç ve isteklerine karşı, Bolşeviklerin vermek zorunda kaldıkları ödümler gerçekten çok ağırdı.. Ve pahalya da mal oldu. Bugün Polonya'daki durum ve serüvenlerin temeli, o günlerdeki ödümlerde durmaktadır.. Nesnel olarak durum buydu. Ancak, Barış ta kendini dayatmıştı..

Parti, bu ağır ödümler karşısında, şu gerekçeyi öne sürüyordu: "Yeni doğan Sovyet Cumhuriyeti'nin güçlendirilmesi zorunludur.." Bu gerekçe, "Barış Antlaşması"ndan sonra açıklanması bir gerekçedir. Ayrıca, düşmana karşı "Kızıl Ordu'nun kurulması için zaman kazanma" gibi bir başka gerekçe de öne sürülmüştür.. Böylece, temel amaç ikircikli bir duruma sokulmuştur. Bu açıklama ile, Sovyetler'in baştan itibaren resmi olarak askerileşme eğilimi

içinde olduğunu görmekteyiz. Bu askerileşme ise, ileride idari ve ekonomik tedbirlerin uygulanabilmesi için kitleler üzerinde bir araç haline dönüşmüş olacaktır..

Doğal olarak yapılan "Barış Antlaşması"na tepkiler oluşmuştu. Örneğin; Troçki, "savaşın İtilaf Devletleri'ne karşı da devam ettirilmesini" savunuyordu.

10 Şubat 1918'de "Barış" görüşmeleri birden bire kesildi. Barış Komitesi olarak giden delegasyon'un başında bulunan Troçki, orada, iktidarın görüşlerinin tamı tamına tersine bir karar alınmasını sağladı. Kendi görüşlerine uygun alınmış bu karar ile, "Barış Antlaşması"nı imzalamayı reddetmişti.

Ancak, daha sonra, eskisinden ağır koşullarla, Almanlar'la tamamen onların isteklerine uygun Barış toplantısı tekrar yapıldı ve şartları da koşulsuz kabul edildi. Birçok yerin kaybedilmesi ve üstelik tazminat verilmesi karşılığı "Barış Antlaşması" imzalanmış oldu.

İşte, bu konudaki tartışmalar ve "Barış" toplantıları, parti içindeki ayrılıkların kesin olarak su yüzüne çıkmasını da sağlamış oldu. Ayrılık, Lenin'den sonraki dönemin kesin hatlarını da belirliyordu. Taraflar kesinleşmiş ve birbirlerini katı biçimlerde yok etmeleri sürecine girilmişti.

Ayrıca, parti içindeki ayrılık, tüm dünyaya yansarak, yıllarca süren ve bugünlere gelen biçimde sürmüştür.. Halen sürmektedir.. Lenin, bu ayrılıklar da açıkça askerlerin yanında yer almıştır. Ancak, bunu, belki de bir zorunluluk olarak yapmıştır.. Lenin'in, tercih olarak bir tarafa ağırlık verdiği görülmektedir.. Troçki ise, hasımlarını alt etmenin çabasıyla, birçok yanlısın içine gömülmüştür. Teori ve Marksizm açıkça bir tarafa konulmuştu.. Bütün bu gelişmelerin ve yapının üzerine ise, çözümü zor ekonomik koşullar bindirmişti. Bu durum içinde, "2. Aşama"ya "Sosyalist Devrim"e geçmek oldukça zor görünüyordu. Büyük tavizlerin verilmesi gerekli ve zorunlu hale gelmişti...

O günlerin ayrılıkları ve tartışmaları, Lenin'in ölümünden sonra da hızını kaybetmedi. Stalin'in Troçki ile olan çatışması ve ayrılığı katılaştırıldı. 1938'lerde bile, Stalin tarafından "Troçki'nin Brest-Litovsk Antlaşmasını yıkmaya" o zaman karar vermiş olduğunun şimdi ortaya çıktığı" gibi belirlenmeleri de oldu.. Stalin, böylece açıklamalar yaptırırken, Troçki'nin tecritini sağlamaya çalışıyordu. Ama, o zamanlardan beri askerlerin nasıl duruma egemen olduklarını da ele veriyordu. Ve, "Barış" görüşmeleri ile nasıl ödünler verilmiş olduğunu ise deşifre ediyordu..

Ta 1918'lerdeki atılan yanlıs temel 1938'lerde

yine aynı gerekçelerle Bu kez Troçki'nin başını yedi..

(...)

7. Parti Kongresi Barış Sorunları Üzerinde bir karar alabilmek için toplandığında, Lenin, Brest-Litovsk Antlaşmasını da ele alarak yaptığı konuşmada; "parti içinde bir sol muhalefetin meydana gelmiş olması parti açısından en önemli kriz'dir" demişti.. Nitekim. böyle de oldu...

Lenin, Barış Antlaşması onaylandıktan sonra da şunları yazıyordu:

"Barış şartları dayanılmayacak kadar ağırdır. Buna rağmen tarih çizgisini izleyecektir... Örgütlenmek, örgütlenmek ve tekrar örgütlenmek için çalışmaya başlayalım..."

Evet, iktidarı ele geçiren ve "2. Aşama"ya geçerek Proletarya Diktatörlüğü'nü kuran partinin, devlet aygıtını işletmeye başlamasından çok kısa bir zaman sonra, Lenin bile, "örgütlenmek" için yeniden yola çıkmaya karar vermiş olmaktadır !.. Burada, muhalefetin haksız olmadığı söylenebilir. Ancak, koşulların Lenin'i bir tercih karşısında bıraktığı açık.. Yoksa, muhalefeti ciddiye almasaydı ve onlara biraz olsun hak vermeseydi; yeniden "örgütlenme"yi öne sürmezdi.. Ve Lenin, Barış Antlaşması'nın "çok ağır ödünler içerdiği"ni

de kabul etmektedir..

"Savaşa devam edelim" suçlaması ise, "ağır koşullarda bir Geçici Hükümet'in yaptığı benzer bir antlaşmayı yapmayı" getirmiş oluyordu..

Bütün bunların ardından "Kızıl Ordu'nun örgütlenmesi" ve "askeri eğitimin zorunlu kılınması"nın partinin "temel görevi" sayılması'nın kararlaştırılmış olması da; barış "isteyenler"le "savaşa devam edelim" diyenler'i bir noktada birleştirmişti. Karşılıklı suçlamaların ve teorik belirlemelerin ise, pratik önünde hiç bir kıymet-i harbiyesi kalmamıştı... Parti resmen askerileşmiş'ti.. Ve sosyalizmin inşası'nda zor aracı olarak kendisini dayatmıştı...

Bu noktada; Ekim Devrimi'nin Lenin sorrası girdiği dar boğazlar ve uyguladığı zor ile ilgili kesin bir tespit yapmamız gerekiyor.. Bunun da, şimdi günümüzde önümüze çıkan sosyalizmin sorunları ile ilgili önemli bir adım olarak sayılması gerekiyor..

Bütün bunlara rağmen, 7. Kongre partinin isminin değiştirilmesini de kabul etti. Parti'nin adı Rus Komünist Partisi (Bolşevik) olarak değiştirildi.. Burada dikkat edilecek husus, "Rus" -Rusya değil-kavramıdır.. Parti'de, belli bir egemenlik te ortaya çıkmaya başlamıştı.

İktidar ele geçirilir geçirilmez, parti Komünist Partisi oluvermişti.. Askerlerin, köylülerin, küçük burjuvaların ve daha birçok sınıf ve tabakanın ortaklığı ile -işçilerin azınlıkta bulunduğu bir yapı- iktidarı ele geçiren bir yapı Komünist Partisi olmuştu. Bu noktada da, gelecek için önemli bir eksiklik bırakılmıştı.. Parti Komünist partisi değil, Birleşik bir partiydi. Bu partide de askerler ve köylülerin egemenlikleri kesindi. Bu kesimlerin talepleri programlanmıştı. İşçiler ise, daha çok askerileşerek, bölük bölük ülkenin her yerindeki ayaklanmaları bastırmak için bir polis gücü haline gelmişlerdi..

Daha iktidarın ele geçirilmesinden çok kısa bir süre geçmişti ki, barış görüşmeleri ile birlikte, özellikle köylülerin -her kesimin- talepleri yükselmeye başlamıştı bile.. Dış baskı ve zorlamalar da olmak üzere köylülerin durumu gündemin birinci maddesini oluşturmaktaydı.. Köylülük ve köy alanları partinin önünde tek ve önemli bir sorun olarak kendini dayatmıştı.. Bu nedenlerle ekonomik sorunlar iktidar için aşılması güç durumlar yaratmıştı.. Köylülüğün talepleri ekonomik sorunların başındaydı ve denilebilir ki, devrimin ekonomik sorunları denilen şey; köylülüğün sorunlarının çözümüydü. Bu gayet açık bir durumda, ancak köylülüğün sorunlarının çözümü oldukça zordu. Daha açık söylemek gerekirse,

köylülüğün ekonomik taleplerinin çözümsüzlüğü durumu vardı..

Bolşevikler'in "2. Aşama" dedikleri "Sosyalist Devrim" gereğini yerine getirmek için, en azından üretimin yeni bir biçimde örgütlenmesi ve yönetilmesi gerekiyordu. Ayrıca, yönetmek ve örgütlemek yanında, bunu öğrenmeleri de gerekiyordu.. İktidara ortak ve ağırlıklı durumda bulunan askerler; yine, temel bir güç ve buna uygun olarak da sorun olmaya başlayan köylülük karşısında üretimin yönetilmesi ve örgütlenmesi öğrenilmesi zorunlu bir durumdu. Ama, bu nasıl olacaktı. Üstelik, içeride savaşın getirdiği yoksulluk; dışarıda ise emperyalist kuşatmanın ağır yüklemeleri altında, bahsedilen sosyalist üretime nasıl geçilecekti ?

Tam bu aşamada, Lenin şunları söylüyordu -daha doğrusu öneriyordu- :

"Ülkede üretilen her şeyin hesabı tutulmalı ve ürünlerin dağıtımının denetlenmesi gerekir..."

Bu belirleme tesadüfî olarak yapılmamıştı. O günlerde, Rusya'da durum oldukça karışık. Ülkede yönetime küçük burjuvalar'ın -tümüyle denilebilir- egemen oldukları gözlemleniyordu. Şehirler ve kırsal kesimde, milyonlarca küçük mülk sahibi'nin her an kapitalizm'i hortlatmaları

mümkündü..Kapitalizm'in üremesi için hazır bir ortam oluşmaktaydı.. Kitlenin ne çalışma disiplini ve ne de kamu disiplini yoktu.. Küçük burjuvalar, köylüler vb...'nin Devletin muhasebe ve kontrolüne boyun eğmiyorlardı. Eğmiyecekleri de besbelliydi.. Bunlar üzerinde kuralların işletilmesi için belli bir zorun oluşturulması gündemleşiyordu. Bu nedenlerle, "2. Aşama" için tehlike çanları çalmaya başlamıştı.. Küçük burjuva spekülasyon ve vurgunculuk başını alıp gitmişti.. Küçük mülk sahipleri ve tüccarlar, halkın ihtiyaçları olduğunu bildiklerinden; bu yandan yararlanarak aşırı kar elde ediyorlardı..

Yani, devrim, "2. Aşama"ya geçmemişti !.. Pratik olarak, nesnel bir biçimde Burjuva Demokratik aşama'nın geçirilmesi gerekliliği açıkça görünüyordu..Ve yapısal olarak bu aşama'da durulduğu da belliydi..

(...)

Meydana gelen gelişmelere karşı mücadele verilmesi zorunlu hal almıştı. En önemli mücadele ise, çalışma disiplini için verilecekti.

"Sosyalist yarışmanın geliştirilmesi" amacıyla, parça başına ücret sistemi getirildi.. Lenin bununla ilgili olarak şuna işaret ediyordu:

"Ücret eşitliğine karşı koymanın, devletten mümkün olduğu kadar fazla koparmak isteyenlere

karşı, aylaklara ve vurgunculara karşı eğitim ve ikna'nın yanı sıra, zor da kullanmanın gerekliliği vardır..."

(...)

Muhalefet bu uygulamalara şiddetle karşı çıkmıştı. Sosyalist Devrimci'ler ve Menşevik'ler başta olmak üzere, Sol Komünist'ler;

"işletmelerde tek adam sevk ve idaresi, sanayide burjuva uzmanların çalıştırılmaları ve etkin iş yöntemlerinin uygulanması"nı, "burjuva koşullara bir geri dönüş olarak" nitelediler..

Troçki, "Rusya koşullarında sosyalizmin imkansız olduğu"nu ileri sürerek, iddiasını savunmaya başlamıştı..

Kırsal kesimde ise, yoksul köylülük ile kulaklar arasında şiddetli bir mücadele başlamıştı. Kulaklar güçlenerek, daha önce müsadere edilmiş topraklara zorla el koymaya başlamışlardı.. Kulaklar, sabit fiyat ile mal satmayı da reddediyorlardı.. Bu aşamada, yoksulluk da kitleleri tehdit eder boyuta varmıştı.. Parti, ittifakçı güç olarak kabullenip, iktidara temel bir güç olarak ortak ettiği -teorik belirlemelerde böyleydi- "yoksul köylülük"ü, yeniden örgütleme gereği duymaya başlamıştı...

Kırsal kesimde ise, yoksul köylülük ile kulaklar arasında şiddetli bir mücadele başlamıştı. Kulaklar güçlenerek, daha önce müsadere edilmiş topraklara zorla el koymaya başlamışlardı.. Kulaklar, sabit fiat ile mal satmayı da reddediyorlardı.. Bu aşamada, yoksulluk da kitleleri tehdit eder boyuta varmıştı.. Parti, ittifakçı güç olarak kabullenip, iktidara temel bir güç olarak ortak ettiği -teorik belirlemelerde böyleydi- "yoksul köylülük"ü, yeniden örgütleme gereği duymaya başlamıştı...

Sonuçta, ürünleri saklayan kulaklara "iyi bir ders vermek" de dahil olmak üzere, kırsal kesimleri sanayi işçilerinden kurulu "bölükler" gönderilmeye başlandı..

Özel olarak ,

"seçilmiş, siyasi bakımdan ileri, sosyalizm davasına sadık; rüşvete ve yağmanın çekiciliğine itibar etmeyen; kulaklar'a, vurguncular'a, çapulcular'a, rüşvetçiler'e, düzen bozucularına karşı çelik bir güç yaratabilecek, onbinlerce işçiye ihtiyaç" duyulmaktaydı..

Böylece, gittikçe askerleşen işçiler, "çelik" bir güç oluyorlardı !.. "Yoksul köylülük" ise, proleterleşeceğine kulaklaşıyordu...

Bölgelere giden "işçi bölükler"i, "ekmek için

mücadelenin sosyalizm için mücadele olduğu" sloganı ile, bir "yiyecek diktatörlüğü" kurmak ve sabit fiatlarla tahıl alımı için "halk komiserliği" oluşturdular... Açıkça, zor'u örgütlediler.. Bunlara olağanüstü yetkiler veren kararnamele de acilen çıkarıldı..

"Yoksul Köylü Komitesi" ; kulakların müsadere ettikleri toprakları yeniden dağıtım, tarım araçlarının dağıtımına, kulaklardan yiyecek fazlalarının toplanmasına ve özellikle işçi sınıfının yoğun bulunduğu merkezlere -milli bölgelere- ve Kızıl Ordu'ya gıda temini için büyük rol oynamaya başladılar.. Ayrıca, görev yaptıkları alanlarda bu yönde kuruluşlar da meydana getirdiler.. Aynı zamanda, Kızıl Ordu'ya köylerden asker toplanmasına araç oldular ve bunu büyük oranda başardılar.. Daha sonraları ise, bu komiteler zorla Sovyetler'le birleştirilmek zorunda kaldılar...

Bu uygulamalara karşı Sol Sosyalist Devrimciler, Moskova'da bir ayaklanma başlattılar. Bazı başka yerlerde de buna benzer ayaklanmalar oldu. Ancak, tüm bu ayaklanmalar, kısa süre içinde bastırıldı.

Bu arada toplanan 5. Kongre ilk Sovyet Anayasası'nı, yani, Rus Federatif Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti Anayasası'nı kabul ve ilan etti. "İnsanlık tarihinde yeni bir çağın başlangıcı"

böylece açıklandı.. Bu ise, Proleter Devrimler çağı olmaktadır !

(...)

h- Emperyalist Müdahale ve İç Savaş. "Savaş Komünizmi" Dönemi..

Almanlarla yapılan Antlaşmadan sonra, güçlenmesi nedeniyle bir tehlike oluşturacak olan Sovyetlere dış bir müdahale zorunluluğu Emperyalistler tarafından kabul edilmişti. İçeride ise, Anti-Sovyet güçlerle de birleşilerek, Rusya her tarafından istila edilmeye ve ablukaya alınmaya başlandı..

İngiltere, Fransa, İtalya ve Japonya'nın da desteği ile, içeride Beyaz Ruslar'la, Beyaz Muhafız Gönüllü Ordusu kuruldu. Kazaklar ayaklandırıldı.. Birçok yerde Sovyetler devrilerek, bunların yerine Beyaz Rusya Hükümetleri kurulmaya başlandı.. Almanlar da diğer yandan Sovyetleri yıkma mücadelesine giriştiler..

Emperyalist Müdahale ve içerideki Kazak, Kulak vb... Ayaklanmaları, ülkeyi, en başta temel hammadde, yiyecek ve yakıt'tan yoksun bıraktı. Açlık, işsizlik hayati bir tehlike olmaya başladı. Herşeye rağmen, parti, "Ülkenin bir Silahlı Kamp" olduğunu açıklama cesareti gösterdi. Ekonomi, kültürel durum, siyasal yaşam velhasıl bütün hayat, herşey, savaş düzenine sokuldu ve ona göre

örgütlendirildi.

Bu kendiliğinden bir gelişme değildi. Parti'nin bu yöne kaymasının bir gereği idi.. Artık "Sosyalist Anavatan Tehlikede"ydi. Çünkü, bu savaş haklı bir savaştı ve devrimci terör kullanılmasını zorunlu kılıyordu.. Savaş karşıtı grupların eleştirileri de geri plana düşmüştü. Lenin bile, "Her Şey Cephe İçin" sloganı ile, herkesin Kızıl Ordu'ya katılmalarını istiyordu. Gönüllülük değil, zorunluluk vardı. Ve Kızıl Ordu'ya katılma oranı gün geçtikçe yükselmekteydi..

Kızıl Ordu kısa zamanda gücünü arttırdı ve önemli ölçüde başarı da kazandı..

İç Savaş bütün hızıyla devam ediyordu ve bütün ülke cephenin hizmetine sokulmuştu. Savaş Komünizmi yürürlüğe sokularak, Kızıl Ordu'nun gelişmesine daha da hız kazandırıldı.

Buna göre ;

"Ordu'yu ve tarım alanındaki nüfusu donatacak malların toplanması için, büyük sanayinin denetim altına alınması" gerekiyordu..

Bu amaca uygun olarak,

"tahıl ticaretine devlet tekeli konulacaktı. Özel tahıl ticareti yasaklanıyordu. İretim fazlasına ise, el konulması sistemi " getiriliyordu.

Böylece,

"Ordu'nun ve işçilerin beslenmesi için tahıl depolayabilmek amacıyla, köylülerin ellerindeki bütün üretim fazlası tespit olunarak, devlet tarafından sabit fiatlarla satın alınacak" tı..

Ayrıca, bütün sınıflara, "Genel çalışma hizmeti" getiriliyordu.. "Çalışmaya ekmek yok" ilkesiyle, çalışanların sayılarının arttırılması ve cephe bakımından işçilerin görevlerinin önemi göz önünde tutularak, onların orada daha aktif görev almaları amacı güdülmüyordu..

Alınan tedbirler ve yeni getirilen Savaş Komünizmi uygulamaya sokuldu... Ordu'nun gücünün üç katına çıkarılması öngörülmüyordu. Lenin,

"Bana kadar 1 Milyon'luk Ordu'ya sahip olmaya karar vermiştik, şimdi, 3 Milyon'luk bir Ordu'ya ihtiyacımız var.. Ve elde edeceğiz..." diyordu.

Savaş Komünizmi gerekli miydi ? Bu kadar ordu gücüne, topyekün askerleşmeye gerek var mıydı ? Belki de, o günün koşullarında, İç Savaş'ın alt edilmesi ve Emperyalist kuşatmanın kaldırılması için siyasal iktidar bakımından gerekliydi. Süreç bunu zorunlu kılıyordu. İyi niyetlerle ve sosyalizm'in emperyalistlere karşı korunabilmesi için oluşturulmuş olan bir yüksek ordu gücü sayılabilir. Ancak, daha sonraki dönemlerde ise, bu ordu gücü içinden çıkılmaz boyutlara varmıştır.

Ve ekonomik olarak da ağır bir yük getirmiştir.. Üstelik de, siyasal iktidar bakımından, askeri bir üstünlük yarattığı -açık biçimde- ve askerleri parti içinde, -özellikle üst kademelerde- etkinlik kurlmalarını da yaratmıştır.. Diğer yandan, askeri bir topluma doğru bir gidişi oluşturduğundan, barış zamanlarında sivil topluma geçiş için, oldukça zor ve acımasız kısımlara yol açmıştır. Ekonomi'nin askerileşmesi sonucu, kalkınmanın boyutları da kırılmıştır. Bugün, rahatlıkla tespit edebildiğimiz kadarıyla, kitlesel bir direniş ve uygulamayla, askerileşme birbirinden ayırtedilemeyecek kadar iç-içe geçmişti. Oysa, bu ikisinin, ciddi ve dikkatli biçimde ayırt edilmesi gerekli ve zorunluuydu. Bu, toplumun kitlesel bir direniş içinde tutulmasını sağlayacaktı. Böylece, gelecek açısından da Sovyetler'in Sosyalist bir düzen kurlmaları bakımından daha bir kolaylık getirmiş olacaktı.. Kısacası, toplumun bir bütün olarak askerileşmesi ile kitlesel direniş olgusu iki ayrı olaydır. Ve birbirinden kesinlikle ayırt edilmesi gerekir.

Sonunda, her şey cephe için örgütlendiğinden ve buna bağlı uyarlı olduğundan, kararlar hep askeri nitelikte alınmış ve süreç içinde de apolitikleşme olgusu ağır basmıştır. Gelecek günlerin acı ve kanlı kısımları vb.. hep bu yapının alt edilememesinden ötürü gerçekleşmiştir. Savaş ve Emperyalist kuşatmayı atlatmak için, en ileri unsurlardan

oluşan bir ordu, barış döneminde zor ile kitleleri bastırmak ve onları istenilen şeye uydurmak için bir araç olarak kullanılmıştır.. Dünya'ya ise, askeri yatırımlar ile ağırlık koymanın yolu seçilmiştir. Bir refah toplumu yaratmanın tüm engelleri oluşturulmuştur.

Savaş Komünizmi; İç Savaş ve Emperyalist dayatma karşısında, iktidarın ve ülkenin korunması zorunlu bir hal aldığından, devrimin gerçeği olarak oluşturulmuştu. Ancak, uzun vadeli sosyalist programların uygulanması açısından yaklaşıldığında ise, Savaş Komünizmi, süreçteki durum ne olursa olsun sosyalizmin yerine oturması ve kuruluşu için bir geri adım olmuştur. Sonuçları bakımından, teorik tespitler ve sosyalist gerekçelere hiç uymayan; sosyal, kültürel ve ekonomik olarak olumsuz sonuçlar yaratmıştır.. Daha sonraki dönemlerde, Sosyalizm bu kaba kuvvet aracı ile uygulanır hale gelmiştir.. Yalnız Sovyetler'de değil, dünyanın her yerinde aynı sonuçları yaratmıştır. Oysa, sosyalizm, yüce insani değerler'le ve sınıfların ittifakı ya da proletaryanın egemenliği gibi tümüyle siyasal bir içeriktedir. Refahın yaygınlaştırılması koşuluna bağlı ve bağımlıdır.. "Her şey ordu için", "her şey cephe için" olduğu zaman, bu yüce değerlere varmanın olanağı yoktur.. Evet, "milyonlara varan ordu" yaratılmıştır, sosyalizm için İç Savaş tehlikesi de alt edilmiş-

tir. Ancak, "1. Aşama"dan, yani Burjuva Demokratik Aşama'dan "2.Aşama"olan "Sosyalist Devrim"e geçilememiştir. Ya da sosyalizmin kuruluşu gerçekleştirilememiştir.. Devrim zorla "Aşama" atlamıştır.. Bu atlamaya ise, Emperyalist Savaş önemli bir kamufle aracı olmuştur.. Barış, Özgürlük, Demokrasi vb.. tümüyle burjuvazinin eline önemli birer araç olarak terkedilmiştir.

(...)

Savaş Komünizmi uygulamadayken, Kızıl Ordu bir takım galibiyetler de elde etmişti. Bu sırada, Alman ve Avusturya Orduları ise, bir gerileme gösteriyorlardı. Artık bu devletler ordularını besleyemez duruma gelmişlerdi. Sıkıntı gerçekten büyüktü. Dolayısıyla, savaştan geri çekilmek ve barış antlaşması yapmak zorunda kalmışlardı. Bu nedenler ise, Sovyetler'in kendiliğinden bir güç elde etmesini sağlamıştı. Ama, Sovyetler bu gelişme karşısında ordusunu azaltmamış ve toplumdaki askerileşmeyi de durdurmamıştı. Barış kabul eden Almanlar, Brest-Litovsk Antlaşması ile, Sovyetler'e, kaybetmiş oldukları yerleri geri vermek zorunda kalmışlardı. Ayrıca, tazminat ödemek zorunluluğu da Sovyetler için orduyan kalkmıştı..

Bu gelişmeler sürerken, Almanya'da bir devrim gerçekleşti. Wilhem Hükümeti devrildi. Bu Devrim

de Burjuva Demokratik'ti.. Ancak, birçok devrimci'nin -bu arada Rosa Lüksemburg vb..'de vardı- katledilmelerini de engelleyememişti..

(...)

Almanya'daki gelişmelere karşılık, diğer İtilaf Devletleri de Sovyetler'e karşı askeri bir müdahale için hazırlanıyorlardı. Avrupa ile Asya'da egemen bir güç haline de gelmişlerdi.

Buna karşın, gelişmeler ve uyanış bazı devrimlerin gerçekleşmesine neden olurken, yeni yönetimler oluşmuş ve Sovyetlere sempatinin artmasını da sağlamıştı. Bunlara paralel olarak, Rusya'da Komünist bir Enternasyonal girişimleri de gündeme gelmişti..

1- 3. Enternasyonal'in kurulması ve Parti'nin 8. Kongresi.

Savaş, Avrupa'da kendisiyle birlikte birçok zorlukları da getirmişti. Yoksulluk, açlık gibi sorunlar bir takım ayaklanmalara neden olmuştu. Bu ayaklanmalarda, Sovyetler'deki gelişmelerin etkisi de büyüktü. Yer yer yeni yönetimler oluşmuş sosyalist gelişmeler ise hızlanmıştı. Örneğin; Macaristan'da bir Sovyet Cumhuriyeti kurulmuştu. Bu gelişmeler içinde Anti-Savaş sloganı da yaygınlık kazanmıştı..

Bolşevik'ler, dünya'daki gelişmeler çerçevesinde Dünya işçi sınıfına Proleter Devrim şiarıyla uluslararası bir örgüt kazandırmak amacıyla harekete geçmişlerdi. Bolşeviklerin öncülüğünde, II. Enternasyonal'in Sosyal-Şöven tavrı'na karşı 1919'da Moskova'da çeşitli ülkelerin Komünist Partileri'nin toplantısı gerçekleştirildi.. Bu toplantı, Komünist Enternasyonal'i kurdu.

Bu Enternasyonal ile Sovyetler yukarıda açıkladığımız amaçlar yanında; kendi durumlarını güçlendirmeyi de amaçlıyorlardı. Böylece, diğer ülkelerin işçi sınıfı ve köylülerini Sovyet Devrimi'ne destek vermek zorunda bırakmışlardı..

11. Kongreye kadar, Dünya Proletaryası'nın Merkezi Örgütü olmanın gereklerini, eksikliklerine rağmen yerine getirmeye çalışan 3. Enternasyonal; 11. Kongre ile birlikte, Sağ Oportünist bir çizgi izlemeye başlamış ve farklı niteliklere bürünmüştür.. Artık, adı Komünist Enternasyonal'di ama, muhteva itibarıyla Komünist bir Enternasyonal değildi.. Nicel ve nitel olarak bu yapısı görünüyordu.. Teorik belirlemelerin dışında, pratikte yapacağı önemli bir adım atamadı. Zaten, somut bir şey de gerçekleştiremedi. Bir süre sonra, Komünist Partileri'nin eşit , genel hak ve yetkilere sahip olması gereken Komünist Enternasyonal, Sovyet Bolşevik Partisi'nin güdümüne girdi. Adeta, buradan yönetilen ve yönlendirilen

bir yapı kazandı. Bolşevik Partisi'nin dediği mutlaka olacaktı ve oldu da.. Diğerleri ise, birer kukla durumuna gelmişlerdi.. Bu Enternasyonal, zaman içinde birçok direniş hareketinin muhalefetine de getirmiştir..

Bu Enternasyonal yeni tipte bir Enternasyonal'di Komünistlerin ya da Komünist Partilerin değil, her türden ilerici, devrimci ve yeni oluşan hükümetlerin bir bileşeniydi..

Bütün ülkelerdeki proleterlere Sovyetlerin Zaferi için mücadele çağrısı yapan Enternasyonal, bir de manifesto yayınladı...

(...)

Bu aşamada önemli olan Parti'nin 8. Kongresi'dir.. Bu Kongre, Savaş Komünizmi'ne dönüş için de, yeni bir program kabul etti. Ayrıca, Kapitalizmin en yüksek aşaması olan Emperyalizm'i açıklarak; bir yanı ile, Sosyalizm'in kuruluşu sürecini sürekli olarak Emperyalizm'le mücadeleye sokmuştur. Böylece, Savaş Ekonomisi dışı yönelik olarak da programın başına oturtuluyordu..

Bu program;

"Burjuva Demokratik sistemle, Sovyet sisteminin karşılaştırılması ve sosyalizm için mücadelede partinin somut görevlerini" açıklıyordu..

82

Ayrıca;

"Burjuvazi'nin mülksüzleştirilmesinin tamamlanması, ülkenin ekonomisinin tek bir sosyalist plana göre yönetilmesi, sendikaların milli ekonominin örgütlenmesine katılmaları, sosyalist çalışma disiplini, ekonomik alanda Sovyet kuruluşlarının denetimi altında burjuva uzmanların kullanılmaları, orta köylülüğün yavaş yavaş ve düzenli olarak sosyalist kuruluş çalışmalarına sokulmaları.." gibi konular da kararlaştırıldı.

Bu programda açık olarak görünen yan, Parti'nin, Geçici Hükümet döneminde şiddetle karşı çıkarak reddettiği sorunlara kendisinin gelmiş olduğudur. Ayrıca, bu sorunlarla ilgili muhalefete de yoğun eleştiriler yöneltilmişti.. Kongre'de diğer temel sorunlarla ilgili belirlemeler ise, sosyalist plan ve teorik tespitlerdi..

Muhalefetin, "Orta Köylülüğün durumu ve küçük meta üretimi gibi konuların program dışı bırakılması" önerileri ise, Kongre'de reddedilmiştir..

Program tartışmalarında önemli bir sorun da, Milli Mesele konusu olmuştu.. Muhalefet'in Milli Mesele konusunda "Proleterler'in Birliği'ni zedeleyecek" tarzındaki kuşkuvarına karşı, programa yalnızca soyut bir madde konulmakla yetinilmişti.. Bu madde ise, "Ulusların Kaderlerini Tayin

Hakkı"ydı.. Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı'ndan ne anlaşılması gerektiği ise soyut ve havada kalmıştır.. Pratik olarak hiç bir anlam ifade etmemiştir. Bu soyut belirleme, Milli Mesele'nin sonuna kadar Sovyetler'de çözümsüz kalmasının yeni bir tescili olmuştur. Buna bir istisna koyatılırız. O da, Finlandiya Sorunu'dur.. Alınan Kongre kararına uygun olarak, "Kendi Kaderlerini Kendileri'nin Tayin Etme'leri" konusunda ısrarlı davranan Finlandiya Heyeti'nin isteği üzerine tartışmalar yapılmıştır. Bu tartışmalar sonucu Lenin'in ağırlığını koymasıyla Finlandiya'nın "Kenci Kaderini Kendisinin Tayin Etmesi" sağlanmıştır..

Ancak, bu Kongre kararına rağmen, Lenin'den sonraki dönemlerde, Finlandiya ile Sovyetler arasında düşmanlık sürüp gitmiş ve hatta savaşlar bile olmuştur..

Diğer Sovyet Ulusları'nın durumlarına gelince ; kanımızca, Stalin'in zorla etkisiz hale getirdiği Buhara Prenslığı benzeri örnekler dışında, henüz ekonomik ve siyasal olarak böyle bir istemi gündemleştirememişlerdir. Diğer bir istisna ise, Türk soy kırımından etkilenen ve korkan Ermenistan Cumhuriyeti'nin kendi rızasıyla Sovyetlere katılması olmuştur..

Orta Köylülük Sorunu ise, çok ciddi ve önemli bir sorundu. Gelecekte, Sovyet Devrimi'nin rayın -

dan çıkmasına neden olabilecek bir sorun olarak durmaktaydı.. Nitekim, öyle de olmuştur.. Ancak, savaş bu kesimin koyacağı tavıra büyük ölçüde bağlı olduğundan; arada bocalayan bu kesimin iktidara destek bir güç olarak katılmasını sağlama amacıyla, kendilerine büyük tavizler verilmiştir. Bu programla, Orta Köylülük ağırlıklı olarak tartışma gündemine sokulmuştur..

Kulakları alt edebilmenin en önemli yolu, orta köylülüğün örgütlenmesine bağlı tutulmuştur. Orta köylülüğün örgütlenmesi ise, salt kendileri için gerçekleşmiştir.. Başka türlü bir deneme, bu kesimi, karşı devrimci saflara itebilecekti.. Buna rağmen, orta köylülüğün taleplerinin örgütlenmesi sonuç itibarıyla sosyalist yapılanmanın önünde önemli engellerden birini oluşturdu..

Lenin, 8. Kongre'de yaptığı konuşmada, Komünizm'e geçişle ilgili kararlara rağmen, şunları söylemekteydi :

"Kulaklara karşı mücadeleden bir an bile vazgeçmeksizin ve aynı zamanda yalnızca Yoksul Köylülere sağlam bir biçimde güvenerek, Orta Köylülük'le bir anlaşmaya varmayı öğrenin..."

Fakat, bir türlü, orta köylülük hangi taraftan olacağına kesin bir karar veremedi !

8. Kongre'de orta köylülük'le ilgili alınan

karar, Parti'nin köylü siyasetinde bir dönüm noktası oluşturmuştur. Bu siyaset, orta köylülüğün daha fazla (yer yer) iktidarı desteklemesini mümkün kılmış ve parti bu konuda yoğun ilişkiler geliştirmiştir. Örneğin;

"Orta Köylülüğün yoğun olduğu bölgelerdeki sosyalist uygulama zor ve baskıyla uygulanmıyaktı (Komünler de dahil), orta köylülüğün hayati çıkarlarını ilgilendiren her şartta (abç) onunla anlaşmaya varılacak. Sosyalist uygulama bakımından taviz verilecek, öncü rol (abç) proletaryada olmak üzere, orta köylülükte istikrarlı bir ittifak" gerçekleştirilecekti..

Zaten, bir o yana bir bu yana sallanıp duran, orta köylülük, nerede ve nasıl istikrarlı davranabilecekti ? Bu siyaset'le proletarya'ya öncü rol nasıl verilebilecekti ? Tüm bu soruların yanıtını bulmak oldukça zordu.. Orta köylülük, amaç ve çıkarları neyi gerektiriyorsa, onu kabulleniyordu. Zaten, parti'nin orta köylülük'le ilgili yaptığı tartışmalarda ve alınan kararlarda da bu yanı açık olarak belirtiliyordu. Orta köylülüğün bu kaypak yanı için ona taviz verilmesi öneriliyordu. Verilecek tavize göre, orta köylülük proletarya'ya nasıl öncü rol verebilecekti ? Esas sorun buradaydı.. Aslında, bu siyaset'le, açık biçimde yeniden bir orta burjuvazi'nin oluşması sağlanıyordu..

Orta köylülük, savaş sırasında, Sovyet Hükümeti-

ti'ni desteklemek zorunda kaldığı dönemde ise, şu belirleme ile anılıyordu:

"Proletarya Diktatörlüğü, en tehlikeli düşmanını alt etti.."

(...)

Kongre 1. sorun olarak orta köylülüğün durumunu ele alıp tartışırken; 2. ve önemli bir sorun olarak da, Kızıl Ordu'nun durumunu tartışmıştı. Bunlar dışındaki diğer sorunlar ise, tali planda kalmışlardı..

Kongre'de, Troçki büyük eleştirilere hedef oluyordu.. Kızıl Ordu'nun durumunun tartışılması, "Askeri Muhalefet" in memnun olmadığını gösteriyordu. "Askeri Muhalefet" le birlikte diğer unsurların iki taraflı Troçki'ye eleştiri ve hatta saldırıları gerçekleşiyordu.. Parti, borçok kesime taviz siyasetiyle yaklaşırken; en asil kadrolarını harcama yollarını da elden bırakmıyordu.. Bir yandan "Askeri Muhalefet" in "düzenli bir Kızıl Ordu'nun kurulmasına engel olduğu" yolunda şiddetli eleştiriler yapılırken (özellikle Stalin tarafından); diğer yandan "Askeri Muhalefet" in eleştirileriyle Troçki dışlanıyordu.. "Askeri Muhalefet" Troçki'yi "birçok seçkin Komünisti cephede kurşuna dizdirmekle" suçluyordu... Bu eleştiriler, Troçki'nin parti içinde yeni bir darbe yemesi demektir.. Stalin,

"Biz, ya gerçek bir işçi ve köylü -esas olarak köylü/bizim- ordusu, sıkı disiplinli bir ordu yaratırız ve cumhuriyeti savunuruz, ya da yok oluruz..." diyordu...

Bu görüş, elbette Kongre'de onaylandı ve Stalin'in egemenliği parti içinde bir kez daha tescil edildi.. Kongre, son olarak da, üyelerin kayıtlarının yenilenmesine karar alarak, parti içinde büyük bir tasfiye hareketi de başlatmıştı..

Bu arada, Almanya ve Avusturya yenilmiş ve Fransızlar'la İngilizler Rusya'ya saldırmak için büyük bir abluka uygulamaya başlamışlardı.. Rusya'nın dünya ile olan ilişkileri kesilmişti.. Ukrayna ve Kafkaslar'da bu kez İngiliz ve Fransızlar çözülmeye başlamışlardı..

Fransız ve İngilizler'in Rusya'yı yenme umutlarını en önemli desteği ise, içerideki muhalefetin kendi yanlarına alınmasıydı.. Bunun dışında, bir de, Amiral Kolçak karşı-devrim saldırısı vardı.. Bütün karşı güçler "Başbuğ Kolçak"ın emir ve kumardasına verildi.. Kısa sürede Amiral Kolçak büyük bir ordu topladı.. Ancak, sonunda Sovyetler'e yenildi.. Böylece, Doğu Cephesi Kızıl Ordu'nun eline geçmiş oldu.. Bu galibiyet üzerine "geri çekilmeyi" öneren Troçki'ye rağmen -Güney cephesine ordunun kaydırılması amacıyla- Merkez Komitesi ordunun ilerlemesi yolunda karar aldı ve Kolçak

kuvvetleri kovalanmaya başlandı.. Alınan karara uymayan Troçki görevinden istifa etti. Ancak, Merkez Komitesi Troçki'nin istifasını kabul etmeyerek, görevini değiştirdi..

Diğer cephelerde de Kızıl Ordu galip gelmeye başlamıştı.. Fransız ve İngilizler, dikkatleri Güney Cephesi'ne çekerek, her türlü yardım yapmaya başlamışlardı.. (Troçki de Güney'deki birlikleri dağıtmıştı..) Ordu, bu cephede oldukça zayıf durumdaydı. Emperyalistlerin desteğiyle Beyazlar Ukrayna'yı ele geçirerek, Moskova'ya dayanmışlardı.. Bu büyük bir tehlike işaretiydi. Lenin, "Her şey Danikin'e karşı savaş için" sloganını atıyordu.. (Danikin, Emperyalistlerin destekledikleri bir komutandı.) Ve Stalin, Güney Cephesi'ne görevlendirildi. Stalin'in planı uygulamaya konularak, Ukrayna ve Kafkasya Beyazlar'dan temizlendi..

Bu kez, Beyazlar, Emperyalistlerin desteğiyle Petrograd'a saldırdılar ve burada da yenildiler.. Bu yenilgiler, Avrupa ülkelerindeki işçi kitlelerini etkiledi. Bu nedenle, Fransız, İngiliz ve İtalyanlar Sovyetler'le ilgili Abluka'nın kaldırılması kararına vardılar. 1920 Ocağı'nda kendiliğinden geri çekilerek, dolayısıyla Abluka'yı da kaldırmış oldular.. Bu uygulama, dolayısıyla, Rusya'nın yenilmesini de ortadan kaldırdı ve içeride de Sovyetler'in başarılı olmasını sağladı.

0 güne kadar çok zor durumda olan Sovyetler, egemenliği ele geçirmiş oldular..

İç Savaş ve Emperyalist müdahale bir duraganlık getirmişti. Ama, savaş kesin olarak da bitmemişti. Bu savaşta, birçok işçi üretimden kopmuş, askerleşmiş ve Kızıl Ordu'ya katılmıştı. Birçok işçi savaşta ölmüştü. Ekonomik sorunlar ise, ivedi çözümler istiyordu. Bu durumda, 5 milyona varan mevcuduyla Kızıl Ordu da önemli bir sorun olmaya başlamıştı. Askerlerin çoğunluğu terhis edilemiyordu. Her şey harap olmuş bir vaziyeteydi. Köylülük, dolaylı olarak, ekonomiye egemen hale gelmişti. Yönetim birimleri ve parti ünitelerinde köylülerin egemenlik kurmaya başladıkları da görülüyordu..

Bu sırada, partinin 9. Kongre'si toplandı. Temel olarak ekonomik sorunların tartışılması gündeme geliyordu.. Kongre, ekonomik planı tartışarak, acil önlemler alınmasını kararlaştırdı..

"İşletmelerde tek kişi yönetimi ve sanayi idarecilerinin kişisel sorumluluklarına" karşı çıkan grup tasfiye edildi. Bu grup "Demokratik Merkeziyetçilik Grubu" olarak adlandırılıyordu.

Bu arada, Emperyalistler, içerideki bazı grupları harekete geçirerek, Polonya'yı da Rusya'ya karşı kıskırttılar.. 1920 Nisan ayında, ekonomik sorunla başı deritte olan Rusya, birden bire Polonya'nın saldırısıyla karşılaşmış oldu.. Ukrayna işgal

edildi.. Kiev ele geçirildi. İçeride, General Vrangal saldırıya geçti.. Polonya bu arada zor durumda kalmasına karşın, Güneyde ilerlemeye de -Sovyetlerin bazı yanlış taktikleri nedeniyle- devam etti.. Bir süre devam eden Polonya ilerlemesi, daha sonra durduruldu.. Stalin ve yanlıları, Polonya'nın belli bir süre ilerlemesini de, Troçki'nin yanlış emirlerine bağlıyorlardı..

Sonunda, Polonya'yla barış antlaşması yapıldı ve bazı yerler Polonya'ya verildi.. İçeride ise, Vrangal yenildi..

Bundan sonra, emperyalist müdahale son buldu. Daha doğrusu Emperyalist savaş son bulmuş oldu.. Emperyalistlerin çekilmeleri karşısında, Rusya rahatladı.. İçeride ise, büyük bir temizlik hareketine girilmesi fırsatı doğdu.. Azerbaycan, Gürcistan, Ermenistan adeta ezilerek, susturuldu. Buralardaki ulusal muhalefetler yok edildiler..

(...)

j- Ekonomik Sorunlar, yeniden inşa dönemi ve LENİN'in ölümü.

Savaş Rusya'yı harabeye döndürmüştü. İktidar Bolşevikler'deydi ama, sosyalizmin nasıl kurulacağı büyük bir sorun olarak gündemde durmaktaydı.

Sanayi ve tarım alanında üretim çok düşüktü ve

savaştan yeni çıkan ordunun temel ihtiyaçlarının karşılanması çözüm istiyordu.. Açıkça, ordunun sorunları herşeyin önündeydi. Kırsal kesimde ise, köylülüğün talepleri öne çıkmıştı. Askerlerin ve köylülerin sorunlarından nasıl bir proletarya diktatörlüğü çıkarılacaktı ?

Yukarıda saydığımız nedenlerden dolayı, ilk ve ivedi olarak ekonominin örgütlenmesi gerekiyordu ve buna girişildi. Ancak, koşullar sosyalist bir ekonominin örgütlenmesine tamamen aykırıydı. Bundan ötürü, büyük tavizler verilmesi gerekmektedir. Verilecek tavizlerin de, siyasal iktidarın bir Sovyet Devleti olmasına engel olacağı açıktı. Bu iç sorunlar yanında, dış koşullar da oldukça zordu ve somut hiç bir yardım da görülüyordu..

Sanayideki bütün temel mallarda sıkıntı çekilmekteydi. Bu koşullar içinde ağır sanayinin kurulması nasıl başarılacaktı ? En başta, Kızıl Ordu saflarında savaş nedeniyle askerleşmiş işçilerin biran önce terhis edilmeleri gerekiyordu.. İşçilerin terhis edilmeleri ise, ordunun insan gücünü büyük oranda zayıflatacaktı. Bu durum parti yetkililerini düşündürmekteydi. Ayrıca, kararsız unsurlardan oluşan bir ordunun kısa sürede dağılabileceği tehlikesi vardı..

Savaş zamanında kıtlığın ve yoksulluğun tüm zorluklarını çekmiş olan halk kesimleri, barış

inde aynı koşullara dayanamayacaktı. Bu besbeliydi. Kıtlık ve yoksulluk devam ettiği zaman, belli oranda başkaldırıları sindirmek için zor kullanılması gerekecekti. Nitekim, bütün köylü kesimlerinde barışla birlikte kısa sürede büyük hoşnutsuzluklar başgöstermişti.

Savaş döneminde, işçiler ürün fazlasına el koyarak, köylülerden bu miktarları alıyorlardı. Daha açık ifade edersek, askerler bu işlemi gerçekleştiriyorlardı. Aralarında belli düzeylerde bir ittifak da vardı. Barış zamanında ise, bu uygulamanın mümkün olmayacağı ortaya çıkmıştı. Bütün ürün fazlasına el konulsa bile, bu işçilere değil, ulusal savunma giderlerine harcanacaktı.. Ulusal savunma harcamaları ağırlıkta bulunuyordu. Savaş Komünizmi dönemi, zorla yapılmış bir uygulama, barış zamanında kitlelerin ve özellikle köylülerin hoşuna gitmemeye başlamıştı. Toprak ve ürünün ağalar ve kulaklara geri dönmeyeceğini gören köylüler; bu tehlikenin ortadan kalkmasıyla birlikte, direnmeye başladılar ve mal talep ettiler.. Artık, Savaş Komünizmi sistemi köylülerin bütün çıkarlarıyla çelişiyordu. Bu çelişme ise, çatışmaları başlatmıştı..

Meydana gelen durum, yalnız köylüleri değil; aynı zamanda işçileri de derinden etkilemişti. İşçiler de meydana gelen durumdan hoşnut değillerdi. İşçi olmaktan biran önce kurtulup, içine

düştükleri sefaleti gidermenin yollarını aramaya başlamışlardı.. Bu arayış, iktidarın "sınıf" temelini açıkça sarsıyordu! Bu kez, köylüleşen işçiler türemişti. Bunlar, daha önce askerleşmiş işçilerle birlikte iktidarı tehdit eden duruma gelmişlerdi..

Ekonomik çöküntü ile meydana gelmiş durumdan yararlanan kulaklar, bazı yörelerde isyanlara başladılar. "Kahrolsun Sovyetler" sloganıyla ortaya çıktılar. İsyandar birçok işçi ve köylünün de desteğini alarak; "Kahrolsun Komünist Sovyetler" sloganına dönüştü..Bu ayaklanmalara karşı, Sovyetler, zor kullanmaya başladılar.. Ortaya çıkan durum, işçi ve köylüleri olumsuz etkiledi.. Rızaya dayanan bir ittifak bozulmuştu. Sovyetleri "kabul" etme artık zorunlu hale gelmişti. İşte, bu temel, "proletarya Diktatörlüğü"nü oluşturacaktı !

Bir yandan isyanlar öte yandan işçi ve köylü kitlelerindeki hoşnutsuzluk nedenleri, yeni bir siyaset izlenmesini zorunlu hale getirmişti. Bu sorunlara ve dolayısıyla ekonominin içinde bulunduğu duruma bir çözüm bulabilmek amacıyla parti'nin 10. Kongresi'nin toplanması kararlaştırılmıştı..Bu kongre, en temel sorun olarak, ekonominin içinde bulunduğu durumu görüşecekti. İzlenecek yeni çizgiyi ise, NEP (Yeni Ekonomik Politika) oluşturuyordu, Bu "yeni çizgi" kesin bir dönüşü

içeriyordu. Burjuva Demokratik Devrim aşamasından zorunlu olarak geçilmesi gereğini dayatıyordu.

(...)

Kongre'de, görüşülecek ekonomik siyasetin en önemli ağırlıklı yanı, Savaş Komünizmi döneminin katı kurallarının gevşetilmesi eğilimiydi. Aynı zamanda, ne yapılabildiği için ekonominin canlandırılmasının zorunluluğu vardı. İçinde bulunulan durum büyük bir tehlike olarak görülüyordu.. Ancak, sorunların ele alınması aşamasında, parti içindeki ayrılıklar da kendini hissettirmeye başlamıştı. Ekonomide bazı gevşetmelere karşı çıkan gruplar oluşmuştu. Bir de, ekonominin düzenlenmesinin tamamen sendikalara bırakılmasını isteyenler vardı.

Tartışmalar, ağırlıklı olarak, sendikaların görev ve nitelikleri üzerine yoğunlaştı. Taraflar tam anlamıyla ters noktalara varmışlardı. Daha önce, 6. Kongre'de, "sendikaların bağımsızlığını" savunan muhalefet; bu kez, "sendikaların hükümete bağımlı olmalarını" öneriyordu. Lenin ve yandaşları ise; 6. Kongre'de "sendikaların militan bir sınıf örgütü olarak partiye bağımlılıkları"nın taraftarı olmalarına karşın; bu kez, "sendikaların demokratik ilkeler'le ve organlarının seçimle işbaşına gelmeleri"ni önermekteydiler.. Lenin, "sendikaların partiye bağımlılıklarının ortadan kaldırılması"ni istiyordu..

Görüşler tamamen ters kutuplara dönüşmüştü. Örneğin; Troçki, "işçi sınıfıyla ilişkilerde ikna yönteminin kullanılması"na karşıydı ve "sendikalara askeri yöntemlerin getirilmesi"ni istiyordu. (Burada da parti'deki askerileşmenin boyutlarını daha yakından görmekteyiz.) Diğer taraf ise, "yumuşama" ile "diğer sınıf ve tabakaların taleplerinin örgütlenmesi"ne dönüş eğilimindeydi..

Şu konuyu da önemle belirtmek de yarar vardır. Daha o dönemden beri partili olmayan işçilerin ayaklanmaya girişmeleri ve proletarya diktatörlüğünü reddetmeye işi vardırımları da oldukça önemli bir konu olarak durmaktaydı. Bu konunun, sendikaların partinin önüne çıkarılması sorunu ile daha da önem kazandığı açıktı. Bu gelişmeler içinde, bütün muhalefet grupları, mücadeleyi Bolşevikler'e yöneltiyorlardı..

Ancak, 10. Parti Kongresi, Lenin'in Sendikalara yönelik programını onayladı. Parti'nin birliği esas alınarak, tüm hizipçi grupların dağıtılması kararlaştırıldı.. Bu yolda, partinin almış olduğu kararlara uymayanların kayıtsız-şartsız partiden çıkarılacakları da belirlendi. Ve bu davranış içinde olanların tümü partiden çıkarıldılar.. Parti Kongresi, alınmış kararların uygulanması için Merkez Komitesi'ne tam yetki de verdi. Lenin tarafından hazırlanan "Parti Birliği Raporu" ile kararlar somutlaştırıldı. Parti'nin "irade Birli-

ği" için, hizipçiliğin ortadan kaldırılması böylece kesinleşmiş oldu.

Bu arada, Lenin tarafından hazırlanmış olan Parti içindeki "Sendikalist ve Anarhist Sapma Üzerine" tasarı da Kongre'de onaylandı.

10. Parti Kongresi'nin en önemli tartışma konusu Savaş Komünizmi'nden NEP'e(Yeni Ekonomik Politika) dönüştü.. "Ürün fazlasına el konulması sisteminin yerine, aynı bir vergi konulması" gündeme geliyor ve kabul ediliyordu. Bu "aynı vergi" ne anlama geliyordu ?

"Aynı vergi, ürün fazlasına el konulmasının getirdiği yükten daha az olacaktı. Vergi tutarı her yıl ilkbahar ekiminden önce açıklanacak, "ödeme günleri kesin tarihlerle tespit edilecekti.Vergi tutarı çıkarıldıktan sonraki ürün fazlası tümüyle (abç) köylüye bırakılacak,köylüler bunu diledikleri gibi satabileceklerdi.."

Lenin, konuşmasında ticaret özgürlüğünün ülkede "kapitalizmin belli ölçülerde ilk anda canlanmasına yol açacağı"ni söylüyordu..

Ancak, sakıncalı olmadığını şu gerekçelerle savunuyordu :

"Özel ticareti serbest bırakmak ve özel imalatçıların küçük işletmeler (abç) açmalarına izin

vermek gereklidir. Ama, bunda endişe (abç) edilecek bir şey yoktur. Belli bir ticaret özgürlüğü köylüler için ekonomik bir geliştirici olacaktır ve daha fazla üretimde bulunmalarını teşvik edecektir. Tarımda daha hızlı bir gelişmeye yol açacaktır.."

Evet, o koşullarda, Lenin böyle düşünüyordu..

Ama, bu "özgürlük", Lenin'in düşündüğü gibi gelişmedi. Belki, yıkıma uğramış ekonominin canlanmasını sağladı ve köylülerin ayaklanmalara kıskırtılmalarını bir ölçüde engelledi. Ama, çok ters sonuçlar yarattı.. Sosyalizmin kuruluşu için en önemli engellerden birini oluşturdu. Bu yapı, köylülük sorunlarında yerleşip, kalıcı oldu.. Diğer yandan, zaten siyasal iktidara her yönden egemen olan askerlerin köylülerle ittifakı; proletaryayı sınıf olarak sosyalizmin kuruluşu için gerekli inisiyatiften yoksun bıraktı.. Devrim, esas temelinden uzak olmaya başladı ve yoluna böyle devam edemeyeceği de açık olarak ortaya çıktı..

Peki, köylülüğün "gevşetilmesi" neler getirdi ?

"... Bu temel üzerinde devlet sanayisinin canlandırılması, özel sermayenin sınırlandırılması, gerekli güç ve zenginlikler biriktirildikten (abç) sonra, sosyalizmin ekonomik temeli olan güçlü bir sanayi yaratılabilecektir. Ve

ancak ondan sonra, ülkede kapitalizmin kalıntı- larını ortadan kaldırmak mümkün olacak ve kararlı bir saldırıya geçilebilecekti !"

Böylece, sosyalizmin yalnız sınıfsal değil, ekonomik olarak da belli bir temelini bulunmadığı açıklanmış oluyordu. Ancak, köylülüğün "gevşetil- mesi" ile buna varılabileceği (!) öngörülyordu...

Savaş Komünizmi ile cepheden kapitalizme saldı- rıya geçmiş olan ve bu saldırısında da gereğinden fazla ileriye giderek temel üssünden bağlarını koparmış olan iktidar; büyük bir tehlikeyle karşı karşıya kalmıştı.. Bu aşamada, "geri çekilme", en azından "bir süre için geri çekilme" ve esas muhtevaya dönülerek, böylece kuvvet toplama ve ondan sonra gerekirse saldırı yapma önerilmekteydi.. Bu da, yavaş yavaş olacak bir kuşatma ile gerçekleştirilecekti.. Böyle bir "yavaş"lık içinde ilerleme gerekiyordu ! Çünkü, aynı nite- liklere dayalı ve hemen hemen aynı niceliklerle Geçici Hükümet'ten iktidar devralınmıştı.. Yalnız bir farkla, kadroları Bolşeviklerden kuruluydu.. O aşama'da, yani Burjuva Demokratik aşamada kalınması, hiç olmazsa şimdi önerilen "bir süre için geri çekilmek" gibi olacaktı.. O aşamayı bütün "yanları ile bitirip", ilk andaki devrim sarhoşluğu ile belirlenemeyen kesimleri tasfiye ederek ekonominin canlandırılması; ciddi ve kalıcı bir temeli oluşturuncaya kadar "güç toplama"

mak" daha geçerli olabilecekti. Ama, bu süreç artık atlanmış ve aynı niteliklerle 2 Aşama olan "sosyalizme" geçildiği için, önemli bir sorun olarak gündemleşiyordu..

Böylesi bir "geri çekilme"ye Troçki ve yandaşları "ricat" diyorlardı. Lenin ise, "geri çekilme"nin bittiğini belirtiyordu. Üstelik, aradan daha bir yıl geçmeden, Lenin "yeniden saldırı" sloganını atıyordu.. Bu "geri çekilme" bir "ricat" olamazdı. Olsa olsa, 1. devrim aşamasının çözümlenmemiş sorunlarının yeniden ortaya çıkmasıydı. Bu sorunlar, üstelik, iktidarı tehdit eder boyutlara varmıştı. Ayrıca, "ricat", bir yenilginin eşliğinde olabilirdi. Oysa, Bolşevikler iktidardaydı ve bu durumda "geri çekilme"yi öneriyorlardı.. Bu nedenle de bir "ricat" söz konusu değildi..

Somut olan şeydu: NEP gibi ekonomik bir sorun kendini dayatıyordu. Ve eksik bırakılmış bir sürecin zorunlu sorunlarının çözümü işine giriliyordu. Belki, bu süreç gerekli ve zorunlu olarak gerçekleşmişti. Ama, sonuçları itibariyle "geri çekilme"yi getirmişti.. Bunun da, somut olarak NEP'den ötürü gündemleştiği açıktı. Proletarya Diktatörlüğü'ne teorik çerçeve verilmişti ve "Komünist Partisi" ismi ile biçimlendirilmişti ama, asker ve köylülerin iktidarı yürüttükleri gözlemleniyordu. Bu kesimlerin taleplerinin düzenlenmesi ve cevaplanması da zorunlu bir hal

almıştı. Başkaldırıların bir nedeni de buna bağlıydı..

Dolayısıyla, her kesime verilmesi gerekli açık tavizler vardı. Baskı ve zor uygulanması da doğal olarak kendini dayatmıştı. Fakat, tüm bu uygulamalar belli bir sinmeyi getirmiş olsa da, temel sorunları çözmemişti. Muhtevada bir devrim değişikliği değil, savaştan bir ordu ya da gerisinde yeterli bir güç bırakmadan çok ilerilere giden yönetimdeki parti vardı.. Bu partinin durumu ise, pratikten çok teorik olarak belirlenmişti. Pratik ise, partinin gerisinde durmayan ve önde görünen bir yapının koşullar gereği taleplerini dayattığını gösteriyordu.. Bu durum, elbette, büyük bir tehlikeydi. Bunun için partinin kendi üssü ile bağlarını koparmaması gerekiyordu. Bu bağ, işçi sınıfı ile olacak bir bağdı. Ancak, "geri çekilme", bu üs ile bağın (işçi sınıfıyla) değil; köylü ve küçük burjuvalar, orta köylülük ve diğer yeni türeyen kesimlerin ihtiyaçlarının karşılanmasını programlıyordu.. Bu ne demektir ? Acaba, bununla parti, kendi üssüne dönmüş sayılabilir miydi ?

Lenin, Komünist Enternasyonal'in 4. Kongresinde bu konuda şunları söylüyordu:

"Ekonomik saldırıda çok ileri gittik, ardımızda yeterli ve güçlü bir üs bırakmadık.."

Evet, Lenin durumu gayet açık olarak ikrar

ediyordu. Herhalde, bu yalnız köylülüğü de kapsamıyordu. Oysa, NEP köylülüğe verilmiş tavizlerin bir toplamı olarak durmaktaydı. Üstelik, "yoksul köylülük" denen ve işçi sınıfı için temel ittifakçı güç sayılan köylülüğe değil; daha başka kesimlerin hortlamasına ve gelişmelerine de neden olmuştu. Geride bırakılması gerekli üs, elbette işçiler olmalıydı. İşçiler ise, bir bölümü askerleşmiş ve diğer bölümü ise köylüleşmiş durumda bulunuyorlardı.

Parti bu kez, işçilerle köylüler arasındaki siyasal ittifaktan ekonomik anlaşmaya düşmüştü. Bu da, köylülük öne çıkarılarak yapılmaktaydı. Bu program, açıkça, bir köylü toplumunun yaratılmasının temellerini atmış ve yıllarca böylesi bir gelişme sürdürülmesine neden olmuştu.. Sonuç itibariyle, sosyalizmin başına bela olmuştur.

(...)

10. Kongre, yukarıdaki açıkladığımız tez'e bağlı olarak, bir de Milli Mesele üzerinde Stalin'in raporunu tartışmıştı. Stalin,

"Milli baskı'yı (abç) ortadan kaldırdık, ama, bu yeterli değil" diyordu.

Parti, Milli Mesele konusunda şu görüşe sahipti:

"Ezilen halkların ekonomik, siyasal ve kültürel

geriliğini ortadan kaldırmak, Merkezi Rusya'ya yetiştirebilmeleri için bu halklara yardım etmek"..

Ancak, tarih hiç te, bu "geriliğin" ortadan kaldırılmadığını ve Rusya'da bulunan halkların hiç bir zaman Merkezi Rusya'ya yetiştiremediklerini gösterdi.. Yıllar sonra, resmi devlet arşivleri bile, Merkezi Rusya (Milli Bölge)'da kalkınma hızının % 100'e vardığını belirlerken; diğer halkların buldukları bölgelerin ise, kalkınma hızının ancak % 50 dolaylarında kaldığını göstermektedir.. Örneğin; gerek kuzey ve gerekse güney Rusya'daki (Kazakistan, Özbekistan, Ermenistan, Tacikistan, Estonya, Litvanya, Latviya vb..) halkların buldukları bölgelerde; üretim mallarından, elektrikten, ulaşım olanaklarından, televizyon, radyo, eğitim vb.. gibi olanaklardan; haberleşme aygıtlarından vb... yararlanma oranlarının % 50'lerde kaldığı açıkça görülmektedir.. Milli Bölgeler ise, bazı olanaklardan yararlanmada % 100'ün üstüne bile çıkmıştır.. Bunun gibi, okur-yazar oranı, devlet ve parti kademelerinde görev alma; gibi sorunlarda da, yine aynı biçimde farklılıklar açıktır.. Öyle ki, bazı bölgelerdeki Komünist partilerinde, devrim sırasında kendi ulusunun unsurlarından oluşan yönetim kademeleri -çoğunlukla denilebilir- Stalin döneminde % 15'lere kadar düşmüş tür. Örneğin; Gürcistan Komünist Partisi yöneticileri arasında Gürcü

unsur bulmak oldukça zorlaşmıştır. Bu ve buna benzer durumlarda, halkların geriliği her zaman kabullenilir bir gerçek olarak sosyalizmin önünde durmuştur. Ezilen halkların -bize göre, daha doğru ifade ile ulusların- yıllar sonra, özgürlük ve bağımsızlık için başkaldırıları bu anlattığımız durumu çok somutlaştırmaktadır. Çünkü, "Proletarya Diktatörlüğü ve partinin, dolayısıyla devletin temel ve milli çıkarları söz konusu olduğunda, Milli Mesele buna uydurulmuş"tur.. Ekonomik olarak ise, yukarıda da belirlediğimiz gibi, devrimden 70 küsur yıl sonra televizyonlar ve basında görüntülenen köle insan manzaraları ile karşılaşmamız olmuştur.. Ruslar, devamlı egemen ulus olarak kalmışlardır...

Şimdi şu soruyu sorarsak; Rusya'da egemen ulus şövenizmi devrimden sonra kaldırıldı mı ? Ya da Milliyetçilik yok edildi mi ? Biz, bu sorulara, hayır demek zorundayız. Milli Mesele ile ilgili rapor da sunulmuş olsa, bu sorunlar Rusya'da çözümsüz kaldı ve günümüze kadar sarktı.. Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Etmeleri gibi bir ilke devamlı soyut biçimde kalmıştır. Bunun en önemli nedeni de, bu ilkenin devlet çıkarlarına ve en önemlisi de egemen ulus çıkarlarına peşkeş çekilmiş olmasıdır. Bu nedenle, bu temel ilke bir anlam ifade etmemiştir.. Ulusal Sorun'un çözümü, ulusların bağımsız ve özgür birer toplum olarak burjuva demokratik yapıları içinde bile mümkündür.

Ve bu toplumlar kendi rızaları ile sosyalizmi seçebilirlerdi. Ancak, Ulusal Sorun böyle çözümlenebilirdi.. Doğru ve teorik olanı da buydu.. Ulusların rızaları hiç bir zaman söz konusu olmadığı gibi, burjuva demokratik anlamda bağımsızlaşan uluslar ise, daha sonra zorla Sovyetler'in güdümüne sokulmuşlardır. Ama, bu zor onları sosyalist edememiştir. Üstelik Ulusal Sorun da çözümsüz kalmıştır.. Bu uluslar, ekonomik olarak da gelişememişler ve köylü toplumlari olarak kalmışlardır. Bu ulusların buldukları bölgelerde, ağır sanayi ve diğer gelişmeler tamamen Merkezi Rusya'nın ve partinin çıkarları için kullanılmıştır. Ulusların emekleri pahasına gerçekleştirilen değerler, milli savunma giderleri olarak kullanılmıştır. Egemen Ulus Şövenizme, UKKTH ilkesini Proletarya Diktatörlüğü gibi yüce bir şey adına çok kötü kullanmış ve bu görüntü ile ulusları boyunduruk altında tutmuştur. Bu anlayışın somut ürünleri ise, 70 küsur yıl sonra, dünya önünde bütün yanları ile sergilendi..

(...)

10. Kongre; yukarıda açıkladığımız sorunları muhalefetin açık tavrına karşın tartışabilmiştir. Ancak, Milli Mesele konusundaki egemen ulus şövenizmi'ni alt edecek ciddi bir tavır takınamamıştır. Hatta, Milli Mesele konusunun, Proletarya

Diktatörlüğü'nü bozacak ya da zedeliyecek bir konumda olduğu bile, Kongrede savunulmuştur..

Muhalefet, 10. Kongre'de bütün gücüyle, eleştirilerini NEP konusunda yoğunlaştırarak, saldırılarını tümüyle yönetime yöneltmişti... Muhalefet, açıkça, "kapitalizmin geri geleceği" kuşkularını belirtiyordu.. Kongrede, muhalefetin saldırı ve eleştirileri üzerine, parti büyük bir t e m i z - l i k h a r e k a t ı 'na girişti...

(...)

Daha sonra toplanan Parti 11. Kongresi ise, YENİ EKONOMİK POLİTİKA'yı gözden geçirdi.. Lenin bu Kongrede şunları söylüyordu:

"Bir yıldır geri çekilmekteyiz. Artık, parti adına bu geri çekilmeyi durdurmalıyız. Geri çekilmeden umulan amaç elde edilmiştir. Bu dönem artık sona ermek üzeredir. Ya da sona ermiştir. Şimdi amacımız farklıdır. Amacımız, güçlerimizi yeniden biraraya getirmektir..."

Lenin, neden, bir yıl sonra bunları söylemişti?

Çünkü, YENİ EKONOMİK POLİTİKA ile, türeyen yeni tüccarlar büyük bir tehlike gösteriyorlardı. Yeni gelişen ticaret hayatı açıkça partinin önünde önemli bir engel oluşturmuştu. İşçiler, ticareti bilmediklerinden araçları elinde daha çok köylüleşme sürecine girmişlerdi. Köylülük ise, palaz-

lanıp, kulaklaşıyordu.. Bilindiği gibi, o zaman Rusya'da ticaret oldukça geriydi ve bu nedenle aracı tüccarlar ve nepman denilen (NEP ile doğan özel sanayiciler,tüccar ve vurguncular) kesim türemişti. Ve bu kesim, gelişmekte olan ticaretten yararlanarak,hemen hemen ticaretin tümünü zorla ellerine geçirmişlerdi. Bunlar da parti önünde büyük bir engel oluşturmuşlardı. Gelinen yerde, partinin önündeki engelleri zorla yenmesinden başka yol da kalmamıştı. Uygulanan sistem, bu zorlu, sonuç olarak kendisi getiriyordu...

İçinde bulunan durum çok kötüydü ve tam bu aşamada,Lenin ağır hastalandı. Sovyetler'i yakalayan binlerce sorun yanında, Lenin'in hastalanması başlıbaşına bir sorun oluşturdu.. Çok kötü bir şans Sovyetler'i böylece yakalamıştı.. Böylesi bir süreçte, muhaliflerini de tamamen dışlayan Stalin'in egemenliği daha bir duyulur hale gelmiş oluyordu.. Stalin, tek ve aşılmaz adam olmuştu.. Olayların çözümünde askeri tedbirler kendini ağırlıklı hissettirmeye başlamıştı. Ancak, hasta yatağında bile Lenin, durmuyordu.. Gerek NEP ve gerekse diğer sorunlar için ilgili tasarılar hazırlıyordu. En son hazırladığı tasarı ise, "Kooperatifler Üzerine" oldu..

Lenin, Kooperatifler Sorunu'nu NEP için tek çare görüyor ve ekonomik kalkınmanın yolunun kooperatiflerin örgütlenmesinden geçtiğini söylü-

yordu. Bu sorunu Lenin çok acil bir sorun saymaktaydı.. Sonuç olarak kooperatifler üzerine geniş bir plan çıkardı.. Lenin genel olarak;

"Kooperatif topluluklarını, özel olarak tarım kooperatifi topluluklarını; küçük,bireysel tarımdan geniş çapta üretim yapan birliklere ya da kolektif çiftliklere geçişte bir araç"

olarak görüyordu..

Bu dönemde gelişen önemli bir olgu da, Sovyetler'in federal bir cumhuriyet haline gelmesi ve "ezilen halkların birleştirilmeleri" oldu..

Bir yandan kaba kuvvet,zor ve sömürü biktırmış; öte yandan Sovyetler'le birleşme sorunu halkları ikileme karşısında bırakmıştı. Bu durum karşısında tercih kullanmak zorunda kalan halklar için; bir yandan kendi uluslaşma süreçlerini koruyabilmek diğer yandan ise canlarını kurtarma eğilimleri ağır bastı. Halklar, birden bire oluşan cumhuriyetler içinde "bağımsız"laştılar. Maddi temeli olmayan bir biçimde birleşilerek, ardından da "sosyalist" oluverdiler..

Burjuva Demokratik bir aşama'dan geçmeden; bağımsızlık ve özgürlük sorunlarını ciddi olarak çözemeyen bir çok ulus, sosyalist bir program içine girdi, daha doğrusu iradeleri dışında sokuldular.. Belki de, bağımsız ve özgür uluslar

olarak, eşit ve genel oy hakkı ve eşit temsil ile oluşacak bir federasyon içinde birleşilseydi, sosyalizmin kuruluşu ve ulusların sosyalizmi rızaları ile kabul etmeleri açısından daha iyi olabilecekti.. Böyle olmadı. Bir yandan iradeleri hilafına birleşme gerçekleştirildi. Öte yandan, ciddi sorunları olan ve içinde buldukları ekonomik koşullar karşısında birer köylü toplumu halinde kalan yapılarıyla; sosyalizme yabancılaştılar ve sosyalizmin yapısal olarak hiç bir yanının oluşmamasından dolayı bugüne kadar gelen görüntülerin temelleri atılmış oldu.. Bu federatif "birleşme", aslında egemen Rus çıkarları nedeniyle merkezi Rusya'nın güçlendirilmesi için gerçekleştirilmişti.. Ulusların ya da "ezilen halkların" bu "birleşme"de bir çıkarları yoktu.. Bu uluslar içinde buldukları yapısal durum nedeniyle sosyalizmin kuruluşunu da engellemiş ya da bozmuşlardır.. Özetle; sosyalizm yanlış bir yapı üzerinde kurulmuş ve yürümüştür. Bunun en temel yanı da zora dayalı olmasıdır..

Açıkladığımız bütün bu sakıncalara rağmen, 1922'de SSCB kuruldu. Bu kuruluş, Stalinizm'in bir zaferiydi.. Bir diğer ifadeyle, resmen ezilen halkların ve ulusların köleleştirilmeleri dönemini başlatıyordu.. Bu tespit, Stalinizm'in burada bir eleştirisinin yapılması için değildir. Tarihsel olguları ve içinde bulunduğumuz durumu daha

iyi kavramak ve sorunları yerli yerine oturtmak içindir. Biz, bu tespitleri, Ekim Devrimi'nin nitelikleri ile daha sonraki uygulamaların anlaşılması bakımından zorunlu bir olgu olarak görüyoruz...

Dikkatle bakıldığı zaman, en üst düzeylerde bir "birleşme" olmasına rağmen; teorik olarak öne sürülen UKKTH ilkesi hiç bir zaman yerine oturmamıştır. Ve daha bir yıl geçmeden 12. Kongre'de baş tartışma konusu Milli Mesele olmuştur. Bu gündem büyük tartışmalara da yol açmıştır.. Taraflar arasında karşılıklı suçlamalar biçimine dönüşen tartışmalarda; daha sonra Milli Cumhuriyetler'den gelmiş olan parti görevlileriyle bizzat Milli Mesele konuları tartışılmıştır.. Ekonomik sorunlar ise, gerilere itelenmişti. Çünkü, Merkezi Rusya'nın ve ordunun sorunları ile onların ihtiyaçlarını karşılamada, diğer federasyon içindeki cumhuriyetlerin görevli oldukları kabul ediliyordu.. Bu amaca ters düşen bir çok grubun parti içinde tasfiyeleri de kendiliğinden gündeme gelmiş oluyordu.. Ve Milli Cumhuriyetler'den gelen bir çok parti görevlisi tasfiye edildiler. Bunlara "Burjuva Milliyetçi"leri adı takıldı. Bu ad, tasfiyeyi oldukça "kolay" laştırdı.. Hatta, bu konuda özel bir konferans da toplanarak, tartışmalar daha da boyutlandırılmıştır. Görüleceği üzere, Milli Mesele hiç bir boyutta çözümlenmemiş ve uluslar Merkezi Rus-

ya'nın y e d e k g ü c ü haline getirilmişlerdir. "Ezilen Halklar", sosyalizm adına kendilerine verilmiş olan bu cezayı yıllar boyu çekmişlerdir..

Partinin 1923 Nisan ayında toplanan kongresi, tarihi bir olaya tanık oluyordu : İlk defa (devrimden bu yana) LENİN parti toplantısında yoktu.. Bu, sosyalizm açısından çok önemli bir olgudur. Çünkü, LENİN hastaydı. Ancak, bazı mektup ve makaleler yazarak tavsiyelerde bulunabiliyordu...

Kongre, Lenin'in yokluğundan da yararalanılarak, karşı uçların birbirleriyle keskin bir savaşına dönüştü.. Suçlama ve karşı koyuşlar had safhaya vardı. Taraflar büyük oranda Lenin'i kendilerine kalkan yapmaya uğraşıyordu..

Bir yanda, "Kapitalizme Dönüş" iddiası ve suçlamalarıyla Troçki, Buharin ve yandaşlarının yönetim mücadelesi; diğer yanda ise, Stalin ve yandaşlarının "Kapitalizme Devrimi Teslim Etme" iddiaları ve suçlamaları vardı. Stalin, koşulların kendisine verdiği yetkilerle ağır suçlamalarda bulunuyordu. Hatta saldırı içine girmişti.

"Devrimimiz kapitülasyonlara bağlanmak ve Ekim Devrimi'nin feshettiği borçların ödenmesi istenerek, teslimiyet içinde bir muhalefet" suçlamasıyla Stalin, kendini açık olarak koymuştu...

Taraflar arasında uzun zamandan beri süre gelen mücadele kongrenin gündemini oluşturmuştu. Tam bu dönemde de Lenin ağırlığını koyamıyordu.. Muhalefetin tasfiyesi gündeme gelmişti. Stalin, muhalefete yaptığı bütün suçlamalarda, Lenin'i örnekleyerek; onun "emir ve direktiflerini yerine getirdiğini" belirtiyordu.. Ve Stalin kongreyi şöyle kapatıyordu:

"Partimiz sağlamlığını ve birliğini korumuştur. Hayati bir dönüm noktasında sınavı başarı ile vermiştir ve zaferle ilerlemektedir..."

Evet bu kadar !.. Stalin kendi yönetimini perçinlemiş ve sosyalizmin sorunlarını bir çırpıda "çözmüş"tü.. Bu aynı zamanda muhalefetin de sonuydu. Stalin, artık Lenin'e rağmen bile, birçok kararı uygulamaya koymaya başlayacaktı. Lenin'in müdahaleleri sert biçimde dışalanarak, ona bile dil uzatılma dönemine girilmişti.. Lenin, artık "ihtiyar bir bunak"tı...

LENİN, parti içindeki duruma çok üzülüyordu, ama çaresizdi. Hasta ve yorgundu. Yatakta yatıyordu.. Eğer hasta yatağından bir kalkabilse, Stalin'i "dişlerimle yiyeceğim" diyebiliyordu. Ama, bu mümkün olmadı...

EKİM DEVRİMİ ve DÜNYA 21 Ocak 1924'te MOSKOVA YAKINLARINDAN (Gorki Kasabası) KÖTÜ BİR HABER ALIYORDU.. L E N İ N Ö L M Ü Ş T Ü . . .

Lenin için bütün dünya yas tuttu.

SSCB 2. Kongresi'nde kendisini de ortaya koyan Stalin, egemenliğinin doruğuna ermişti ve şu andı içiyordu:

"Biz Komünistler özel bir hamurdan yoğrulmuş insanlarız. Biz, özel bir iplikten dokunmuşuz. Biz, Büyük Proleter Stratejisi'nin Ordusu'nu, Lenin yoldaşın ordusunu oluşturanlarız. Bu ordunun bir ferdi olmanın onurundan daha büyük bir şeref yoktur. Kurucusu ve önderi Lenin yoldaş olan partiye üye olmaktan daha yüksek bir şey yoktur..."

Lenin yoldaş bizden ayrılırken, Parti üyeliği yüce sıfatını yüksekte tutmamızı ve saflığımızı korumamızı öğütledi. Lenin yoldaş, emrini şerefle yerine getireceğimize söz veririz...

Lenin yoldaş bizden ayrılırken, partimizin birliğini gözümüzün bebeği gibi korumamızı öğütledi. Lenin yoldaş, bu emri de şerefle yerine getireceğimize söz veririz.

"Lenin yoldaş bizden ayrılırken, Proletarya Diktatörlüğü'nü korumamızı ve güçlendirmemizi öğütledi. Lenin Yoldaş, bu emri de şerefle yerine getirmek için hiç bir çabayı esirgemiyeceğimize söz veririz..."

Lenin yoldaş bizden ayrılırken, işçi-Köylü

ittifakı'nı vargücümüzle kuvvetlendirmemizi öğütledi. Lenin yoldaş, bu emri de şerefle yerine getireceğimize söz veririz...

Lenin yoldaş bizden ayrılırken, ülkemiz milletlerinin gönüllü birliğini koruma zorunluluğunu, Cumhuriyetler Birliği çerçevesi içinde onlar arasında kardeşçe bir işbirliği sağlamanın zorunluluğunu bıkmadan, usanmadan defalarca belirlemişti. Lenin yoldaş bizden ayrılırken, Cumhuriyetler Birliğini sağlamlaştırmamızı ve geliştirmemizi öğütledi. Lenin yoldaş, bu emri de şerefle yerine getireceğimize söz veririz...

Lenin, Kızıl Ordu'yu güçlendirme ve geliştirmenin partimizin en önemli görevlerinden biri olduğunu bize defalarca belirtmişti. Öyleyse yoldaşlar Kızıl Ordu ve Kızıl Donanma'mızı güçlendirmek için hiç bir çabayı esirgemeyeceğimize söz verelim !..

Lenin yoldaş bizden ayrılırken, Komünist Enternasyonal'in ilkelerine bağlı kalmamızı öğütlemişti. Lenin yoldaş, bütün dünya emekçilerinin birliğini, Komünist Enternasyonal'i güçlendireceğimize , bu uğurda canımızı esirgemeyeceğimize söz veririz..."

Böylece, Stalin, hiç bir değişikliği umursamadan (Kongre kararları ile değiştirilen konuları da) ve hiçe sayarak, sosyalizmin gelişme ve

değişme yasasına da aldırmadan, önüne koyduğu kendi programını -daha doğrusu kendi egemenliğini- devam ettireceğine ve bunu her şeye rağmen yapacağına dair Lenin'e "söz veriyor" du.. Ancak, bu kendi kendine verilmiş bir sözdü...

21 Ocak 1924 günü saat 18.50'de Lenin Beyin kanamasından ölen Lenin de bir insandı... Proletaryanın ve tüm dünya emekçilerinin, ezilen ulusların bu yüce evladı; tahnit edilmiş vücudu ile "Kızıl Meydan"daki m o z o l e 'de yatmaktadır...

Lenin, perişan ve sefalet içindeki ülkesinin tüm sorunlarına bütün enerjisi ile katılmıştı.

Lenin, emekçilerin temel davası ve insan bilgisinin gelişmesi olan S o s y a l i z m için; köhnemiş bir dünyaya, sömürü ve zulmün dünyasına karşı teorik ve pratik amansız bir mücadele vermiştir..

Barış,kardeşlik, insanın insan olarak yüceltilmesi olan sosyalizm için her şeyiyle mücadele eden Lenin de bir insandı...

BİR ÇOCUĞUN KALBİNE GİRECEK KADAR MÜTEVAZİ VE DÜNYAYI DOLDURACAK KADAR YÜCE BİR İNSANDI... ÇAĞIMIZ ONUN VE EKİM DEVRİMİ'NİN HAYATIYLA DOLUDUR...

(...)

k- K.Kautsky'nin "dönek"liği ve 1917 Devrimi karşısındaki tavrı.

Lenin sonrası döneme geçmeden önce, bir parantez açarak, Kautsky'nin durumuna da değinmek gerekiyor.

Bilindiği gibi, Kautsky, 1914 yılına kadar uluslararası Marksist harekette etkinliği olan ve II. Enternasyonal'in liderlerinden biriydi..

II. Enternasyonal, 24,25 Kasım 1912'de, Emperyalist Savaş tehlikesine karşı, Dünya komünist hareketinin tavrını belirlemek için İsviçre'de olağanüstü toplanmıştı. Bu toplantıda, savaş tehlikesine karşı, dünya işçi sınıfını "mücadeleye çağırması" ve savaşın çıkması halinde, "Dünya işçi sınıfına, bunalının daha da derinleştirilmesi suretiyle, savaşın sosyalist devrime dönüştürülmesi önerisi"nde bulunmuştu. II. Enternasyonal aynı zamanda bir bildiri de yayınlamış ve bu bildiriye K. Kautsky de imza atmıştı.. Ancak, 4 Ağustos ve 2 Aralık 1914 tarihlerindeki II. Wilhelm Hükümetinin savaş harcamaları yetkisine karşı çıkmayarak, II. Enternasyonal'in İsviçre Bildirisinin tersine Emperyalist burjuvazinin yanında savaşa taraf olmuştu..

Aslında, 1914-15 yıllarındaki Sosyal-Demokrat ve Sosyalist partilerdeki savaş taraftarlığı, II. Enternasyonal'e egemen olmuştu. Dünya işçi sınıfı-

nın ise, emperyalist savaşı saldıran ya da savunan ülke farkı gözetmeksizin iç savaşa dönüştürmesi Marksist görüşe uygundu. Savaş konusunda meydana gelen ayrılıklar, daha sonra da devam etmiş ve Sovyet devrimine de bütün boyutları ile yansımıştır.. Lenin, Bu görüşlere ideolojik ve teorik olarak karşı olmuş ve büyük mücadele vermiştir.. Lenin'in "DÖNEK KAUTSKY" belirlemesi bu aşamada oluşmuş ve Kautsky tarihe böyle geçmiş-tir..

Bu nedenlerle, üzerinde olduğumuz sorunun daha detaylı anlaşılması açısından, Kautsky'nin 1917 Ekim Devrimi ve Proletarya Diktatörlüğü hakkındaki görüşlerinin de açılmasında yarar vardır.

K. Kautsky'nin görüşlerini, 5 Ağustos 1918'de yazdığı "PROLETARYA DİKTATORYASI" adlı broşüründen edindiğimiz bilgilerle açıklıyoruz. K. Kautsky bu broşüründe;

Proletarya Diktatörlüğü'nün Marks'ta "net olarak belirlenmediği"ni açıklamaktadır.. Marks'ın ABD ve İngiltere'de devrimin niteliklerini açıklarken bile, "proletarya diktatörlüğüne gerek görmediği"ni vurgulayan Kautsky; "işçi sınıfının çoğunluğuyla, zora gerek olmadan a r rı bir demokrasi içinde iktidarın ele geçirilmesi gerektiği"ni savunmuştur..

Kautsky, Diktatörlük ve Demokrasi'yi, "bir

'egemenlik' biçimi - devletin sınıf karakterini yadsıyarak- olarak" aynı zamanda "azınlığın haklarının korunması" olarak yorumlamıştır..

Kautsky şöyle demektedir:

"Sınıf ancak egemen olabilir, yönetemez. Yönetim, parti ve örgütler aracılığıyla olur. Bu nedenle, tüm diktatörlükler bireysel diktatörlüklerdir"..

Böylece, Kautsky, demokrasinin sınıf diktatörlüğü olduğunu da yadsımaktadır..

Kautsky;

"Devrim güvenlik ve dincinliğe ihtiyaç gösterir. İç savaş ise, bunu engeller. Azınlık, iç savaşta ortadan kalkar ve bu nedenle demokrasinin temelini de ortadan kaldırır. Dolayısıyla, devrimci zor ve iç savaşa karşı çıkılmak gerekir" diyerek, barışçıl geçiş'i savunmuştur..

Kautsky, Sovyet Devrimi konusunda ise şunları söylemiştir:

"Sovyetler bir sınıf savaşı örgütüdür, fakat, Bolşevikler'in Sovyetler'de çoğunluğu elde etmeleriyle, iktidar Sovyetler'e verilmiştir. Böylece, Sovyetler bir devlet örgütü durumuna gelmişlerdir. Bu durum, işçi sınıfını bir savaşımdan örgütünden yoksun bırakmış" tır..

Kautsky, Bolşevikler'in iktidarı ele geçirdik-

100

ten sonra; -özellikle Şubat Devrimi'nden sonra- "kazanılan demokrasiyi ortadan kaldırdıkları"nın iddia etmiş ve "bir diktatörlük -proleter değil- kurdukları"nın söylemiştir..

Kautsky, Bolşevikler'in "azınlığın hakları"nın korumadıklarını ileri sürerek; "burjuvazinin oy hakkı" ise, elinden alındığını ileri sürerek;

"Eğer genel oy rejimi altında kapitalistler kendilerini çok küçük bir azınlık olarak görse-lerdi, yazgılarına daha çabuk boyun eğerlerdi" demiştir.. Bu görüşü ile, aynı zamanda, Bolşevikler'i savaştan sorumlu tutmuştur..

Kautsky, Bolşevikler'in tüm sorunların çözümünü "Avrupa Devrimi"ne bağladıklarını iddia ederek; "barış, savunma, UKKTH ve iktisadi gerilikten kaynaklanan sorunlar"ın çözümünün de "Avrupa Devrimi"yle olacağı hesaplarının, bu devrimin olmaması nedeniyle "çözumsuz kaldığını" belirlemiştir. Köylülerin Sovyet Anayasası'na göre; yasama ve yönetime katılma hakkına sahip nüfusun "çoğunluğu"nu oluşturduklarını iddia eden Kautsky;

"Eğer arı bir demokrasi uygulansaydı, bir köylü diktatörlüğü'nden bahsedilebilirdi. Ve bu sonuç aynı zamanda Proletarya Diktatörlüğü'nden söz edilemeyeceğini de ortaya çıkarırdı" demiştir.. Çünkü, Rusya'nın iktisadi temeli "küçük tarım ve köylü üretimine dayanmaktadır. Bu nedenle, geri bir Rusya'da, iktidarın ele geçirilmesi

bile burjuva taleplerin aşılmasını sağlayamaz"..

Kautsky, **Brest-Litovsk** Antlaşması'nı da eleştirmiş ve Bolşevikler'in orduyu dağıtmalarının yanlış olduğunu savunmuştur.. Genel bir barış ve bütün savaşların ilhaksız ve tazminat-sız sonuçlandırılmasına kadar, savaşın "devam etmesi" gerektiğini iddia etmiştir..

Kautsky'nin yukarıda açıkladığımız ve bunlara benzeyen diğer görüşlerini irdelediğimiz zaman şu sonuçlara varabiliriz:

- Kautsky, Proletarya Diktatörlüğü'nü, devrimci zor ve iç savaşı, demokrasinin bir sınıf dikta-törlüğü olduğunu red etmiştir..

- Kautsky, Demokraside, "azınlığın hakkının korunması" adı altında, sosyalist toplumda burjuvaziye sınıf olarak "yaşama hakkı verilme-si"ni savunmuştur..

- Kautsky, iktidar değişikliği "barışçıl yolla" olacaktır demiştir..

Kautsky, yukarıdaki yaklaşımları sonucu, 1917 Devrimi'ni "bireysel diktatörlük" olarak yorumla-mış; arı bir demokrasiyi "tek alternatif" olarak gündeme getirmiştir. Bunu getirirken de; tekeli aşamada "burjuva demokrasisi'nin ilerici o l a - m ı y a c a ğ ı n ı ve en yüksek liberalizm ile barışçılığa karşı militarizm'in genelleşip,

gelişmesinin, tekelliliğin temel karakteri'ni teşkil edeceği"ni yadsımıştır..

(...)

I- Lenin'den sonraki dönem kısaca neler oldu.

Lenin, son günlerinde, parti içindeki hizipleşme ve bürokratlaşmayı biliyor ve çok üzülüyordu.. Bu konular için çok ciddi ve hayati uyarılarda da bulunmuştu. Bu konularla ilgili uyarıları, "Son Mektuplar" adlı kitapçıkta açık olarak görülmekte-dir..

Lenin'den sonra Sovyetler'de neler oldu ? Bu konuya da kısaca değinmekte yarar var..

Lenin'den sonra, en başta muhalefet olmak üzere, birbirleri ile çelişen taraflar durmadılar ve keskin bir mücadele sürdürdüler. Bu mücadele partiyi tahrip eden boyutlara vardı. Troçki, Lenin'den sonra yönetime ağırlık koymak ve Sta-lin'i tasfiye etmek için mücadeleyi hızlandırdı. Stalin ise, Troçki'nin ezilmesi ve tasfiyesi için her yolu denedi.

Troçki, yönetime karşı bir "Muhalefet Programı" düzenledi. Bu programa "46 Muhalifin Bildirisi" adı verildi. Bildiri, "ciddi bir ekonomik buhran-ın olacağı" nı açıklayarak; etkin biçimde, "hiziplere ve muhalefet gruplarına özerklik"

istemini açıkladı. Ayrıca, Troçki, bir mektup da yayınlayarak görüşlerini tümüyle yineledi..

Troçkistler, "partinin güçlü bir cihaza sahip olmadan yaşayamayacağı"nı öne sürüyorlardı. Bu, Stalin'e karşı açık bir muhalefetti. "46'lar Bildirisi" ve Troçki'nin mektubu parti hücrelerinde elden ele dolaştırılmaya başlandı ve dolayısıyla geniş çapta bir tartışma ortamı açılmış oldu..

Bu sırada, ekonomik güçlükler de had safhadaydı. Bazı alanlarda devrimci grupların yenilgi sesleri gelmeye başlamıştı. (Örneğin; Bulgaristan, Almanya vb... gibi)

Lenin daha hasta yatağındaiken, "geleceğin en önemli tehlikesinin, Troçki ve Stalin arasındaki sürtüşme ve cebelleşme" olacağını tespit etmişti. Bütün diğer sorunlar yanında bu sorun partinin yerine oturmasını engelliyordu.. Lenin, bu konuda "ürktüğünü" söylemişti ve öyle de oldu..

Troçkistler partiyi tartışma açmaya zorladılar. Parti sonunda tartışmayı kabul etti. Son derece sert biçimde sürdürülen tartışmalar, bir süre sonra yönetimin terörüne yol açtı. Bu korkunç bir şeydi. Sosyalizm için ve dünya emekçileri için içinden çıkılmaz bir sorun yaratmıştı..

Ocak 1924'de 13. Parti Kongresi'ni Stalin, tartışmaların sonuçlarını özetleyen bir raporla açtı. Doğal olarak bu rapor, Troçkizm'i, "küçük

burjuva bir sapma" olarak suçluyordu. Bunun ardından Troçkizm "mahkum" ediliyordu.. Bu karar, Stalin'i parti içinde daha da tekilleştirmişti.

Stalin mücadeleyi devam ettirdi ve "Ekim Dersleri" adlı makaleyi yayınladı. Bu makalede Troçki'ye çok katı ve sert biçimde saldırı yapılıyordu. Hatta, "ideolojik bir akım olarak Troçkizm'in mezara gömülmesinin partinin görevi olduğu" gibi bir belirleme bile yapılıyordu.

Daha sonra, Stalin'in, "Leninizm'in ilkeleri" adlı kitabı yayımlandı..

Stalin,

"Troçkizm yenilgiye uğratılmadıkça, NEP şartları altında zafere ulaşmak bugünün Rusya'sını sosyalist bir Rusya'ya dönüştürmek imkansızdır", diyordu..

1928-29 yıllarında Stalin bu kez desteklediği Buharin'i tasfiye etmeye başladı. Daha önce, Zinovyev ve Kamenev'e karşı sağ bir çizgide bulunan Buharin'i desteklemekten vazgeçerek; onu dışladı.

Bu arada, "Sosyal Faşizm" tezi gündeme getirildi.. Teori, bu konuda "sosyal demokrasi faşizmin ikiz kardeşidir" belirlenmesine ulaştırıldı.. III. Enternasyonal de ise, "Sosyal demokratlar sosyal faşistler" tezini ile, aslında faşizme gerçekten

iktidar yolu açılmış oldu. Bu tespit, Stalin'in işlediği en büyük günahlardan biridir.. Stalin, bu "sol" sekter tutumu ile, Hitler'in iktidara gelişinden sonra, 1935 de ise, bu kez Sağ oportünist tutuma geçerek, "sınıf işbirliği"ni savunmuştur.. Nihayet, III. Enternasyonal'in feshedilmesiyle süreç tamamlanmış ve Komünizm millileştirilmiş'tir.. Hem de Lenin'e verilen "Söz"e rağmen bu yapılmıştır..

Aralarında varolan ve giderek kızışan bir cebelleşmeyle, hasımlarını -muhalefeti- ortadan silen örgüt yerine bir dönem polit büroyu ve daha sonra kendisini geçiren Stalin, tartışılmaz ve herşeye kadir "halkların babası" olmaya başlamıştır. Engin bir teori ve paha biçilmez deneylerle pratik olarak mücadele, elbetteki bir kişi diktatörlüğü olamazdı. Sosyalizm gelişen ve her gün yenilenen yanıyla, dönüştürücü olmalıydı. Tartışmalar ve özgür irade ortadan kaldırılamazdı. Yerleşmiş bir yapı ve otorite açısından bile bu böyleydi. Kaldı ki, yeni oluşacak devrimci yapıların birçok sorunu tartışılmak zorundaydı. Ama, bu böyle olmadı. Tek yanlı olarak "astığı astık ve kestiği kestik" bir otorite oluştu. Bu elbette, uzun süre dayanamazdı. Her ne kadar, sosyalizm adına "yapıldı" denilse de ve bu nedenlerle "zorunlu" gösterilse de, sonuç da bu diktatörlük-tü ve nitekim de benzerleri gibi dayanamadı..

Lenin'den sonra hepten ipleri eline geçiren Stalin, askersel tedbirlerle baskıcı ve gittikçe sosyalizmden uzaklaşan yönetimini pekiştirdi.. Bu yönetim, belli bir süre sonra kast'laşarak, bürokratik bir içerik kazandı..

(...)

1929 yılında 20 milyon köylünün toprağına zorla el konulması sonucu yaratılmak istenin "kollektifleştirme" eylemi de yanlıştı ve devrimden 12 yıl sonra gündeme geliyordu. 3 yıl aralıksız süren bu eylemde, meşhur "işçi bölüklü kızıl ordu" tam bir "zafer" kazanmıştı. Sürgün, savaş, imha ve sindirme eylemleriyle, "kollektifleşen" bir ülke baştan başa kana bulanmıştır.. Oysa, Marksizm'de küçük toprak sahiplerinin zorla değil, ikna ile ve kollektif çiftliklere özendirilerek özel mülkiyetin toplumsal mülkiyete dönüştürülmesi öngörülmektedir. Fakat, "proletarya diktatörlüğü"nde devrimden 12 yıl sonra bu işler zorla ve kanla "gerçekleştirilmeye" çalışılmıştır..

Eylemler sonucunda 20 milyon köylü, gözleri dönmüş olarak mallarını ve mülklerini Kızıl Ordu'ya karşı korumaya girişmişlerdir. Kendi zenginlikleri için devleti destekleyen ve ücretli işçi çalıştırma ve toprak satışı hakkını ellerinde tutarak iktidar için bir tehdit oluşturan kulaklar ise çiftliklerini ateşe vermişler ve hayvanları öldürmüşlerdir... Kulaklar, köylere giren Kızıl

Ordu askerlerine ateş açarak çoğunu öldürmüşler ve yakaladıklarını da linç etmişlerdir.. Bu gerici eylemin nedenleri tartışılmadan, sonuçları üzerinde bir müdahaleydi.. Büyük sıkıntılar yarattı.. 15 milyondan fazla inek-öküz, 40 milyon kadar keçi-koyun, 7 milyon domuz, 4 milyon at kesildi ya da vuruldu..

Bu açıkça karşı devrimci bir hareketti. Köylülüğe verilmiş olan tüm imtiyazlar geri alınmış ve köylülük bu eylemden sonra köleleştirilmiştir. Bugün bu yanlış eylemin sancılarını Sovyetler çekmektedir. Kulaklar ile köylülerin farklılığını anlamadan topyekûn girilen eylemin diyeti fazlasıyla ödenmiştir..

Ekonomik olarak büyük bir kitle üretimden soyutlanmış, öldürülmüştü.. Olaylar, Marksizm'in öngördüğü boyutları aşarak, başka biçimlere ulaşmıştı.. Ve Asker-Köylü ittifakı da bu eylemle birlikte parçalanmış, iktidar salt askerlerin egemenliğine geçmiştir..

Devrim için özne olan işçi sınıfı nesne durumuna gelmiş, parti ise, sınıfın yerine geçmişti. Gelişmeler karşısında, bunu doğal bir sonuç olarak karşılamak gerekiyor. Artık, devrim etkin gücünü yitirmişti ve işçiler, kendilerini devlete karşı korumak zoruna düşmüşlerdi. Parti bürokrasisi, sınıf adına devleti yönetiyordu. Bunlar tamamen birer gerçektiler ve teorik olarak Mark-

sizm'den önemli bir kopuş görünüyordu..

Evet, "maddi bir güç başka maddi bir güçle yenilecek"ti. Bu doğrudu. Devrim korunmuş olacaktır. Ama, herşey parti uğruna, polit büro uğruna; bürokrasi ve militarizm aracılığı ile, daha doğrusu Stalin uğruna ortadan kaldırılmıştı.. Kimseye hayat hakkı tanınmamıştı..

Bunlar gibi, Rusya dışında da, kapitalist devletlerdeki proletarya harekete geçmemiş, Ekim devrimi bu yönden de yalnız kalmıştı..

Devrim açıkça, süngülerin ucuna takılmıştı. Sovyet orduları istilacı ordular durumuna getirilmişti.. Korku ve panik, emperyalist antlaşmalar vb.. gittikçe genişliyordu..

Yine, Devrim, içeride birçok sorunla karşı karşıya kalmıştı.. Sonuç itibariyle Ekim Devrimi silahsız ve savunmasız hale getirilmişti. Elbette, böylesi koşullar altında devrimin uzun süre ve sağlıklı gitmesi mümkün değildi.. Sarsılması doğaldı. Siyasal iktidarın burjuvaziden devralınması sorunu çözmeymişti..

Artık, dünyaya kapanan ve sosyalizm yerine savaş ihraç eden bir devlet aygıtı oluştu. Devlet ve sınıflar ortadan kalkmamış, tersine, egemenlikleri daha da artmıştı.. Bu yapının propagandası ise, "kardeş partiler" aracılığıyla "anılardan bir demet" programları ile sunulmaya

başlandı.. Artık, parti içinde Lenin dönemindeki demokrasi de alabildiğine körelmişti..

Bu yeni devlet aygıtının yerleşmesi ve uygulamaları ile, muhalefete karşı sürdürülen kampanya dışında; ekonomik sorunların çözümü de içinden çıkılmaz boyutlar kazanmıştı. Bilindiği gibi, Lenin daha ölmeden önce, 1917 sonrası dönemde, temel olarak sosyalizmin örgütlenmesi ve en önemli sorun olarak da ekonominin düzeltilmesiyle uğraşmıştı. Bu sorunların çözümü için önerilen bir çok program ve tasarı da vardı. Uygulamada ise, bazı pratik adımlar da atılmıştı.

Lenin sonrası, artık bu sorunlar yerine devlet ve onun yönetimi gündemleşmişti. Katı gerçekler teorik kalıplara uymuyordu.. Çünkü, sosyalist bir devlet yönetimi çok karmaşık bir konuydu. Teorik olarak öne sürülen Komünist bir düzenin kurulması kendisi ile birlikte bir devlet modeli de getirmişti. Bu zorunlu bir geçiş aracı olmalıydı. Ancak, Bu devlet modeli diğer alışılmış geleneksel devlet biçimlerinden çok farklı olmak zorundaydı. Komünist düzenin geleneksel devlet yapıları içine sığdırılması mümkün değildi. Bu pratik gerçek katı biçimde kendini dayatınca, geleneksel devlet yapısı içinde biçimlenen yeni yönetim aygıtı, ucube bir yapı getirdi ve doğal olarak, zoru da kendisi ile birlikte dayattı.. Artık, sosyalizm, tabir caizse komünist düzen zorla

kurulacaktı. Bu kuruluşu gerçekleştirecek en önemli araç ise, oluşan devletti..

1956'ya geldiği zaman, XX. Kongrede yukarıdan gelen bir saldırı ile, kısmen ortaya çıkan Stalinist uygulamanın yanlışlığı kesinleşti. Bu nedenle, Stalin lanetlendi ve ona ait bir tarih ortadan kaldırılmak zorunda kaldı. Bu, dünya emekçilerinin davasına büyük bir darbe vurmuştu. Olan sosyalizme olmuştu.. Artık, Marks, Engels ve Lenin'in resimleri yanındaki Stalin portresi çıkarılmış; heykelleri parçalanmaya başlanmıştı.. Hatta; "hortlamasın" diye, mezarından bile çıkarılarak başka yere nakledilmişti. Stalin, sosyalizm için korkulu bir rüya olmaktan alınkonulmuş, ama, birçok örgüt ya da kişi üzerindeki egemenliğin sürmesi engellenememişti. Hala sürmekte olan bu egemenlik, Gorbaçov'la birlikte bir darbe daha yedi.. İdeolojik olarak Stalinizm silinemiştir..

Stalin döneminden sonra birçok insan affedilmiş ve parti içindeki itibarları iade olunarak, önemli görevlere de getirilmişlerdir.. Bu unsurlar arasında kitapları yasaklananların yeniden yayınlanması olanağı tanınmıştır.. Ama, bu kadar olabilmıştır. Daha fazlası olamamıştır. Temel sorun olan sosyalizmin uygulanması meselesi ise, yol almamıştır.. Gerçekler piyasaya sürüldükçe ve emperyalistlerin elinde bir propaganda aracı

oldukça, daha uzun dönem sosyalizmin yerli yerine oturtulması mümkün olamayacaktır..

Stalin'den sonra yönetime gelenler, onu ortadan kaldırmış olmakla kendilerini aklamaya uğraşılar. Ancak, beş aşağı - beş yukarı aynı ekonomik yapı ve ilişkiler sürdürüldü. Örneğin; Stalin döneminde Moskova il sekreteri olan Kruşçov, zamanında Stalinist uygulamalara tamamiyle katılmış ve hatta uygulayıcısı olmuştu.. Yine, bunun gibi Molotov da Stalin'e karşı duruyordu, ama 1957'de partiden atılması istendiğinde; Kruşçov onun için "Parti liderlerimizin ve sayısız Bolşevîğin kanları ellerinize bulaşmıştır" diyordu.. Molotov da Lenin döneminde Merkez Komitesi üyeliği yapmıştı. Birçok soruna yakından vakıftı. O da Kruşçov'u suçlamaktan geri durmuyordu : "Senin de ellerinde kan var" diyordu.. Kruşçov'un bu suçlamaya karşı cevabı ise şöyleydi: "ben polit büro üyesi değilim, sizin emirlerinizi yerine getiriyordum"..

Görüldüğü gibi, bütün uygulamalara katılmış insanların Stalin'den sonra yönetime oturmaları sorunu çözmemişti. Ve bunların birbirlerini suçlamaları, kendilerini "iyi" göstermeleri fayda vermiyordu.. Bozukluk başka bir yerde durmaktaydı.. Bu işin farkına varıldığı zaman, Stalin'in "silinmesi" eylemi birden bire ve s e s s i z c e durduruldu.. Üzerine de sünger çekildi..

Yine, sosyalizm kurtarılamamıştı.. "Kardeş Partiler" in de bu sorunları tartışma cesaretleri ve kişilikleri yoktu. Çünkü, tartıştıkları zaman onların da "elleri yanacak"tı. Bu besbelliydi!..

(...)

Özetle, Marksist öğretisi açısından öngörülen ilkelere rağmen, tamamen ters gelişen ve bürokratism ile militarizm Ekim Devrimi'ne rağmen göğermişlerdi.. Ve devrimin üzerinde bir kabus gibi durmaktaydılar.. Bu, sosyalizm açısından korkunç bir şeydi.

Aynı zamanda emperyalistlerin her yanından Rusya'yı kuşatmaları eylemleri de sürmekteydi. Sosyalizmi en azından Rusya içinde hapsedmek istiyorlardı.

Kapitalist dünyanın bir parçasında siyasal iktidarı ele geçiren Marksistler hem emperyalist kuşatmanın, hem de iç ekonomik sorunların karşısında oldukça zorlanırlarken; bir de yeni oluşan -yaratılan- devlet olgusu ile karşılaştılar.. Bu devlet yapısının kurulması ve yönetilmesi gerçeğini Marksist teorik kalıplar içine sığdırmak istediler. Ama, bu sığmadı. Pratik, canlı, açık ve kendi çözümlerini kendi içinde taşıyarak gözler önündeydi. Lenin'den sonraki 70 küsur yıllık dönem, bütün çıplaklığı ile ortada durmak-

tadır.. Bazı istisnalar dışında, bu temel Mark-
sist sorunu kimse tartışmadı, buna cesaret göste-
rilemedi.. Evet, bu dönemin tartışılması, Sosya-
lizm önündeki sorunların çözümü için yapılan
öneriler; çok "tehlikeli"ydi ve bu insanları,
grupları ve hatta partileri bile afaroz edilecek
duruma getirebilirdi. Nitekim getirdi de.. Ayrı-
ca, bu sorunların tartışılması zordu da. Herşey
kapalı ve yasaklar altındaydı.. Bütün dünyaya
çok sıkı bir a m b a r g o uygulanıyordu. Bu
konuda, yalnız "kardeş partiler" tartışma olanağı-
na sahiptiler. Ki, onlar da Sovyetler'in her
yönden "mirasçıları" oldukları için kendilerinde
bu hakkı buluyorlardı. Ama, her sorunu ters yüz
ederek sunmaya, dünya kamuoyunu daha çok aldatma-
ya özen gösteren bu hak sahibi "kardeş partiler"
biris SSCB Acentası görevi sürdürdüler.. Sonunda
ne oldu, tümüyle, reklama dönük ve abartma bilgi-
lerle dünya emekçilerinin yüce sorunları, Sovyet-
lerin çıkarına gerçek olmayan bir düzeyi oluştur-
du.. Sosyalizmi açık ve herkesin anlayacağı
biçimde sunmak gerekirken, onu korkulu bir olaya
dönüştürdüler. "Kızıl Meydan"ın huşu içindeki
konumu ve orayı ziyaret ederken nasıl duyulanıl-
dığı, Moskova'nın haşmetli havası düzeyinde sorun
hapsedildi.. Ancak, formüllerle ve abartma bilgi-
lerle sürdürülen dönem devam edemedi, sonunda
hepimizin başına patladı.. Meydana gelen selin
altında ise, en başta "kardeş partiler" kalıverdiler.
Bunlar sosyalizm konusunda sorumlu ve suçlu

merkezlerin başında ele alınmak durumundadırlar..
Öyle bir hava oluştu ki, herkesin kendi paçasını
kurtarması dönemi başladı. Teori ortadan kaldırıl-
dı.. Bu kez, 60-70 yılı tümüyle reddeden yapılar
ise aynen kabullenir olundu. Emperyalist rasyonal-
ler doğal sayılmaya başlandı. Bu kabulleniş
şartsiz tercihsiz oldu.

Evet, bir yanı ile emperyalizm için önemli bir
baraj oluşturan Sovyetler; diğer yanı ile, her
gün sosyalizmden uzaklaşarak gününü gün etti.
Burada şu noktayı da vurgulayalım. Tekelci dönem-
deki burjuva demokrasilerinin varlık koşullarının
en önemli nedenlerinden biri de , tüm olumsuzlukla-
rına rağmen SSCB'nin varlığı olmuştur. Bu "Dev"-
den emperyalistler önemli oranda korktukları için
çok dikkatli davranmak zorunda kalmışlardır. Ama,
bu korkulan "Dev" sonunda kof çıkmıştır..

SSCB, dünyanın her yerine sosyalizmi ihraç
etmek gerekirken; savaşlara taraf olarak silah ve
asker sevketmiştir. Barış ve kardeşlik şiarlarını
burjuvaziye teslim ederek; menfi ya da müsbet
bütün dünya savaşlarına taraf olmuştur. Askeri
harcamaları ile dünyanın en azılı ordularını
kurabilmiştir, ama, sosyalizmi kuramamıştır.
Sosyalizmi örgütleyememiş ve ekonomik olarak
emperyalizm önünde dünya emekçilerini silahsız ve
savunmasız bırakmıştır.. Askeri harcamalar ile
istihbarat örgütlerinin masrafları, ekonomik
geriliği daha da pekiştirmiştir..

Evet, bir devrim örgütlemek ve onun pratik-somut sorunlarını çözmek başka bir şeydi; devrimden sonra oluşacak düzenin örgütlenmesi ve devletin yönetilmesi ise, başkaydı.. Esas olan, Marksist öngörülere bağlı olarak, devrimden sonraki durumu tartışabilmektir. Çünkü, bu dönem, yalnız SSCB açısından değil; tüm dünya proletaryası, ezilen ulusları açısından da etkileyici, yönlendirici birçok yanlışı içermektedir.. Ne kadar şatafatlı gösteriler ve ajitasyon yanı ağırıklı sunulmuş olursa olsun; açık olan şu ki; Ekim Devrimi'nden sonra, Rusya'da pratik olarak gerçekleşenlerin çoğunu "teorik Marksizm" e uydurmak mümkün değildir..

Teorik Marksizm büyük çapta, Sovyetler'in gerçekleştirdikleri pratik içinde tuzla buz olmuştur.. Meydana gelen birçok sorun cevapsız kalmıştır. Elbette, Marks gapten haber veren bir müneccim değildi.. O, bulunduğu toplumsal yapıyı ve çağı geçmişi ve bulunduğu durum itibariyle mükemmel irdelemiş; toplumun ve dünyanın nasıl değiştirilmesi gerektiğini bize göstermiştir. Bu yolun gösterilmesinde, özel ve öznel koşulların her zaman hesap edilmesi üzerine de dikkat çekilmiştir. Marks, bütün bu belirlemelerini bir bilim adamı olarak sunmuştur. Bu belirlememizden şu sonuca varabiliriz: hazır reçeteler ve aynı kalıp elbiselerle her yere ve her olaya çözüm mümkün değildir. Böyle olduğu gibi, Marksistler yaşanan

gerçekleri de kabullenmek zorundadırlar.. Yaşanan gerçekler ve pratik kavranmadıkça, müdahaleci olunması mümkün olamayacağı gibi; somut ilkeler yerine soyutla uğraşmak zorunda kalınacağı da besbellidir. Böylece, Marksistlerin pratikten çıkarmaları gerekli en önemli ders, özel ve özgül olanı, genel ve evrensel içinde yerli yerine oturtmak, dönüştürmek ve yeni yeni siyasetler üretmek **olduğudur**.. Yalnızca, hasımlarını yönetime gelmelerini engellemek için yok etmenin; baskı ve zor ile sosyalizmin kurulması yoluna gitmenin yanlışı olduğu açıktır. Bu yöntemler ile sosyalizmin yayılamıyacağı belli olmuştur. Bu biçimde sosyalizmi örgütlemenin olanakları yoktu, meydana gelecek sonuca da sosyalizm denilemezdi..

Hayat maddi olduğu için, ya devrim boğazlanacak ya da başarı kazanılacaktı. Bunun ötesinde rasyonaller yaratmak suretiyle, sosyalizmi teorik muhtevasından koparmak; herkesin istediği biçimde bir uygulama yapmasına olanak tanımaktan başka anlama gelmez.. Bütün bunlara rağmen, zor koşullarda ve özel durumlar nedeniyle bazı uygulamalar yapılabilmiş ve devrim korunmuştur. Ama, Marksizm'in bir dizi teorik ilkesi de kenara atılmıştır.. Belki de, sosyalizmdeki çürüme ve bozulmalar ile, bugünlere yansıyan sonuçlar yukarıda açıkladığımız engeller nedeniyle oluşmuştur..

(...)

Bu bölümde sonuç olarak;

1917 Devrimi ile, Marksist öğretinin öngörülleri Rusya'da pratik olarak denenmiş, uygulamada sosyalizm yerli yerine oturtulamamıştır. Bunun, genel ve evrensel bir takım engelleri olduğu gibi, özgül ve özel nedenlere dayalı engelleri de elbette vardır.

Sosyalizmin SSCB pratiğindeki sonuçları, Marksizmin yanlışlığı olarak ele alınamaz. Bu, ancak uygulamanın başarısız olmasına bağlanabilir.

Resmi devlet arşivlerinde de görüleceği üzere, eşitsiz, dengesiz bir toplum yapısı nedeniyle kitlelerin -bazı bölgeler ayrık tutulabilir- ve asimilasyona uğratılmış ulusların yıllar sonra başkaldırıları ile karşı karşıya kalınmıştır. Emperyalizme tamamen uyarlı kılınmış ve bir bütün olarak askerileşmiş ülke genelinde, yoksulluğun ve ilkeliliğin de anlatılamayacak kadar ağırlıklı olduğu bir Rusya ortaya çıkmıştır.. Bugün, O engin teorik ve uzun yılların devrimci mücadelesinden arta kalan Rusya'yı, Emperyalizm televizyon ve tüm iletişim araçlarıyla teşhir etmektedir..Doğu bloku denen devletlerin durumu ise, daha da hazindir ve ortaya çıkan sonucu her yanlarıyla yansıtmaktadırlar. Yapay olarak oluşmuş bu devletçiklerin Rusya'yı kamufle etme olanakları da kalmamış görünmektedir.. Bunun gibi, "Kardeş

Partiler" de kendi burjuvazilerinin programlarına her yanı ile yatmış ve düzenle bütünleşen bir yapıya dönüşmüş durumdadırlar..

Tüm bu gelişmeler, yalnız Rusya ve Doğu Bloku ile sınırlı kalmayarak, tüm dünyadaki devrimci mücadelelere ve "sosyalist" dünyaya da her yanıyla bulaşmıştır. Artık, geçici de olsa emperyalizmin sosyalizm önünde bir "zaferi" vardır, sosyalizm "yenilmiş" ve "ütopya" olmaya başlamıştır. Elbette, bu oluşumlar başta kurulu partiler olmak üzere "Komünizm"i de ulusallaştırmış, parlamenter burjuva yönetimlerinde yer almanın zorunlu ve legal koşulları içine sürüklemiştir.

"Yeniden Yapılanma" ve "açıklık" siyaseti ve uygulaması ise, bu yapısal ve karmaşık durumun üstüne geldi. Elde mevcut hazır bir devlet aygıtı ve iktidar mücadelesi zorluğundan uzak bir siyasal mücadele ile, "sosyalizmin kurtarılması" mümkün olabilecek mi ? Bu biraz güç görünmektedir. Değiştirilen şey, emperyalist rasyonellere uygun yeni bir sosyal demokrasi hareketidir ve burjuva parlamenterizmi ("Çoğulcu Demokrasi") hareketi olarak kalacaktır. Öz olarak Marksist öğretini ve Sosyalizm dar bir boğaza girmiş durumdadır. Marksistler açısından oldukça zor günler yaşanmaktadır. Bu konuda nelerin gelişebileceğini zaman gösterecektir..

(...)

Şimdi, Marksist öğreti ve Lenin pratiği esas alınarak, yukarıdan bire yaptığımız belirlemelerimizin ışığında, SSCB'deki gelişmekte olan "Yeniden

Yapılanma" ve "Açıklık" programları ve uygulamasının irdelenmesine geçebiliriz..

NOT: Bu sayımızda yer alması gereken "Yeniden Yapılanma" ve "Açıklık" programlarının eleştirisi ile "Kürdistan Proletaryasının Görevleri" bölümleri, Merkez Yayın Organı'nın 24. - 25. sayılarının -Orta-Doğu "bunalımı" nedeniyle- birleştirilmesinden ötürü verilemedi. Bu bölümler gelecek sayımızda verilecektir.

Ayrıca, Marksist öğreti ve SSCB pratiği bölümünün sonunda yer alması gereken Teorik tespitlerimiz ve siyasal yorumlarımızı içeren "Bazı Somut Sonuçlar" kısmı bazı nedenlerle yazının tümünün bitmesinden sonra gelecek sayımızda toplu olarak sonuç bölümünde verilecektir..

İ.BEŞİKÇİ'NİN YENİ TEZLERİ ÜZERİNE

www.irsivakurdi.org

BEŞİKÇİ'NİN "YENİ TEZLER"İ BİLİME, KÜRDİSTAN GERÇEKLERİNE AYKIRI
ve YANLIŞTIR..

İ.Beşikçi, Şubat 1990 tarihinde yayınlanan "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" adlı kitabından dolayı tutuklandıktan sonra, yeniden kamuoyu'nun dikkatlerini üzerine topladı... Tutuklanmasının hemen ardından, "Bilim-Resmî İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu" ile "Bir Aydın, Bir Örgüt ve Kürt Sorunu" adlı iki kitabı daha yayımlandı. Böylece, Beşikçi'nin bilimsel uğraşları yanında, tezleri'nin tartışılması da gündeme gelmiş oldu.. Bu tartışmalarda, Beşikçi'nin yayınlanan kitaplarındaki Kürt Sorunu ile ilgili belirlemeleri yanında; geçmişte, özellikle kaçındığı siyasal polemik düzeyine girmiş olması da etkili oldu..

Biz, gerek Rızgari siyasal hareketi süreci ve gerekse partileşme sürecinde olsun Beşikçi'yi kendi ideolojik yapımız içinde konumlandırmadan, her alanda savunduk ve halen de aynı kararlılıkla savunuyoruz.

Ancak, Beşikçi'yi savunmak, TC karşısında yalnız bırakmamakla sınırlı değildir. Beşikçi'yi, hem kendi burjuvalarının program hedefleri içinde seyreden Türk "demokrat ve sosyalist"leri karşısında ve hem de bunların yoğun baskı ve zorlamaları karşısında, savunmanın da bilinciyle hareket ettik. Bu davranışımız BEŞİKÇİ'nin yer yer bağımsız düşünme ve davranma yapısını zedeleyen iç yapısının eleştirilmesi ve zorlamalar karşısında bunları aşması için destek olunmasını da kapsayan bir kompleks bütünü oluşturmaktadır. Bundandır ki, bu yazımızın kapsamı Beşikçi'nin bir iç eleştirisi düzeyinde ele alınmıştır...

Beşikçi'nin son tezleri'nin eleştirici bir gözle irdelenmesinin daha anlaşılır halde sunulabilmesi için; bugün Kürdistan'da uygulanmaya çalışılan emperyalist ve sömürgeci "yeni" programları; Türk "demokrat ve sosyalistleri"nin bu programlar içerisindeki fonksiyon-

ları ile Kürdistanlı siyasal güçlerin bu programa karşı duruşları ve mevzilenmelerinin öncelikle incelenmesini gerektirmektedir.

A) ORTA-DOĞU ve KÜRDİSTAN'DA SON DURUM:

1980 yılına girilirken, ABD'nin en önemli karakollarından biri olan İran Şahlık Rejimi yıkılmıştı. Homeyni İran'da iktidarı ele geçirdikten sonra, bütün ordularını Irak sınırında mevzilemişti. Bu davranışı ile, ABD'nin bu ileri karakolu onun tüm çıkarlarını alt-üst eder duruma gelmişti.. Diğer gelişmeler ve nihayet başlayan kanlı İran-İrak Savaşı'yla birlikte, Güney ve Doğu Kürdistan'daki Kürt Ulusal Hareketi de belli mevziler kazanmaya başlamıştı. Güney Kürdistan'daki kurtarılmış alanlar'a, Doğu Kürdistan'da da bazı kurtarılmış alanlar eklenmiş; böylece Kürt Sorunu Orta-Doğu'nun odak noktasına oturmaya başlamıştı. Bu dönemde, sömürgeci TC burjuvazisi ekonomik bunalımlarına yoğun biçimde çareler ararken, Kürt hareketinin kaydettiği gelişmeler karşısında ciddi bir tehditle karşı karşıya kalmıştı.. Öte yandan, TC burjuvazisini tehdit edecek ciddi ve iktidara alternatif düzeyde örgütlü bir devrimci hareket olmamakla birlikte; bir yandan içinde bulunduğu ekonomik bunalımı aşmak, diğer yandan da İran'daki şahlık rejiminin düşmesi ile oluşan boşluğu doldurmak gerekiyordu.. Böylece, Orta-Doğu'daki gelişmeler önemli boyutlara ulaşmış, izlenen denge siyaseti bozulmuştu. Yeni sınırların çizilmesi

an meselesiydi, Bu nedenler de dahil olmak üzere, karşı karşıya bulunulan sorunların çözümünü sağlamak amacıyla 12 Eylül Askeri Bürokratik Cuntası geldi, getirildi... Cunta, ilk iş olarak; Kürdistan'daki sömürgeci vahşeti bir kat arttırırken, sömürgeci sınırlara rağmen bir türlü kesemedikleri Kürt Ulusu'nun kan damarları arasındaki ilişkiye karşı yoğun bir saldırıya geçti.. Bu kan damarlarını imha etmeye çalıştı. Diğer yandan, belirli bir düzeye çıramış olan Güney Kürdistan'daki hareketi boğma operasyonları hazırladı. Bu operasyonlar için, bizzat NATO'nun plan ve programları çerçevesinde Türk Ordusu'nu Kuzey Kürdistan'da yoğunlaştırıp, Güney Kürdistan'ı işgal provaları yaptı. Irak'ın yenilmesi ihtimali karşısında,NATO programına uygun olarak Türk Ordusu'nun Güney Kürdistan'daki Ulusal-Demokratik Hareketi imha ederek, asıl amaç olan Musul ve Kerkük'e girme hesapları yapıyordu. Bu dönemde, Türk Basını da, Musul ve Kerkük'ün "Misak-ı Milli" sınırları içinde olduğunu, tarihsel "haksızlığın" ortadan kaldırılması gerektiği ile ilgili yoğun bir kampanya başlatarak buna katılmıştı.. Bunun yanında, TC,GAP'nin faaliyete geçmesiyle Orta-Doğu'da petrol kadar önemli olan SU sorununu da gündemin başına oturtmuştu.. Böylece, Sömürgeci güçlerin Kürt Sorunu'ndaki birliktelikleri yanında, çıkarları gereği ayrılıklar da koyarak birbirlerine karşı şantaj araçlarına gerektiğinde sarılmalarına neden olan önemli bir etken de ortaya çıkıyordu..

Bu sıcak gelişmeler içinde PKK'nin Eruh ve Şemdinli eylemleriyle özellikle Avrupa'da Kürt Sorunu yoğun bir biçimde tartışılmaya başladı ve bu nedenle de TC diplomatik alanlarda inkar siyasetinden dolayı zor duruma düşmüş oldu.. Gelişmeler karşısında ve özellikle GAP'nin selameti için emperyalistler bir yandan TC'yi Kürt Sorunu'ndaki inkar siyasetini değiştirmeye zorlarlarken; diğer yandan TC'nin Kürdistan'daki sömürgeci uygulamalarına da her türlü maddi ve manevi desteği arttırdılar.. Bu dayatmalara ABD'nin de katılmasıyla TC KÜRT SORUNU'nu "dil ve kültür" temelinde kabullenir görünmeye başladı. Diğer yandan da Kürdistan'ın iç dinamiklerini imha ederek, KUKM'nin önüne barajlar koyma yolunda önerilere sıcak bakmaya başladı. Bu doğrultuda program değişikliklerine gitmenin bazı adımlarını da attı !.

Türk Devleti'nin ve istihbaratının güvenilir adamı M.Ali Birand'ın bir köşe yazısıyla Kürt Sorunu'nda başlatılan program değişikliği; Türk Basını ile "Demokrat ve Sosyalist"leri tarafından TC'nin izin ve icazeti'yle yoğun bir kampanyaya dönüşerek sürdü.. Türk Basını, Beşikçi'nin de vurguladığı gibi, "MIT'in bir şubesi gibi çalışarak" KUKM'ni inkar düzeyinde biçimlendirip, stratejik hedeflerine saldırı başlattı.. Tamamen MIT'in denetiminde -yer yer yasak ve sansürlerle aslında Türk Basını'nın meşruluğunu sağlayan polisiye tedbirler olmasına rağmen- kitlelerin kafalarını bunaltmaya başlayan Türk Basını; PKK'yi çarşaf çarşaf gündemleştirdi. PKK'nin olum-

suzluklarını ve yanlışlarını, Türk Devleti'nin provakasyonlarıyla KUKM ile özdeşleştirdi.. Kürt Hareketini "Terörizm" olarak mahkum etme çalışmaları yanında, TC'nin Kürdistan'daki uygulamalarını da "Terörizm" ile mücadele düzeyine indirgemiş oldular ! Bu arada TC'nin inkar siyasetininin kabul ya da reddini de Kürdistan'daki askeri operasyonuna bağladılar.. Kuzey Kürdistan'daki bu gelişmeler ışığında, emperyalistler de Kürt siyasal hareketlerini "Kültürel Haklar" düzeyini kabule zorlamaktadırlar. Bu arada, PKK'nin olumsuzlukları ve TC'nin provakasyonları Avrupa Kamuoyuna basın ve TV aracılığı ile gösterilerek, KUKM'nin "Terörist"liği düzeyinde ikna edilmelerine de çalışılmıştır.. SSCB'nin ise, zaten dünya'ya önerdiği "Barış ve Demokrasi"ydi. "Barış ve Demokrasi"ye hizmet eden Kürtlerin "Kültürel Hakları"nın verilmesi ve barış içinde statüko değişmeden yaşanması dışında SSCB'nin istediği başka ne olabilirdi? Bunun için yapılacak şey, "seksiyonlarına" bu programın uygulanmasında aktif görev almaları talimatını vermek kalıyordu. Ve bu talimat verildi.

**B) BU ÇOK YÖNLÜ SALDIRILAR KARŞISINDA
TÜRK ve KÜRT SİYASAL GÜÇLERİNİN MEVZİLE-
NİŞİ.**

a) Türk "Solu"nun tavrı :

Türk "Solu" bu gelişmeler karşısında iki temel yak-

laşım göstermiştir.

1. kesim, geçmişte olduğu gibi, Kürdistan Sorunu'nu Türkiye Devrimi'nin yedeğine takan; şimdiki anlayışlarında seksiyon örgütlenmesi düzeyine varan bir yaklaşımla eski alışkanlıklarını sürdürmektedirler.. Emperyalist ve sömürgeci siyasetlerdeki yeni oluşumlarla ilgili hiç bir öneri ve çözüm getirmeyerek, Kürt Ulusu'nun eskiden daha fazla ihtiyaç duyduğu Enternasyonalist dayanışmayı (!) kendi programları olarak -Anti-Enternasyonalist bir yaklaşımla- Kürt Ulusu'na dayatmaktadır.

2. kesim ise, uygulanan programlarda rol alma, KUKM'nin tahrip edilmesi eyleminde olumsuz bir etmen olarak taraf olma durumundadır.

Bunlardan TB"K"P ve Pro-Sovyet gruplar; Türkiye'deki sosyalizm mücadelesini ehlileştirip legalize ederek, "Kürt Sorunu"yla birlikte burjuva demokrasisi düzeyine indirgemişlerdir.. Kürdistan Sorunu'nun radikal çözümünü, Türk Burjuva Demokrasisi için bir tehdit olarak kabul eden bu kesim; tüm hesaplarını legalleşme, Burjuva Parlamentosu'nda yer alma, Kürt Ulusu'nun Ulusal-Demokratik ve Toplumsal potansiyelini kendi oy tabanları haline getirme üzerine kurmuşlardır. Bundayan ki, kendi burjuvalarına akıl hocalığı yaparak, emperyalist programların uygulanabilmesi düzeylerini yaratmaya; bu programın uygulanmasını talep ederken, aslında Türk işçi sınıfının siyasal iktidar mücadelesi ile Kürt Ulusu'nun bağımsızlık

mücadelesini engellemek için burjuvaziden görev talep etmektedirler..

Bu kesimde yer alan diğer bir ekip de Aydınlık-TKİP ekibidir.TB"K"P'nin çıkışı karşısında, kendisine legal rakip olmasının hesabı ile, daha da tehlikeli bir yapı oluşturarak, özellikle Kürt siyasal güçlerini birbirlerine karşı kışkırtmaktadır.. Doğal "lider"i D.PERİNÇEK'in Bekaa'da A. ÖCALAN'dan "Misak-ı Milli"nin güvencesini almasıyla birlikte; bir yandan PKK kanalıyla rahatça Kürdistan'a girmenin yollarını bulmuş, diğer yandan PKK'nin muhtemel yenilgisiyle doğacak boşluğu doldurmaya çalışmaktadır.. Bununla birlikte, 12 Mart ve 12 Eylül cuntaları döneminde tamamen sınanmış ve şabelli örgütsel kimlikleriyle bütünleşen Aydınlık-TİKP kadrolarının geçmişini unutturma gayretleriyle devrimci çevredeki tecriti'ni kırmaya çalışmaktadır.

Aydınlık-TİKP ekibinin PKK'yi Kürt hareketlerine karşı kışkırtıp sunma yöntemini uygulayan diğer bir kesim ise, Y. KÜÇÜK ve "Toplumsal Kurtuluş" etrafında kümelenen kesimdir. Bu iki kesimin ortak bir özelliği de 1960'lardan bu yana Kürt Hareketine "Bundçu"luk, "Karşı-Devrimci"lik nitelendirmesi ile yaklaşan ve "lider"lerinin A.ÖCALAN ile yaptığı "röportaj" dan sonra Kürt Sorunu'ndaki eski görüşlerinden şimdilik çark etmiş olarak -ya da geçmişlerini unutturmaya çalışarak- azılı birer PKK savunucusu kesilmişlerdir !..

b) Kürdistanlı siyasal güçler :

Kürdistanlı siyasal güçler ise, temel yaklaşımları ile 3 grup olarak ele alınabilir.

1. grup, Kürdistan'daki sağ oportünist akımları, Avrupa'daki örgütsüz Kürt aydınlarını ve Türkiye'deki sömürgeci burjuva partilerinde yer alan Kürtleri kapsamaktadır.. Bu grup, KUKM'ni Türk Burjuva Demokrasisi'nin yedeğine takmayı hedefleyerek, emperyalist ve sömürgeci siyasetleri kabullenmiş görünmektedirler. Bunlar içinde Kürdistan'ın bağımsızlığından dem vuranlar olmakla birlikte, program ve pratik uygulamalarıyla Türk Burjuva Demokrasisi'nin genişletilmesi, Kürt halkı'nın "Kültürel Hakları"nın verilmesi düzeyinde seyretmektedirler.

2. grup Kürdistan Sorunu'nun radikal çözümünden yana olan, bağımsızlıkçı güçleri kapsamaktadır. Bu güçler, gelişmeler karşısında ORTAK BİR TAARRUZ CEPHESİ oluşturamamanın sancılarını çekmektedirler. Gelişmeleri göğüsleyecek örgütsel düzeye sahip olmamakla birlikte, tek tek çalışmaları ile sömürgeci programların teşhir'inde önemli rol oynamaktadırlar. Bu grupların varlığı, sömürgeci programlara yılmaya hazır güçlerin bu eylemlerinin geciktirilmesinde önemli bir etkidir.

3. grup ise, PKK ve yanlılarının yaklaşımıdır. Alanda Ulusal Kurtuluş Mücadelesi verdiğini iddia eden PKK'nin, uluslararası bağlantıları, halka karşı sürdür-

düğü pervasızlık, devrimci güçlere karşı saldırganlığı ve kendi kadrolarını imhaya yönelik tavırlarıyla, ülkede ve bölgede bulunan devrimci güçlerden soyutlanmış bulunmaktadır. Ayrıca, PKK'nin başta Suriye olmak üzere, İran ve Irak gibi sömürgecilerle olan ilişkileri; TC'nin açtığı kanalda sorumsuzca gerçekleştirdiği eylemleri, Türk Basını'nın da katkısıyla KUKM'ne mal edilmektedir. Böylece, PKK'nin silahlı "mücadelesi"nin yenilgisi bir bütün olarak Kürdistan'daki silahlı mücadelenin "sonuçsuzluğu" olarak ispatlanmaya çalışılacaktır. Bütün bu gayretlere ise, PKK razı görünmektedir.

c) İ. Beşikçi'nin kuşatılması.

Kürdistan'daki bu gelişmeler süreci içinde, 1987 Mayıs'ında Beşikçi cezaevi'nden çıktı. Çıkmasıyla birlikte, bir zamanlar onu tecrit edenler ve hatta ajanlık mertebesine çıkarılanlar, sanki hiçbir şey olmamış gibi, birdenbire Beşikçi "savunucusu" kesildiler.. Bu neden böyle oldu ? Birincisi; Avrupa kamuoyu'nda uluslararası bir saygınlığa ulaşmış olan Beşikçi savunulmadan Türkiye'de bir demokratikleşme olayı Avrupa'ya anlatılamazdı. İkincisi; Beşikçi'nin de, Türkiye'de gerçekleştirilen ehilleşme ve legalleşme programına çekilmesi gerekirdi. Buna bağlı olarak "Kürt Halkı'nın Kültürel Hakları" programının da gündemleşmesi sağlanabilirdi.. Türk aydını geleneksel tavrını sürdürerek; kendi çizgisinin

dışına taşanları yok saymak, görmemek; eğer bu tutmazsa, olduğundan fazla göstermek, abartmak ya da muhtevasını boşaltmak suretiyle gündemleştirmek yöntemini bu kez de hayata geçirdi. Bu yöntemle istemediği unsurları teslim alma yolunu seçti. Beşikçi'nin yıllarca cezaevi'nde uğruna yattığı tezleri'nin kendisini "ajan" mertebesine çıkarıncaya mahkemelerde "savunulmaya" başlanması; Kürtlerin inkarına dayalı devlet siyasetinin -resmi ideolojinin- bizzat devletin en üst kadroları tarafından bile, yer yer eleştirilmesi Beşikçi'yi sarsıntıya uğrattı, bu gelişmeler onu duygusal olarak etkiledi. Bu etkilenmelerin bir sonucu olarak, örneğin; Beşikçi "Devletlararası Sömürge Kürdistan" kitabını hazırlarken, iddialarının tam tersi olan düzeylerde de yer alabilmiştir. Bir vesileyle T.Ziya EKİNCİ'nin Sokak Dergisi'nde başlattığı "Doğu'da Savaşa Son" kampanyasının içinde imzacılardan biri olarak görülen BEŞİKÇİ'nin bu tavrını kavramak oldukça zor. Çünkü, BEŞİKÇİ'nin katılacağı bu tür kampanyaların en azından Kürdistan'daki sömürgeci baskı ve zulme son olmalıydı... "Gerilla" hareketinin ruhsal şekillenmesini incelerken "Teslim ol çağrılarına uymayan, çatışarak ölen" sonuçta "gerilla"nın isteğine ulaşmak gerekirdi. Yani, sömürgeci işgale karşı olmak gerekirdi. Yoksa, kamuoyunun duyarlı kılınarak, hakem olmaya değil. Fakat, BEŞİKÇİ bilerek ya da bilmeyerek buna düşmüştür ve düşebilir de...

BEŞİKÇİ, yaratılan bu kargaşa ve duygusal heyecanlar içinde, gelişmelerin uygulanmak istenen programın

bir başlangıcı olduğunu görememektedir ya da bunu görmesi engellenmiştir.. Bu gelişmeleri doğal bir gelişmenin sonucu olarak algılamaya başlamıştır. böyle bir anlayışa kapılmıştır.. Bundandır ki, olayları derinlemesine inceleme yerine, Türk Basını'nın dediğinin tersi doğrudur ! anlayışıyla, Türk Basını'nın PKK'yi karalama -BEŞİKÇİ'nin görmediği şey ise, karalamanın aynı zamanda bir sunma da olduğudur- kampanyası karşısında, PKK'yi savunma ve gelişmeleri PKK'nin eylemlerinin yarattığı sonuçlar olarak görme yanlışlığıyla, siyasal polemik düzeyine düşmüştür. Yani, siyasal tercihini yapmış ve bilim adamlığından büyük ölçüde ayrılmıştır..

Bu kuşatmada, BEŞİKÇİ'nin gözünden kaçan önemli bir olgu da; Kürdistan'daki sağ oportünist kesim ile "seçkin Kürt şahsiyetleri"nin kendisine yaklaşım ve kuşatmalarıdır. Bu kesimin ortak özelliklerinden biri, emperyalist ve sömürgeciler tarafından sunulan yeni programlara uymaktır. Diğeri ise, anti-PKK olan kampta -gizli ya da açık- yer almalarıdır. Bu niteliklerine karşın, şimdiye değin BEŞİKÇİ'nin savunulmasındaki sessizliklerini; BEŞİKÇİ'nin PKK'yi açık savunan tezleri'nden sonra da sürdürmeleri gerekirken, birden bire BEŞİKÇİ "savunucusu" kesilmişlerdir.. Bu yaklaşımları ise, bir bilim adamının savunma sorumluluğundan çok daha başka yerde durmaktadır. Bu sinsî yaklaşımın arkasında yatan hesap ise şudur: birincisi; PKK'nin gelişmesi ile sömürgecilerle pazarlıkta bunun üzerine

oturmak. İkincisi; PKK'nin yenilgisi halinde KUKM'deki radikal çözümlerin bir bütün olarak "Terörist" ilan edilmesi ihtimali karşısında, diğer radikal güçlerin BEŞİKÇİ aracılığı ile ideolojik olarak yenilgiye uğratılmasıdır. Böylece, KUKM'ne dayatılan emperyalist ve sömürgeci yeni programları için gerekli düzeyin oluşturulması düşünülmektedir. Bu nedenlerle, BEŞİKÇİ'nin son ideolojik ve bilimsel çıkışları nedeniyle kariyerinin sarsılması bunların uzun vadeli hesaplarıyla çakışmaktadır. İşte, bunun için olayı körüklemektedirler.. Oysa, BEŞİKÇİ'nin ideolojik olarak KUKM'ndeki radikal güçleri ve tezlerini yenilgiye uğratması olanağı yoktur. Tersine BEŞİKÇİ bu ideolojik tezlerden yükselmek zorundadır..

C) BEŞİKÇİ'NİN SON ÇALIŞMALARI VE TEZLERİ

BEŞİKÇİ'nin son çalışmalarının irdelenmesine geçmeden önce şunu hemen belirlemekte yarar vardır. Bu son çalışmaları, Kürdistan'ın sömürge statüsü ve Kemalizm'in teşhiri olarak eski çalışmalarının bir tekrarını kapsamaktadır. Ancak, bazı yeni belirlemeler ile tekrar ettiği görüşlerine ilaveler yapmıştır. Bu ilavelerin başında da, günümüzde KUKM'nin siyasal önderliği ile ilgili belirlemeleri gelmektedir. Bununla farklı bir yerde durmaktadır. Böylece, siyasal bir tercihe de girmiş durumdadır.

Bu belirlemeler, ilk bakışta önemsiz gibi görünse de, Kürdistan tarihi ile ilgili önemli yanlışlara varmaktadır. Aynı zamanda, Kürdistanlı siyasal güçlerin büyük bir bölümünün inkarını getirmektedir..

Biz, BEŞİKÇİ ile ilgili polemikte -istemediğimiz bir düzeyde de olsa- PKK'yi de tartışmak zorunda kalacağız. Bunun en önemli nedeni ise, BEŞİKÇİ'nin KUKM'nin siyasal önderliği konusunda getirdiği ideolojik ve siyasal yanlış belirlemelerin zorunlu sonucudur. Yoksa, BEŞİKÇİ'yi PKK'li olarak gösterme ya da onun ideolojik yapısı -PKK'nin ideolojik yapısı zaten belirsizdir.- içinde olduğunu söyleme gibi bir niyetimiz olmadığını da belirleyelim.

1- Beşikçi, sömürgecilerin basın-yayın ve bir bütün olarak kitle haberleşme araçları 'yla KUKM'ne saldırılarını kavrayamamıştır.

BEŞİKÇİ, Türk Basını'nın son dönemlerde KÜRT SORUNU'nu gündemleştirmesini ve yanlış bir temelde tartışmasını şöyle değerlendirmektedir:

"..1984 yılı yaz aylarında, Kürtlerin silahlı mücadelesi başladı. Radyo, TV, gazete gibi kitle haberleşme araçları, meydana gelen olayları hep belirli tanımlarla kamuoyuna ulaştırmaya büyük özen gösteriyorlardı. Gerillaların eylemleri 'hainlik', 'kansızlık', 'hunharlık', 'insanlık dışı', 'eşkiyalık', 'kana susamışlık', 'cinayet' gibi tanımlarla

kamuoyuna duyuruldu..

Kürtlerin Ulusal Kurtuluş Mücadelesiyle ilgili haberler hep resmi kanallar aracılığıyla verilmektedir. Bu şaşmaz bir kuraldır. Haberlerin nasıl tanımlanacağı, hangi kavramların, hangi terminolojinin kullanılacağı hep resmi kurumları tarafından belirlenir..." (Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu, Alan Yayıncılık, 1990 İst. Sh: 94)

Ve yine;

"..Temel amaç, PKK'nin Kürt halk yığınları arasındaki etkinliğini kırmaktır, PKK'yi Türk kamuoyu önünde çirkin göstermektir.(abç) Başka bir amaçdan daha söz etmek mümkündür. PKK'ye destek veren Kürt halkını cezalandırmaktır.(abç)

Bir olayı gizlemenin, onu karanlıkta bırakmanın en önemli yollarından biri şudur: Olayın neden'leri,niçin'leri, nasıl'ları hakkında bir kaç şık ileri sürmek,fakat esas nedeni hiç konuşmamak, onu kamuoyu'nun bilincine çarptırmamak. TV izleyicisi veya gazete-dergi okuyucusu bu bir kaç şık ile meşgul olacaktır. Böylece, esas gerçek gözlerden, dikkatlerden uzak kalacaktır".(Y.age, Sh:103)demektedir..

Elbette, burjuva basınının ve hele hele sömürgeci Türk Basını'nın temel görevi budur... İşin ilginç yanı, bu olumsuz durum aynı zamanda PKK'nin bir sunuluşu, hem de sistemli bir sunuluşu olmuştur. PKK'nin

eylemleri ve hareketinin belirlenmesini de sağlamıştır. Buna da karşı durmak gerekiyor. Oysa, kanımızca basının bilinçli olarak ve ters bir yöntemle palazlandığı bir yapı sunulmaktadır.. Türk Basını'nın gizlemeye çalışıp,gündemden düşürdüğü gerçeklik ise, PKK'yi "çirkin göstermekten" çok daha ayrı bir yerde durmaktadır. Bu gerçeği şöyle ifade edebiliriz:

a)Bağımsızlıkçı ve radikal bir temelde yükselecek olan mümkün ve muhtemel bir Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini PKK ile özdeşleştirip, Türk ve Dünya kamuoyuna KUKM'ni "Terörist" bir hareket olarak sunmak. Ki, bunda PKK'nin KUKM ile bağdaşmayan eylemleri ile Türk devletinin provakasyonları-nın PKK'ye yıkılması öne çıkarılmaktadır..

b)KUKM'ni "Kültürel Haklar" ve PKK arasında iki alternatif düzeye indirgeyip, kitlelerin kafalarında KUKM'nin doğru bir zeminde çözümünü gündemden düşürmek. Bununla, Kürdistan'daki bağımsızlıkçı siyasal güçlerin ORTAK BİR TAARRUZ CEPHESİ'nde birliği'ni ifade eden ve sömürgecilerin korkulu rüyası olacak düzeyi gündemden düşürmek amaçlanmaktadır.

c)PKK'nin küfür,karalama düzeyinde' de olsa,Kürdistan'daki silahlı mücadele ile özdeşleştirilerek sunulması;PKK'nin yenilgisi ile Silahlı Mücadele'nin Kürt Ulusu nezdinde "sonuçsuzluğu" yaratılmak istenmektedir.. Böyle bir düzeye mücadeleyi mahkum etmek,kitlelerde yıldınlık ve teslimiyeti egemen kılacak; silahlı mücadele ve direnmeyi beyinlerden silerek, dayatılan

sömürgeci programları kabullenmeyi bir kader haline getirecektir.. Bu nedenle, PKK'nin yenilgisi ve bu süreçteki sorumsuzluğu onun kadar Kürdistanlı diğer siyasal güçleri de tehdit etmektedir..

d)En önemlisi de, TC'nin görünürde PKK'ye karşı verdiğini söylediği mücadelenin, aslında Kürdistan'ın parçalarının birbirleri ile olan kan bağlarını sağlayan, Peşmerge örgütlenmesinin barınma, beslenme, kendini üretme alanları olan stratejik bölgeleri boşaltarak, Tampon Bölge'ler oluşturma çabalarının kamuflesidir.. Bunun sağlanması halinde, uluslararası sermayenin GAP projesi ile ilgili istediği güvencelerin de verilmiş olacağı muhakkaktır..

e) Bunların yanında, bir başka önemli neden de, yedekte tutulan "Kürtlerin Dil ve Kültürel Hakları" programı için, Türk Kamuoyu'nu yavaş yavaş hazırlamak durmaktadır..

Türk Basını'nın oyunları karşısında, tüm gıdasını resmi haber ajanslarından ve burjuva basınından alan; siyasal olarak biçimlenmiş yığınların duygularını depreştirip, ters bir ajite ile bu duyguları okşamaya da doğaldır.. Ama, doğal olan diğer bir şey de, yenilginin bu heyecanları teslimiyete bırakacağıdır. Ne yazık ki, TC bu gerçeği, KUKM adına yola çıkmış olanlardan daha iyi kavramış görünmektedir...

Anlaşıldığı kadarıyla, Türk Basını'nın fonksiyonunu PKK'yi "kötülemeyle" özdeşleştiren BEŞİKÇİ de bu

heyecandan (!) payını almıştır. TC, Türk Basını ve PKK'nin gündemi oluşturmalarını derinlemesine inceleme yerine, "Türk Basını'nın tersi doğrudur" anlayışıyla hareket ederek, yaratılan kafa karışıklığına düşmüştür.

2- Beşikçi, sömürgecilerin uyguladıkları Böl-yönet Siyaseti'ni eksik ele alarak, bilimsel yönüne ters düşmüş ve bununla kafaları bulandırmıştır.

BEŞİKÇİ, Kürdistan'daki emperyalist ve Sömürgeci Devletlerin Böl-Yönet Siyasetleri'ni Böl-Yönet ve Yoket" biçiminde formüle etmektedir. Bu yanıyla ilk bakışta "geniş" biçimde ele aldığı izlenimini vermektedir. Oysa, PKK'nin bu konudaki konumunu görmezlikten gelerek, Böl-Yönet Siyaseti'nin günümüzdeki uygulamalarını es geçmiş ve kapsamını da oldukça daraltmıştır.

BEŞİKÇİ, Böl-Yönet Siyaseti'ne genel olarak şöyle yaklaşmaktadır:

"...Kürdistan bölünmüş ve parçalanmış bir ülkedir. Kürt Ulusuna emperyalistler ve Orta-Doğu'daki işbirlikçileri tarafından Böl-Yönet (abc) Siyaseti uygulanmıştır. Ve günümüzde bazı Kürt siyasal partileri veya Kürt siyasal grupları, bazı devletler tarafından şu veya bu ölçüde, şu veya bu nedenlerle, şu veya bu biçimde desteklenebilmektedir. Bu koşullarda o siyasete mensup kişiler, yardımlardan dolayı,

o devleti eleştirmekten kaçınmaktadırlar. Bu ise, bilimin üretilmesi sürecine zıt bir davranıştır. Kürdistan hakkında sağlıklı bilgiler elde etmemize engel olmaktadır.." ("Devletlerarası Sömürge Kürdistan", Alan Yayıncılık, İst.1990, Sh:158).

Bu arada A.ÖCALAN'ın bir belirlemesini buraya ekleyerek, BEŞİKÇİ'nin Böl-Yönet Siyaseti ile ilgili görüşlerini tamamlamaya çalışalım !..

A.ÖCALAN, BEŞİKÇİ'nin yukarıda bahsettiği konuya ilişkin;

"Biz, Suriye ve İran'ın tutumlarını daha değişik görüyoruz. Suriye ve İran'ın bölgedeki Anti-Emperyalist tavırlarını, kendi Anti-Emperyalist tutumlarımızla bağdaştırmaya çalışıyoruz" demektedir. (Bak: A.Öcalan'ın D.Perinçek ile "röportajı", 4. bölüm, 2000'e Doğru Dergisi, 44. sayı)

Şimdi, BEŞİKÇİ'nin açıklamalarına devam edelim.

"Böl-Yönet Politikasının en büyük sakıncası, kuşkusuz her zaman kendini üretiyor olmasıdır. Bunun trajik örneklerini her zaman yaşıyoruz. Örneğin Mesud Barzani önderliğindeki KDP'nin ve Celal Talabani önderliğindeki KYB'nin İran tarafından şu veya bu ölçüde, şu veya bu nedenlerle desteklendiğini biliyoruz. İran-İrak Savaşı süresince. Fakat aynı İran yönetimi Abdurrahman Gassemlı önderli-

ğindeki İKDP'ne karşı çok büyük bir düşmanlık içindedir, saldırı yürütmektedir. Bu koşullar altında bu Kürt önderlerinin bir araya gelip Kürdistan için müşterek politikalar oluşturmaları söz konusu olabilir mi? Bu nesnel olarak mümkün değildir. İşte bu günümüzde, Böl-Yönet Politikasını kendi kendini, tekrar tekrar üretmektedir. Yine aynı dönemde, İKDP'nin de Irak tarafından desteklendiğini unutmamak gerekir.."

BEŞİKÇİ, bu yazısını, Güney Kürdistanlı örgütlerin, Türk Basını'nda çıkan "PKK'nin Türkiye düşmanı olduğu, kendilerinin Türkiye ile ittifaklarının olmadığı, onun için PKK'lileri gördükleri yerde vuracakları, yakalayıp Türkiye'ye teslim edeceklerine" dair haberlere atıfta bulunarak, bununda Böl-Yönet Siyaseti'ne hizmet ettiğini vurgulamaktadır. Ve şöyle devam etmektedir:

"İrak'ta 'Çaş' denen gruplara çok geniş maddi olanaklar sağlanması, Türkiye'de 'Köy Koruculuğu' uygulamaları yöne Böl-Yönet Siyaseti'nin derinleştirilerek ve yaygınlaştırılarak sürdürülmesinden başka bir şey değildir. Hakkari, Siirt ve Van'daki bazı köy korucularının 1960'lı ve 1970'li yılların KDP üyeleri olduğu düşünülürse, Böl-Yönet politikasının ne kadar yoğun ve yıkıcı bir şekilde kullanıldığı ortaya çıkar. Bu süreçte devlet terörü yanında para olanakları da en etkin bir biçimde kullanılmaktadır" (Y.age, Sh:110-111)

"Türkiye, Kürt gerillalarının artan ve önü alınmaz eylemleri karşısında 'Köy Korucuları' sistemini uygulayarak Böl-Yönet ve Yoket politikasını daha da derinleştirme gayreti içindedir. Korucularla birlikte, sömürge toplumda çeşitli nedenlerle oluşan şiddet eylemlerini de gerillalara, onların ailelerine, akrabalarına, köylerine karşı yönlendirmiş olmaktadır. Böylece hem sömürgeci devleti tehdit eden gerilla faaliyeti denetlenmiş olmakta, hem de toplumda mevcut şiddet eğilimleri, kendisine boşalacak bir kanal bulmaktadır. Bu süreçte, Böl-Yönet ve Yoket uygulamaları daha da derinleşerek, yoğunlaşarak sürüp gitmektedir..."(Y.age, Sh:49)

BEŞİKÇİ, Böl-Yönet Siyasetini bu alıntılar dışında aynı muhtevada daha da derinlemesine incelemektedir. Özellikle de Köy Koruculuğu'nu "Kürt toplumu'nun bir zaafı" olarak değerlendirmektedir..

BEŞİKÇİ'nin Böl-Yönet siyaseti'ne eksik yaklaşımını tartışmadan önce, Böl-Yönet Siyaseti açısından Kürdistan'daki siyasi önderliklerin bir zaafını açmakta yarar vardır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin üzerinde yükseleceği kitlenin, düşman ve işbirlikçilerine safça inanmasından kaynaklanan ve dolayısıyla Kürt Ulusu'nun içten bölünmesi karşısında; KUKM adına yola çıkan siyasal güçlerin bu durumu önleyecek alternatif siyasetler oluşturamadıkları bir gerçektir. Bu nedenle Kürt Ulusal Direnmeleri'nde meydana

gelen zaafıların olduğu gibi bünyelerinde taşımışlardır. Bunun sonucu sömürgecilerden çok, kendi potansiyeli içinde olması gereken güçlerle vuruşarak; yer yer de boğulma düzeyine girilmesi bir kader haline getirilmiştir.. Örneğin; İran-İrak Savaşı ile birlikte, Irak sömürgecilerinin ordularının hemen hemen tümünü Güney Kürdistan'a çekmeleri ve İran'la savaşa sokmaları karşısında; Kürt Hareketi sayıları 100 bini aşan ÇAŞŞ kuvvetleri ile savaşmak zorunda kalmıştır..

Nasıl ki, 12 Eylül öncesi Faşist'lerle-Devrimci'ler arasındaki savaşta devlet, "arabulucu", "halkı koruyucu" hakem rolü ile katıldıysa; Kuzey Kürdistan'da Bucaklar'a, Süleymanlar'a karşı sürdürülen "Anti-Feodal" mücadelede yine TC aynı kararlılıkla "halkı koruyucu" olmaya devam ettiyse; şimdi de, Köy Koruyuculuğu sistemini kendisi bizzat organize ederek KUKM önüne engeller çıkarmış ve barajlar koymuştur. Bununla, dışarıdan, kendisini "koruyucu", "adaleti sağlayıcı" bir konuma sokmak istemektedir.. Ancak, bütün bunlara rağmen, Köy Koruyuculuğu sisteminin gelişmesine bizzat PKK'nin katkılarını gözardı edemeyiz. Bu sistemin maddi temelini hazırlanması PKK olmasaydı o kadar kolay olmayacaktı.. Anti-Feodal mücadele adına, aşiret çatışmalarını körükleyen; bir aşiretin içinde örgütlenerek diğerine karşı mücadele veren PKK; Koruculuk sisteminin ilk örgütlediği dönemlerde "Korucular bizim adamlarıdır, devlet-

ten para ve silah alıp bize veriyorlar" propagandası da tutmamıştır...

Bu nedenlerle, KUKM'ni yüklenen siyasal güçlerin, sömürgecilerin **Böl-Yönet Siyasetleri'**ne karşı alternatif siyasetler oluşturmaları ve bunu hayata geçirmeleri bugün stratejik bir önerme sahiptir. Bu alternatif siyaset Kürdistan gerçeği olarak kendini dayatmıştır. Biz, tarihten birçok ders almış durumdayız. Kürdistan tarihi direnmeler kadar ihanetler tarihi olarak da iyiden iyiye irdelenmeli ve somut sonuçlar çıkarılarak, mücadeleye deney ve tecrübe olarak aktarılmalıdır..

Elbette, sömürgecilere karşı mücadele onun işbirlikçilerinden ayrılmaz. Sömürgeciler de Kürdistan'daki iç gelişmeleri dürterek ve ondan yararlanarak mücadele edeceklerdir. "Devletten yana ve devlete karşı aşiretler" düzeyini temel alan bir anlayış ve buna tekabül eden örgütlenme ve mücadelenin; işbirlikçilere karşı mücadeleyle ilgisi yoktur. Bu düzey;

a) İşbirlikçileri sınıf temelinden soyutmaktır. b) KUKM'nin üzerinde yükseleceği potansiyelin bir bölümünü karşıya alıp, Kürt Ulusunu sonuçsuz bir iç savaşa sokmaktır. c) Anti-Feodal Mücadeleyi anlam-sızlaştırıp, KUKM'nin demokratik yanını tahrir eden bir anlayıştır.

Bu bilgiler temelinde BEŞİKÇI'nin Böl-Yönet Siyaseti'ndeki eksik yaklaşımını ele alacak olursak;

Birincisi; BEŞİKÇI, Köy Koruyuculuğu sistemini eleştirirken, PKK'nın bu konudaki etkisinden hiç söz etmemektedir. Bilimsel olarak, olguların bir bütünlük içinde ele alınması ve irdelenmesi gerekirken, BEŞİKÇI PKK'yi dışarıda tutmaya özen göstererek, "PKK'nin ortaya çıkışı, Kürtlerin tarihinde önemli bir dönüm noktasıdır" demektedir.. Bunu derken, PKK'nin çıkışıyla; Siverek-Hilvan'da Bucak,Kırsal, Süleymanlar vb.. aşiretler arasındaki kan davaları ve bu yüzden meydana gelmiş olan çatışmaları nasıl canlandırdıklarını ele almıyor. KUKM adına bu aşiretlerle ilişkilerin nasıl kötü sonuçlar getirdiğini görmezlikten geliyor.. Ayrıca, aynı muhtevada gelişen Mardin yöresindeki aşiret çatışmalarının nasıl PKK-KUK çatışması düzeyine sıçradığını ve keza Batman vb.. yörelerinde de bu tür benzeri çatışmaların nasıl gerçekleştiğini de Beşikçi bilmemezlikten gelmektedir. Bu konulara girildiğinde ve olguların bilimsel incelenmesi yapıldığı zaman, altından nasıl kötü sonuçların çıkacağı bellidir. Bu durum, saptanan "PKK'yi meşurlaştırma" operasyonu'na elbette ters düşmektedir.

Devam edelim. 12 Eylül'le birlikte KUK'un alandan çekilmesi (ya da 12 Eylül karşısında örgütlü olarak yenilgisiyle) ile birlikte, PKK desteğindeki aşiretlerin baskı ve zorlamaları karşısında; KUK yanlısı aşiretler kendiliklerinden devletin zorlamalarını tercih ile kabullendiler. Ya da aşiret çatışmalarını PKK-Köy koruyucusu düzeyinde sürdürmek istediler. Büyük

bölümü Kürdistan'dan göç ederek yine devletin uygulamalarının sonuçlarını kabullenmek zorunda kaldıkları gerçeklerini BEŞİKÇİ görmek istememektedir.. Tersine, diğer siyasi güçler alanda bulunsaydılar, bugün meydan gelen çatışmaların KUK-PKK (KUK dışında başka grup da olabilirdi) çatışması olarak devam edeceğini söylemek için kahin olmaya gerek yoktur.. Bugün ve gelecekte K. Kürdistan düzeyinde silahlı hareket sürdürecektir tüm siyasi güçlerin ilk elde PKK'nin saldırısıyla karşılaşacakları da bir gerçektir. Bugün Köy Korucuları'nın rahat örgütlendirilmelerinin temelinde, yukarıdan beri açıklamaya çalıştığımız PKK'nin tavrı ve davranışlarının yattığını gözardı edemeyiz. PKK'nin anlayışına göre, kendisi dışındaki tüm ulusal kurtuluşçu güçler zaten "Köy Korucusu"durlar..

Sayın BEŞİKÇİ, şunu bilirsiniz ki, PKK'nin Kürt Ulusu'nu kendisi ile özdeşleştiren mantığı, sömürgecilerin bu güne değin bulamadıkları en önemli olanak olarak kullanılmaktadır ve kullanılacaktır da.. PKK'yi kendi alanında sonuçsuz bir "savaşa" sokmanın yanında, Kürt Ulusu'na da "Ya PKK ya Ben" tercihini dayatmaktadırlar.. PKK ise, TC'nin bu ve benzeri dayatmalarına karşı, alternatif bir siyaset oluşturup sömürgeci uygulamalarını sonuçsuz bırakacağına, tersine bizzat bu uygulamaları palazlandırmaktadır. Bu temelde eylem ve örgütlenmeler gerçekleştirerek, tek ve aşılmaz amaç olarak kendi örgütsel yapısını korumaya çalışmaktadır...

İkincisi; BEŞİKÇİ, Böl-Yönet Siyaseti'nde önemli bir örnek olarak ele aldığı "diğer ülkelerle ilişkiler" sorununu da bilerek eksik bırakmıştır..

Doğu ve Güney Kürdistanlı siyasi güçlerin İran ve Irak'la olan ilişkileri konusunda BEŞİKÇİ'nin eleştirileri elbette haklıdır.. Bu ilişkiler BEŞİKÇİ'nin de belirlediği gibi Böl-Yönet Siyaseti'ne yaramaktadır.. Ama, aynı düzeyde -ve belki de daha kötü- PKK'nin Suriye ile olan ilişkisini ise, BEŞİKÇİ görmemezlikten gelmektedir. Böylece sorunun irdelenmesinde önemli bir eksik bırakılmış olmaktadır.

Bugün, İran ya da Irak'la ilişkileri olan -ya da geçmişte olmuş- Doğu ve Güney Kürdistanlı siyasi güçlerin bu ilişkilerine rağmen kendi denetimlerinde kurtarılmış alanları vardır. Karargahları büyük bölümü ile kurtarılmış alan içindedir. Bir de PKK'ye bakınız: tüm karargahı Suriye'nin -bir yanı sıra İran'ın- denetimindedir. Kurtarılmış alanları hiç yoktur. Bu gerçek karşısında olguların ele alınıp incelenmesinde hangi yöntemi kullanmak gerekiyor. İnkâr ya da görmemezlik mi, yoksa gerçeği olduğu gibi yansıtmak mı? Kurtarılmış alanlara sahip hareketlerin bile sömürgeci devletlere karşı "bağımsızlıklarını koruyamadıkları"nı söyleyen bir anlayışın; en azından tüm karargahı sömürgeci bir başka devletin denetiminde olmasını nasıl açıklayacağız? Bu hareket bağımsızlığını nasıl koruyabilir? Bunu bilimsel olarak açıklamak gerekmez mi? Diğerleri Böl-Yönet Siyaseti'ne hizmet ederken,

PKK'nin bu tartışmadan uzak tutularak, bazı sonuçlara varmak herhalde bilimsel olmasa gerek..

Üçüncüsü; BEŞİKÇİ, Güney Kürdistanlı örgütlerin "Türk Basını'nda çıkan ve PKK'yi dost görmeyen temeldeki yaklaşımları"nı eleştirerek; bunun "Böl-Yönet Siyasetine hizmet ettiğini" vurgulamaktadır. BEŞİKÇİ bu belirlemelerinde de PKK'nin durumunu gözardı ederek, görmemezlikten gelmiştir. Birkaç alıntı ile durumu somutlaştırarak, bu konudaki tartışmamızı sürdürüelim.

"Son dönemlerde Kuzey Kürdistan'da Kürt ulusal bilincini geliştiren en önemli olaylardan biri, kuşkusuz 12 Mart 1971 rejimiyle başlatılan Doğu duruşmalarıdır...

Rızgari, Özgürlük Yolu (DHKD), Devrimci Demokrat (DDKD) vs.. Tekoşin, Kawa gibi örgütler, bu örgütlerin çevresinde oluşturulan, dergiler de vardır. Roja Welat, Roja Nu yine önemli dergilerdir. Komal, ÖY, Koral, Yöntem gibi yayınevleri Kürtlerin tarihi, dili, edebiyatı ve toplum yapıları hakkında önemli incelemeler yayınlamışlardır...

KDP'ni, KUK'ni unutmamak gerekir...

Bütün bunlar Kürtlerin ulusal bilinç gelişmesinde çok önemli rol oynamışlardır..."(I. Beşikçi, "Devletlerarası Sömürge Kürdistan, Sh:40).

Beşikçi'nin bu en alt düzeydeki belirlemesini PKK

tümüyle reddetmektedir.. Kendi dışındaki tüm siyasal güçleri ve kendi içindeki muhalefeti "ajan", "işbirlikçi", "hain" ilan eden PKK; bu güçlere karşı yalnız belirlemelerle yetinmeyip fiziki imha yollarını da denemiş ve denemektedir.

PKK'nin Rızgari ile ilgili belirlemeleri maddi temelden yoksundur. Tamamen bir iftira kampanyasının ürünüdür. KUKM'de, yalnız Rızgari'nin ideolojik ve teorik tespitlerinin değil, kadrolarının da inkarı mümkün değildir. Rızgari, KUKM'de pratik bir gerçek olarak da durmaktadır.. Gelecekte de KUKM sürecinde önemli bir mevzi olarak yerini alacak olan Rızgari ve onun kadrolarına -özellikle önder kadroları- PKK "MİT ajanlığı, CIA ajanlığı hainlik vb.." iftira ve küfürlerini pervasızca yapmaktadır. PKK bu yalan ve sahte belirlemelerle tabanını Rızgari ve kodrolarına karşı şartlandırmaktadır.. Bu yöntem KUKM için çok tehlikeli bir yöntemdir ve asıl Böl-Yönet Siyaseti'ne hizmet eden anlayış da budur. PKK bunu yaparken; Hafız Esat'ın "Devrimci ve Anti-Emperyalist"liğini öven bildiriler yayınlamaktan da geri durmuyor.. Bu davranışının adını biz koymayalım ! Eğer, PKK'nin bu ve benzeri yanlarını sıralamaya kalkarsak; BEŞİKÇİ'nin son yayınlanan kitaplarını kapsam olarak fersah fersah aşabiliriz..

Devam edelim.

"Rızgari (böyle yazıyorlar) aman bana Rızgari

demeyin, çünkü ben Kürdistan Press'im diyor. Hangisine inanalım. Önce Komal'dınız, sonra Rızgari oldunuz, arkasından senatör olmayı, Doğu partisini (abç) kurmayı hedeflediniz. Arkasından tek kişi olarak dört parçada Kürdistan Komünist Partisi kurma 'saçmalığı'(abç) ile ortaya çıktınız. (...)
Şimdi de kendinize başka ad takıyorsunuz. Adınız önemli değil, mesleğiniz önemli, hep ihanet ve uşaklık.." (Berxwedan, Haziran 1987, Sayı:35, Sh:20, 21,23). Bu belirlemeler PKK'ye aittir. Bununla, içinde İ. Beşikçi'nde olduğu Komal'ın çalışmaları "ihanet ve uşaklık" olarak değerlendirilmektedir.. Bu önderlik **Böl-Yönet Siyaseti'**ne hizmet etmiyorsa neye hizmet ediyor ? Başkalarının -belki de somut ve gerekçeli- böylesi çarpık ve sapkın bir anlayışın sahibi PKK ile ilgili belirlemelerini eleştirirken; PKK'nin bu belirlemeleri de aşarak fiziki imha yöntemlerini dörmemezlikten gelmenin izahı yoktur.. Yoksa, BEŞİKÇİ bunlara katılmakta mıdır ?

BEŞİKÇİ, "Bir Aydın, Bir Örgüt ve Kürt Sorunu" adlı eserinde, KOMAL Yayınevi ile ilgili bazı belirlemelerde bulunmaktadır. Beşikçi'nin belirlemelerine geçmeden önce şunu belirtelim ki, KOMAL'ın o dönem içinde bulunduğu zorluklar ve takındığı tavır doğrudur. Komal, Beşikçi'nin hiçbir çalışmasını kasıtlı olarak ertelememiştir. Tersine Beşikçi'nin çalışmaları konusunda önemli bir kürsü görevi görmüştür. Eğer, KOMAL Yayınevi'nin çalışmaları olmasaydı, o

dönem için yalnız Beşikçi'nin çalışmaları değil, Kürt Sorunu açısından daha birçok sorun karanlıkta kalırdı... Bugün hala yöneticileri tutuklu bulunan -özellikle Beşikçi'nin çalışmalarını yayınlamaktan-KOMAL için Beşikçi'nin belirlemeleri gerçekten insafsız ve yanlış belirlemelerdir..

BEŞİKÇİ, KOMAL Yayınevi ile ilgili şunları söylemektedir:

"6-1979'da bu beş belgenin kamuoyuna duyurulmasında yarar vardı. Arkadaşlara anlattım. Yayınlaması için Komal Yayınevi'ne teslim ettim. Broşür olarak yayınlıncaktı. Arkadaşlar da bunun gerekli olduğunu inanıyorlardı.

7-Fakat, Komal öteki birkaç çalışmada olduğu gibi, bunu da zamanında yayınlamadı"..(Y. age, Sh:8)

BEŞİKÇİ, KOMAL ile ilgili bu belirlemeleri yapıyor ve PKK için de "Kürt hareketinin önderliğinin sınıf yapısını değiştirmiştir" diyor.. PKK'nin KOMAL için söyledikleri karşısında; acaba, KOMAL'ın "bilinçli", "uşaklık ve ihaneti"nin gereği olarak mı, Beşikçi'nin çalışmalarını "zamanında yayınlamayıp, anlamsızlaştırdığı" mı vurgulanmak isteniyor ? Ya da, PKK önderliğine KOMAL'ın "ihanetinin" Beşikçi'yi bağlamadığı, kendisinin "kandırıldığı", "kullanıldığı" gibi bir "özeleştiriyi" mi kapsıyor ? Biz, bu konularca Beşikçi'nin açık yüreklilikle görüşlerini belirlemesini istemekten

başka bir diyeceğimiz yoktur. Ancak, bu konularda PKK'nin **Böİ-Yönet Siyaseti**'ndeki tavrını görmemezlik-ten gelen anlayışını da kavramış oluruz..

Biz, BEŞİKÇİ'nin bu tür tek yanlı eleştiri -aynı zamanda gerçek dışı ve insafsız- ve sorunu ele alışını bizzat kendisinin açıklamalarından alıntılarla göstermek istiyoruz.

"... Bir toplumda a,b,c,d.. gibi olgular mevcut olsun. Bu olgular birbiriyle ilişki halindedir. Bu ilişkiler bir toplumsal süreci oluştururlar... Bu durumda tarihi ve toplumu araştıran, inceleyen kişilerin C olgusunu ele almaktan kaçındıklarını varsayalım. C olgusunu incelememek ne anlama gelmektedir? (abc) Bu sadece toplumu eksik incelemek, toplumun bir kesimini incelememek, o yasaklara boyun eğmek, toplumu, toplumsal ve siyasal süreci eksik kavramak biçiminde değerlendirilemez. Bu, toplumu, toplumsal ve siyasal süreci yanlış kavramaktır. Toplum hakkında, toplumsal ve siyasal süreçler hakkında yanlış bilgi sahibi olmak demektir." (I.Beşikçi, "Bilim-Resmî İdeoloji,Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu, Sh:9)

Yukarıda aktardığımız alıntıdan anlaşıldığı gibi, Beşikçi, PKK'nin **Böİ-Yönet Siyaseti**'ndeki olumlu ya da olumsuz etkisini ele almayarak eleştirdiği "bilim adamları"nın durumuna düşmüştür. Diğer siyasi hareketleri **Böİ-Yönet Siyaseti** konusunda eleştirmesine

karşı PKK'nin bu konudaki açık tavrını görmemezlik-ten gelerek, bizzat BEŞİKÇİ çifte standart uygulayarak, bilimsel davranmamıştır..

3- Beşikçi, PKK'nin ideolojik gerçeğini toplumsal gerçek yerine koyarak, olguları birbirine karıştırmıştır.

Beşikçi, **Böİ-Yönet Siyaseti** konusunu açıklarken, PKK'den (olumlu ya da olumsuz) hiç bahsetmemektedir. Buna karşın, PKK ile ilgili ideolojik belirlemeler yapmaktan ise geri durmamıştır..

A) Beşikçi, PKK'nin eylemleriyle ilgili şu belirlemelerde bulunmaktadır:

"Kuzey Kürdistan'da PKK tarafından 14-15 Ağustos 1984'de Eruh, Şemdinli de başlatılan gerilla eylemleri iki şeyi köklü bir şekilde değiştirdi. Birinci olarak gerilla kendi kendini değiştirdi. Korkuyu,paniği,yılgınlığı attı. Mücadelede kararlı,ısrarlı ve bilinçli bir unsur,militan haline geldi. Bu hem gerillayı,hem de mücadeleyi kurumsaştırdı. Bu gün mücadelede gerilla hareketi önemli bir taraftır. Kürt halk yığınları,Türk güvenlik güçleri karşısında,o ve jandarma karşısında,PKK'yi bir taraf olarak değerlendiriyor" (" Devletlerarası Sömürge Kürdistan", Sh:51).

"Teslim ol çağrısına karşı ateşle karşılık vermek,çaatışmaya girmek, bu çatışmayı günlerce,haftalarca

büyük bir kararlılıkla sürdürmek, gerillaların kendilerini değiştirdiklerinin en önemli göstergesi olsa gerekir. (abc)

Gerilla eylemleri ikinci olarak çevredeki halkı değiştirdi. Halkın ruhsal yapısını değiştirdi. Korku içindeki, panik içindeki, yılgınlık içindeki halk, sinmiş, sindirilmiş halk, kendine güvenmeyen halk dirilmeye, ayağa kalkmaya başladı, hakkını arar oldu. Gerilla eylemleri, kısa zamanda istenen somut başarılarla ulaşılabılır. Fakat halkın bu ruhsal yapısının değişmesi, bu yapıyı değiştirmesi son derece önemli bir gelişmedir." (Y. age, Sh:52)

"Kürt halkının gerillanın cesetlerine sahip çıkması, onlara şehit demesi, kasabalarda, köylerde şehitlikler kurulması, son yılların en önemli toplumsal ve siyasal gelişmelerindendir." (Y. age, Sh:54)

"15 Ağustos 1984'de Eruh ve Şemdinli baskınlarıyla başlayan silahlı mücadeleler Ulusal bilincin uyanışında ve sömürgeciliğin kavranışında çok önemli bir dönüm noktası olmuştur. Franz Fanon'un deyişiyle bu 'İlk Kurşun' olarak değerlendirilebilir." (Y. age, Sh:40)

BEŞİKÇİ'nin soruna yaklaşımını ele almadan önce, bir konuyu belirlemede yarar vardır. Bizce, Kürdistan'da savaşan PKK'li olduklarını söyleyen militanlar KUKM'nin potansiyeli içindedirler. Bu militanlar, kendileri için hiç bir şey istemeden, ülkeleri uğruna

vuruşan ve büyük bölümü inenarak ölmektedirler. Bunlar, Kürt Ulusu'nun şehitleridir.. Ancak, bu militanların "iyi niyetli" savaşmaları PKK önderliğinin yönlendirdiği iddia edilen "silahlı mücadele"yi modern bir ulusal kurtuluş mücadelesi düzeyinde öne sürmeye yetmemektedir..

Bu kısa belirlemeden sonra Beşikçi'nin konuya yaklaşımını ele alabiliriz.

Kuşkusuz, yıllardır sömürgeci vahşet altında susturulan, teslim alınan sömürge ulusun bireylerinin sömürgeciliğe karşı baş kaldırması, bireyin yeni bir kişiliğe kavuşması, özgürleşmesidir. Bu, tek tek PKK militanları için de mutlaka geçerlidir. Fakat, kişiliğin dönüşmesi, günlük heyecan ve kısa vadeli kabarmalarla mümkün değildir. Beşikçi'nin vurguladığı F. Fanon'un "İlk Kurşun Teorisi" de; günlük heyecanları kapsamaktan çok, kişinin özgürleşmesi ile ilgili bir olaydır. Gününbirlik heyecanlarla, sonuçsuz savaşlara sokulan kitlenin sığıdığı ilk kurşun; eğer sonuç vermeyecek, kitleler nezdinde silahlı mücadelenin "imkansızlığı" nı ispatlamaya doğru bir sonuca gidiyorsa; o ilk kurşun, sömürge insanının beyninde varolan direnme ve silahlı mücadeleyi silen intihar kurşunu olur..

Diğer bir önemli nokta da şudur; ideolojik ve siyasal olarak PKK 14 Ağustos 1984 çıkışıyla, ilk kurşuna layık görülebilir. Bizim burada üzerinde

durduğumuz, Beşikçi'nin bu teziyle yalnızca Türkiye'yi mülteci sorunlarıyla da genişleterek, Kürdistan'ın bir parçasını sorunun temeli olarak almasıdır.. İkinci ve önemli bir nokta da; eğer K. Kürdistan'da silahlı mücadele tartışılıyorsa, **Koçgiri**'den başlamak üzere 1946'ya kadar süren silahlı ayaklanmaların adının da konulması gerekir.. Eğer PKK'nin çıkışı "**İlk Kurşun**" ise, diğerleri **bölücü ve irtical** -Kemalistlerin tanımına göre- başkaldırılarıdır.. Oysa, bu ayaklanmalar, bugün tüm Kürt Siyasal hareketlerinin -PKK dışında- savundukları ortak bir miras ve Kürdistan'daki silahlı direnişin kökleridirler.. Kürdistan'daki başkaldırıların belirli bir özelliği de, Kitle desteğine dayalı olmalarıdır. Bu nedenlerle, Beşikçi'nin "**İlk Kurşun Tezi**" Kürt Ulusu'nun Ulusal Demokratik Mücadelesini de **köksüz** bırakmıştır. **KUKM**'ni tarihsel sürecinden de koparmıştır.. PKK, zaten herşeyi kendisi ile başlatan bir anlayışa sahiptir ve kendinden önceki tüm ulusal hareketleri miras olarak reddetmektedir. Geçmiş olmayan bir hareketin geleceği nasıl olabilir ? Kendisinden önceki hareketleri "ihanet ve uşaklık" olarak görüp karşısına alan PKK'nin bu ideolojik yaklaşımına Bilerek ya da bilmeyerek Beşikçi bir "bilimsel" zemin yaratmış durumdadır..

(...)

Devam edelim.

"İnanmak, boyun eğmek ve savaşmak" Psikolojisi'yle eğitilip, günlük heyecanlarla imha'ya yollanan PKK

130

militanlarının -**KUKM** potansiyeli içinde- eylemlerini **ilk intihar kurşunu** dışında değerlendirmek mümkün değildir. Bundandır ki, bu insanlar, bu heyecan psikolojisinin etki alanının dışına çıktıkları zaman, **itirafçı** olabilmekte; uğruna ölüme gittikleri değerlere karşı savaşabilmektedirler..

Eğer, son silahlı ulusal direnmelerin yenilgisinden sonra, bir **İlk Kurşun Olayı** varsa; bu da, **DDKO** duruşmaları ile 1971 yılında başlayan süreçtir..

Beşikçi'nin dediği gibi;

"DDKO'ların kurulması, asimileyi durdurmuştur. 1971 doğu duruşmaları, Kürtlerin tarihinde önemli bir dönemin açılmasına neden olmuştur. Duruşmalar sürecinde Kürt insanı, kendi kimliği üzerinde, Kürt halkı, Kürt toplumu, Kürt tarihi, Kürt dili, Kürt kültürü, Kürt Edebiyatı, Kürdistan gibi kategoriler üzerinde düşünmeye başlamıştır.."

Bu mahkemelerde **OCAK KOMÜNÜ** üyesi olan **DDKO**'lu gençlerin savunmalarıdır ki, 1974'ten itibaren Kürt hareketi özgürleşerek, kendi kimliğini bulmuştur. Kuzey Kürdistan'daki tüm siyasal yapıların temel ideolojik gıdasını aldıkları -PKK'nin tüm inkarına rağmen kendisinde dahil- **KOMAL** ve **RIZGARİ** süreci bir **ilk kurşun** sayılmalıdır..

Herşeye rağmen, "gerilla mücadelesinin sonuçları"nın Kürt Ulusu'nu yer yer ayağa kaldırdığı da doğrudur.

Ancak, bu, Beşikçi'nin dediği gibi "gerilla eylemleri çevredeki halkı değiştirdi" demek mümkün değildir. Her şeyden önce şunu belirtmek gerekir ki, Kürdistan'da ulusal bilinç yeni oluşmamıştır. Kürdistan tarihi boyunca, kitlesel direnişlerde bu bilinç sürüp gelmiştir. Hangi dönem için örnekleme yapalım ; 1919-38 yılları arasındaki direnişler,"feodallerin nüfuz sağlama direnişleri" sayılıyorsa, yakın zamanda gerçekleşen diğer direnişler nedir ? Ve hangi "İlk Kurşun" bunları harekete geçirmiştir. Kürt Ulusu'nun savaşıları hangi dönemde ölmesini bilmediler ? Ya da hangi dönemde Kürt Ulusu şehitlerine sahip çıkmadı ?

Tersine, "gerilla mücadelesi sonuçları" olarak Sömürgeci TC Kürdistan'daki ordu gücünü -hem de başka nedenlere dayalı olarak- kat kat arttırmış; kitle katliamları yaparak, en önemli bir sonuç olarak da kırsal kesimi boşaltmıştır. Herhalde TC bu eylemlerini "gerilla mücadelesi sonuçları" olarak yalnız değil, temel amaçları doğrultusunda ve özellikle de GAP nedeni ile gerçekleştirmektedir. Yersiz, yurtsuz kalan silahsız ve savunmasız yoksul Kürt köylüleri, akın akın metropollere ve Kürdistan'ın diğer büyük şehirlerine göç etmek zorunda kalmışlardır. Gittikleri yerlerde can güvenliğinden yoksun, aç ve perişan bir halde yaşamaktadırlar... Elbette, TC, bunları yaparken, asıl amacını gizleyerek, hedef şaşırtmakta ve tek gerekçe olarak PKK'nin "terörünü" göstermektedir..

Sonuçta, yerlerinden-yurtlarından sürülen Kürt Ulusu, KUKM'nden kopmaktadır. TC bununla da yetinmeyecek, yüzlerce provakasyon eylemlerini de PKK'ye yıkarak; alanda kalan kitleyi de -daha da sinmiş olarak onun şahsında KUKM'ne düşman etmektedir..

Bugün sürgün ve devlet terörü öyle bir noktaya varmıştır ki,yerlerinden ve yurtlarından edilen yoksul Kürt köylüleri, kitlesel ölümleri ve protesto eylemlerini bile çaresiz olarak, çoğunlukla kendiliğinden gerçekleştirmektedirler.. Beşikçi'nin dediği gibi, Kürt köylüleri, "TC'yi bir taraf, PKK'yi diğer taraf olarak" görmüyorlar..

Kürt Ulusu'nun karşı karşıya kaldığı bu vahşet ve zulüm şöyle bir yaklaşım ile ele alınamaz:

"Bu silahlı mücadelenin doğal bir sonucudur. Sömürgeciler Kürt Ulusu'nu katledecek diye, silahlı mücadeleden vaz mı geçilsin ?" Ya da, "Kitleler baskı ve zulüm görsünler ki, harekete daha çok katılınsınlar.."

Soruna, bu anlayışla yaklaşmak, PKK'nin bu vahşet-teki fonksiyonunu gizlemeye çalışmak olur..

Kimseye silahlı mücadeleden vazgeçmesini önermiyoruz. Biz, sadece PKK'nin silahlı mücadele anlayışını eleştiriyoruz. Bu eleştiri yapıırken de hiçbir zaman silahlı mücadeleye karşı olmadığımızı da açıklıyoruz. Tersine tam da silahlı mücadelenin ortasında bulun-

maktayız. Çünkü, UKM'nde, silahlı mücadele toplumsal bir gerçekliktir. Bu bilinçle, yanlış mücadele yöntemlerini eleştirmek, bu yanlışların ortadan kaldırılması ve sömürgecilerle uygulamalarında fırsat verilmemesine çalışmak, silahlı mücadeleye karşı olmak değildir..

Silahlı mücadele, başlangıcı itibarıyla ulusal kurtuluş güçlerinin örgütlenmesine yol açmalı ve sömürgecileri caydırıcı bir nitelik taşıması gerekir. Fakat, silahlı mücadele sömürgecilerin provakasyonlarına malzeme olacak eylemleri içermemelidir. Eğer silahlı mücadele sömürgecilerin örgütlenmelerine ve programlarını uygulamalarına yarıyorsa, bu mücadelenin namuluları sömürge ulusa dönmüş olur..

PKK, silahlı mücadelesiyle sınıır bölgelerinde dar ve cılız bir örgütlenme yaratabilmişken; TC, 1984'den bu yana Köy Koruyuculuğu, ajan ve provakatörleri de dahil, PKK'den 100 kat daha fazla örgütlenmiştir. Oluşturduğu Özel Tim'leri ve bölgeye yığıldığı ordu gücüyle, birçok köy ve kasabayı da boşaltarak, TAM-PON BÖLGE oluşturmayı da başarmıştır. Bu gün geldiği noktada, kendi programına uygun ve GAP için emperyalistlere gerekli her güvence'yi de vererek, Orta-Doğu için en militarist devletlerden biri haline gelebilmiştir.. TC, PKK konusunda hedef şaşırtarak, onun durumunu abartarak bölgeyi kontrol altına almıştır. "Vatanın bölünmesi" tehlikesi için öne sürülen PKK eylemleri ve gücü, TC'nin böylesi bir militaristleşmesi için gerekçe sayılabilir mi ? İşte,

PKK'nin "gerilla mücadelesi sonuçları" bunlardır. Bu sonuçlar Beşikçi'nin PKK önderliği ve eylemleri ile ilgili söylediği ideolojik "gerçeklerin" Kürdistan'ın toplumsal gerçeği ile ilgili ve alakası yoktur..

B) Beşikçi'nin PKK "önderliği"yle ilgili yaklaşımı da şöyledir:

"...Hemen belirtiyim ki, 1984 de Kuzey Kürdistan'da başlayan Kürt hareketi, Kürt toplumunun, Kürdistan'ın bu yapısını hızla değiştirmektedir. PKK, Kürt hareketinin önderliğinin sınıf yapısını değiştirmiştir. (abç) Kürt davası artık, topraksız köylülerin, az topraklı köylülerin, işçilerin, esnafın çeşitli toplum kesimlerinden gelen yurtseverlerin, devrimcilerin vs. davası olmuştur". ("Bir Aydın, Bir Örgüt ve Kürt Sorunu", Sh:25)

"1984'de PKK'nın Eruh ve Şemdinli baskınıyla ise, Kürt hareketinin önderlik konusunda çok önemli bir değişiklik olmuştur". (" Devletlerarası Sömürge Kürdistan", Sh:93)

"PKK'nin ortaya çıkışı Kürtlerin tarihinde, Kuzey Kürdistan'lı Kürtlerin tarihinde bu bakımdan önemli bir dönüm noktasıdır. PKK bize şunu öğretmektedir. Ulusal özgürlük için, ulusal bağımsızlık için ölmesini bilmek gerekir. İrkçı ve sömürgeci Türk Devleti'ni endişelere garkeden de, PKK'nin bu kararlı, bilinçli tavrıdır." (Y.age, Sh:142)

BEŞİKÇİ, bu yaklaşımıyla, PKK "önderliği"ni KUKM sürecinde sosyalist bir önderlik mertebesine çıkarmaktadır. Bir kere, Beşikçi'nin bu yaklaşımının maddi bir temeli yoktur. Beşikçi gözlemediği bazı olaylara dayanarak bu "terfi"yi kendi açısından rahatlıkla yapmaktadır. Oysa, sınıf temeli ve olayların boyutları ele alındığı zaman bu "önderliğin" Beşikçi'nin söylediklerinin tam tersine sonuçlar doğurduğu görülebilir. Yazının bütünselliği içinde, gerek Böl-Yönet Siyaseti'ndeki fonksiyonları ve gerekse TC'nin çizdiği kanalda verdiği sonuçsuz kalmaya mahkum savaşıyla PKK'nin olumsuzluklarını vurgulamıştık. Ayrıca, TC'ye uygulamak istediği programında kolaylık sağladığını da belirlemiştik. Bir kez daha somutlaştırırsak;

-PKK'nin silahlı "mücadele"si sömürgecilerin stratejik hedefleri'ne yönelmekten uzaktır. Köy Korucuları ile kör bir boğuşma'ya mahkum, sonuçsuz bir kavgadır.

-PKK, geleneksel aşiret örgütlenmesini daha farklı biçimlerde sürdüren -başkaları tarafından bilinçli olarak rasyonelleştirilen- Böl Yönet Siyaseti'nin oluşumunda en önemli bilinçli bir etmen olarak durmaktadır.

-PKK, sömürgeci Suriye, İran ve Irak'la -açık ya da gizli- bağımlılık ilişkileri içindedir.

-PKK, KUKM ile uyuşmayan ve provakasyonlara zemin hazırlayan bir dizi eylemler içindedir (örne-

ğin;Pınarcık,Elazığ Ferro-Krom Eylemi vb..)

-PKK, gerek kendi iç muhalefeti ve gerekse dışındaki tüm siyasal güçleri karşısına alıp, bunlara karşı fiziki saldırılar içinde olan bir güçtür.

-PKK, kendini KUKM'nin çözümünde bir araç olarak görme yerine, KUKM'ni kendi grup varlığı için bir araç olarak görmektedir.

-PKK, her ne kadar bağımsızlığı ağzında sakız gibi çiğnemekteyse de, TC ile "Misak-ı Milli" temelinde anlaşma hesapları için kararlıdır.

-PKK, kendinden önceki tüm Ulusal Direnmeleri inkar eden mirassız bir harekettir.

(...)

PKK, Ulusal Kurtuluşçu güçlere öylesine bir sınır tanımaz düşmanlık içindedir ki, bu yapıyla ona ne yanlışlığını anlatmak ne de içine girip mücadeleye etmek olanağı yoktur. Devletin Kürt Sorunu'na ilişkin programı da dahil olmak üzere, PKK karşısında yeni bir güç olarak örgütlenme olanakları da çok zor görünmektedir. Çünkü, PKK siyasî mücadele alanını kana bulamıştır.. Her örgütlenmeyi, bu kana bulanana alanda iftira,jurnal ve karalama ile karşılamaya hazırlanmaktadır. Kendisi dışında hiç bir şeyi kabul etmemektedir. Bu yapısı ile, devlete hakem rolü verecektir. Bu konuyu ciddi olarak değerlendirmek durumu vardır..

Biz, bütün bu tehlikeleri biliyor ve görüyoruz. Ayrıca, Kürdistan, diğer ulusal kurtuluş mücadelelerinin tersine, kurtarılmış alanlarını yaratmadan sonu olmayan bir İç Savaş'a süratle sürüklenmektedir. TC'nin bütün gücüyle yaratmaya çalıştığı ve isteyip de bulamadığı böyle bir duruma gelmesi KUKM'ni çok kötü yerlere götürecektir... TC, PKK'yi diğer ulusal kurtuluşçu güçlerin ve mümkün-muhtemel gelişmelerin karşısında şimdiden bir baraj olarak tutma yolunu seçmiş görünüyor. Dünyada bunun örnekleri çokça vardır.

Bütün bu nedenlerle, biz PKK'nin geri çekilmesini, doğru bir çizgiye gelmesini istiyoruz. Çabalarımız da budur.. PKK sorunu ile ilgili soyut izlenimler ve bilgilendirmelerle siyasal yöntemler önermek, ya da stratejiler çizmek herhalde siyaset adamlarının işi olsa gerekir. Bunun görünür yanıyla "bilimsel" kılıflara sokulmasının vebalı büyük olacaktır..

PKK bu yapısını sürdürdüğü sürece İç Savaş kaçınılmazdır. İşte o zaman "bilimsel" bir taraf olma oldukça zorlaşacaktır. Dolayısıyla, "bilimsel" taraf olma kendiliğinden siyasal bir tavır koymaya dönüşecektir.

Peki, meydana gelecek bu kötü ve tehlikeli sonuçlar, nasıl ve kim tarafından üstlenilecektir.. Bu soruyu sormak gerekiyor.. Şunu açık olarak belirtelim ki; artık ulusal güçlerin tahammülü kalmamıştır. Bu nedenle de PKK'nin aklını başına devşirmesi daha uzun süre beklenemez. Dünyanın içinde bulunduğu

durum da gözönüne alınırsa, bütün güçlerin birleştirilmesini önerenler meydana gelecek sonuçlara nasıl katlanacaklar ve hangi tercihleri koyacaklar bunu şimdiden kestirmek mümkün değildir.. Çünkü, onların bilinçlerini olayların görünen yanıları baskı altında tutmaktadır.

Şunu da bir kere daha belirtmekte yarar vardır. Biz PKK'yi hiç bir zaman karşımıza almadık. Tersine, PKK "önderliği" ideolojik mücadelenin de sınırlarını aşarak, tüm ulusal kurtuluşçu güçleri karşısına almıştır. Bu yanlış anlayışı ortadan kaldırması zorludur. Bunu iyice kavramak için, PKK "önderliği"ni bir iki eyleme indirgeyerek değil, bütün süreciyle irdeleyerek kavramak mümkündür..

Yukarıdan beri açıklamaya çalıştığımız temelde hareket eden PKK'nin, Kürdistan'da şimdiye kadar mücadele veren örgütlenmelerin yapılarından nitel olarak bir farkı yoktur. Tersine, diğer örgütlenmelerde olmayan birçok zaaf ve olumsuzluğu da taşımaktadır. Bütün bunlara rağmen PKK'nin nasıl "mücadelenin sınıf niteliğini değiştirdiği"ni kavramak mümkün değildir..

Dünyada "sınıf niteliği değişmeyen" hareketler de içinde olmak koşuluyla, hiçbir ulusal ya da toplumsal kurtuluş mücadelesi, kendi örgütsel yapısı dışındaki tüm muhalif güçleri karşısına alarak mücadele içine girmemiştir. Bu belirlememize, PKK'nin "Bavê İdris

Çahşê" diye nitelendirdiği M.BARZANÎ'den tutun da; Ekim Devrimi'ni yaratan BOLŞEVİK PARTİSİ de dahildir..

Uluslararası Sömürge Kürdistan'da, Kürt aydınlarını bile desteğini almadan; kendi dışındaki tüm muhalif güçleri karşısına alarak, üstelik sömürgeci devletlerin denetiminde askeri "karargahlar" kurup mevzilenen; işgal ordularının Kürdistan'dan atılması olayını TC'nin Misak-ı Milli sınırları içinde Köy Korucuları ile boğuşma düzeyine indirgeyen bir hareket "toplumsal sınıflar arasında derinlemesine örgütlenbilmiştir" ya da "önderliğin sınıf yapısını değiştirmiştir" demek büyük bir yanlıştır. PKK'nin bu şekilde ele alınması;

a) Sömürgecilerin yarattıkları kafa bulanıklığı ve programları'na düşmeyi getirir.

b)PKK'nin kendi kadroları ve diğer ulusal kurtuluşçu güçlere karşı yürüttüğü küfür, iftira ve fiziki saldırıları onaylayıp, teşvik etmek demektir.

c)En önemlisi, Kürdistan'ın uluslararası sömürge olmasının dayattığı aşgari demokratik talep olan Kürt Ulusu'nun ve ülkesinin parçalanmışlığını ortadan kaldırma talebini, Misak-ı Milli sınırları içinde çözüme eylemlerine taraf olmayı gerektirir.

(...)

Bu bölümü bitirmeden bir konuyu da kısaca belirt-

mekte yarar vardır.

Beşikçi her ne kadar Kürdistan'ın Devletlerarası Sömürge niteliğini kitap manşeti yapmışsa da, belirleyici olan yan siyasal çözüm karşısındaki tavrıdır..

4- Beşikçi'nin bilimsel yaklaşımına kaba bir m a - t e r y a l i z m e g e m e n o l m u ş t u r .

BEŞİKÇİ, son çalışmalarında, ideoloji konusunda şu belirlemeleri yapmaktadır:

"Bir toplumda düşünce hayatının gelişmesi ve bunun seviyesi eleştiri kurumunun varlığına ve yokluğuna bağlıdır. Bilim üretmenin en önemli koşulu yine, eleştiri kurumunun varlığıdır..."

Çeşitli kanallarla ileri sürülen bu düşünceler, aynı kanallarla veya benzer kanallar kullanılarak başkaları tarafından eleştirilebiliyorsa ve bu eleştirden dolayı cezai müeyyide söz konusu değilse, o düşünce dinamik bir düşüncedir.." ("Bilim - Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu", Sh:5)

"Bu konu Türkiye için çok önemlidir. Çünkü, resmi ideoloji kavramı, Türkiye ve benzeri ülkeler için söz konusudur. İran, Irak, Suriye ve Suudi Arabistan, Libya gibi ülkeler için söz konusudur. Resmi ideoloji kavramı Doğu Bloku ülkeleri için de önemli olmaktadır. İdeoloji batı ülkelerinde de vardır.Bu kuşkusuzdur. Fakat, o egemen sınıfın ideolojisidir, yani burjuvazinin ideolojisidir. Ayrıca emekçi sınıfla-

rın ideolojisi vardır. Burjuvazi ideolojisini çeşitli olanaklardan yararlanarak topluma benimsetmeye, toplumu bu görüşler doğrultusunda örgütlemeye çalışır. Fakat bunlar eleştirilemez, dokunulamaz, aksi iddia edilemez düşünceler değildir. Aksi iddia edildiği zaman cezai müeyyide ile karşılaşmak söz konusu değildir. İdeoloji devlet tarafından savunulunca resmi bir nitelik kazanmaktadır. Resmi ideoloji olmaktadır. Resmi ideolojiyi, ideolojiden ayıran en önemli fark, birincisinin cezai müeyyide içermiş olmasıdır.." (Y. age, Sh:123-124)

Bir devlet, bir ulus, bir siyasi parti, bir sınıf, bir sömürge ulus (abç).. tarafından benimsenen düşünceler ve inançlar ve davranış biçimleri vardır. Bu düşünce ve inançlar ve davranış kalıpları kazanılmış çıkarları korumayı, sürdürmeyi ve yeni çıkar elde etmeyi amaçlar. İşte, bu düşünce, inanç ve davranış sistemlerine ideoloji diyoruz.." (Y. age, Sh:86)

"... Çünkü, bilimde doğruların tek ölçütü olgulardır. Nicelikler değil. (abç) Yani, çok büyük kalabalıkların o düşünceye inanıp, inanmaması değil. Bu yönüyle ideolojiler daha çok dine benzemektedirler.

Inanç ideolojilerin bir özelliğidir. İnanç özelliği dolayısıyla ideolojiler çok katı sistemlerdir. İdeolojilere inanılır veya inanılmaz. İnanılırsa onun gerekleri yerine getirilir. Bu bakımdan ideolojiler eleştirden uzak sistemlerdir. (abç) Katı, donmuş düşünce-

lerdir (abç), ideolojiler çok zor özleştirir yaparlar. Bilim ise, dinamik bir sistemdir. Bilim kendini eleştirir. Yeni bir olgu bilimin öngörülerinin yenisinden ele alınmasını gerekli kılabilir. Bu bakımdan bilim objektiftir (abç), ideolojiler ise subjektiftir. İdeolojiler tarihsel ve toplumsal gerçeği çarpıtarak aksettirirler. İdeolojiler yanlış bilinçlerdir (abç)." (Y. age, Sh: 87)

BEŞİKÇİ, son çalışmalarında, ideolojilerle ilgili bir genelleme yaparak; tüm ideolojileri tarihsel konumları ve sınıfsal niteliklerinden soyutlamaktadır. Bu nedenle de olumsuz bir düzeyde ele almış olmaktadır. Tarihsel dönemlerine uygun ve denk düşen bilimsel ideolojileri de bilimin karşısına koyarak, geçmiş çalışmalarındaki tespitleri'yle de çelişmektedir..

Kısaca, Beşikçi'nin geçmiş bazı tetespitlerine bakarsak ;

"Anlaşılabileceği üzere, ideoloji, bilimsel ya da bilim dışı olabileceği gibi, nesnel gerçeğin doğru ya da yanlış yansıması da olabilir. Egemen sınıfların ideolojisi bilim dışıdır. Emekçi yığınların ideolojisi ise, bilimden hareket eder. Sömürgeci devletlerin ideolojileri bilim dışıdır. Sömürge halkların ideolojileri ise bilimden kaynaklanır.." (İ. Beşikçi, "Bilim Yöntemi, Komal Yayınları, 1976, Sh:114)

Beşikçi'nin geçmiş dönemdeki belirlemelerine devam edelim.

"...Marksizm teorisi bilimsel bir teoridir. Bu teori-
den çıkarılan ideoloji ise,öteki ideolojilere nazaran
bilimsel bir niteliğe sahiptir (abç).."(Y.age, Sh:121)

"Teoriler kitleleri eyleme geçirmek için yetersiz
bir yapıdadır. Bunun için, ideolojilere gerek vardır
(abç). Ideolojiler, mevcut toplumsal koşullara
göre, elde edilmeye çalışılan ekonomik ve politik
çıkarlara göre teorileri yorumlamakta,kitleleri
seferber edebilmektedir. Fakat, ideolojilerde de
tutarlılığı sağlayıcı elemanlar aranmakta ve bulun-
maktadır." (Y. age, Sh:119)

Beşikçi geçmişte bilimsel çalışmalarında ideolojiyi
böyle yorumluyordu. Şimdi, ise tam tersine yorumlar
getirmektedir. Lenin'in dediği gibi, "tek sözcükle,her
ideoloji tarihsel olarak görelidir. Ama, her bilimsel
ideolojiye -örneğin; dinsel ideolojide olanın tersine-
bir nesnel gerçek,bir mutlak doğanın uygun düştüğü
kesin bir olgudur". Biz, ideolojiden bunu anlıyoruz.
Bu olgu sık sık ve istenildiği biçimde değiştirilemez.
Beşikçi, yeni tezleri'nde, bir yandan tarihsel olarak
bilimsel bir düzeyde seyreden ideolojileri de "yanlış
bilinçler", "katı, donmuş" kalıplar olarak değerlendiri-
ken; aynı zamanda, kendi "teoriler,kitleleri eyleme
geçirmek için yetersiz bir yapıdadır. Bunun için
ideolojilere gerek vardır" belirlemelerini ters-yüz
etmektedir. Tam tersi bir sonuca vararak, "kitleleri
örgütlemeyi ve eyleme geçirmeyi" reddeden anlayışa

gelmiş olmaktadır..

İkinci önemli yanlış yaklaşımı da; bilimsel gelişmeyi
"eleştiri özgürlüğü ile sınırlanmış" olmasıdır. Beşikçi,
bir düşünce, "başkaları tarafından eleştirilebiliyorsa
ve bu eleştiriden dolayı cezaî müeyyide söz konusu
değilse o düşünce dinamik bir düşüncedir" diyor. Bu
yaklaşımı ile, tarihsel olarak hiç bir bilimsel yanı
kalmamış ideolojileri de, sırf rahatlıkla ve hiç bir
cezaî müeyyideye tabi olmadan "eleştirilebildikleri"
için "dinamik" bir düşünce olarak ele almaktadır. Bu
anlayışla, Batı Avrupa burjuva ideolojileri de "dina-
mik" bir düşünce olmaktadır..

Bundandır ki, Beşikçi, bilimin tek karşısı düzeyine
indirgediği "Resmi İdeoloji" ve şövenizmi gündemeştiri-
p eleştirirken; sömürgeci TC'nin inkar siyasetini de
yoğun eleştiriye tabi tutmakta ve böylece, sömürgeci
Türk Devleti'ni mücadelenin gündeminden çıkarmakta-
dır.. Çünkü, dün doğru olan **Kemalizmin teşhiri**'ni
gündemin ilk sırasına koymak, bu gün yalnız başına
anlamsız olmaktadır. Resmi İdeolojinin Anti-Kürt
siyaseti, 1960-80 sürecinde verilmiş dışa dış mücadele
ile enine-boyuna **teşhir** edilmiştir. Bu gün ise, bu
yapı büyük bölümü ile ortadan kalkmayla yüz yüzedir..
Artık, bizzat Sömürgeci Türk Devleti ile mücadele
gündemin başına oturtulmak durumundadır.. Ve bunun-
la birlikte, o "eleştirilebilen dinamik" emperyalist
programları ve sonuçlarını kavrayıp, alternatif siyaset-
ler oluşturmak ve uygulamaya sokmak gerekmektedir..

5- Rızgari, PKK süreci ve Beşikçi.

12 Mart 71 dönemi DDKO tutuklularından Ocak Komünü üyesi gençler, (diğer DDKO tutuklularının "Bizleri ölüme götüreceksiniz vb.." gerekçeleriyle yaptıkları tüm baskılara rağmen) gerek Beşikçi'nin "Doğu Anadolu'nun Düzeni"ndeki tezlerini o gün için horlanmaktan kurtarmak ve ispatlamak ve gerekse, sömürgeci TC'nin inkar siyasetine karşı Kürt gerçeğiyle çıkmak için DDKO Savunmaları'nı yapmışlardı.. Diyarbakır Sıkıyönetim Mahkemeleri'nin tüm baskı ve oyunlarına rağmen (bu oyunları yeri geldiği zaman tarihsel kesitler içinde vermek gerekiyor. Bunun önemi bugün "Kürt Seçkin Şahsiyetleri"nin daha iyi kavranmasını da sağlayıcı olur kanısındayız) yapılan siyasi savunmalar, Kürdistan tarihinde önemli bir dönüm noktasını oluşturmuştur. Daha sonraları, bu savunmayı yapan Ocak Komünü üyeleri ağırlıklı olarak KOMAL ve RIZGARI grubunu oluşturdular. Önerilerine "Kürt Halkının Anti-Sömürgeci Ulusal Demokratik Mücadelesi"nin ideolojik inşası'nı koydular.. Bu aşamada, Beşikçi'nin de bu ideolojik inşa sürecinde etki ve katkısı olduğu gibi, Komal-Rızgari kadrosunun da Beşikçi üzerinde etkileri olmuştur. Özellikle, Beşikçi'nin "Doğu Anadolu'nun Düzeni" kitabında yazdıkları aşularak, farklı bir noktaya gelinmiştir.

Gerek, Komal-Rızgari grubu tarafından açılan tezler, gerekse Beşikçi'nin temel yaklaşımı:

138

Kürdistan'ın Uluslararası bir sömürge olduğu; Türk-Yunan Savaşı'nın anti-empyalist bir savaş olmadığı, tersine Kürdistan'ın sömürgeleşmesi sonucunu yarattığı; Kürtlerin 4.000 yıldan beri bu topraklarda yaşadıkları ve Kürdistan'ın asal halkı oldukları; Kürt Ulusu'nun Ulusal Kurtuluş Mücadelesi perspektifinde, sömürgeci devletler "Sol"larından ayrı örgütlenmesinin UKKTH ilkesinin zorunlu bir gereği olduğu vb.. düzeyindeydi.

Rızgari, bu tezleri'nin, Beşikçi gibi bir bilim adamı tarafından genel düzeyde ve siyasi bir tercih olmaksızın kabul görmesiyle önemli bir destek alırken, Beşikçi'ye karşı TC'nin ve sosyal-şöven Türk aydınının saldırılarını da tek başına göğüslemenin zorluğunu çekti. Tüm bunlara ek olarak, Rızgari ve Komal yayınlarının (Beşikçi'nin kitapları da dahil) dağıtımının "DDKO"liler, "APÖ"cular ve "ÖY" tarafından sık sık engellenmesi de ayrı bir zorluktu.. Fakat, bütün engellemelere rağmen -ki, tüm ideolojik gıdalarını Rızgari'den alan bu gruplar, onun örgütlenmesini engellemeyi de önerine koymuşlardır- Rızgari, Kürdistan'da ideolojik inşa süreci'ni tamamlayarak, tarihsel olarak Kürdistan'a teorik ve pratik önemli bir mücadele mirası bırakmayı başarılabildi..

12 Eylül sonrası Avrupa çalışmalarında, yine Beşikçi'yle ilgili kampanyaların ve yayınların yapılmasında gündemin birinci maddesini Dengé Komal ve Rızgari grubu oluşturmuştur. Son zamanlarda Kürdistan Press

çevresinde yürütölen çalışmalar da dahil, hepsinde tek başına kalmanın yanında, PKK başta olmak üzere, TKSP ve diğeri tarafından sık sık engellenmiş, hatta PKK'nin silahlı saldırılarına hedef olunmuştur. PKK kurşunları -"kurşun adres tanımaz anlayışıyla"- hala arkadaşlarımızın vücutlarında durmaktadır..

Bu süreç yaşanırken, PKK ise, ideolojik gıdasını;

"Kemalizm, emperyalizm işgali altındaki bir ülkenin devrimci milliyetçilerinin bir milli kurtuluş bayrağıdır. Kemalizmin özü, emperyalizme karşı tavır alıştır" diyen M.Çayan'ın çarpık düşüncelerinden alıyordu. Rızgari'nin tezlerini ise, sağından-solundan kırparak, yukarıdaki çarpık görüşle birlikte yan yana koyup bir "ideoloji" oluşturan PKK; bir yandan Kürdistan'ın Uluslararası sömürge olduğu tezine sahip çıkıyor, öte yandan ise, Türk-Yunan Savaşı'nın anti-emperyalist bir savaş olduğunu ilan ediyordu. Türklerin "Orta-Asya'dan" geldiklerini belirten PKK "İlidi", buna anti-tez olarak da "Kürtler Avrupa'dan gelmişlerdir" diyordu. Bu "yeni" görüşü ile A. Öcalan, Kürt "tarihi"ni oluşturmaya çalışıyordu.. Bu tezler üzerine yükselen PKK, şimdi Beşikçi tarafından Kürdistan'da "mücadele" veren ve "önderliğin sınıf karakterini değiştiren" bir örgüt olarak sunulmaktadır.. Eruh-Şemdinli "Baskını" ise, Beşikçi tarafından "İlk Kurşun" olarak adlandırılmıştır. Oysa, PKK'nin tarih anlayışı da dahil bütün ideolojik belirlemeleri Beşikçi'nin temel bilimsel çalışmalarının karşısı

tezler oluşturmuştur. Bunlara ek olarak, PKK'nin 1990 yılına kadar -Beşikçi'nin PKK yanlısı tutumunun açıklanması ve onu övmeye başlamasına kadar- Beşikçi ile ilgili hiç bir çalışması olmamıştır..

Bütün bunları gözönüne almayan Beşikçi, son yayınlarında DDKO sürecinden bu yana olan gelişmeleri ve ayrışmaları es geçmiştir. Ocak Komünü'nden Rızgari-Komal sürecine kadar olan gelişmeleri atlayan Beşikçi, iki yanlış yaklaşımda bulunmaktadır:

Birincisi; KOMAL ve RIZGARI'yi ÖY,DDKD,KA-WA,TEKOŞIN vb.. ile aynı kefeye koyarak, "Kürtlerin tarihi,dili, edebiyatı ve toplum yapıları hakkında önemli incelemeler yapmışlardır" deyip geçiştirmiştir. Böylece, hem Rızgari'nin yaptıkları çok ucuz biçimde inkar edilmiştir. Hem de Rızgari'nin Kürdistan'da ideolojik inşa süreci'ni sürdürdüğü dönemler, tüm çalışmaları Türk "Sol"unun ve uluslararası çatışmaların Kürdistan'a taşıyıcılığı olan yapılarla özdeşleştirilmiştir.

İkincisi; PKK'nin kendisine olan yaklaşımı ve ideolojik belirlemeleriyle Beşikçi'nin Bilimsel tezleri'nin tam zıddı bir yerde olması karşısında; Beşikçi'nin geçmiş tezlerinden ötürü özeleştirilmediği, PKK'yi -tüm olumsuzluklarına rağmen- sunmuş, Komal ve Rızgari sürecini atlamıştır. Bu "atlama" öyle bir yere gelmiştir ki, Komal'a yaptığı haksız sitemler dışında, Dengé Komal'ın büyük zorluklarla yayınladığı

"Savunma" ve "Unesco'ya Mektup" adlı kendisine ait kitapları bile yayınlanmış kitapları arasında saymayacak bir düzeye ulaşmıştır.. Bu , olsa olsa, "Komal ve Rızgari düzeyini açmayayım" diye, kendi kendini inkardan başka birşey değildir.

Kuşkusuz, PKK'nin yaptığı gibi, Beşikçi ile ilgili 10 yıl susacak ve 10 yıl sonra, Beşikçi PKK ile ilgili "olumlu" belirlemelerde bulunduğu zaman -belirlemenin doğru ya da yanlışlığı önemli değildir- başlayacaksınız Beşikçi'yi sunmaya.. -savunmaya değil- Bu ahlak devrimci bir ahlak değildir. Ulusal Kurtuluş Mücadelesi sürecinde, böylesi kaypak tutumlar çok sakıncalı sonuçlar getirir.. Ama, Beşikçi bundan memnun olabilir.. Biz hiç bir zaman, Beşikçi "bizi de savunsun" diye onu savunmadık.. Ama, siyasal mücadelede de, bilimde de bir ahlak ve bir vefa olsa gerek.. 10'larca yıl birlikte çalışarak yarattığımız değerleri -olumlu ya da olumsuz- ele almaktan kaçınmak ya da olmamış gibi göstermek, ne bilimsel ahlaka ve ne de vefa anlayışına sığmaz.. İnsanların, grupların siyasal hayatları üzerinde ahkam kesme özgürlüğü kimsese tanınmaz. Bilimsellik adına istediğinizi istediğiniz biçimde ve istediğiniz zaman gündeme getiremezsiniz. Getirmiş gibi görünebilirsiniz, ama, unutmayın ki, bu gecicidir. Tarihin affetmeyeceği her zaman akıllarda tutulmalıdır. Belki geçici ve günübürlük çıkarlar, kişilik yapma tutkuları, kendini tartışmanın başka zeminini bulamama vb.. gibi neden-

ler bilimsellikte üstü örtülecek gibi değildir..

Beşikçi, kendi tezleri'yle, PKK ve Rızgari'nin ideolojik ve siyasal yapılarını karşılaştırmalı; geçmiş tezleri'ne katılmadığının özeleştirisini yaparak, durumu netleştirmelidir. Bu bir zorunluluktur. Bilim ahlakına ve bilim adamına düşen de budur..

SONUÇ OLARAK;

Sömürgeci Türk Devleti, "aydını", "solcusu", basını PKK'yi KUKM ile özdeşleştirmeye büyük çaba gösterdiler ve göstermektedirler.. Görünen odur ki, Devlet Kürdistan'daki mücadelesini PKK'ye karşı göstererek; arkasında Peşmerge örgütlenmesinin barınma, beslenme ve kendini yeriden üretme kaynağı ile Kürdistan'ın parçaları arasındaki kan akışını sağlayan bölgeyi boşaltarak (ki, Irak Kimyasal silahlarla bunu büyük ölçüde başardı) KUKM'nin iç dinamiklerini imha etmeye uğraşmaktadır. Bunu başarmış da görünüyor.. Görüldüğü kadarıyla, sömürgeci uygulamanın ardında önemli olgu olarak GAP durmaktadır. İşte, oynanan bu esas oyunun dışı dönük yanında, "legalleşme" ve "demokratikleşme" durmaktadır. Görüldüğü kadarıyla, Beşikçi de bu programın içine düşmüş ve düşürülmüştür..

Bilindiği gibi, Beşikçi'nin tezleri bugüne kadar Kürdistanlı siyasal güçler tarafından genel olarak kabul görmüş; uluslararası düzeyde şu ya da bu

biçimlerde savunulmuştu. PKK'nin niteliği ise, tüm bu siyasi güçler ve uluslararası düzeyde tartışma konusudur. Beşikçi'nin son tezleri'ni PKK'nin üzerine oturtması;

a- Beşikçi'nin bu tezlerini savunmanın -PKK dışındaki diğer siyasi grupların kendilerini inkarları düzeyine varmasından dolayı- dar bir kesime bırakılarak, Beşikçi'yi tecrit altına alan siyaseti bizzat Beşikçi rahatlatmıştır..

b- Beşikçi kendi bilimsel kariyerini PKK'nin ideolojik yapısı ile bütünleştirmesi; PKK'nin eylemlerinin sonuçlarının hayat tarafından göreceği tekzip, KUKM'nin Türk "Bilim" adamlarına karşı önemli bir mevzii durumunda olan Beşikçi'nin bilimsel çalışmalarının tahribatını getirecektir.

c- Beşikçi'nin bilimsel kariyerini ortaya koyarak PKK'yi meşrulaştırmaya çalışması, önceden kaybedilmiş bir "kumar"dır. Bu, Beşikçi'nin bilimsel kariyerini zedelemekten başka işe yaramayacaktır.

d- PKK'nin Kürt aydınları içinde itibar görmüyor olması ya da hiç itibar görmemesi karşısında, Beşikçi bu "tezleri"yle hiç olmazsa Kürt aydınlarını PKK lehine tarafsızlaştırma'yı amaçlamıştır. Bu konuda başarılı olup olmayacağı henüz somut olarak görülüyor. Ancak, PKK'nin kendi dışında duran aydınları halin ilan etmesinin ise, hiç bir kuralı yoktur l..

Tüm bu nedenlerden dolayı, Beşikçi'nin olay ve olguları -eğer bilimsel olarak irdeleyecekse- ideolojik yaklaşımların etkisine girmeden ve duygulardan uzak derinlemesine -ara bağlantıları da gözden kaçırmaksızın- araştırması ve sonucu açması gerekmektedir. Beşikçi, kendi önermesi doğrultusunda;

"bütün bunların ötesinde PKK'nin (Kürdistan İşçi Partisi) çok dikkatli bir şekilde incelenmesi gerekir. 1970'li yılların ortalarında kurulduğu anlaşılan bu örgüt çok kısa bir zamanda, nasıl yaygınlaşabilmiştir ? PKK hem mekanda yaygınlaşmış, hem toplumsal sınıflar arasında derinliğine örgütlenebilmiştir. Bu öteki Kürt örgütlerinin gerçekleştiremediği bir başarıdır. Öyleyse, PKK üyelerinin sınıfsal tabanlarının incelenmesi önemli bir konu olarak belirmektedir. 1980'li yıllarda Diyarbakır'da PKK ile ilgili olarak görülen davaların bu konuda önemli bir kaynak olması gerekir. İddianameler, sorgu tutanakları, savunmalar, mahkeme kararları vs.." demektedir.. ("Devletlerarası Sömürge Kürdistan Sh:122)

Biz, bu belirlemeye, "Diyarbakır'daki itirafların da incelenmesi gerekir" şeklinde bir ekleme yapmak istiyoruz l..

Tüm bu belirlemelerle rağmen, Biz, Beşikçi'yi her alanda savunmaya devam edeceğiz. Bundan kimsenin kuşkusu olmasın. Ama, PKK'nin ideolojik gerçeğine dönüşen Beşikçi'nin KUKM'nin önderliğiyle ilgili

"bilimsel tezlerini" savunma durumumuz olmadığı gibi; Beşikçi'nin "savunulması" ve yalnız bırakılmaması koşulundan yanlıklarını ve bizim PKK'den ayrı duruşu -muzu ayırttığımız de gerekiyor. Bu bizim varlık

koşulumuzdur. Zaman doğruları daha bir netleştirecektir.

Şimdilik bu kadar..

N.Lokman

NOT:Yukarıdaki yazı, Derginin 24. sayısı için hazırlanması nedeniyle eski bir tarihi içermektedir. Bu nedenle;

-Türkiye'de son zamanda gelişen "Kürt Dili'nin Serbest Bırakılması" (aslında resmen yasaklanma sıdır ki, Derginin sonunda yer alan "Kanun Tasarı" metninden bu açıkça görülmektedir.) yasal düzenlemeler ve tartışmaları değerlendirme kapsamına alamamıştır. Bu konuda, 42-53.sahifeler arasında SİYASİ YORUM başlığı ile Kürtçe ve Türkçe verilen metne bakınız.

-Ayrıca, Beşikçi'nin Komal ile ilgili son olarak "Tunceli Kanunu (1935) ve Dersim Jenosidi" kitabının "12 Yıl 8 Ay Sonra İkinci Önsöz"ündeki belirlemeleri de değerlendirmeye alınamamıştır. Bu konuda ise, Recep Maraşlı, "I.Beşikçi'nin '12 Yıl 8 Ay Sonra İkinci Önsöz' üzerine", Komal Yayınları No:43 (broşür), 1. basım Aralık 1990 metnine bakınız.

BEŞİKÇİ'NİN "İLK KURŞUN TEORİSİ" ÜZERİNE.

Türkiye'de yetişen nadir bilim adamlarından biri olan İsmail Beşikçi, tutukluken, Avrupa'da iki kitabı yayınlanmıştı. UNESCO'ya Mektup ve Savunma isimlerini taşıyan bu iki kitabın yayınlanmasından bir hayli zaman sonra, Beşikçi'nin Türkiye'de ardarda üç kitabı yayınlandı. Beklendiği üzere bu kitaplar hemen toplatıldı ve Beşikçi'nin tutuklanması, Türkiye ve Avrupa'da çeşitli nedenlerle pompalanıp, suni biçimler verilen Kürt Sorunu'nun gerçek niteliğini bir kere daha gündeme getirdi. SHP'ye bağlanan umutlar tuzla buz oldu. Türk Devleti'nin Kürdistan politikasının, herşeyden önce ideolojik bir sorun olduğu, Türk Devleti'nin ideolojisi ile boğazlaşmadan, bu katı ideolojik muhtevayı değiştirmeden, Kürt Sorunu'na şu ya da bu biçimde çözümler aramanın, başlıbaşına çözümsüzlükler üreten bir kördöğüşünden başka bir şey olmadığı biraz daha anlaşılır hale geldi. Beşikçi'

nin kitaplarının toplatılması ve kendisinin tutuklanmasından, Kürt Sorunu'na çözüm arayan siyasal güçlerin alacağı dersler bir hayli fazladır.

Beşikçi ile ilgili devlet operasyonu'nun sürdüğü günlerde, Milli Güvenlik Kurulu'nun tavsiyelerine aynen uyan Bakanlar Kurulu da, Kürdistan'da uygulanmak üzere bir dizi baskı tasarısını yasallaştırdı. Gizli Darbe, Balyoz Harekatı ve benzeri kavramlarla sıfatlandırılan bu baskı yasalarının Türkiye'nin genelinde nasıl bir biçim alacağını ise zaman gösterecektir. Türkiye yeni bir Taktir-i Sükun dönemine sokulmak üzeredir. Bu talep doğrudan doğruya Genel Kurmay çevrelerinden gelmiştir ve uygulama da Genel Kurmay tarafından yapılacaktır. Bu militarist yapılanmanın ilk belirtileri 1989 yazında Cudi Operasyonu ile ortaya çıkmıştı. Cudi Operasyonu, hatırlanacağı

Üzere, "PKK'nın Cudi'deki kurtarılmış alanlarını imha etmek !" amacıyla düzenlenmiş geniş kapsamlı bir askeri hareket idi.Ne var ki,bu askeri hareket,dönemin Başbakanı Turgut Özal'a ve O'nun hükümetine danışılmadan,doğrudan doğruya Cumhurbaşkanı Evren ile Genel Kurmay arasında yapılan görüşme -lerle gerçekleştirilmişti.Özal Hükümeti'nin tavrı ise,"Durumu abartmaya gerek yok" doğrultusunda idi. Durumun abartılmasına, gerçekten gerek yoktu. Nitekim, onbinlerce asker,alev bombaları,Özel Tim'ler vb.. ile Cudi'ye tırmanan ordu, Cudi'nin tepesine Türk bayrağını dikip (!) geri döndü.. TRT, bu anlı şanlı bayrak dikme törenini yayınladı. Ama, ne kurtarılmış alanlardan ve ne de PKK kamplarından görüntüler bu yayınlarda yer almadı. Olan, Cudi'nin tepesindeki ve çevresindeki köylere olmuştu. Köylüler,binlerce yıllık yurtlarından süpürülüp atıldılar. Daha sonra köklerinden sökülüp atılan köylerin sayısı 800'ü buldu. Fakat, Cudi Operasyonu'nun gerçek nedenleri bunlarla da sınırlı değildi. Temmuz'da devlet eliyle tırmandırılan terör, Ağustos'ta Ordu içi atamaları kim vurduya getirdi. Bir yıl önce Özal'ın Darbe diye adlandırılan Ordu içi tayinlere müdahalesine karşılık olmak üzere,1989'da Ordu -daha doğrusu devlet içinde yuvalanan militarist kanat- kendi adaylarını kilit noktalara getirdi. Bu atamalardan sonra,Güneydoğu hiçbir şey olmamış gibi basının manşetlerinden bir süre düştü.

1990 Ağustos'unda Ordu içi atamalarda yüksek rütbeli 80 subayın emekliye sevkedileceğine kısa bir vurgulama yaparak,esas konuya geçelim.

*

Beşikçi, "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" ve "Bilim,Resmi İdeoloji, devlet,Demokrasi ve Kürt Sorunu" isimli kitaplarında, PKK ile ilgili belirlemeler ve XIX. YY.da Kürdistan'da sınıf yapısının değiştiğine ilişkin tezler dışında yeni bir durum tartışmıyor.. Polemik yanı ağır basan bu kitaplarında Beşikçi, TC'nin Kürdistan politikasına ilişkin hipotezlerinin süreç içinde almış olduğu biçimleri ve uygulamaları sergiliyor. Bu bağlamda, uzun bir suskunluk döneminden sonra yayınlanan kitaplarda okuyucu gündemi zorlayan sorunlarla ilgili gerekli bilgileri bulamıyor. Dünya'da,Türkiye'de, Orta-Doğu'da ve de Kürdistan'da pek çok şey değişti. Özellikle Sovyetler Birliği'nden gelen dalgalanmalar, dünya düzleminde olduğu kadar, Türkiye ve Kürdistan'daki siyasi güçleri de büyük ölçüde dilsiz ve kavramsız bıraktı. Bilimadamları'nın bu yeni döneme dil ve kavram kazandıracak bilimsel bilgi üretmeleri istenen ve beklenen durum haline geldi. Bilimsel bir temel üzerinde hareket edilecek bilimsel bir zemin hazırlanmadan,yeni durumu yorumlayacak ideolojilerin ve politikaların oluşması bir hayli zor olacaktır. Burada bilimsel temelden kastedilen

şey,olgular ve olgusal ilişkilerin sistematik izlemi ve gözlemi ile mümkün olan en nesnel tanımlara ulaşmaktır. Beşikçi'nin ,XIX. YY. ile ilgili açıklaması bu bağlamda üzerinde düşünülmesi, derinleştirilmesi gereken -bana göre- yeni bir tezdır. Sınıf yapısının beylik'ten ağırlığa doğru evrimi ve ağırlığın işbirlikçilikten öte ajan statüsü yeni bir araştırma ve tartışma konusu olarak Kürt hareketinin gündemine girmelidir.

Beşikçi'nin PKK ile ilgili tezleri ise, bilimsel olmaktan çok,duygusaldır. Beşikçi,PKK ile ilgili tartışırken,Kürt Hareketi'ni görmezden gelmiştir. Kürt hareketi'nin siyasal güçlerinin görüşlerini, tezlerini ve eğilimlerini varsaymamıştır. Daha çok,Türk burjuva basını ile Toplumsal kurtuluş ve 2000'e Doğru gibi dergilerin tek boyutlu verilerini esas almıştır.PKK'nin Kürt hareketi üzerindeki tasallutunun nedenlerini araştırmamıştır. Gerek ulusal ve gerekse uluslararası düzeyde PKK'ya yüklenen fonksiyonları -ki, bunlar Kürt Hareketi için hayati önem taşımaktadır- tartışma dışı tutmuştur.

Bu bağlamda yeterli malzemeye sahip olunduğu halde,1984 Eruh-Şemdinli Olayları'nı sömürgeciliğe sıkılan ilk Kurşun saymaktadır. Franz Fanon'un köleliğe isyanın ilk işareti saydığı ilk Kurşun Olayı, kölenin korkuyu yenmesini anlatır. Kölenin, önce kimliğini yokeden köleliği yenmesini,ilk

kurşunu kendi köle kimliğini yoketmek için sıkıldığı anlatır. İlk Kurşun,bu anlamda ideolojik bir olgudur. Ideolojik bir cephe savaşı'dır. Eruh-Şemdinli Olayı'nı sömürgeciliğe sıkılan ilk kurşun saymak, Mazlum Doğan'ı Çağdaş Kawa saymak gibi tipik bir PKK mantığıdır. PKK'nin bu mantığı,tarihi kendisi ile başlatan sarsak bir mantıktır. Bu mantık,Türkiye pratiğinde Koçgiri'de, Piran'da, Ağrı'da,Dersim'de patlayan silahları ve dökülen kanları görmez. 49'ları, 23'leri,15'leri,TKDP'leri, DDKO'ları, Komal'ları vb... görmez.

Beşikçi'nin,Eruh ve Şemdinli Olayları ile ilgili olarak öne sürdüğü,sömürgeciliğe sıkılan ilk Kurşun tezine katılmıyorum. Eğer,Koçgiri'den Dersim'e uzanan kanlı tedip ve tenkil sürecini saymaz isek, TC.sömürgeciliğine sıkılan ilk Kurşun -bütün eksiğine ve kusurlarına rağmen-Diyarbakir DDKO duruşmalarında Ocak Komünü diye adlandırılan 9 kişi tarafından mahkemeye sunulan İddianameye Cevap Metni'dir. Kürt insanının zalim ve vahşi asimilasyon ve jenosit eylemlerinden sonra, TC karşısında ideolojik cephe savaşına girmesinin ilk eylemi ve yazılı belgesi sözünü ettiğim İddianameye Cevap Metni'dir. Bu metnin arkasında 49'lar (1959),23'ler (1963), 15'ler (1965), TKDP (1965), Doğu Mitingleri (1967), Doğu Anadolu'nun Düzeni (1967), DDKO (1969) gibi bir birikim vardır. Ancak bu birikim, henüz TC ile

ideolojik düzeyde cephe savaşını göze almış değildir. Sorun,Doğu Sorunu'dur. Doğulu halkımız,

Sorunudur. Mahrumiyet Bölgesi Sorunudur. vb.. Diyarbekir Sıkıyönetim Mahkemelerinden yükselen ses ise, Kürt olma sesidir. Kürdistan olma sesidir. Kürt insanı bu çetin direnişten sonra,TC'ye karşı verilen bu çetin ideolojik savaştan sonra, kendi kimliğine sahip çıkma cesareti gösterebilmiştir. Buraya bir parantez açarak sözü Beşikçi'ye bırakalım: "1971 Doğu duruşmaları, Kürtlerin tarihinde çok önemli bir dönemin açılmasına neden olmuştur. Duruşmalar sürecinde Kürt insanı, kendi kimliği üzerinde, Kürt halkı, Kürt toplumu, Kürt tarihi, Kürt dili, Kürt kültürü, Kürt Edebiyatı, Kürdistan gibi kategoriler üzerinde düşünmeye başlamıştır." (agk. s.9)."Son dönemlerde Kuzey Kürdistan'da Kürt ulusal bilincini geliştiren en önemli olaylardan biri, kuşkusuz 12 Mart 1971 duruşmaları ile başlatılan Doğu duruşmalarıdır. Kürtler Doğu Duruşmaları sırasında, ilk kez, sistemli, kararlı,bilinçli bir şekilde Türk Devleti karşısında, kendi Kürt kimliklerini savunmuşlardır." (abç/agk. s:40)

Beşikçi'nin, olguların sistematik izlemi ve gözlemi ile elde ettiği sonuç budur. Ve bu doğrudur. DDKO'nun Diyarbekir zindanlarında verdiği ideolojik mücadele, 70'li yıllarda politik ürünlerini verdi. KOMAL Yayınevi'nin açtığı alanda

filizlenen Rızgari,bu mücadelenin politik biçimlenmesinden başka bir şey değildi. Diğer siyasi güçlerin de elbette katkıları vardı. Ama,resmi ideolojinin teşhiri açısından olsun, resmi ideolojiye karşı tavizsiz mücadele açısından olsun yolu açan ve döğüşen ideoloji rızgari çevresinde yapılmaktaydı. Nitekim, PKK da, Rızgari'nin açtığı ideolojik-politik alanda örgütlendi. İlk dönemlerde, Kürdistan Devriminin teorisini Rızgari yapıyor, pratiğini biz yapacağız diyenler,Rızgari'nin açtığı alanda örgütlenmek isteyen UKO'cular, Apo'cular vb.. idi. Bugün Rızgari'nin ülkede etkin bir güç olmaması esasa ilişkin bir konu değil. Özellikle, devrimci dalganın yükseldiği ve örgütsel önderliğe en çok ihtiyaç duyulan bir dönemde (1978-79) Rızgari'nin ikiye ayrılmasının tarihsel sorumluluğu, halen Rızgari'nin önderleri ile Rızgari'ye dışarıdan müdahale eden siyasi güçlerin üzerindedir. Ama,ideolojik bir çizgi olarak Rızgari halen Kürdistan'da özgün ve Kürdistanî niteliği ile canlı ve dinamik bir olgudur. Neresinden bakılırsa bakılsın, Kürdistanî niteliğini kaybetmeyen ve de asıl, ne ideolojik bir merkeze ve ne de bölgede hesabı olan herhangi bir devlete bağımlı olmayan bu özgün ve Kürdistanî ideolojik birikim, belki de bu temel nitelikleri itibariyle elit bir kadro ile sınırlı kalmaya zorlanmıştır. Bunun en somut örneği, 12 Eylül sürecinde Suriye'de yaşandı. Suriye'nin Kamışlı

kentine geçen üç Rızgari militanı, Suriye'de karargah kuran Güney ve Kuzey Kürdistanlı tüm siyasal güçlerin gözlerinin içine bakıla bakıla 12 Eylül vahşetine teslim edildiler. Bu satırların yazarı, Şam'a gitmek için iki yıl Suriye elçilikleri ile boğazlaştı. Sonuç olarak, Suriye'nin koyduğu kurallar yerine getirildi. Şam'dan bir Kürt hareketinin aracılığı ile Suriye'ye giriş vizesi sağlanabildi.

Adına Berqiye denilen ve Suriye polisi tarafından hava alan na çekilen bir telgraf olmadan, politik mültecilerin Suriye'ye girmesi mümkün değildi. Bu da Suriye polisinin bütün ilişkileri kendi denetiminde tutmasının en kestirme yoluydu.

Öte yandan aynı süreçte Suriye'ye üstlenen Pro-Sovyet gruplar Rızgari'yi Troçkist, dolayısıyla Amerika'nın hizmetinde bir siyaset olarak takdim ediyorlardı, Apo'cular ise Barzanici olarak. Ve hepsi hep bir ağızdan da Suriye'nin Anti-Emperya - listliğini yerlere göklere sığdıramıyorlardı. Daha sonra Kuzey'den esen rüzgar, Pro-Sovyet grupları tuşa getirdi. Apo'cular ise, Barzanilerle ittifak yaptılar. Barzanilerin imkanları içinde, Barzanilerin etki alanlarında silahlı mücadeleyi örgütlemeye giriştiler. Eruh, oldum olası Barzani sempatisini yurtsever bir ilçeydi. 1971 Duruşmaları'nda yazar-gazeteci Fikret Otyam'ın, Adalet Partisi

İçişleri Bakanı Dr. Faruk Sükan'a yaptığı ihbar sonucu Barzani'ye Trabzon lastiği götürdü diye idam istemi ile yargılanan 70 yaşındaki "ağa" hatırlardadır. Şemdinli ise, yıllar yılı Güney Kürdistan için bir nefes borusuydu.

Burada anlatmak istediğim, Rızgari'nin ideolojik oluşumu değil.. Kürdistan'da bağımsız, radikal bir siyasal gücün ortaya çıkmasının önündeki akıl almaz engellerdir. Bu durum, bugün çok daha çetin bir sürece girmiştir. Bu çetin süreç içinde politika belirleyecek ideolojik kavramlar üzerinde, ideolojik yapılanmalar üstünde titiz bir dikkatle durmak gerekir. Sorunu, sınırlarda yaratılan gerilim içinde, baskı ve zulmün yarattığı değerler karmaşası içinde ele almak yanlıştır. Kürt Sorunu, Kürt halkının insanca yaşama sorunu, bölgenin -belki de dünya'nın- en karmaşık, en çetin sorunlarından biridir. Bölgedeki Komünist Partileri bu nedenle sık sık karşı devrim saflarında yer alma talihsizliğine düşmüşlerdir. Birçok yiğit, yürekli anti-faşist, aynı zamanda resmi ideolojilerin taşıyıcısı ve yayıcısı durumuna düşmüştür. Kürdistan Sorunu'nu kavramak, bu sorunu tutarlı biçimde savunmak kolay değildir. Hele hele içinden geçtiğimiz süreçte ve hele hele PKK gibi Kürdistan'da tamiri mümkün olmayan tahribatların sorumlusu bir siyasetten söz edilince iki misli titiz ve dikkatli olmak gerekiyor. PKK'nin

ne kadar Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin içinde olduğu,ne kadar onun dışında ve ona karşı olduğu tartışma konusudur. Tartışma konusu olan her olgu gibi,PKK olgusu da subjektif değerlendirmelere açıktır. Eğer,PKK olgusuna TC'nin çizdiği çerçeve içinde bakılacak olursa, hiç kuşku yok ki,tüm Kürdistanlı devrimcilerin saniye sektirmeden PKK saflarında yer almaları gerekir. Ne varki, PKK olgusuna bir de asıl TC'nin çizdiği çerçevenin dışında bakmak gerekir. Kürt halkının mücadelesine musallat olan bölgedeki KP'lerin ve diğer ilerici güçlerin yarattığı ideolojik karma-

şayı görmek gerekir. Kürt halkının varolma mücadelesine düşman devletlerin ve onların istihbarat örgütlerinin sürekli ve sistemli biçimde bu mücadeleyi kendi çıkarları doğrultusunda tutmak,kendi çıkarları içinde eritmek faaliyetlerini dikkatlice izlemek gerekir. Bunlara bağlı olarak, İran ve Irak'ta sürdürülen silahlı mücadelenin deneylerini sürekli olarak yeniden ve yeniden değerlendirmek gerekir. Özetle Sayın Beşikçi'nin ilk kurşun iddiası bana temeli olmayan bir iddia olarak görünüyor.

N.Bora

BEŞİKÇİ'NİN YENİ TEZLERİNE GENEL BİR BAKIŞ.

Sayın İsmail BEŞİKÇİ,

"Devletlerarası Sömürge Kürdistan" adlı kitabınızı okuduktan sonra, size yazmayı düşündüm. Ancak, ardından iki kitabınızın daha çıktığını öğrenince, onları da okuduktan sonra yazmanın daha yararlı olacağına karar verdiğim için mektubumu geciktirdim.

Avukatlarınız ya da yakın dostlarınız aracılığı ile bu mektubun size 'elden' ulaşmasının daha yararlı olacağına karar verdim.. Posta ile gönderdiğim zaman elinize geçmeyeceğini sanıyorum.. İçinde bulunduğumuz koşullar nedeniyle mektup elinize geç ulaşırsa, kusura bakmayın.

Ben, 1974 sonrası Kürt Hareketleri'nden etkilenmiş gençlerden biriyim. KOMAL Yayınevi'nin yayın-

lamış olduğu kitaplarla Kürt Toplumunu, Tarihini ve Sorununu kavradım. 1976-1980 dönemi Rızgari Dergisi'nin görüşlerini benimsedim ve savundum. Ki, Rızgari giderek siyasi bir hareket oldu.

1981 yılından beri yurt dışındayım. Türkiye'de hep "Orta-Doğu" diye anılan "SAM"da yaklaşık 4 yıl kaldıktan sonra, Avrupa'ya geldim. Avrupa'ya gelişimden sonra, yeteneklerim ve gücüm oranında siyasi ve kültürel çalışmalar içinde aktif olarak yer aldım.

Size nasıl bir kişinin yazdığını bilmeniz açısından kendimi tanıtmaya gereğini duydum..

Sayın Beşikçi,

"Doğu Anadolu'nun Düzeni" adlı kitabınızı ilk okuduğumda, yazılanları henüz değerlendirebilecek

bir kapasitede değildim. Ancak, daha sonra "Bilim Yöntemi" dizisi ile başlayan kitaplarınızı okuduğumda ise, yazılanları tartışıp,değerlendirebilecek bir düzeye gelmiştim.

"Bilim Yöntemi"nde ve ondan sonraki eserlerinizde sık sık ve sürekli olarak,

"Bilim olgulardan hareket eder. Bilim olguları inceler,olgular arasındaki bağlantıları ve ara bağlantıları ele alır" vurgulamasını yapıyordunuz. Gerçekten, Kürt Sorunu'nu hiçbir Türk aydını'nın, hatta bir-iki Kürt aydını ve devrimcisi dışında kimsenin cesaret edip,tartışmadığı bir ortamda siz tartışmaya açtınız..

Türk Devleti'nin resmi ideolojisi'ni,denilebilir ki, Komal ve Rızgari'den sonra,bilimsel bir temelde eleştiren, teşhir ve deşifre eden aydın siz oldunuz. O dönem aktif siyasi mücadele içinde olduğum için, Rızgari'nin ve sizin Kemalizm konusundaki tezlerinizi birçok siyasi görüşlerden insanlarla,demokratlarla tartışıyorduk. Çok acıdır ki,o dönemler gerek Rızgari'nin ve gerekse sizin görüşleriniz sadece Türk "Solu" tarafından değil; bütün Kürt grupları tarafından da afaroz edilmişti. Hoş şimdi, muhteva da pek bir şey değişmiş değil.. Bugün bile, Kemal BURKAY,Murat CIVAN,Abdullah ÖCALAN,İbrahim GÜÇLÜ vd... birçokları,"Türk Kurtuluş Savaşı"ndan

bahsetmekten, Kemalizm'e utangaç "eleştiri"ler getirmekten pek ileri gidebilmiş değiller... Kısacası,sizin "Bilim Yöntemi" dizisi altında yayınlanan kitaplarınızda yeralan inceleme,araştırma ve tespitlerinizi kitle içinde yayarken karşılaştığımız zorlukları çok iyi hatırlıyorum. Bunun yanında,M.ÇAYAN'ın e k l e k t i k görüşleri ile sizin de savunduğunuz tezlere korkak bir biçimde karşı tez (!) oluşturmaya çalışan A.ÖCALAN ve diğer PKK yayınları da unutulmuş değil.Unutulamaz, çünkü, bugün bile o sakat görüşler,şurasından burasından kırılarak savunulmaktadır...

Sayın Beşikçi, esas konumuza sizin yönteminizle y a l ı n bir biçimde girmek gerekiyor.

"Devletlerarası Sömürge Kürdistan" bir çalışmadır. Ama, benim bildiğim,kavradığım İ. Beşikçi çalışması değil. Neden değil? Çünkü, İ.Beşikçi'nin bu kitapta neyi tartıştığı,neyi incelediği; her biri başlıbaşına ciddi birer inceleme konusu olan tespitlere nasıl vardığı; bu çalışma ile nereye varmak istediği belli değil.

Bilimsel değil, çünkü, sizin yönteminizle "olgulardan hareket etmiyor. Olgular arasındaki ilişkileri açıklamıyor". Nasıl varıldığı belli olmayan tespitleri sıralıyor.

Araştırma,inceleme değil. Çünkü,hiç bir konuyu incelemiyor. İ.Beşikçi'nin birçok eserinde dile

getirilmiş görüşlerin tekrarı, tekrarı ve yine tekrarıdır.

Objektif değil. Evet herşeyden önemlisi objektif değil. Objektif olmadığı "İlk Kurşun" tespiti ile PKK'ya bakışta çok açık görülüyor. Eğer Kuzey Kürdistan'da "İlk Kurşun" Erüh ve Semdinli'de sıkılmışsa, sizin son kitabınızda eleştirdiğiniz "tarihi bilmeyen belleksiz Kürtler"den biri olmayarak, TC döneminde Türk işgal güçlerine Piran'da, Ağrı'da, Dersim'de sıkılan kurşunların ne olduğunu sormak isterim. Eğer, "İlk Kurşun" 1984'de PKK tarafından sıkıldıysa; sizin Sokak Dergisi'ndeki gibi, "Doğu'da Savaşa Son" dememeniz gerekir. Yok eğer, "Doğu'da Savaşa Son" kampanyasına katılıyorsanız, diğeri "İlk Kurşun" olmaz. Yok buna rağmen de "İlk Kurşun" sa, o zaman her düzeyde kurşunların atılmasından yana olmanız gerekmez mi? Hala da "İlk Kurşun" diyorsanız, başını A. Nesin ve ondan daha k a ş a r l a n m ı ş Kemalistler'in çektiği "Demokrasi'yi Gözleme" ya da "İzleme Komitesi"nin "Kürt Uzmanı" olmamanız gerekirdi. Eğer "demokrasi'yi gözleyecekseniz", "İlk Kurşun"u unutmanız gerekir.

Kitabınızın adını "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" olarak belirlemiştiniz. Bu tespit bizim de katıldığımız ve doğru bir tespit'tir. Fakat tespit'in açılımını doğru yapmamışsınız. Neden? Çünkü, Kürdistan'da gelişen mücadelenin hedef ve

bağlantıları'nın çok titiz değerlendirilmesi gerekmektedir. Kanımca, **KUKM**, eylemin muhtevasına uygun olarak dört sömürgeci devleti (Türkiye, İran, Irak ve Suriye) h e d e f almak zorundadır. Kürdistan'ı sömürgeleştiren devletlerin işgal ordularının Kürdistan'dan kovulmaları eylemi, sizin de bildiğiniz gibi, Orta-Doğu'nun haritasının değişmesi anlamına gelir. Kürtler böylesi zor ve çetin bir görevin altından ancak sömürgeciliğe karşı güçlerini birleştirerek kalkabilirler. Bunun teorik ifadesi ise, ulusal ve toplumsal güçlerin ortak siyasi ve askeri bir **taarruz cephesi**'nde örgütlenmesi doğru önermesinden geçer. Bir bilim adamı olarak yapmanız gereken budur.

Yoksa, elini Kürt, Türk ve Arap devrimcileri'nin kanıyla yıkayan PKK'nın cinayetlerini **meşrulaştırma** anlamına gelen v a h i m tespitlerinizin, aynı zamanda **ortak taarruz cephesi** eylemini de infilak ettirmektedir. Çünkü, PKK liderliği bilinen yapısıyla tüm kendi dışındaki güçleri ve kadroları hain ilan etmiş durumdadır. Nasıl ki, geçmişte 1990'lara kadar size de kuşku ile bakmışsa, yarın sizi de ajan ilan etmemesi için hiçbir değer yargısına sahip değildir...

PKK konusunda objektif değilsiniz. Mantık kıyaslaması açısından bir örnek: Yanılmıyorsam, siz de diğer birçok aydın ve sosyalist gibi

Stalin'i yaptığı katliamlar ve komplolarından dolayı eleştiriyordunuz. Birçok aydın ve sosyalist bu eleştiri sahiplerine,"burjuvaziye ve emperyalizme yarıyor" gerekçesi ile karşı çıkıyordu. Karşı çıkmakla kalmayarak, Stalin'in kirli işlerini sosyalizm adına savunup,objektif olarak Stalin'e suç ortağı oluyorlardı. M.Kemal ve diğerlerine suç ortağı olanların da gerekçesi aynıydı... Siz,kendiniz Türk"Solunu"eleştirirken, M.Kemal'in katliamcı, anti-Kürt yanını görmediklerini vurguluyordunuz.

Siz,"Devletlerarası Sömürge Kürdistan" kitabınızda, farklı eğilimlerden Türk aydın,politikacı,gazeteci ve benzeri kişi ve kurumların anti-Kürt tavırlarını eleştirirken, Düşman TC'ye karşı "ayıp olmasın" mantığı ile,PKK gibi Kürt ulusal kurtuluş hareketi içinde en dezavantaj ögeyi savunmalarınızın başına oturtuyorsunuz. Siz, Kürt Ulusu ve Kürtlerin mücadelesini ırkçı,şöven,sosyal-şöven Türk aydın ve politikacılarına karşı savunurken,neden kendinizi PKK gibi birçok yanı tartışma götürülen bir yapıyı savunmak ve lanse etmek zorunda hissediyorsunuz? Ya da Kürtlerin haklı ve meşru mücadelelerini savunurken, onlardan yana tavır alırken,PKK ya da başka bir örgütü savunma zorunluluğu mu var? Elbette burada sözkonusu olan PKK'nin siyaseti,pratiği ve ilişkileridir. Yoksa,PKK militanlarının işgalci

bir subayı,eri ya da işbirlikçi bir Kürdü öldürmeleri,emin olunuz ki, sizden çok daha fazla Türk zulmünü etinde,kemliğinde yaşamış ve yaşayan her görüşten Kürdü sevindirir...

Sayın Beşikçi, sözkonusu eserinizde bir bilim adamına, en azından, sizin yönteminize ters biçimde bir siyasal yapıyı ele alıyorsunuz. Konumu oldukça tartışmalı olan bu siyasal yapıyı hiçbir analize tabi tutmadan ya da hangi analizler sonucu varıldığı belli olmayan tespitlerle satır aralarında lanse etmek, takdir edersiniz ki, çalışmanızın objektif olmadığı tespitini yapma hakkını konuyu anlayan her okuyucuya veriyor...

Bir de geçmişte çabuk unutmuş görünüyorsunuz. Kürdistan Sorunu'nun, Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de gündemleşmesinde **Rızgari**'yi diğer bazı Kürt grupları ile aynı kefeye koyuyorsunuz. Bu, insafsızlık değil mi ?

Kürdistan'ın sömürge yapısı'nı,ayrı örgüt'lenmeyi,Kemalizm'i,sosyal-şövenizm'i **Rızgari** irdelerken;Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin temel tezleri'ni oluştururken, Özgürlük Yolu,Kawa vb.. Moskova ve Pekin'de yağan yağmurdan,SSCB'de ineklerin kaç kilo süt verdiğiinden;her birinin ismini ezberlemek bir cebir işleminden zor olan "Dörtlü Çete"nin **cank-cunk-ting-tang**'larıyla uğraşmıyorlar mıydı ?

Yine sizin benden çok daha iyi bildiğiniz gibi **Rızgari**, Kürdistanî bir çizgi ve yapı oluşturmaya çalışırken, bugün Hafız **ESAD**'ın karanlık ve kirli işlerinden sorumlu kardeşi Cemil **ESAD**'ın kucağında oturan Abdullah **Öcalan** ve sonradan kendisinin "ajan" ilan ettiği bütün merkez kadroları, **M.ÇA-YAN**'ın Kemalist düşünceleri ile malûl derneklerde ve reaksiyoner gruplar içinde tahribat üreten bir nitelikte olduklarını unuttunuz mu ? **KUK** ve **DDKD**'nin Talabani ve Barzani şubesi olup, onlar adına yurtsever kanı dökmekle meşgûl olduklarını unuttunuz mu ? Yine, **Rızgari** ve **Komal**'ın size sahip çıktığı, görüşlerinizi bugüne kadar kararlılıkla savundukları, bundan dolayı varolan tecrübeleri'nin daha da katmerleştiğini unuttunuz mu ?

Evet, "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" kitabınızda **DDKO**'lar üzerinde duruyorsunuz. Ancak, **DDKO**'nun direnen ekibinin -sizin de katkılarınızla oluşturduğu **Rızgari**'yi; **ÖY**, **DDKD**, **KUK**, **KAWA** vb... ile bir kefeye koyup, atlamaya çalışmışsınız. Sayın Hocam, **Rızgari**'nin ideolojik ve siyasal hattı'nı atlama ihtiyacını neden duyduunuz ? Siz de çok iyi biliyorsunuz ki, **Komal-Rızgari** yine sizin de çabalarınızla Kürdistan Devrimi'nin ideolojik ve siyasal barajı'dır. A ş ı l a m a z . Ancak, ona yaklaştıkça, Kürdistan Devrimi'ne biraz daha yaklaşılabilir.. Yoksa, BAAS motifleri ile, olsa olsa Kürt Saddamları ortaya çıkar.

Zaten, "ulusal önder" Apo'nun; **Idiamin**, **Bokassa** ve **Pol-Pot**'a benzemek istemediğini kendi yayın organı **Serxwebûn**'da yazmış olması, "ateş olmayan yerden duman çıkmaz" gibi nereye yaklaştığını göstermiyor mu ? Ayrıca, **A.Öcalan**, **DDKO** savunması ve Kürdistan mücadelesinde varılan dönüm noktasını, "asılsız, kişiliksiz, köle ve uşak tipli, varlığını sömürgecilerden alan sefil aydınlar" olarak tanımlıyor. "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" kitabınızda **DDKO** üzerinde durmakla beraber, **Rızgari**'yi "Es" geçmeniz, **A.Öcalan**'ın bu yaklaşımından mı kaynaklanıyor ?

Sayın **Beşikçi**, bunlar unutulmalıdır. Doğu Perinçek'in, **Yalçık Küçük**'ün Kürtlere verdikleri bir şey yok ki kaybetsinler. Hürriyet, Milliyet, Tercüman, Cumhuriyet gazetelerini ya da 2000'e Doğru dergisini okuyarak Orta-Doğu'yu göremezsiniz. Orta-Doğu'da bazı Kürt örgütleri uşakça ilişkiler içindedirler. "Dur dersen durur, vur dersin vurur"lar.. Bu ilişkiler içinde en kötü noktada olan da **PKK**'dir. Bunu ezbere demiyorum ! **PKK**'liler; Suriye'de artık **Muhaberat** (istinbarat örgütü) kimliği ile Suriye Kürtlerine zorbalık yapıyorlar.. **PKK**'liler bir polis gibi rejimin hoşlanmadığı Kürtleri sorguya çekip, işkence yapıyorlar !. Son zamanlarda, bu işi Suriye Kürtlerini öldürme düzeyine ve Suriye gümrük kapılarında Suriye **Muhaberatı** ile birlikte pasaport kontrolü yapma düzeyine kadar vardılar.. Bütün bunları Suriye

Muhaberatı'nın isteği ve emri üzerine seve seve yapıyorlar..

Adamlar niye yapmasınlar ki,zaten merkezi yayınları'nda Suriye Kürtlerine, "mevcut ilerici, anti-emperyalist ve yurtsever yönetiminizi desteklemeniz gerekir" diye yazdıklarına göre, buna uymayanları da cezalandırabilirler !

PKK'nın Suriye'de üstlendiği işlevi anlamamız açısından bir kıyaslama yaparsak; örneğin; bugün, Türkiye'de esir kamplarında bulunan Kürt sığınmacıların TC'ye ait kimlik ve silahları alarak gelip sana,"Kürtlerle ilgili yazma. Türk Devleti ile iyi geçin.. Türk Devleti'ni destekle vb.."demeleri, baskı ve işkence yapmaları gibi birşey...

İşte, sayın hocam, eğer olgulardan bahsediyorsak ve tespitlere varıyorsak; PKK olgusunu ve olgusal ilişkilerini de açıkladıktan sonra, bilimsel bir temelde savunulabiliyorsa PKK savunulur. Yanlış anlamayın,ben burada PKK'nın eleştirisini yapmıyorum. Bir bilim adamının eserinde yer alan önemli bir tespitin belli tahliller sonucu ortaya konulması gerektiğini hatırlatıyorum sadece.. PKK lanse edilerek, bilimsel çalışma yapılamaz. Eğer yapılabilir dıyorsanız, en azından hemen aklıma gelen şu soruların cevaplarını vermeniz gerekir:

Ferit ÜZÜN (Kawa lideri), Mustafa ÇAMLIBEL (ÖY. militanı), Enver ATA (PKK Avrupa Sorumlusu),

154

Semir (Çetin GÜNGÖR/PKK kurucusu ve MK Üyesi), Davut (Resul ALTINOK/ PKK Kurucusu ve MK Üyesi), Zülfü GÖK (PKK militanı), Kürşat TİMURÖĞLU(Dev-Yol Yöneticisi), Ali Hoca (Ramazan ADIGÜZEL/TKSP Üyesi), Mahmut BİLGİLİ (PKK Üyesi ve Avukatı), Dilaver YILDIRIM (PKK Kurucusu ve Askeri Kanat Sorumlusu), (...), cinayetlerinin; özgürlük yolu, Kawa,DDKD ve Rızgari 1987 Newroz gecelerine saldırarak, adam öldürmesi ve yaralaması; Eruh-Milan,Pınarcık Katliamları ile 5 KUK'çu ve Irak KDP ile IKP kadrolarının katledilmelerinin de adını koymak gerekmez mi?

Fazla yer almasın diye, aklıma gelenlerin ancak onda birini buraya aktarabildim.. Eğer, PKK'nın Eruh'ta sıkıdığı kurşun'un adı "ilk"se, yüzlerce Kürt devrimcisine,onlarca Türk devrimcisine,yüzlerce eski kadro ve üyesine sıkıdığı kurşunların da bir adının olması gerekmez mi? Yoksa, siz de, PKK'lılar gibi "kurşun adres sormuyor" mu diyeceksiniz ?

Sayın Hocam, TC'ye karşı vuruşan her militana sahip çıkmak,özgür ve bağımsız Kürdistan için düşen her şehide sahip çıkıp saygı duymak ayrıdır; Orta-Doğu'da en az TC kadar Kürt Ulusuna düşman devletlerin elinde bir suikast aygıtı haline getirilen PKK'yı bilim adına lanse etmek ise çok ayrı bir şeydir...

İkinci kitabınız "Bilim,Resmi İdeoloji,Devlet-De-mokrazi ve Kürt Sorunu"nu okuyan en az 20 kişi ile konuştum. Yaptığım sohbetlerde hiç birinin bu kitabı sizin neden yazdığınızı anlamadıklarını gördüm. Sözü ettiğim bu insanlar, farklı siyasi görüşlerden,yıllarını Kürdistan mücadelesine vermiş,sizi seven ve gerek son ve gerekse 1980 öncesi kitaplarınızı büyük bir dikkatle okumuş ve bazıları da sizi şahsen yakından tanıyan kişiler -dir.Son yayınlanan kitaplarınız üzerine bu arkadaş-larla resmi olmayan bir anket yaptım sayılır. Ama,ne acıdır ki,bu arkadaşların bir çoğu sizin yazdıklarınızın büyük bir bölümüne anlam veremiyor-lar.

Son yayınlanan üçüncü kitabınız "Bir Aydın,Bir Örgüt ve Kürt Sorunu"nda ise, Komal için;

"7-Fakat,Komal öteki birkaç çalışmada da olduğu gibi,bunu da zamanında yayınlamadı. 12 Eylül sonrasında da kaybetti. Ötekilerden farklı olarak,bunun başka bir arkadaşta fotokopisi de vardı..."

diyerek, sanki, Komal'ın bunu kasten yaptığını belirtmeye çalışıyorsunuz.

Komal ile ilgili bu iddia tümden yanlıştır. Sizin yayınlanmamış bir tek eseriniz vardır. O da basım halindeyken 12 Eylül nedeni ile basımdan geri çekilmiştir. O bahsettiğiniz belgeler ise,en

iyi biçimde basılıp dağıtılmıştır...

Ayrıca, Komal Yayınevi'nin bahsettiğiniz dönemde sahibi ve sorumluları olan Recep MARAŞLI ile Zülküf GÜNAY halen cezaevindeler. Sizin, gerek bu arkadaşların ve gerekse Komal'ın 79-80 yılları arasındaki durumunu benden çok daha iyi bildiğini-zi sanıyorum.Ki, yer yer Komal'ın adı "İ.Beşikçi Yayınevi" olarak dillerde dolaştığı dönemleri bilmemeniz mümkün değil..

Bütün herşeye rağmen,o dönemde Rızgari sizin Aziz Nesin ve Türkkaya Ataöv'le olan polemiklerini de içeren 22 sahifelik teksir broşür yayınladı.Bugün "onlardan farklı bir arkadaşta fotokopisi olan" belge de herhalde bu yayınlanmış belgelerden biridir.. Rızgari broşürü, Komal'ın çeşitli bürolarının ambarlarında bekleyen "İsmail Beşikçi Dava Dosyası" ile birlikte dağıtıldı. Diyarbakir bölgesinde yapılan dağıtımda ise ben aktif olarak yer almıştım.. Ne yazık ki, o günlerde dağıtımını yaptığımız Rızgari broşürü ve sizin Savunma kitabınız, şimdi Diyarbakir Cezaevi'nde hiç bir direniş göstermediği halde Diyarbakir Direnişi'nden söz eden,Apocu'ların (Apocu dediğim için sakın kızmayın.Özellikle Apo ve arkadaşları son yıllarda kendilerini, merkezi yayınlarında övünerek böyle adlandırıyorlar..) bile kişiliksizliğinden dolayı cezaevi'nde dalga geçtikleri Selim ÇÜRÜKKAYA (namı diğer Tilki Selim'dir) ve diğer birçok

Apo'cu tarafından tepkiyle karşılanmıştı. Onlara göre,siz ve çalışmalarınız bir hiçti. Ayrıca, siz tutuklandıktan sonra,durumunuzu dile getiren İngilizce,Kürtçe ve Türkçe bir broşür de yayınlandı. KOMAL ise, çok ağır koşullarda "Kürdistan'da Örgütlü Devlet Terörü ve İsmail Beşikçi" adlı bir kitap yayınladı.

Yıllarca elinden gelen bütün çaba ile kitaplarınızı basan / yayan ve dağıtan Komal'ın içinde bulunduğu ağır koşulları gözönüne getirmeden, sadece size ait bir-iki çalışmanın "kaybolduğunu" açıklamak, onların size cevap veremedikleri koşullarda Komal'la ilgili yukarıda belirttiğim önyargılı belirlemeyi yapmanız sizin için büyük bir talihsizliktir...

Küçük bir hatırlatma yapmak istiyorum. Sayın Hocam,biz 12 Eylül'den sonra "Şam-ı Şerif"te Suriye İstihbarat örgütlerinin kucağına oturmadığımız için,çok yoksul ve ama onurlu bir yaşam sürdürürken; Avrupa'da Rızgari ve Komal çalışmalarını Denge Komal adı ile sürdüren arkadaşlar,bizim rızkımızdan,TC zindanlarındaki yüzlerce arkadaşımızın rızklarından yaptıkları kesintilerle sizin yayınlanması o dönemde pek de acil olmayan"UNESCO'ya MEKTUP" ve "SAVUNMANIZ"ı yayınlıyorlardı.. Değindiğim koşullar içinde Avrupa'da yayınlanan ve çok iyi bir biçimde dağıtımı yapılan bu iki eserin adlarını bile son yayınlanan kitaplarınızda

vermemiş olmanızı ne ben ne de hic bir kimse anlayabilmiş değil...Yoksa, Komal'a olan küskünlüğünüzden dolayı o kitapların yazarı olmaktan,kendi eserlerinize sahip çıkmaktan mı vazgeçtiniz ? Ki, gerek o kitaplar ve gerekse Denge Komal'ın çok ciddi çalışmaları,sizin dünya kamuoyundaki etkinliğinizi ve tanınmanızı kat be kat arttırmıştı.

Diğer çalışmalarını yanında,size ait kitapları da basıp/dağıttıkları için bugün TC zindanlarında direnişçi yapıları ile herkese örnek olan ve artık onlarda uluslararası bir isim haline gelen, eleştirdiğiniz dönemin Komal sorumluları'ndan Recep MARAŞLI ve Zülküf GÜNAY gibi arkadaşlara ya da bu arkadaşların izni ve onayı ile Avrupa'da Komal adına faaliyet sürdürenlere son kitaplarınızı yayınlamamanızın nedeni nedir? Yoksa, zararı Komal ve Denge Komal'a ,kârı ise, Kürt Sorunu'nda hiçbir yayın yapmamış ve belki de emeği de geçmemiş yayınevlerine mi olsun istediniz ? Burada yeri gelmişken bir konuya daha değinmek istiyorum.Ge-rek Zülküf GÜNAY ve gerekse Recep MARAŞLI, sizin kitaplarınız ve kendi suçlanmaları ile ilgili ciddi savunmalar yaptılar. Özellikle Recep MARAŞLI'nın Rızgari'nin temel tezlerini geliştiren savunması kitap halinde basıldı.. Bu kitap sizin elinizdeydi, neden bu arkadaşların savunmalarından ve bu kitaptan bir tek cümle bile son yayınlarınıza almadınız. Kaynak bile göstermediniz ? Oysa,

sizin öne sürdüğünüz ve kitaplarınızın "adı"na da denk düşen ciddi belirlemeleri çok tali belgelere değinmenize rağmen "Es" geçmenizi bir türlü anlayamadım...

Sayın Hocam, yine 3. kitabınız "Bir Aydın, Bir Örgüt ve Kürt Sorunu"nda 25.sahife e başlığı altında şöyle yazmışsınız:

"Hemen belirteyim ki, 1984'de Kuzey Kürdistan'da başlayan Kürt Hareketi, Kürt Toplumunun, Kürdistan'ın bu yapısını hızla değiştirmektedir. PKK, Kürt Hareketleri'nin önderliğinin sınıf yapısını değiştirmiştir..."

Siz,PKK'nın yayın organlarını izliyor musunuz bilemiyorum. Ancak,dünün Kuvvay-i Milliye Takipçisi,Sıkıyönetim Mahkemeleri ve Komutanları "bölücülere karşı verdiğimiz mücadeleyi takdir etti..." diyen; bugün Kürt dostu olmaktan çok PKK dostu (!) kesilen Doğu Perinçek'in "Ulusal Önder" Abdullah Öcalan ile röportajını okumuşsunuzdur. Sanırım, hem bu 'röportaj'dan hem de Yalçın Küçük'ün "Başkan"la röportajından bir hayli etkilenmişsiniz. Bu etkilenme bir yana, "Ben de Kürtlük aşkı yok","Ben Türk subayı olmak istiyordum", "Atatürk'ün heykelini görünce heyecandan titredim", "Biz Türkiye topraklarını bölmek istemiyoruz" vb.. diyen Abdullah Öcalan'ın mutlak şefliğinin egemen olduğu bir partinin, "Kürt aydınının belleksizliği"ni değiştirmekten çok,uşak

bir mantığın kötü bir örneği değil midir ? PKK, Kürt Hareketleri'nin önderliğinin sınıf yapısını nasıl değiştiriyor ? Adamlarda sınıf yapısı yok ki,önderliği değiştirsinler. Acaba,diğer Kürt önderliklerinin sınıf yapısının niteliği sizce nedir? Bu yargıya hangi bilimsel araştırmalar sonucu vardığınız gerçekten merak konusudur. Yoksa,siz de,PKK gibi Kuzey,Doğu,Güney ve Güneybatı Kürdistan'daki bütün Kürt örgütlerine "hain" demenin zeminini mi hazırlıyorsunuz ? Peki,"önderliğin sınıf yapısı değişmiş"se,Kürt örgütlerinin Kürdistan'ı sömürgeleştiren devletlerle kurdukları ilişkiye,PKK ve diğer bazıları gibi Kürdistan'ı sömürgeleştiren devletlerin bir diğeri ile olan çelişkisinde kullanılmalarına ne diyorsunuz ?

(...)

Sayın Beşikçi, bu saat'ten sonra,hem Aziz Nesin'in liderliğinde kurulan "Demokrasi"komitelelerinde yer almak,hem de artık aşılacak polemiklere takılıp kalmak sizin gibi bir bilim adamının işi olmasa gerek. Kürdistan Press'ten aktardığınız birçok polemğin tanığı ve tarafıyım. Siz bırakın artık o tür polemikleri,kitabınızın 108-109. sahifelerinde;"bizim yaşımıza başımıza bakıp,lafımızı kesip,siz bunları bilemezsiniz" demeyin... Biz, 1. şubelerden ,işkencelerden, hapishanelerden geçtik. Oralarda biz,savunduklarımızın hesabını

verdik..." diyen genç arkadaşlar yapınlar.. Ama, şunu da unutmayın: 1979'da sizi kürsüden indiren Aziz Nesin'e Avrupa'yı dar eden ve onun iflahını kesenler, gerek sizinle ve gerekse Kürdistan Sorunu ile ilgili birçok çalışma yaparlarken, sizin "Kürt hareketinin önderliğinin sınıf yapısını değiştirdi" diye lanse ettiğiniz PKK'nın ne yaptığını da biliyor musunuz ? Bilmiyorsanız ben kısaca hatırlatayım; onlar, bu çalışmalarını yürütenlere kurşun sıkıyorlardı sayın Beşikçi... İşte, "İlk Kurşun" gibi o kurşunların da adını koymazın gerekir. Yoksa, siz de Apocu'lar gibi, "Kurşun Adres Sormaz" mı diyeceksiniz sayın Beşikçi..

Sizden TC Devleti'nin Sömürge Valiliği, Olağanüstü Hal Yasası, Kürdistan'a yönelik uluslararası planlar, Kürt Hareketinin uluslararası düzeyde temsili vb... gibi konularda ciddi çalışmalar bekleniyordu. En azından TC'nin 1919, 1925, 1929-30, 1937-38 hareketleri karşısındaki tavrı ile o dönemdeki Türk Basını'nın taktiği'ni ele alabilirsiniz. Ve Siverek Olayları'ndan beri PKK'yı bir balon gibi şişirme; deyim yerindeyse, anti-propagandası ile lanse etmelerinin arkasında yatan gerekçeler konusunda bizleri bilgilendirmeniz ve PKK'nın boyunu çok aşan uluslararası planlara göre Kürdistan'da sürgün ve katliam planlarının uygulanmasında PKK'yı bir öge olarak kullanmaları; bu planların somut pratikte aldığı biçimler konusunda sizden ciddi eserler beklenirken; siz

kalkmış Kürdistan Press'in ipliğini pazara çıkardığı Aziz Nesin ile polemige takılmışsınız. Bu yetmiyormuş gibi satır aralarında da PKK'yı lanse ediyorsunuz.

Ayrıca, bugün etrafınızda "dost" görünenlere, son dönemlerde sizin de aynı dilden konuşmaya başladığınız Doğu Perinçek, Yalçın Küçük ve diğerlerine bir bakınız. Bir de PKK dostu kesilen bu insanların ve PKK'nın Mümtaz Kotan, Ruşen Arslan, Şerafettin Kaya, Orhan Kotan, Kemal Burkay, Mesut Barzani, Celal Talabani, Kasım-Lo, Sami Rahman vd... kendi dışında kalan bütün siyasal kadrolara yönelik küfür ve karalamalarına bakarsanız, o zaman nereye doğru gittiğinizi belki görebilirsiniz.

Hiç kuşkunuz olmasın sayın Beşikçi, son kitaplarındaki PKK ile ilgili subjektif tespitlerinizle, siz, PKK'ya Kürdistan Devrimi'nin teminatı olan siyasal kadrolara saldırı için tahmin edemediğiniz kadar malzeme vermiş oldunuz. Bunu nasıl kullanacaklarını hep birlikte göreceğiz...

son bir soru: Kendi merkez kadrolarını, üyelerini, diğer örgütlerden devrimcileri, yurtseverleri, kundaktaki bebeleri katletmeyi bir anlayış haline getiren; ölenler dışında birlikte yola çıktığı bütün arkadaşlarını hain ilan edip ve katlettiren; nihayet 15 yıl koynunda yatırdığı ve her şeyi birlikte planlayıp uyguladığı karısına MIT ajanı diyen; yıllarca Avrupa temsilciliği yaptırdığı

arkadaşını ajan ilan ederek, kurşunlatan; kendi dışındaki bütün Kürt Örgütleri ile ezen ulus solu'nun büyük bir bölümünü düşman ilan eden; en büyük ittifakımız Suriye ve İran'dır diyen; kendisinden başka hiçbir beynin düşünmesine tahammül göstermeyen ve Orhan Kotan'ın deyimi ile "Bekaa Vadisi'nin Müebbet Mahkumu" Abdullah Öcalan ve örgütü hakkındaki tesbitlerinizi bilim ışığında, sizin deyiminizle "Bilim Yöntemi"ne göre değerlendirip, kitaplarınızdaki tespitlerinizi bilimsel temellere oturtabilecek misiniz ? Siz eskiden yaptığınız çalışmalarla, yalnız şu ya da bu siyasetin değil, Kürdistan Devrimi'nin temel taşlarından biri durumundaydınız. Şimdi sizi PKK ile birlikte bir yere hapsedecekler. Bu tehlikeli

(Mektubuma cevap verme gereğini duyarsanız, Avukat ya da görüşçüleriniz aracılığı ile mektubu size ileten arkadaşlara ya da verecekleri adrese gönderebilirsiniz. AF.)

10 mayıs 1990

A.FEWZİ

NOT: A.Fewzi'nin Mektubu özel olup, Beşikçi cezaevindeyken yollanmıştı. Ancak, daha sonra bu mektubu Beşikçinin legal olarak dağıtması karşısında yayınlanmasında bir sakınca görmedik. Beşikçi'nin kısa cevabı ile A.Fewzi'nin ikinci mektubunu gelecek sayıda "I.Beşikçi'nin tezlerinin irdelenmesi /IV" olarak yayınlayacağız.. Ve diğer metinlerle Beşikçi'nin tezlerinin irdelenmesine devam edeceğiz.

plan'dan kurtulabilecek misiniz ?

Tekrar İsmail Beşikçi'nin "Bilim Yöntem"li eserlerini okuma umudunu kaybetmeden; TC'ye karşı tavizsiz tavrınız karşısında, geçmişte olduğu gibi bugün de saygı ile eğiliyorum. Basından ve avukatlarınızdan izliyorsunuzdur. Bütün Kürt örgütleri sizinle dayanışma içindeler. Ben de birey olarak bu çalışmalar içinde aktif olarak yer almaya çalışıyorum.

Size bu mektubu yazma hakkı ve görevini kendimde gördüğüm için yazdım. Saygılar sunar, özgür günlerde birlikte olmak umuduyla çalışmalarınızda başarılar dilerim..

KUKM'nde BİRLİK ve BAZI SORUNLAR ÜZERİNE

Polit Büro sözcüsünün Kürdistan Press'le Söyleşisi

Soru:

Somut birkaç konuda partinizin görüşlerini almak istiyoruz. Sizin de bildiğiniz gibi, son dönemlerde gerek Kürdistan'ın diğer parçalarında ve gerekse Kuzey Kürdistan'da bir takım birlik ve cephe çalışmaları oldu. Ancak son 15 yıldır Rızgari olarak her hangi bir birlik içinde görünmüyorsunuz. Bunun sebepleri nelerdir?

Cevap:

Evet, bu gözlemleriniz doğrudur. Son 15 yıldır oluşturulan birlik'ler içerisinde Rızgari olarak yokuz. Bu durum bazı siyasal grupların Kürdistan kitlesi üzerinde "*Rızgari, birliklerden yana değildir*" yollu propaganda yapmalarını sağlamıştır. Bu propaganda bilinçli olarak sürdürülmüş ve sürdürülmektedir. Oysa, durum hiç de öyle değildir. Bu konuda görüşlerimizi

kısa da olsa bu aşamada açıklamak yararlı olacaktır...

Biliyorsunuz, Rızgari siyasal bir hareket olarak ortaya çıkışından beri **bağımsızlıkçı**, yani, dünya'daki kamplaşmalara yandaş olmayan ve **Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi** (KUKM)'ni ve onun iradesini başka güçlerin ya da devletlerin iradelerine bağlı tutmayan bir siyaset izlemiştir. Bu siyasetini pazarlık konusu yapmamıştır. İdeoloji ve siyasetini de, bu anlayış ve bu temel üzerine oturtmuş ve yükseltmiştir. Bu siyasetinde de büyük oranda başarılı olduğunu söyleyebiliriz. Hayat bir çok konuda Rızgari'yi doğrulamıştır. Örneğin Rızgari, Bütün Kürdistan'a bağımsızlıkçı bir ideoloji yerleştirmiştir. Artık bu ideolojiyi Kürdistan'dan söküp atmak mümkün olmayacaktır. Bunun gibi bir özelliğimiz de, yalnız kendimiz için bir ideoloji üretmek değil, bütün Kürdistanlılara ait olan bir ideoloji üretmiş olmamızdır. Böyle bir ideolojiyi çok zor koşullar altında önce bir tez olarak ileri sürdük, maddi hayatın koşulları içinde

doğruluyarak somut bir senteze ulaştırdık. Kemalizm, sosyal şövenizm, Kürdistan'ın sömürge oluşunun teorik tezleri, Kürdistan için bağımsız seçim siyaseti, demokratik kitle örgütleri siyaseti, oportünizmin Kürdistan'da teşhiri vb gibi birçok stratejik sorunlarımıza cevap verdik. Kürdistan'daki bütün siyasal gruplara maddi hayat içinde ideolojik kaynaklık görevimizi yerine getirdik. Mücadelerin geleneksel yapısını kırdık, ona siyasal bir perspektif kazandırdık. Bu çalışmalar yapılırken, bir yandan sömürgecilerin, diğer yandan Türkiye ve Kürdistan'daki siyasal güçlerin saldırı odağı olduk.. Bir yanda sağ sapma çizgisine sokulurken, diğer yanda onun tam tersi bir sol sapma içinde gösterildik.. Kürdistan devrimi için önemli bir güvence olabilecek sağlam kadrolarımıza rağmen, siyasi hareketler bizimle aralarına her zaman bir mesafe koymaya özen gösterdiler.

Bu kısa açıklamayı yaptıktan sonra sorunuza gelirsek; biz Rızgari olarak çıkışımızdan bu yana Kürdistan sorunu'nu ciddiyetle ele alarak her aşamada birlik sorununu tartıştık. Bunu neden tartıştık? Çünkü, Kürdistan sorunu çok karmaşık bir sorundu, grup çıkarları öne sürülerek Kürdistan'ın bağımsızlığının ve Kürt ulusu'nun özgürlüğü'nün gerçekleştirileceğine inanmıyorduk. Hala da inanmıyoruz. Yani, Kürdistan'daki siyasi hareketleri KUKM'nin dışında görmüyorduk. Yaklaşımımız buydu.. Bugün de parti programımızın 5. bölüm'ünde 11 ve 12 nolu başlıklar altında KUKC ve ittifaklar sorunu ile ilgili görüşlerimizi açık biçimde bulabilirsiniz. Gerek Kürdistanlı bir cephe ve gerekse egemen ulus solu ve demokratları ile birlik ve ittifakların önemi bizim için hiç bir zaman gündemden düş-

müş değildir. Programımızın en önemli kısmı da, partimizin yurtsever, demokrat ve sosyalistlerden oluşan geniş bir yelpazedeki ulusal kurtuluş perspektifidir..

Ayrıca, egemen ulus demokratları ve sosyalistlerinin de ön koşulsuz KUKM'ni desteklemeleri zorunluluğunu vurguladık.. Onları Kürdistan sorununda eğitmeye büyük çaba gösterdik. Yer yer güç birlikleri oluşturduk. Gerek Kürdistan'da ve gerekse Türk "*Sosyalist*" hareketi içerisindeki yanlış eğilimlere eleştirici olduk. Bu eleştirimize de şiddetle karşı çıkıldı. Örneğin; zamanın CHP'ni tarihsel süreç ve Kürdistan hareketi karşısındaki yeri bakımından irdeledik ve onu sömürgeci Türk burjuva partileri içinde gördüğümüzü açıkladık. İlk tepki Türk solundan geldi ve ardından Kürt solu da bizi protesto etti. "*Türkeş'in, MSP'nin savunuculuğunu*" yapmakla suçlandık.. Neyse, bunları geçelim.

1979 yılında sıkıyönetimin gelmesi ile birlikte Kürdistan'daki siyasal güçlerin birlik yapmaları gereğini, bir **deklerasyon** ve **protokol** ile geniş bir gerekçeye dayanarak tüm Kürdistanlı siyasal güçlere sunduk ve birliğe çağırdık.. Uzun çalışmalarla katıldık. Hazırlanan protokolü imzalamaktan çekinen gruplar "*Rızgari'ye yazılı belge veremeyeceklerini*" açıkladılar. Hemen ardından **UDG** denen "*Ulusal Demokratik Güç Birliği*" kurulduğunu öğrendik. Bu güç birliği'ne KUK, DDKD ve Özgürlük Yolu katılmışlardı. Ve özellikle belirtiyim, çalışmalar gizli sürdürülmüş, bize haber verilmemişti. Aramızda tartışma konusu olan deklerasyon ve protokol metninin benzeri bir metin ise, o sırada İzmir'de yayınlanan "*Özgürlük Gazetesi*"nde

başyazı olarak çıktı. Bu siyasetlerin bizimle alıp veremeyecekleri ne vardı? Rızgari'yi dışarda tutarak birlik yapmanın nedeni neydi? Gerekeçesi neydi? Bizim sürdürdüğümüz ve üzerinde ısrar ettiğimiz birlik çalışması gürlütlü patırtı arasında kayboldu gitti. Kurulan UDG ise, aynı döneme denk düşen ve başını T'K'P'nin çektiği UDC'nin de bir taklidi idi. Herhangi bir varlık göstermeden yok olup gitti. Kurucuları 12 Eylül'den sonra yurtdışında birbirlerini suçladılar.

İlk birlik çalışmamız böyle sonuçlandı.. Kasım 1979'da yayın organımızda (Rızgari/9) sözü edilen deklarasyon ve protokol metnini yayınlamıştık. İsterseniz bunu yayınlamanız için size verebiliriz. Yayınlamanızı da istiyorum, çünkü Rızgari'nin neden birliklerin içinde 'olmadığı' daha iyi anlaşılmalı olacaktır..

Bu arada sıkıyönetimin tehlikelerini çok iyi sezindiğimiz için, 1979 yılının sonlarına doğru Türk solu'ndan bazı gruplara da ittifak önerisinde bulunmuştuk.(...) Gerekeçelerimiz de gayet açıktı. Önümüzdeki süreçte Türkiye'deki devrimci hareket ile Kürdistan devrimci hareketini ciddi ve büyük tehlikeler beklemekteydi. Örneğin DEV-YOL ve KURTULUŞ'un varolan programlarını yeniden gözden geçirmelerini özellikle Kürdistan'a bakışlarından geri adım atmalarını önermiştik. Aramızda bazı görüşmeler ve tartışmalar da başlamıştı. Birbirleriyle ciddi cepheler oluşturmalarını da sunmuştuk. Ancak, bu da sonuçsuz kalmıştı. Daha sonraki dönemlerde bu siyasal grupların bazı lider kadroları o günkü önerimizin önemini yıkım kapıya dayandıktan sonra kavradıklarını açıklayabildiler. Hatırlıyorsanız, 12 Eylül ile birlikte bu örgüt yapıları çok kısa

zamanda (polis bile tahmininden daha kolay) tuzla buz oldu. Büyük bir yenilgi yaşandı. Bu Kürdistan için de aynı sonuçları getirmişti. Kürdistan hareketinin siyasal kadrolarının büyük bölümü cezaevlerine girerken, diğer bir kısmı da yurt dışına çıkıp, şimdi gözlerimizin önünde duran hazin bir mültecilik yaşamına başladılar..

Bizim cezaevlerinde de birlik çalışmalarımız devam etti. Cezaevleri akıl almaz bir saldırı ve işkence altına alınmıştı. Baskı ve terörü birleşerek aşabiliydik. Cezaevlerinde en azından ortak bir yaşam gerekiyordu. Bunun için hareketimiz, diğer hareketlere komün önerileri sundu. Bunun zorunluluğunu açıkladı. Bu yoldaki çalışmaların en önemlisi Diyarbakir'de nicel olarak fazla unsuru bulunan PKK ile birlik yapmaktı. Herkesin geri kaçtığı ve hiç kimsenin birlikte olmak istemediği PKK ile özellikle 83/5 Eylül ve 84 Ocak Direnişleri'nde birlikte hareket etme olanağı yaratılabildi. PKK'ye karşı tavır almak isteyen 7 grup büyük çabalarla ikna edildi... Hareketimiz, Ocak 84 Direnişi'nden sonra koğuşlarda Ortak Yönetim için öneri yaptı ve program sundu.

Ancak hiç bir grup PKK ile yanyana gelmeyi düşünmüyordu ve kuşkularını şu ya da bu biçimde belirtiyorlardı. Rızgari ise PKK ile ortak yaşam sağlanmadan cezaevinde birlikte hareket edilemeyeceğini belirtti. Bu görüşde diretti ve sonunda grupları ikna etmeyi başardı. PKK zaten bu işe baştan onay vermiş ve daha hücrelerden dağıtım başladığı zaman ileri gelenleri tarafından koğuşlara giden unsurlarına talimat verilmişti. Bu talimatlarda, her şartta Rızgari'ci arkadaşların uygulamalarının desteklenmesini söylemişti.. Bunun üzerine ilk defa 34. ko-

ğuşta çok sayıda grup ve bunların lider kadroları bir araya geldiği zaman, PKK'nin de isteği ile ortak bir yönetim oluşturuldu. Sistemli olarak koğuş düzenlendi. İlerde meydana gelecek baskılara karşı gerekli önlemlerin alınabilmesi için somut ilkelere saptandı. Yönetim kurallara bağlandı. Bu konuda Rızgari'nin yayınlamaya devam ettiği Hapishane Raporu'nun 3. cildinde geniş değerlendirme ve açıklamalar bulabilirsiniz. 34. koğuşun mevcudu yaklaşık 200 kişiydi. Kısa zamanda buradaki uygulama bütün koğuşlara yayıldı ve ardından 500'e yakın unsur 34. koğuşa gelmek için başvurdu. Daha fazla unsurun alınması mümkün değildi. İdare bu gelişme karşısında burayı dağıtmayı planlıyordu. Başta PKK olmak üzere bazı gruplar da meydana gelen durumlardan grup çıkarları nedeniyle ve kişisel liberalizm olguları ile rahatsız olmaya başladılar. PKK cezaevindeki kaybettiği iktidarını yeniden ele almanın çabası içindeydi. Diğer grupların rekabet anlayışlarını çok iyi kullanarak harekete geçti.

Ö. Yolu, DDKD, TİP (tek kişi idi), T'K'P ve Ala Fırgari'den bağımsızlaşmış bazı unsurlardan oluşan grupların liberal yanları ve konulmuş kurallara uymamaları onları bir araya getirdi.

TKEP, Kurtuluş, KUK, Ala Rızgari'den bağımsızlaşan bazı unsurlar ile PKK'nin koğuştaki unsurlarının yanına yakın bölüme ise, varolan ilkelerin devamı ile yönetimi desteklediler. Buna rağmen ortak yönetim çökertildi. İdare de koğuşu parçaladı ve cezaevindeki ortaklık büyük bir direnişten sonra dağıtıldı. Böylece cezaevi kendiliğinden bir yapıya sokulmuş oldu.

Yurt dışında da, gerek Türk solu ve gerekse Kürt solundan olanlarla arkadaşlarımız birlik ve ittifak çalışmalarını devam ettirdiler. Bunun gereğini her vesile ile gündeme getirdiler. Eskiden kalma grup çatışmaları ve çelişkilerini bir yana bırakarak Militarist Bürokratik Cunta'ya karşı ortak platformları desteklediler ve bunların içinde yer aldılar. Ne yazık ki sersemleme işi geçen ve mücadelede devamlı patron olmaya heveslenen siyasal grupların ideolojik dayatmaları başlayınca, arkadaşlarımız 12 Eylül platformlarından çekildiler, çekilme gerekçelerini **Ayrı Dur Ortak Vur** adlı kitapçıkla kamuoyuna açıkladılar.

Hareketimizin partileşmesi ile birlikte, 1987 yılında iki yanlı sürdürülen çalışmalar önce TKP-ML ile başlatıldı. Ardından ise, KUK ve KAWA ile KUKC çalışmalarına girdik. Her iki çalışmanın da sonuçlanması halinde doğal ittifakçı olacaklarını görüşme halinde olduğumuz örgütlere bildirdik. Hatta aramızdaki protokollere de bu aynen böyle geçti.

TKP-ML ile ilişkilerimiz sonuçlandı ve aramızdaki ittifak bir protokole bağlandı. İşlerliğe sokulabilmesi için başka bir toplantının yapılması kararlaştırıldı ve gündemi de saptandı. Ancak, 1988 yılında TKP-ML Konferansı sonrası MK kararı ile ve tek taraflı olarak bu işbirliğinin dondurulduğu sözlü olarak bize iletildi. Daha sonra ise gerekçesinin yazılı olarak açıklanacağı iletildi. Halen bir cevap almış değiliz. Bu süreçten sonra, bir cevap gelebileceğini de sanmıyorum. Çünkü bu işbirliğini neden dondurduklarını açıklamak istememektedirler. İç çelişkileri vardır. Şu anda üç parçaya ayrılmış olarak süreçlerine

devam etmektedirler. Bizimle protokol imzalayan grup ise tasfiye edilmiştir.

TEVGER'de birleşen gruplar dışındaki örgütler olarak gördüğümüz KUK ve KAWA ile sürdürdüğümüz Cephe ve Birlik çalışmalarımız da tüzük ve programla bir sonuca bağlandıktan sonra, kamuoyuna açıklama yapılacağı bir aşamada durdu. KUK'un eski ilişkide olduğu grupla birleşip T-KDP olmasından sonra bize Birlik'in dondurulması önerisi getirildi. KAWA'nın ise, kendi iç sorunları ve kendi içinde birlik çalışmaları nedeni ile önemsemeyiz görüldüğü ve daha sonra "Proleterlerin Birliği" çıkışı ile işlemez hale getirdiği çalışmamız böylece durdu.

KUK ve KAWA ile önce UKC önerimiz tartışılmış, sunduğumuz taslak metinler karar altına alınarak, KAWA'nın önerisi ile Cephe, Birlik'e dönüştürülerek, kurulacak yapının adı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Birliği olmuştur. Birlik, Cephe için bir ön çalışma olarak kabullenilmişti. Ama, KAWA kendisini proletarya partisi yerine koyarak, bu birlik ile bizim gibi "milliyetçi" ya da yurtsever grupları kendi "önderliğinde" götürme hastalığına tutulduğu için, sağa sola kıvrıttı. "Proleterlerin Birliği" olup çıktı. Böylece daha birlik çalışmalarımız sürerken yayın organında yıllar önceki bayat suçlamaları gevelemeye başladı. Neyse, adını ettiğim birlik çalışması program ve tüzüğün taraflarca imzalanması ile sonuçlandı. Son toplantıda, Güney Kürdistan'daki kurtarılmış bölgede kamuoyuna açıklama yapılacak üzere karara varıldı. Ortak bir açıklama metni de hazırlanıp imzalandı. Sonuç protokolünde her kuruluşun iki asli ve bir

yedek üye ile bilinen tarihte, saptanmış yerde bulunmaları öngörülyordu. Tüzüğe göre oluşturulması gerekli KONSEY burada oluşturulacak ve açıklanacaktır. UKC ya da Birlik'in daha çok askeri amaçlı olması düşüncesi ile bazı eylemlerin planlanması ve böylece kamuoyuna açıklanması uygun görülmüştü. Ancak, yukarıda açıkladığımız gibi bu çalışma da tarafların "keyfi" ile son buldu. Şunu belirtiyim, cephe ya da birlik çok esnek bir kuruluştur, bu konuda sabırlı olmak gerekiyor. En önemlisi de grup çıkarlarının tamamen ortadan kaldırılması gerekir. Bu çalışmalarla ilgili geniş döküman bulunmaktadır. Ayrıca, özel değerlendirmelerimiz de vardır. Partimiz son çağrısından sonra, Birlik konusundaki çalışmalarımızın genel bir sonucunu değerlendirme olarak kamuoyuna açıklayacaktır...

Özetle bu sorunuza kısaca verebileceğimiz cevap budur. Şunu da ekleyeyim, bu kadar somut ideolojik ve teorik çalışmalarımız ve pratik önerilerimiz karşısında bize "birliklerden yana değiller" demeleri çok anlamlıdır. Bunun arkasında daha başka nedenler de vardır.

Kadrolarımız bu konuda çok duyarlıdır.

***

Soru:

O dönemde TEVGER dediğimiz cephe çalışmalarını da vardı. Sanırım 8 örgüt katılmaktaydı. Siz neden TEVGER'e katılmadınız?

Cevap:

Bu konuya girmeden önce şunu belirtiyim. Tevgeri oluşturan temel örgütler daha önce de *Hevkari* ve *Sol Birlik* denemeleri yaptılar. Bunlardan *Hevkari* kurulduğu gibi göçüp gitti. T'K'P güdümlü Sol Birlik ise, gerekçesiz ortadan kaldırıldı. Aslında gerekçeliydi. Türkiye'ye yola çıkan TKP'nin böylesi bir birliğe ihtiyacı kalmamıştı. Ayrıca TKP bu gruplara "*dirsek*" göstermişti. Bizim üzerinde durduğumuz sorun, bu birliklerden de bizim dışlanmamız ve gerekçesini ise "*Rızgari'nin birliklerden yana olmaması*" olarak göstermeleridir. Oysa esas sorun, bu birliklerin amaç ve nitelikleri ve ayrıca ortadan kaldırıldıktan sonra yeniden aynı tür birliklerin neden kurulduğudur. Bu düzeye ilgili çok geniş tartışmak mümkündür. Ben bu belirlemeden sonra sorunuzun cevabına geçebilirim. Evet, bizim birlik çalışmalarımız sürdürüldüğü sırada adı sonradan Tevger olan çalışma da başlatıldı. Başlangıçta çağrı dahi yapılmamıştı. Daha sonra bize de çağrı yapıldı (!) ve toplantıya katıldık. Toplantıya gelmeyen 5 Kürdistanlı örgütün neden çağrılmadığını sorduk. Bu dönemde KUK iki parçalı bir yapı gösteriyordu. Yapılan açıklamada özellikle bizim birlik çalışmalarını sürdürdüğümüz KUK'un katılmasını kabul edemeyeceklerini, toplantıya gelen diğer kanadın KUK grubunu temsil edebileceğini bildirdiler. KUK'un bu kanadı daha sonra dağıldı. KAWA ve PKK de yoktu. AR katılmamıştı. KİP yoktu. TSK bilgilendirme konusunda eleştiriciydi. Katılmayan gruplarla ilgili Tevger toplantılarını organize eden PPKK, TKSP ve KUK-SE gibi örgütlerin ileri sürdükleri gerekçeler ve itirazların inanılır bir yanı olmadığı gibi, böylesi bir birlik çalışmasında olmaması gere-

ken bir acelecilik içinde olmaları da anlaşılır değildi. Prensip olarak bütün siyasi hareketlerin ön çalışmada yer almasını önerdik. Önerimiz reddedildi ve toplantıdan görüşlerimizi açıklayarak çekildik. Bu görüşler yalnız toplantıya bütün grupların katılması değil, oluşturulan yapının muhtevası ve daha önceki birlik olguları ile değerlendirmeleri de içeriyordu. Eğer bu toplantıya katılmasını istediğimiz diğer örgütler de katılabilseydi, istenilen radikal örgütlenme sağlanabilirdi o zaman sanıyorum ki, Tevger'in içinde şimdi bulunan bazı gruplar olamazlardı. Bu bir varsayımdır, ama böyle düşünüyoruz. O gün de düşüncemiz şuydu, birlik, Avrupai bir birlik olacak ve oldu da. Bizim asıl katılmamamızın nedeni budur. Tartışmalar devam etse ve katılıp katılmama konusuna gelebilseydik, onlara kuruluşun Avrupai bir kuruluş olduğu ve cephe ve birlik'le ilgisinin bulunmadığını anlatabilirdik. Tevger'in daha başından alternatif bir program sunamayacağı ve kuruluşun salt bazı insanların kişisel kariyer yapmaları platformu olarak kalacağını belirledik. Bugün bu somut olarak ortadadır. Bize göre Tevger, KUKK filan değildir. Evet, tamı tamına Avrupai bir örgüttür. Daha açık söylersek, bir dernektir. Sonu nereye varır bugünden kestirilemez, ancak, kısa sürede dağılıcağı kesindir. Eğer bizden bütün yapımızı terkedip pılımızı pırtımızı toplayıp onlara katılmamız isteniyorsa, bu şartsız tercihsiz bir öneridir. Kabul edilemez. Elbette içinde olmak, direnmek, yanlışları teşhir ve ciddi platformların oluşmasını gerçekleştirmek gerekmektedir. Son dönemlerde artık Tevger kanayan bir yara olmaya başladı. Acaba "amacına mı ulaştı" dersiniz? Pek belli değil. Ancak sonuçlarını hep birlikte göreceğiz. Yaptığı en önemli şey,

yaratmaya çalıştığımız ve Kürdistan için gerekli düzeyin oluşmasını engellemek olmuştur. PKK olgusuna verilmiş önemli bir pirimdir. Ve Türk solunun legalleşme ve ehlileşme eylemlerinin yan bir ürünü olarak durmaktadır. Eğer bunlar değilse, küçük bir gelişme kaydederse, hiç tereddüt etmeden ona katılırız. Çünkü bizim partimiz mücadelede bir amaç değildir, bir 'araç'tır.

Tevger, içindeki bir-iki grup ne zaman isterse o zaman ortadan kalkacaktır. Gereğesi de konulmayacaktır. Şimdiden Türkiye'deki legalist pervanenin köşesine takılmış durumdadır. Diğer tek tek kişilerle temsil edilen "örgüt"ler için ise sorun yoktur. Süper markete girip çıkmak kadar kolay olan böyle yapılar bir başkasına gidebilirler, pek fazla kaybedecekleri şeyleri olmaz sanırım.

***

Soru:

Nusaybin-Cizre olayları ile birlikte bir bildiri yayınladınız ve broşür olarak dağıttınız. Bu broşürünüzde kapsamlı bir takım sorunları tartıştığınızı gördük. Birliğe çağrı olarak kamuoyuna başvurduğunuz bu bildirinin siyasi sonuçları neler oldu?

Cevap:

Bize göre KUKM kitleselleşmeden başarıya ulaşma şansına sahip değildir. Nusaybin-Cizre olayları gösterdi ki,

Kürdistan'daki siyasal örgütlenmeler kitle hareketinin çok gerisindedir. Kendilerini kitlelerin veya sınıfların yerine koyan hareketler bu olayları yönetip yönlendiremediler. Kürdistan'da bir bildiri yayınlayıp kitleleri belirli eylemlere çağırarak gibi kolay yollar seçildi. Fırsatlardan istifade etmek siyaset sayıldı. Oysa Kürdistan'da kitlelerin yönetilip yönlendirilmeye ihtiyaçları vardır. Dar grup anlayışları ile yükselen bu kitle hareketlerini provake etmemek gerekiyordu. Bu hareketlerin güçlenip gelişmesi zorunluuydu. Buna zaman gerekiyordu. Devletin provakasyonlarına karşı duyarlı olunmak gerekiyordu. En azından dağınıklığı toparlamak gerekiyordu. Yayınlanmış olduğumuz bildiri ve broşür bu mesajları içeren bir nitelikteydi. Nitekim görüldü ki, kitle eylemleri kalıcı sonuçlar bırakmadan sönüp gitti. Provake edildi. Anlamsızlaştırıldı. Bazı düzen partilerinin propaganda ve örgütlenme malzemesi haline getirildi.

Muhtevada Kürt düşmanı, Kemalist mantık taşıyan; görünürde ise, Kürt dostu olan bu partiler, Kürdistan'daki oy potansiyelini oluşturma ve buraya yerleşme hesapları yapmakta ve bu olayları amaçlarına ve çıkarlarına araç olarak seçmektedirler. Oysa, bu kitle eylemlerinin KUKM'nin kitle potansiyelleri haline gelmesi için kafaları yormak gerekiyor. Bu nedenle böyle bir açılım yaparak, kafaları toparlamaya çalıştık. Yalana dayalı bir siyaset izlemeye gerek yok... Tek başına bir örgütün KUKM'ni kucaklama şansı yoktur. Bunu ısrarla vurguluyoruz. Tek başına kucaklarım dersen ve bu konuda ısrar edersen, kişilik yapıp, grup çıkarlarını öne sürersen, elbette sonuç bu olacaktır. İşte, gözümüzün önünde olaylar cereyan etti. Sonra ne

oldu? Şimdi "Ben yaptım sen yaptın" dedi-koduları ile olayın yıldönümlerinde anma toplantıları ile "Yaşasın Nusaybin-Cizre Direnişimiz!" demekten başka sonucu olmayacaktır.

Biz bu bildirimizin ardından olaylar boyutlandığı zaman, bütün örgütlerin Genel Sekreterlerine birer çağrı yollayarak, kitle eylemleri içinde **Mücadele Birlikteliği** yapılması gerektiğini önerdik ve bir geniş toplantı yapılarak alanda alınması gerekli ortak tedbirler üzerinde tartışmayı gerekli bulduğumuzu bildirdik. Buna yalnızca TSK olumlu cevap verdi. Diğer örgütlerin verdikleri cevaplar ise olumsuzdur. Örneğin Tevger; "Biz sizi Tevger'e çağırdık, cevabınızı bekliyoruz" diyor. Biz Tevger'le ilgili cevabımızı açıklamıştık, ama o Cephe olduğunu bizim de ona gidip katılmamızı istiyor.

Broşürümüzde ise, Cephe ile ilgili görüşlerimizi açıklayarak, bunun uzun vadede oluşacak bir yapı olduğunu, somut ayrılıkların tartışılarak, birleşmek için bir zemin aranmasının zaman alacağını oysa, önümüzde duran eylemlerin, acil tedbirler getirilmesini zorunlu kıldığını vurguluyoruz. Bu kitle eylemlerinin beklenmez bir aciliyetle devam ettiği ve bunların önüne geçmek gerektiği için, bütün güçlerin bir **mücadele birlikteliği** oluşturmaları gereği üzerinde durduk. Bunu önerdik. Tevger'e katılıp, katılmama sorunu ise, ayrı bir yerde durmaktadır. Ama, bu kitle eylemleri içerisinde daha sağlam bir birliğin oluşması için de açık durmak ve bunu sağlamak için gerekli çabayı harcamak gerekiyordu. Eğer böyle bir birlikteliğe karşı isen, bunu açık olarak beyan etmelisin. Yoksa, Tevger'e katılmadın diye soru sormak anlamsız bir şey olarak görülmektedir bize.

İkinci ve olumsuz bir cevap da PKK'dan geldi. PKK, önce Serxwebûn'un 16. özel sayısında düşmanın saldırısına karşı anti - sömürgeci tüm güçlerin ortak tavır alması önerisini "*alçakca bir manevra*" olarak niteledi. Sonra Avrupa'da bir yetkilileri Rızgari yetkilisini telefonla arayarak, aynen şunu söyledi: "*Biz sizi MIT olarak görüyoruz ve tanımıyoruz*".

PKK aynı duyarsızlığı ile Kürdistanlı siyasal güçlere saldırıya devam ediyor. Etrafımızdaki siyasal çevreler ise, bize, neden "*PKK'ye saldırıyorsunuz, onunla neden birleşmiyorsunuz, mutlaka birleşmeniz gerekir. Daha güçlü bir hareket oluşur*" vb. diyorlar. Bu anlayışlarını bize empoze etmeye çalışıyorlar. Birçok insanı da bu tür bir yapı içine çekmekte oldukça başarılı oluyorlar. Bizim zorunlu eleştirilerimizi saldırı olarak yorumluyorlar. PKK'nın seçtiği askeri eylem türlerini desteklemedikleri halde, onun siyasal bir örgütlenmesi de olmadığı halde, yine de bir sempati ile bu görüşü öne sürüyorlar. Oysa hiç de öyle değildir. PKK'nın yayın organlarında saldırı odağı Rızgari'dir. Ve Rızgari'nin kadrolarıdır. Ne MIT'likleri, ne Amerikan'cı ve CIA ajanlıkları, hiçbirşey bırakılmamıştır. Arkasında milyonlar olduğunu iddia eden PKK'nın "*3-5 kişilik Evren-Özal piçleri*" ile neden uğraştıklarını bir türlü kavramak olanağı yoktur!...

Biz ise, bu konuda çok duyarlı davranmaktayız. PKK'ya bu çağrıyı PKK'nın kara gözü ya da kaşı için yapmadık. Kürdistan'ı bekleyen çok ciddi tehlikeler olduğu ve bunu gördüğümüz için, kendisine en azından çeki-düzen vermesi için, provakasyon ortamından çıkması için böyle bir çağrı yaptık. So-

nucu da yine hep aynı mantıkla bir cevap oldu: "Biz sizi MIT olarak görüyoruz." Bu mantık içinde ve "benim ben" havasından nasıl birlik oluşturulabilir? Kendimizi fesh edip Tevger ya da PKK'ya mı katılalım?!

Burada yeri gelmişken Rızgari ve kadrolarına karşı yürütülen düşmanca kampanyalardan kısaca söz etmek istiyorum. Şaşılacak derecede bir ayamazlık ve pragmatizm bu saldırıda egemendir. Daha önce de belirlemiştik: Rızgari'nin ilk çıkışından bu yana hem sol siyasal güçler hem de sömürgeci devlet tarafından saldırı odağı seçilmiştir. Kürt direnmelerini tartıştığımız için ilkel milliyetçi ilan edildik. Hemen Şeyh Sait'in torunları mertebesine ulaştık. Aslımızı inkar edecek değiliz. Biz Kürt hareketinin geçmişi de eleştireci bir gözle sahip çıkmaktayız. Bundan hiç bir süreçte korkmadık. Başkaları bu görüşe geldiler. Ama, bir süre sonra bize saldırılar, "sosyalistliklerinden" vazgeçerek, Avrupa'da Şeyh Sait'i Anma törenleri düzenlemeye başladılar, Kürt bayraklarını 10 Mark karşılığı satışı çıkardılar. Ellerinde dalgalandırmaya ve bununla övünmeye koyuldular. Bu gün hiçbir öz-eleştiri yapmıyorlar, bunun gereğini bile duymuyorlar.

Bir yanda da PKK'nın saldırıları sözkonusu. PKK diyor ki, Rızgari küçük bir gruptur. Peki, böyle küçük bir gruba neden bu kadar saldırı gereği duyuluyor? Seni etkilemiyorsa, neden böyle bir saldırı hedefi olarak Rızgari'yi almış durumdasın? Esas düşmanlara bile yaklaştığın halde, Rızgari'den ne beklemektesin? Bu belli değildir. Hem de hiç kimseyi ikna edemeyeceği bir suçlama ile MIT ajanlığı suçlaması ile, CIA ajanlığı

ile SAPO ajanlığı ile vb. suçlamaktadır. Oysa dost düşman herkes biliyor ki, Rızgari, kuruluşundan bu yana sömürgecilere karşı tavizsiz bir mücadele yürüttü. Siyasi poliste, işkencede, hapisanede ve mahkemelerde sürdürülen mücadele granit bir kaya gibi ortada duruyor. Kafası Bekaa'da, gövdesi Avrupa'da duran PKK ise, bıkip usanmadan, Rızgarici bayların Stockolm'ün sıcak salonlarında salındıklarından dem vurmaktadır. Oysa herkes biliyor ki, Stockolm'de böbrek makinasına bağlı olarak yaşamını sürdüren ve açık kalp ameliyatı için sıra bekleyen bir arkadaşımız var. Bu arkadaşımızın niteliğini ve yeteneklerini anlatmak bize düşmez. Kürt hareketi O'nu çok iyi tanıyor. Bunun dışında, bütün ısrarlı taleplere rağmen hiç bir hareketin insan ögesi ile katkıda bulunmadığı Kürdistan Press'in teknik işleri için görevlendirilmiş 3 arkadaşımız Stockolm'dedir. Evet, Kürdistan'da bugün mücadeleye katılmış olup da adı geçen insanları tanımayanlar olabilir. Bunların kafalarını karıştırmaksa nafile bir uğraştır. Bu insanlar bir gün mutlaka gerçeği göreceklerdir. O zaman ne olacak? PKK mantığı ile geçmişte ne olduysa o olacak: "Biz söylemedik, iki serseridir bunu söyleyen" vb. Bu boşuna bir propaganda ve uğraşıdır. Açık olan şu ki, PKK, tabanında bu insanlarıniza karşı ve Rızgari'ye karşı oluşan sempatiyi kırmak amacındadır. Bu tür sevgi ve saygı bağlarını ortadan kaldırmak mümkün değildir. Ne kadar sağa - sola kaçsanız mutlaka ortaya çıkar. Arkaya Türk basınının pompalaması ve devletin palazlandırılması alınsa da, bu iş başarılamayacaktır. Bu insanlarla karşılaşan tabanınız ve her işlerini koşturmuş olan bu insanlara, üstelik ideolojik ve siyasal bir saygı da duyuyorsanız, "Ben si-

zin MIT ve bilmem ne ajanı olduğunuza inanmıyorum” diyeceklerdir. Ama, zorla ve baskı altında bunu söylemek zorunda kaldıklarını açıklayacaklardır. Binlerce insan bunu böyle söylemektedir ve böyle düşünmektedir.

Bu saldırıların düşmanlığın kaynağında ise, şunlar yatmaktadır. Birincisi Rızgari KUKM'nin ideolojisini oluşturmada çok titiz davranmıştır. İlk çıkışından bu yana da Kürdistan ve Türkiye devrimci hareketlerinde büyük sarsıntı yaratmıştır. Hiçbir konuda **ezop dili** kullanmaya gerek görmeden, Kürt, Kürdistan, ulus, sömürgeci devlet kavramlarını cesaretle kullanmış ve birçok geleneği, bağlantıyı parçalamıştır. Henüz şekillenmemiş olan sağ oportünist ideolojide ise büyük bir sarsıntı yaratmıştır. Türk “*solu*”nda da onun o güne kadar taşıyıp geldiği kemalist değerlerine saldırmıştır. Ve kafaları allak bullak etmiştir. Ama, sonradan sisler dağılmış ve gerçekler gün ışığına yavaş yavaş çıkmaya başlamıştır. Ancak, saldırılar devam etmiş hala da düşmanlık devam etmektedir.

İkincisi: Rızgari bağımsızlıkçı bir siyaset izlemiştir ve izlemektedir. İlkelerinden taviz vermemektedir. Her olgu karşısında ilkesel durmaktadır. İdeolojik yapısı sağlamdır, siyasal refleksleri güçlüdür. Güvenceli bir siyasettir. Bunun karşısında büyük bir korku vardır. En azından erime korkusu vardır. Oysa korkulacak bir şey yoktur. Biz ne yapmışsak ve ne yaparsak Kürdistan için yapmışız ve yapacağız. Buyrun siz de katılın ve birlikte eriyelim. Bize katılın demiyoruz, ancak, bir olgu yaratalım, ortak bir değer yaratalım. Eğer Kürdistan devrimi ile ilgili samimi iseniz, bu saldırı ve tasallutlardan vazgeçmeniz gerekir ve korkulacak bir şeyin olmadığını da bilmeniz gerekir diyo-

ruz. Üçüncü bir etkilene ise: PKK'nin kendi tabanı ile ilgili. PKK kendi tabanından korkmaktadır. Aslında kendisine şiddet temelinde bağlı duran bir taban üzerinde olduğunu bilmektedir. Bu bağın her zaman ortadan kalkabileceğini düşünmektedir. Bu nedenle tabanını kapalı tutmaya ve kemikleştirmeye büyük özen göstermektedir. Suçlama ve iftiralarla herkese düşman bir taban yaratarak ileride KUKM'hetamiri mümkün olmayacak tehlikeli bir iş yapmaktadır. Büyük ölçüde kontrolü de elinden kaçan PKK, denetlenmesi mümkün olmayan bir noktaya varmıştır.

Özetle, gerekçelerini yer yer açıkladığımız gibi, devletin kendi program hedefleri doğrultusunda gündemleştirilen ve yine o hedeflere uygun olarak gündemden aşağı edilecek olan bir hareketin vereceği zararların bilincindeyiz. Ama öylesine bir tasallut yaratılmıştır ki, bu tasallut kadrolar ve lider unsurların kendi örgütleri ile her konuda pazarlık yapma özgürlüğünü getirmiştir ve siyasetler arası “*adam tavlama*” rekabeti mücadelenin içine yerleştirilmiştir. Bugün durum budur.

***

Soru:

Son dönemlerde Türkiye'de Kürt kimliğinin tanınması tartışmaları yoğunlaşmış durumda. Bu konuda görüşleriniz nelerdir, açıklayabilir misiniz?

Cevap :

Bir kere Kürt kimliğinin tanınması ve buna bağlı olarak bazı kültürel hakların verilmesi olayını daha önce bir çok vesile ile belirlemiştik. Bu tartışmalar hiç te sanıldığı gibi, Türk sosyalistlerinin ya da Kürdistanlı siyasal örgütlerin programı olarak dayatmamıştır. Bu dayatma Türk sömürgeci devletinin bir dayatmasıdır ve sosyalistler de buna uydurulmuşlardır. Kürt siyasal güçlerinin uydurulma eylemi de sürdürülmektedir. Biz bu yapıya karşı büyük reaksiyon göstermekteyiz.

Türk sömürgeci devleti hem Avrupa Topluluğu'na katılma hesapları, hem de Amerikan emperyalizminin dayatmaları altındadır. Yani, somutlaştırırsak; Türkiye yatırım yapılabilir, güvenilir, sağlam ve istikrarlı bir devlet yapısına ulaşsın isteniyor. Bu istenilen yapı için tek engel Kürdistan'dır. Bu sorunun "olumlu" bir sonuca bağlanması gerekmektedir. İşte emperyalizm bu hesaplara hareket etmektedir. Ancak, çözüm ise, hem emperyalistlerin hem de Türk sömürgecilerinin yararına bir çözüm olmalıdır. Bu sonuca nereden vardığımızı sorabilirsiniz. Hani bizde bir söz vardır. "Görünen köy kılavuz istemez" diye, onun gibi.

Kürdistan ile ilgili sert önlemler tartışan Özal, Amerika'ya gidip, döndükten sonra, bir bakıyoruz ki yumuşamış. Hemen gelir gelmez yumuşak bir iniş yapıyor. Geçenlerde İnönü Amerika'ya gitti ve döndü. Sanki önceden hiç bir belirleme yapmamış gibi, "Ulusal birlik" çağrılarında katılmamış gibi, yumuşak

bir inişle Kürt vardır, bilmem nedir... diyebiliyor. Bundan daha açık örnek verilebilir mi?

Türk devletinin hesapları ise, daha kapsamlıdır. Bir yandan Kürt kimliğini kabul edip, ya da ettirip, dil, radyo ve benzeri bir takım hakları verecek ve bu konuda yılların verdiği geleneksel yapıyı kırarak, yumuşak incektir. Diğer taraftan KUKM'ni uluslararası kamuoyunda terörist olarak mahkum edecektir. Bu uygulamasının ipuçları görünüyor ve TC kendisini haklı göstermenin yollarını aramaktadır. Bu uygulamasının sürecini de çok iyi tayin etmektedir. TB''K''P'nin legalleşmesi ve birtakım "sosyalist" partilerin kurulmasını "demokratik"leştiğinin göstergesi olarak sunmaktadır. Ve bu eyleminin temellerini çok önceden atarak Avrupa kamuoyunu da oluşturmuş, "Konferanslar" ile gündemi doldurmuştur. "Seçkin Kürt şahsiyetleri" eliyle de Kürt sorununu "çözüm" aşamasına getirmiştir.

Öte yandan ise, büyük bir çaba ile "devletin elden gittiğini, ayrılıkçı Kürtlerin" saldırısını abartılı olarak bir iç savaş görünümü altında vererek, iç kamuoyunu da sağlamaştırmaktadır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi PKK ile özdeşleştirilmiştir. Diğer bütün güçlerin devre dışı bırakılmalarına özen gösterilmektedir. Bunu bilinçli bir biçimde yapmaktadır. Kendi kervanına Türk demokratlarını da katmıştır. Bir yanda "demokrasi" öbür yanda ise, "devlet" ikircikliği içine sokmuştur. Yarın Kürt kimliğinin tanınması ile, KUKM topyekün terörist olarak dışlanacaktır. Yakın komşularında da yıllardır uygulanmış birçok örnek yaşadık. Teröristlerle çatışmak ve onları

imha etmek ise, haklı ve meşru bir gerekçeye yaslanacaktır. Kimse sesini çıkarmayacaktır. Fırat'ın suları aktıkça, PKK olgusu Suriye açısından gündemden düşmeyeceğine göre, Türk devletinin programı başarı ile sonuçlanacaktır. 12 Eylül dönemi gibi böylesi bir askeri harekâtın gereği olup olmadığı yakın zamanda tartışma konusu olabilecektir. Ardında ise, açık olarak **GAP** durmaktadır.

Biz bunları söylerken, Kürt kimliğinin tanınması ya da Kürtlerin dillerini konuşmalarını karşıyız anlamı çıkmamalıdır. Bu mücadele programını siyasi hedeflerinden uzaklaştırmaya yönelik bir oyundur. Çünkü, Türk devleti bizi herşeyin karşısında göstermektedir. Bu asgari hedefin bile gündemleşmesi yine mücadelenin gereği olarak ele alınmalı, başkalarının dayatması ya da bağıışı olarak değil... Bu programına uygun olarak devlet her şeyi, mücadele veren örgütleri dahi kullanmaktadır. Bu nedenle PKK'yı uyararak, geri çekilmesini istedik. Daha ileriye sıçramak için örgütlü olarak geri çekilmenin devrimci bir taktik olduğu açıktır. Kuşatılmış bir alanda genç militanları militarizme kurban etmek ise kör bir politikadır. Kitle eylemlerinin boğulmamasını istedik. Fakat PKK hiçbir şeyi görmeyecek kadar kör ve sağır durumdadır. Abartılmış yapının tam içine düşürülmüştür. Çıkması da zor görünmektedir. Örneğin, eğer devlet programını uygulamaya devam ederse, -ki edecek- kimi Türk "soyalistleri" ve "demokratları" da PKK'dan çark etmezlerse, yakın zamanda nasıl işlerin ters yüz olacağını hep birlikte göreceğiz.

Evet, bugün Kürdistan gerçekten zor bir durumdadır. Bütün

parçalarında bunu gözlemlemek mümkün. Herkesin rahatça at oynattığı bir alan haline getirilmiştir. Ortaklaşa bir **tampon bölge** oluşturma gayretleri sürüyor. Göç hızlanmış, baskı ve terör zirvededir. Şimdi bütün kozlar uluslararası gelişmelere paralel sömürgecilerin elindedir.

Birlikte hareket zorunlu hale gelmiştir. Tüm güçlerimizi birleştirmek gerekmektedir. Ama şu unutulmasın ki, gelecekte kozlar KUKM'nin eline geçecektir.

***

Soru:

Özel olarak gazetemiz aracılığı ile kamuoyuna duyurmak istediğiniz bir mesajınız var mı?

Cevap:

Evet var. Bu kaos ortamından nasıl çıkarız? Bunu kısaca belirlemek istiyorum. Bizim görüşümüze göre, ayrı ayrı durarak bu kaosu aşmamız mümkün değildir. Sömürgeciler birimizi aştığı ve imha ettiği zaman, diğerlerimizi de aşacaklardır. Bunu engellemenin o zaman çok zor olacağını biliyoruz. Tehlike bana değil, mantığı ile geride durmak yanlıştır. Hareket bir bütündür. Bu nedenle akıllı siyasetler üretmek gerekiyor.

Dar grup çıkarılarımızı mutlaka bir kenara bırakmalıyız.. Aramızdaki ayrılıklar mutlaka tesbit edilmelidir. Ki, ayrılıklarımızın

tesbiti birleşmemiz için zorunlu bir şarttır. Birbirimize “*ben kurdum sen gel katil*” dayatmalarından vazgeçilmelidir. KUKM’de küçük ya da büyük siyaset yoktur. Avrupalı “*cephe*” girişimleri mutlaka terkedilmelidir. Ortak diplomasi ve propaganda yönelinmelidir.

Sonuç olarak; **Tek Bir Taarruz Cephesi**’nde bir araya gelmek ve onun içinde erimek zorundayız.

Bütün bunlar ertelenemez ve üzerinde düşünülmesi mümkün olmayan görevler olarak hareketin önünde durmaktadır. Bütün Kürdistanlı örgütlerin ve siyasal güçlerin vazgeçemeyecekleri somut olgulardır.

Biz başından beri bu görüşteyiz ve bize bütün çabalarımıza rağmen, “*Rızgari birlikten yana değildir*” suçlaması terkedilmelidir. Birlikten gerçekten yana olmayanların bu sorunu biran önce gündeme getirmeleri gerekir. Biz, Bağımsız-Birleşik ve Demokratik bir Kürdistan’dan yana genel stratejik eğilimimizi koruyoruz. Bu aynı zamanda Kürdistan Komünist Hareketinin asgari hedeflerine de denk düşmektedir. Bu nedenle sosyalist bir Kürdistan da bizim hedeflerimiz arasındadır. Bu stratejiye uygun olarak Kürtçenin serbest kılınması, demokratik hakların kazanımı ve Kürt varlığının tanınması sorunları da vazgeçemeyeceğimiz mücadele perspektiflerimizdir.

Şimdilik söyleyeceğimiz bunlardır. Teşekkür ederim. (*)

Haziran • 1990

(*) Partimiz Polit Büro sözcüsünün söyleşi, Kürdistan Press'in 26.5.1990 tarihli 83. sayısında aynen yayınlamıştır.

ORTA-DOĞU'DA YENİ BİR "BUNALIM" ve KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİ'NİN ÖNÜNDEKİ KOMPLOLAR.

Sömürgeci Irak devleti'nin Kuveyt'i işgal ve ilhak'ı ile başlayan ve her gün biraz daha karmaşıklaşarak büyüyen Orta-Doğu "bunalım"ı sürüyor.. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi açısından bu durumun ivedi olarak gözden geçirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması kendini dayatmıştır..

I

Irak saldırısı'nın arkasındaki gerçekler.

Iran-Irak Savaşı'nın emperyalistlerin iradeleri doğrultusunda sonuçlanması ile harabe hale gelmiş bir ekonomi ve buna bağlı olarak siyasal bunalımla karşı karşıya kalan Sömürgeci Irak

Devletini; 100 milyona varan dış borç ile birlikte Güney Kürdistan'da bir güç olarak önemini koruyan Kürt hareketi tehdit eden önemli olgulardı..

"Ateş Kes" anlaşmasının hemen ardından Irak, Güney Kürdistan'a kimyasal silahlarla saldırdı. Kurtarılmış alanları sivil yaşamdan arındırarak, tampon bölge oluşturdu. Böylece, Güney Kürdistan'ı diğer parçalardan koparmayı da başardı. Buna bağlı olarak, sürgün ve vahşet uygulamalarına girişti. Tıpkı,HALEPÇE Katliamı'nda olduğu gibi, uluslararası düzeyde ciddi bir tepki ile karşılaşmadı.. Sömürgeci Irak devleti bu jenosit ve sürgün politikası ile bir dönem de olsa, Güney Kürdistan'daki Kürt Hareketi'ni etkisizleştirerek rahatlamıştı...

8 Yıl süren İran-İrak Savaşı'nda Emperyalistler ve gerici Arap devletlerinin tam desteğini almış olan Irak, savaşın istenilen doğrultuda sonuçlanmasından sonra; İran'ın Körfez ülkeleri karşısındaki saldırgan tavrını engellemenin bedelini, başta Kuveyt olmak üzere diğer Arap devletlerine savaşın faturası olarak yıkmaya başladı.. Yalnız "kendisi için değil, bütün Arap devletleri için savaştığını" belirterek, tüm borçlarının Arap devletleri tarafından silinmesini istiyordu.. Ayrıca, kısa bir süre sonra, Kuveyt üzerinde tarihten gelme haklarının varlığını da öne sürmeye başlamıştı.. Kuveyt'in ürettiği petrol ürünlerini ucuz fiatla satması da eklenince, gerilimin son halkası tamamlanmış oldu. Böylece Orta-Doğu'da "bunalım" doruk noktasına vardı.. Ve Irak orduları kansız şekilde bir gecede Kuveyt'i işgal ettiler, adeta onu yutarak haritadan sildiler.. Sorun bu eylem ile daha da karmaşıklaştı. Daha sonra Kuveyt'i ilhak eden Irak, dünya kamuoyuna şu açıklamayı yaptı: "Kuveyt'te iş başına devrimci bir hükümet geçti ve bizden yardım istedi. Bu nedenle Kuveyt'e girdik ve gerektiği zaman geri çekileceğiz..." Ancak, durum böyle olmadı, işgal'in hemen ardından Irak, "Kuveyt'i kendi topraklarına kattığını" açıkladı.. Kuveyt dinarı Irak parası ile eşdeğer sayılarak, önemli bir sermaye birikimi de sağlamış oldu.. Bu ve benzeri ekonomik yöntemler bütün dünya piyasala-

rını alt-üst etti ve panik yarattı. Gelişmeler karşısında tüm dünya devletleri Kuveyt ve Irak'a ait mal varlıklarını dondurdular.. Saddam ise, yaptığı konuşmada, yabancı elçiliklerin Bağdat'a taşınacağını duyurdu. Böylece, saldırının bir "çağrı" üzerine değil, açıkça işgal ve ilhak olduğunu da henüz "barış" uykusuna yatmış olan dünyaya anlatmış oldu..

Saddam, milliyetçi ve muhafazakar sloganların arkasına gizlenerek, "Arap Uluslarının birliği" çağrılılarıyla, Arap dünyasının liderliğine soyunmayı da ihmal etmedi. Bazı Arap devletlerinde Kuveyt işgalinin milliyetçi çizgisini çizen Saddam lehine gösteriler başladı. Saddam, "sömürgeciler tarafından bölünmüş Arap alemini birleştirmek sevdasını" dile getirdi ve Arap alemine "lider"liğe oynayan birçok insanı rahatsız etmeye başladı.. Bu konudaki rahatsızlıkları, Mısır Devlet başkanı H. Mübarek'in çabaları ile toplanan ARAP ZİRVESİ'nde birçok Arap lideri açıkladılar... ARAP ZİRVESİ, Kuveyt Emiri El-Sabah'ı törenle karşılarkeñ, Amerika ve NATO'nun sorunla ilgili yoğun çabalarına destek veren kararlar da aldı.. Böylece, hem Batı dünyası ve hem de Arap alemi Saddam'a karşı "tavır" almaya zorlanmış ve bu başarılmıştı. Arap Zirvesi, uzun dönem sürüncemede kalan bir sorunu da kendisi ile birlikte getirmişti. Arap alemi liderliği, simdilik zirvede etkinliği ve çabalarıyla Hüsnü

Mübarek de somutlaşmaya başlamıştı...

Arap Zirvesi, takındığı tavır nedeniyle FKÖ'nü de teşhir etmişti. Irak'a yaptırım uygulanmasına ve barış gücü gönderilmesine karşı çıkan, hemen hemen tek güç FKÖ olmuştur. Bağdat'ta bulunan karargahının lağvedilmesi tehlikesi ile savaş içinde olan Irak'ın yanında yer alma zorunluluğu iç içe geçmişti. Bu, aynı zamanda, sömürgeci devletlere yaslanan ulusal kurtuluşçu güçlerin de teşhiri idi..

II

Kuveyt'in durumu.

İran'a karşı savaşta, hem emperyalistlerin ve hem de Sovyetler Birliği'nin desteğini almış olan Irak; Kürdistan'daki imha ve jenosit eylemlerini de sonuçlandırdıktan sonra, Kuveyt'i işgal ve ilhak eylemine başladı. "komünist"i, kapitalist'i, "demokrat" ve milliyetçisi ile tüm dünyanın tepkisini bu kez üstüne çekti. Bu tepkileri irdelemeden önce, Kuveyt'in durumunu tespit etmekte yarar vardır.

Kuveyt krallığı varlığını emperyalist sistemin Orta-Doğu'daki çıkarları nedeniyle koruyan ve uluslararası sermaye ile iç içe olan bir petrol ve altın hanedanlığı'dır.. Muhteşem Şeyh

ikametgahları, altın kaplamalı rengarenk ışıklarla süslüdür. Buralarda birçok batılı diplomatlara şaşaalı resepsiyonlar verilir ve alemler yapılır.. Ayrıca, değişim gücü yüksek parası ile dünyanın birçok yerinde yatırımları olan ve su gibi para akıtarak, Türk mimarlarının da görkemli "sanat gösterileri"nin çokça yapıldığı "şan ve şöret"ine çok imrenilen bir varlıklar ülkesiydi. Bedavadan yaşamaya alışmış Arap Şeyhleri'nin, modern kapitalist çağın ortasında köleci saltanatlarının en görünür yapısı Kuveyt'teydi. Bu saltanat mülkünün birdenbire yıkılması olacak iş değildi !..

Kuveyt, Orta-Doğu'da, bir devlet olarak tarihsel konumundan çok, emperyalist programlar sonucu ortaya çıkan ve bugün yenilgi içinde bile Türkiye'ye "masraflarını" ödeme cüretkarlığında bulunabilen bir hanedanlık'tı.. Bu varlığın elden çıkması emperyalistleri olduğu kadar Arap Şeyhleri ni de bir anda telaşa kattı. Hayati çıkarlarıyla "bunalım" emperyalistlerin miğdelerine oturduğu gibi, Sovyetler Birliği de durumu utana-sıkıla, eski dost bir devleti kınamakla işi geçiştirdi ve bu nedenle üzüntüsünü ve işin zorluğunu belirledi !

Görüntü ise, "barış" ve "demokrasi"yi kurtarma operasyonu oldu. Bu arada ise, silah tekellerinin depoları boşalmaya başladı. Çünkü, Kuveyt'in

görkemli sarayını koruyan 200 kişilik iyi besili muhafızlarından başka bir tepki gelmeden ellerini ve kollarını sallaya sallaya -Türk gazetelerinin yazdıkları gibi- "deneyimli" Irak askerleri Kuveyt'e girmişlerdi.Bu,birçok devlete militaristleşme ve daha modern ordu besleme sinyalinin veriyordu. "Barış" ve "İnsan Hakları" ise istenildiği zaman rafa kaldırılabilirdi.. Meydana gelen "bunalım" Kuveyt'in değil, emperyalizmin bunalımıydı. Şeyhlerin koruyucu ve kollayıcısı durumunda bulunan emperyalist sistem ile sömürgeciler arasındaki geçici bir "bunalım" sözkonusuydu.. Kimin kime,kendi önerisini ve çıkarını nasıl kabul ettireceği kısa zamanda belli olacaktır ! Bunun arkasında ise, diğer Arap hanedanlıklarının korku ve telaşı gizlidir.Bunu ortadan kaldırmak ve onlara güvenceler yaratmak emperyalizmin "barış ve demokrasiye" rağmen görevleri arasındadır.. Özellikle, Suudi Arabistan'ın işgal ve ilhakı şu anda bazılarının işine gelmemektedir.."Bunalım" sonucu altın ve petrole de yeni bir istikrar kazandırılacak,sonuçta ise, birçok Arap şeyhi tüm paralarını silaha yatıracaklardır. Deyim yerinde ise, "3. Paylaşım Savaşı" emperyalistlerce Doğu Bloku'nun silahsız parçalanması ile bitti.. "4.Emperyalist Paylaşım" ise, böyle bir yapılanma sonucu Orta-Doğu'nun haritasını bozacak,yeniden ve kurtuluşları uğruna mücadele veren ulusların iradeleri hilafı-

na çizecektir...

Bundandır ki,bugün Irak sömürgecilerine karşı Orta-Doğu "bunalımı"nda "sosyalist" ve demokratların destekleyecekleri,haklı talepleri savunacakları demokratik nitelikli bir güç ve program yoktur. Emperyalistlerin açtıkları kampanyalar ise, hiç bir demokratik nitelik taşımamaktadır. Bu, sadece kendi telaşlarını içeren bir muhtevadadır.

III

Irak'a karşı açılan uluslararası kampanyanın temel dayanakları.

Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhak'ı uluslararası düzeyde, SSCB'den ABD'ye, Japonya'dan Çin'e ve AT ülkelerinden Arap devletlerine kadar geniş bir yelpazede tepki gördü !..Irak saldırganlığından ötürü kınandı ve uluslararası düzeyde birçok yaptırımla karşı karşıya bırakıldı. Bunu, ABD,Avrupa devletleri ve SSCB'nin askeri güçlerini Körfeze yığmaları izledi. Suudi Arabistan'ın isteği üzerine girişilen bu askeri hareket'a -SSCB'nin kısıtlı birlikleri- Türkiye ve NATO devletlerinin aldıkları kararlar da yeni bir hareketlilik getirdi..

Dünyayı ilgilendiren daha temel sorunlarda

etkisizleşen ve çalışamaz hale gelen BM canlandı ve üst üste bağlayıcı kararlar aldı. Uluslararası düzeyde emperyalizmin "barışçıl" yüzü "insani" hale getirilmiş oldu !..

Emperyalist sistem,jeo-politik konumu yanında petrol kaynaklarından dolayı da Orta-Doğu'ya hayati bir bağımlılık içinde olduğundan,bu kaynağın kesilmesi hangi nedene dayanırsa dayansın; ABD,Japonya ve AT devletlerini tehdit eden en önemli olgu olarak kendini bir kez daha gösterdi.

1. Orta-Doğu'dan direkt emperyalistlerin hayat kaynaklarına akan petrol vanalarının kapatılması, buradaki üretimin durması demektir. Varolan stoklar ve kendi kaynakları ile emperyalist üretimin % 50 oranında bile sürdürülmesi mümkün değildir. Ayrıca, petrol karşılığı Arap şeyhlerine giden dolarların, tüketim,yatırım ve tasarruf vb.. gibi biçimler içinde emperyalist metropoller geri dönerek sermayeye kaynak olacak finansmanların korunması da zor olacaktır.. Tüm bunların,doğal sonucu ise,emperyalist sistemin yeni bir ekonomik bunalımıdır. Ki,bu da, emperyalist sistemi yeniden tehdit eden önemli bir tehlike oluşturmaktadır.

2. Ve daha önemli bir tehdit olgusu ise, emperyalist sistemin "sosyalist" Doğu bloku devletlerine karşı açtığı ve sınırsız bir Avrupa yaratma

girişimlerinin tam "başarı" aşamasında patlak vermesi, olası kapitalist toplumun temel düşmanı olan bu ekonomik bunalımdaki -üretimin durması,işsizlik,enflasyon vb..ile "sosyalist Doğu bloku" devletlerine enjekte edilen kapitalist toplum-"pembe" düşlerin gizlediği işsizlik,sefalet ve vahşeti ortaya çıkararak,kitlelerin yeniden radikal sosyalist programlara yönelebilecekleri bir tehdit de oluşturmaktadır...

IV

Orta-Doğu'da yoğunlaşan diplomasi trafiği ve gelişmeler.

Emperyalistlerin bölgeye asker sevkıyatı devam ediyor ve bunu pekiştirmek için de yeni yeni askeri birliklerini bölgede konumlandırıyorlar.

"Anti-Amerikancı" İran'da bu durumu onaylamaktadır. "İlerici ve anti-emperyalist" Suriye ise,emperyalist ordularla ortak askeri bir operasyon için Suudi Arabistan'a askeri birlik göndereceğini Arap Zirvesi'nde açıkladı..

BM ekonomik ambargo kararı alırken,Orta-Doğu'nun eski patronu İngiltere,Fransa ve ABD Irak'ın Suudi Arabistanı da işgal edebileceği gerekçesini öne sürmektedirler ve askeri birliklerini bunun için gönderdiklerini açıklamaktadırlar. Irak'ın

saldırılarının durdurulması ve bölge "barışı"nın tehlikeli bir noktaya vardığı iddiası ile Takriri Cuntası'nın başı Saddam'ın devrilmesi konusunda tam bir mutabakat sağlanmış görünmektedir..

Gazetecilerin sorularını cevaplayan ABD başkanı Busch "ABD ve müttefiklerimizin haklarını koruyacağız" demektedir.. Bunu söylerken,sözleri arasında Saddam Hüseyi'nin "devrilmesinin bugün bölge için uygun olmayacağını" da eklemektedir..

Yıllarca "Sovyet" ve "Komünist" tehdit miğferine yerleştirilerek,kendisine stratejik görevler atfedilen Türkiye'nin detant politikasıyla birlikte öneminin müttefikler nezdinde azaldığı bir aşamada, birdenbire patlak veren Kuveyt krizi nedeniyle Türkiye ve NATO'nun jeo-politik konumu gereği stratejik bir önemesahip oldukları,bizzat Türk Cumhurbaşkanı Özal tarafından açıklanmaya başlandı..

Orta-Doğu'da batı'ya böyle sadık bir müttefikin olmasının ne kadar önemli olduğu basın,emperyalist devletler ve büyük tröstler tarafından bolca açıklanmaya başlandı.. AT kapılarında hergün horlanıp, azarlanarak umudu tüketilen ve AT'a girişi Doğu Avrupa devletlerinin "sosyalist" dikenlerden arındırılmaları sonrasına ertelendiği

söylenen Türkiye,böylece birçok vaad ile yeniden ve daha güçlü olarak gündeme sokulmuş olmaktadır.. Bu gündem aynı zamanda, NATO'nun sınırlarını Türkiye ötesine geçiren ve Türkiye'nin militaristleştirilmesinin gerekçesini de oluşturmaktadır.. Bu durum ise, Türkiye gibi saldırgan bir devleti bölgede rahatça at oynatabilmesi konumuna da getirmiştir. Bu tür fırsatları geleneksel yapısı nedeniyle hiç kaçırmayacak olan Türkiye'nin, şimdiden savaş hali ve seferberliğe varan ve askeri tatbikatlarla gelişen saldırı yapısını güçlendirerek, hazır beklemektedir. Önündeki tek engel ise, Kuveyt işgalini bu denli protesto eden müttefiklere karşı Musul ya da Kerkük gibi bölgelere girmeyi göze alamamasıdır...

Orta-Doğu bekçiliğinin en güvenilir temsilciliğine senelerden beri aday olan Türkiye,bugün artık bu görev için onay almış durumdadır. Ordularını daha da modernize eden Türkiye,emperyalistlerin gözdesi oluvermiştir ..

Meydana gelen "bunalım"da çözücü olma rolü abartılı bir biçimde ve büyük payeler verilerek ön plana çıkarılmaya çalışılan Türkiye'nin; üstleneceği askeri ve ekonomik potansiyelini belirlemek ve taleplerinin yerine getirilmesini sağlayıcı yoğun diplomatik temaslar sürmektedir.. Böylece, baskıcı ve katliamcı yanı ile Kürdistan'daki Türk varlığı da kapak altı edilmiş olmaktadır. Bu

girişimlerin uzantısı olarak ABD Dışişleri Bakanı Becker,alelacele Türkiye'ye geldi. Kısa süreli bir ziyaretin ardından Özal basına bir açıklama yaptı: "Türkiye'nin satın almak isteyip Yunanistan olgusu nedeniyle alamadığı ve şimdiye kadar sürüncemede kalan 40 fantom uçağının hibe yolu ile verileceğini" belirtti.. Ardından Türk basını Alman leopar tanklarının Türkiye'ye teslim edilmek üzere yola çıktıklarını ve Alman kredilerinin ufak bölümünün hibe olarak verileceğini yazmaya başladı. Ayrıca, 600 kadar Alman anti-terör komandosunun Diyarbakır'a gelmiş olduğu da basında çıkan haberler arasında yer aldı.. Görünen odur ki,emperyalistler Türk ordusu'nu süratle modernize etme ve sömürgeci TC'nin "terörizm" konusundaki taleplerini yerine getirmek için,her türlü yardımı yapacakları konusu Orta-Doğu "bunalımı"na bağlı olarak ortaya çıkmış oldu..

V

Orta-Doğu'da oynanmak istenen oyunlar ve sömürgeci TC'nin rolü.

Irak'ın Kuveyt'e saldırısı ile Ankara'da başlayan diplomatik hareketlilik,sömürgeci TC'yi gündeme getirmişti. Sömürgeci Türk burjuvazisi ise,durumdan oldukça memnun,kendi stratejik konumunu kullanarak, tarihsel olarak sürdürdüğü iki yüzlü

ve ahlaksız tavrını,bir yandan Irak sınırına askeri yığınak (büyük ölçüde hazır durumda olan) yapıp,"bunalımı" kendi sömürgeci emellerine uydurma gayreti içine girdi..Diğer yandan,Irak'ın saldırganlığını kınayarak,sanki Kürdistan'ın sömürgeleştirilmesinde TC yokmuş gibi;Ermeni,Pontus ve Kıbrıs uluslarının katliamını yapmış bir işgalci devlet değilmiş gibi; utanmasızca kendini "demokratik" bir devlet olarak bölge "barışı"nın koruyucu ve kollayıcısı olarak sunmaktadır. Türkiye'nin "kimsenin bir karış toprağında gözü olmadığı"nı açıklayabilmektedir..

Devam edelim.

Emperyalizmin iradesine göre biçimlenmiş olan Orta-Doğu haritasının,yine emperyalizmin iradesine göre biçimlenmesi kesindir.Bu irade dışında gelişen "terbiyesiz" Irak saldırısı,bir anda emperyalistler ve onun uçlarının harekete geçmesini sağlamaya yetmiştir. Daha önceleri birçok kez belirlediğimiz gibi,bu gelişme içinde "sosyalist" blok ve Sovyetler Birliği de Detant ve Yeniden Yapılanma vb.. gibi meşguliyetler içinde,emperyalist rasyonallerden medet umar bir siyaset izlemeye devam etmektedirler. Daha açık bir ifade ile,bu emperyalist rasyonallerin bir milim dışına çıkamayacak kadar kendi içine dönmüş,fiili hiç bir rol üstlenemeyecek durumdadır. Birkaç milyar dolar hibe karşılığında,ahlaksız bir

siyasete alet olmuş ve bu bağlamda saptanmış olan denge siyasetinden vazgeçemez haldedir.. Madalyonun ters yüzünde ise SSCB, yıllardır askeri ve ekonomik olarak desteklemiş olduğu ve HALEPÇE katliamında çitını çıkaramadığı Irak sömürgecilerini kınamayan tek devlet olmanın utancını taşımaktadır.. Şimdi, Orta-Doğu'da en kanlı diktatörlüklerden biri olan Irak ve lideri Saddam'ın Kürdistan'daki uygulamasını nesnel koşullarını hazırlayan Sovyetlerin, emperyalistlerin nüfuz alanlarını ve çıkarlarını tehdit ediyor diye, anti-işgalden ve insani erdemlerden bahsedemez duruma gelmiştir.

Irak saldırısı ile meydana gelen "bunalım" emperyalistlerin ittifaklarının nerelere kadar ulaşacağını da göstermektedir. Daha ABD başkanı olmadan çok kısa bir dönem önce Busch "Nato'nun sınırları Körfezden geçer" dediği zaman, emperyalistlerin bu enerji deposunu kendi lehlerine kullanabileceklerini anlatmaktaydı. Sovyetler bu emperyalist anlayışa rağmen, Orta-Doğu'da her dönem çıban başı olacak Irak'ı KUKM'ne rağmen desteklemeyi ihmal etmeyerek, bugünlere gelinmesine önemli katkılarda bulunmuştur. Hemen hemen Busch'un görüşleri çerçevesinde bu bölgenin bazı diktatörlükleriyle sıkı dostluk bağları kurulmuştur...

Bugün meydana gelen ve geçmişte de olmuş olan

Orta-Doğu "bunalımı" ekonomik bir savaştır. Hiç bir zaman da bölgeye kalıcı bir barış getirme amacına yönelik değildir. Bunu bütün dünyanın ve "sosyalist" blokun bilmesi gerekmektedir. Her seferinde barış ve demokrasi gibi kutsal kavramların ardına sığınılarak koparılan çıkar vaveylası, tamamen dansıklı bir oyundur. Bağımsız-Birleşik ve Demokratik bir Kürdistan kurulmaksızın ya da en azından gündemleştirilmeden bölgeye kalıcı bir barış gelececektir.. Buna bağlı olarak, emperyalistlerin güvenilir iktidarları kendine yandaş seçme siyasetleri de sürecektir. Bunun başında da Türkiye gelmektedir...

Sorun açık olarak petrol ve çıkar sorunudur. Dünya petrol ihtiyacının 1/5'ini karşılayan ve emperyalistlerce sayısız bağlantılar içinde olan Orta-Doğu devletleri'nin ve bu arada Kuveyt'in, kendi izinleri dışında işgal ve ilhakına tahammül edilemeyeceğidir.. Ancak, bu saldırının emperyalistlerin maddi ve hayati çıkarlarını tehdit ettiği de açıktır. Ki, bu çıkarlar hiç bir zaman ezilen ulusların ve özellikle de Kürt Ulusunun özgürlük ve Kürdistan'ın bağımsızlık mücadelesi ile çakışmaz. Bu savaşlar, dünyaya sunulan "demokrasi, İnsan Hakları" vb.. maskeleyenin altında gizli duran dansıklı düşüşlerdir.. Kaldı ki, Kürdistan'ın mevcut durumunun sorumlusu ve işgalin "ahlaksızlık" olduğunu söyleyen emperyalistlerin bizzat kendileridir. On ölü

bile vermeden, bir gecede gerçekleştirilen Kuveyt işgali karşısında topyekün seferberlik ilan eden dünyanın bu yaygarası, çok küçük ve ucuz "pazarlıklar" la hiç bir şey olmamış gibi de geçiştirilebilecektir !.. Kürdistan ise, şu anda Saddam'ın uçaklarının bombardımanı altındadır. Türkiye, sınırlarına vaki bir "tecavüzü" bahane ederek, bu tür bir fırsattan yararlanarak her an Kürdistan'a girebilecek durumda pusuda beklemektedir.. Belki de, girdiği yerlerden bir daha çıkması zor olacaktır.. Bütün bunlara kimsenin sesi çıkmamaktadır. Dikkatler başka yerlere, şeyhlerin "güvence altına" alınmalarına çevrilmiştir. "Barış" ve "demokrasi" önerileri ile, bugün Saddam'ın Kuveyt'ten çıkarılabilmesi için Irak'taki muhalif güçlerden nasıl yararlanılacağı hesabı bile yapılmaktadır...

VI

Kuveyt Bunalımı ve Kürdistan.

Iran'la "Ateş-Kes" imzalayan Irak, hiç zaman keybetmeden Kürdistan'da uluslararası sözleşmelerle yasaklanmış kimyasal silahları tereddütsüz bir rahatlıkla kullandı. Sömürgeci Irak'a teslim olmayı reddeden Kürtler karşılıklı pazarlıkları sürgün edildiler, ya da Kürdistan'ın diğer parçalarına gönderildiler. Kalanlar ise, Kuveyt sınırına yakın çöllük bir arazide zorunlu iskana

tabi tutuldular.. Bu gelişmeler karşısında kurtarılmış alanlardan çekilen Kürtler, dağlık arazide yeniden silahlı bir hareket olarak Irak birlikleri için korkulu bir güç olmaya başladı. Bugün yine, etkinlik kurma mücadelesini devam ettirmektedirler..

Güney Kürdistan'da gelişen mücadeleye karşı en korkunç katliamları planlayan ve uygulayan Irak karşısında tüm dünyanın sessiz kalması, Kuveyt işgali ile ise telaşa kapılan ve birden bire "Barış, Demokrasi ve İnsan Hakları"ndan bahsetmeye başlayan sömürgeciler ve emperyalistlerin çıkarları bütün değerlerin üstündedir.

Meydana gelen her olay emperyalist basın ve yayın tröstlerince ve emperyalizmin isteklerine uygun olarak kamuoyuna sunulmaktadır. Bundandır ki, sömürgeci Irak'ın Kürdistan'ı işgali silahsız ve savunmasız sivil mevzilerin kimyasal silahlarla tarumar edilmesi karşısında hiç bir protestoyu getirmemiştir. Özellikleri ve amaçları aynı olan Irak'ın Kuveyt hanedanlığını işgali ise, herhangi bir jenosit ve katliamı geliştirmemesine rağmen, dünya'da eşine az rastlanır bir protesto ve yaptırımlarla gündeme getirilmiş, ortalık vaveylaya verilmiş, Orta-Doğu'nun "şımarık çocuğu" Saddam ve Irak'a karşı herkesin dayanışmaya girmesi çağırısı yapılmıştır. Saddam'a terbiye vermek ve kulaklarını çekmek pahasına girilen bu can

havli,sanki emperyalizmin saddam'ı yeni tanımış gibi bir hava ile sunulmaktadır. Emperyalizm, hiç bir şeyden haberi yokmuş izlenimini kamuoyuna vermektedir. Bu saçmalık bir süre sonra herşeyden haberleri varolduğunu tekrar ortaya çıkaracaktır...

İttifakın Türkiye cephesinde ise, Türk askeri birlikleri yoğun biçimde Kürdistan'a kaydırılmaktadır.. Sömürgeci Türk ordularının Kuzey Kürdistan'daki gücünün sürekli arttırılması Kuveyt "bunalımı"na bağlı nedenlerin yanı sıra, Kürtlerin durumları belli bir güce nitelik olarak değişikliğe ulaşmadan ezilmesinin maddi koşullarını oluşturmaktadır. Saddam çekilinceye ya da devrilinceye kadar Kürtlere verilecek destek bu hedefe varıldıktan sonra Türkiye'nin başını ağrıttacağından sorunu özellikle Türk ordusu tarafından halletmek için bütün gücü ile sınır boylarında konulanmaktadır.

Gelişmeler karşısında Irak'ta ya da Orta-Doğu'da ortaya çıkacak bir iktidar değişikliği -ihtimal olarak- tarihsel fırsatçılığı ve yağmacılığı ile -birçok haklar talep ederek- Türkiye, Statünün değiştirilmesi ihtimali karşısında bütün askeri birliklerini alarma geçirerek, Kuveyt "bunalımı"-nı bahane ederek Kürdistan'a bindirmek için yerini almıştır... Bu nedenlerle tetikte beklemekte,kendini emperyalizme "ağır satarak",askeri

gücünün daha da arttırılmasını koz olarak kullanmaktadır..

Türkiye,yardım çağrılarını her fırsatta dile getirip,ekonomik zararlarının telafisini de istemektedir. Bu yolda güvenceler de almıştır. Böylece,meydana gelen "bunalım" nedeniyle ekonomik olarak biraz rahatlayacak olan Türkiye'yi bünyesindeki Kürt problemi daha da gayretkeş yapmıştır.. TC bu gayretkeşlikle "bunalım"dan ne kadar yararlanabilirim pragmatizmi ile emperyalist çağrı yanında saf tutmuştur. "Bunalım"dan önce para karşılığı bile satın alamadığı silahlar bütün engelleri yıkarak alma olanaklarını da ele geçirmiştir. Alman GS-9 anti-terör timlerine kadar varan bir destek almayı başarmıştır. Tanklar ve fantomlar yola çıkmıştır bile.. Bıyık altından gülen,geleneksel kurnaz Türk diplomasisi,bütün "komünist" ve "demokratlar"ı da kendine adapte etmiş durumdadır. Gelecek silahlar ve anti-terör timleri ile kendi içindeki muhalefete daha kesin darbeler vurabilecektir. Körfezi koruyorum diyerek,sınırlarında güvence yaratacak ve iç muhalefeti hizaya getirecektir. Bu gayet açıktır... Böylece, durumunu daha da güçlendirecek,körfez "bunalımı" için önerilen planları da kulak ardı etmeye uğraşacaktır..

Türkiye,Kürt Sorunu konusunda paçasını hiç bir şey vermeden kurtarmanın hesabı içindedir..

Türk "Sol" ve "demokratları" nca da Bölgedeki "bunalım" ve gelişmelerle ilgili şu ana kadar hiç bir yorum ve açıklama gelmemiştir.. Ya mevcut devlet siyaseti kabullenilmektedir ya da korku ve panik havası ile ne yapılması gerektiği dahi bilinmemektedir.. "Kürt Raporu"nu yazarlar ise,tekrar ülke bütünlüğünün nevratik,nostaljik pizikozuna girerek, Kıbrıs çıkartmasının "demok - ratlığı" nı yaşamak sevincini taşımaktadırlar.

Biz,ısrarla, bu haksız savaşın her araç ve gereçle bir iç savaşa dönüştürülmesi gerektiğini savunuyoruz. Türk Sol ve demokratları'nın ve radikal güçlerinin bir an önce sömürgecilere karşı iç savaş çağrısı yapmaları tek yol olarak devrimci perspektifimizde durmaktadır.. İktidarın devrimci fethi için çabaların somut programlarla ortaya konulmasını bekliyoruz. KUKM açısından en temel ittifakçı gücümüz olan Türk Sol ve Demokratları'nın bu konudaki görüşlerini de soruyoruz. Bu hakkımızı kullanmak için vakit henüz geçmemiştir. Bu savaş haklı bir savaş mıdır ? Yoksa haksız bir savaş mı ? Bu soru karşısında muhalif olarak takınılacak tavır ne olmalıdır ? En azından tedbir olarak ne yapılmalıdır ? Sorun bu..

Kürdistan açısından "bunalım"ın boyutlarını irdelemeye devam edelim.

Emperyalistlerin hedefi Irak'ın siyasi bütünlüğü-

ne yönelik değildir. Tersine, Orta-Doğu'da mevcut statüko'nun korunmasıdır. Emperyalist siyasetin amacı,kendisi ile çelişmeyen gerici burjuva diktatörlüklerinin bağımlılık ilişkileri içinde konumlandırılmasıdır.. Bu statüko Kürtler açısından ne ifade etmektedir ? Kürdistan'ın bölünmüşlüğü ve Kürt Ulusunun köleliği'nin devam etmesinden başka bir anlama gelmiyor.. Emperyalizmin körfez "bunalımı" ile hedefi gayet açıktır. Irak'ın Kuveyt'ten çekilmesi ve bölgede bir tehdit unsuru olmaktan çıkarılmasıdır. Bunun ötesinde çıkarların iç-içe'liği Irak içinde olası bir iktidar değişimini getirebilecektir. Ki,bu olasılığın KUKM'nin stratejik hedefleri ile çatışma içinde olacağını altını da kalın bir çizgi ile çizmek gerekiyor..

Kürtler açısından ortaya çıkabilecek olası ve elverişli ortam ve koşullardan KUKM hedefleri doğrultusunda yararlanabilmek vazgeçilmez ve en temel program hedeflerimiz olmalıdır. Ancak, bugün yaşanan bu tarihsel fırsat içinde Kürdistanlı güçlerin bölünmüşlüğü, Güney ve Doğu Kürdistan'daki mücadelenin ağır darbeler yiyerek geriledikleri söz konusu olduğundan; birlik ve cephe olgusunun önemi bir kat daha artmıştır. Bunu ısrarla vurgulayarak,bu tarihsel fırsat'ın KUKM açısından mutlaka ciddi değerlendirilmesi gerektiğini belirtiyoruz..

Açıktır ki, bölgede gerek emperyalizmin ve gerekse gerici burjuva diktatörlüklerinin her kriz döneminde sonuç itibariyle Kürt Ulusu'nu imhaya yöneldikleri de biliniyor.. Bu durum Kürdistan'ın koşullarını daha da zorlaştıran bir siyasetle her kritik dönemde sunulan ve sonra vurulan ilk ve son hedef olmuştur.. Kürtlerin, Kuveyt "bunalımı"nda da, Saddam'ın uçaklarına hedef olarak kendi alanlarında bombardıman altında tutuldukları gelen haberler arasındadır.

Kafaların emperyalist basın tröstlerinin ideolojik bombardımanıyla sersemletildiği bu kaos ortamında,hedefleri belli ve net siyasetler belirlemek gerekiyor. Orta-Doğu'da çıkması muhtemel olan savaşın niteliği ne olacaktır ? Özellikle bu soruya net olarak cevap verilmelidir. Ki, bu cevap aynı zamanda atılacak pratik adımların da yol göstericisi olabilsin..

Yukarıda belirlemeye çalıştığımız diğer bir sorun da Kürdistan açısından ortaya çıkacak yeni tehditlerin neler olacağıdır. Bunların cevabını vermek ve çerçevesini çizmek gerekiyor. Böylece,bu koşullara karşı duruşun siyasi biçimi açıklanabilir.

Öncelikle şunu belirleyelim. Orta-Doğu'da muhtemel bir savaş ezenle ezilen ya da mazlum ile zalim arasında gerçekleşecek haklı bir savaş

değildir. Bu, işgale uğrayan bir devletin korunması da değildir. Tersine, sorun emperyalist tehdit altında olan ya da onun isteği doğrultusunda kullanamadığı çıkarlarının tehdit altında olması ve prestijinin müttefikleri açısından sarsılmış olmasıdır.

Orada kimin saldırdığı,kimin topraklarının işgal edildiği belirleyici değildir. "Kimin çıkarları için savaşıldığı ve savaşın kime hizmet ettiği"-dir belirleyici olan..Yani,saldırının Irak olması ya da Kuveyt'in "mağdur" duruma düşmesi savaşın niteliğini belirleyici değildir.

Orta-Doğu "bunalımı"nın ortaya çıkardığı yeni koşullar karşısında, yeni olanak ve aynı zamanda tehlikelerin de iyice belirlenerek,programatik olarak netlik kazanan ulusal kurtuluş savaşının hayata geçirilmesi esas önemli sorunu teşkil etmektedir. Stratejik hedeflerin ve ona uygun taktiklerin belirlenmesi,hayata geçirilmesi önem arz etmektedir. KUKM'nin görünürdeki ilk hedefi sömürgeci işgal ordularının Kürdistan'dan kovulmalarıdır.

Kürdistan'ın bugünkü durumunun müstebibi ise bizzat emperyalistlerdir. Emperyalistlerin iradeleri doğrultusunda ve ayrıca kendi içinde çözümsüz bir durumda statüleştirilen Kürdistan'ın bölünmüşlüğü bugün de emperyalistlerin desteği ve sömürgeci devletlerin çıkarlarına uygun

biçimde sürmektedir.. Emperyalistlerin bölgedeki gözetleme kuleleri, sömürgeci devletlerin kendi aralarındaki çıkar çatışmalarında Kürtleri de denetimli bir güç olarak kendi hedefleri doğrultusunda kullanmak isteyeceklerdir. Kürdistan tarihi bunun sayısız örnekleri ile doludur...

Kuveyt olayı emperyalizmin istekleri dışında geliştiği -bir ölçüde- için, bu duruma her an müdahale etmesi gündemdedir. Bu mücadelenin gerçek hedefini ise yukarıda yer yer vurguladık. Şimdi belirlenen bu hedefe en kısa zamanda nasıl ulaşılabileceği kuşkusuz o yapılacaktır.. Bunun hesapları içindedirler. Ortada bir de prestij sorunu vardır. Orta-Doğu'nun "şımarık çocuğu" kesilen kabadayı Saddam'ın kulağı çekilerek, ona hiza mesafe aldırılması düşünülecektir.. En azından dünya'da oluşturulan "düzen" sınırları içine çekilmesi sağlanacaktır. Bu bir olasılıktır. Bunun yanında başka bir takım olasılıklar da elbette vardır. Eğer "terbiye" kuralları ve ekonomik ambargo işlemez duruma gelirse, o zaman Saddam bir komplo ile kaş-göz arasında suikaste kurban edilebilir. Tartışılan bir olasılıkta, Saddam'ın devrilmesi ile ortaya çıkacak boşluğu dolduran "Geçici bir hükümet" kurulmasıdır. Bu hükümette muhalif bir takım güçler ile Kürtlerin de görev alması olasılık dahilindedir.. Ancak, tüm bu ve benzeri olasılıklar yanında, Orta-Doğu'nun bilinen eski statüsüne getirilmesi yönünde

Kürtlere verilecek destek gözardı edilemez. Bu doğrultuda Kürtlere maddi ve askeri destek verilebilecektir. Ve bu tartışma konusudur.. Ancak, destek uzun vadeli ve kalıcı olmayacaktır. İstenilen çözüm yaratıldıktan sonra Kürtlerin "icabına" bakılacaktır. Bu günlerde ve atılacak adımlarda çok duyarlı ve uyanık olunması gerekmektedir..

Bir önemli sorun da, bölgede önceden hesaplanamayan (özellikle Kürtler bakımından) ya da şimdiden gösterilen istikrarsızlıklar ve belirsizliklere karşı bir güven unsuru olarak ve tam destekle (özellikle Alman ve ABD askeri desteği ile) Türk ordusu bekletilmektedir. Ve Kürtlerin gelişmeler karşısında güçlenmelerine rıza göstermeyen Türk Devletine de bu konuda güvence verildiği ve hatta işi bittikten sonra "icabına" bakması için aktif görevin Türk ordusuna yüklendiği de gözlenmektedir. Yapılan askeri yardımlar ve Kuzey Kürdistan'a oldukça kabarık sayıda kaydırılan askeri birliklere ve niteliklerine baktığımız zaman bunu görmemek mümkün değildir.. Ayrıca, bu planın mevcut statüko'nun niteliğine ters düşen güçlerin imha edilmeleri ya da etkisizleştirilmeleri için dil ve kültürel kimlik haklarının koşullara göre gözden geçirilmesi de gündemleştirilebilir..

Eğer, emperyalizm bugün Kürtleri sömürgeci devlet

ler)'e karşı verdikleri mücadelede birine karşı destekliyorsa (!), işleri bittiğinde diğeri tarafından ezilecektir. Hiç bir zaman hedefe ulaşacak kadar güçlenmesine müsaade edilmeyen, ama her defasında kendi iç çelişmelerinin çözümünde kullanılacak kadar güçte tutulan bir sorun olarak hep askıda kalmıştır.. Şimdiden sonra bir dönem için yine aynı yöntemin işletilmesi büyük bir olasılık olarak durmaktadır.. Hesap budur. Dün Şattularap için İran, Su ve Hatay Sorunu için Suriye, Bugün Kuveyt ve Suudi Arabistan için ABD.. Fakat her defasında da "belayı" büyütmeden ortak imha gündemleşmiştir. Bunları görmek için tarihe bakmak yeterlidir..

VII Dayatan Görevler.

Kürt Hareketi İran Şahı'nın devrilmesiyle başlayan Orta-Doğu bunalımını kendi lehine avantaj bir öge konumuna getiremedi.. İran-Irak Savaşı süresince belirli mevziler kazanan hareket, kazandığı şartları tarihin yapıcı bir öznesi konumuna ulaştıramadı.. Kürdistan Ulusal kurtuluş Mücadelesi'nin tüm kazanımları emperyalist planlar, jenosit ve sürgünlerle beraber kaybolup gitti...

Bugün gündemleşmiş olan Kuveyt sorunu'nda da ağırlık noktası önemli ölçüde Kürdistan üzerinde yoğunlaşmıştır.

Görev ve sorumlulukların ağırlığı ortadadır.

KUKM içindeki güçlerin omuzlarında bu sorumluluk durmaktadır. KUKC konusunda ısrarlı olunması da bu gerçeği taşımaktadır. Parça örgütlenmeleri ve parçalardaki siyasal güçlerin bölünmüş durumları karşısında siyasal güçlerin gelişmeleri yakından izlemeleri ve yeni ilişkiler ile, mücadele yöntemleri geliştirmeleri dayatmış durumdadır. Her "elverişli" durumdan yararlanılarak, hızlı gelişmeler karşısında yeni siyasetler üretecek ve bunu hayata geçirebilecek Birlik ve Örgütlülükler'e ulaşmak zorundayız. Bu, tüm Kürdistanlılar'ı ilgilendirmektedir ve bütün güçlerini ORTAK BİR TAARRUZ CEPHESİ'nde birleştirmelerinden geçmektedir.. Yoksa, ne kadar emperyalist kriz yaşanırsa yaşansın ve yönetenler ne kadar yönetmeyecek duruma gelirlerse gelsinler; ne kadar ekonomik bunalım yaşanırsa yaşansın, Kürt Ulu-su'nun anti-sömürgeci öfkesi ne kadar gelişirse gelişsin, nesnel durumu değiştirecek öge savaş alanında örgütlü ve birleşik bir güç olarak bulunmayı gerektiriyor.. Bu olmadığı sürece, ardı arkasına meydana gelebilecek gelişmeler karşısında yenilgiler birbirini izleyecektir.. Ya mevcut statüye ve köleliğe evet, ya da Tüm ulusal kurtuluşçu güçlerin, ülkemiz üzerinde oynanan emperyalist oyunların karşısında ORTAK TAARRUZ CEPHESİ'nde güç ve eylem birliği..

13 Ağustos 1990

**KÜRDİSTAN KURTULUŞ PARTİSİ
POLİT BÜROSU**

CEZAEVLERİNDEKİ YOLDAŞLARIMIZDAN MESAJLAR

---

www.arsivakurdi.org

"KÖRFEZ KRİZİ" TÜRKİYE'DE DE SİYASAL GÜNDEMİN BAŞINA OTURMUŞ DURUMDA

Dünyadaki siyasal dengeler yeniden yapılanırken, en girift bölgelerin başında gelen Orta-Doğu'da bu nasıl gerçekleşecek ? Ekonomik ve siyasal güç alanları nasıl paylaşılacak ? Bütün bunların siyasi sınırlarda değişikliğe yol açması ya da bölgenin iç dinamikleri üzerinde karşı etkiler oluşturması olası mı ? Bütün bunlar,herkesin üzerinde hipotezler yürüttüğü, ama sonucunun nasıl olacağını zamanın göstereceği sorunlar. Bu dinamik denge değişikliği karşısında bütün siyasi odaklar alarm durumunda.. Bazıları yerlerini koruyabilmek,bazıları kendilerine alan açabilmek ya da genişletmek için..

Değişen dünya konjonktürü içinde kendine daha güçlü bir alan oluşturmak için ilk hamleyi Irak yaptı. Bunda hem bir öngörü hem de dengeleri iyi hesaplayamamaktan gelen bir yanılsama var. İran-İrak Savaşı'nda, Radikal İslamcı Hareket'in Anti-Amerikan mihverde ve siyasi rasyonaller dışında seyreden aktivitesini barajlamak için,İrak oldukça kollarlanmış, askeri ve

siyasi açıdan iri kıyım bir güç haline getirilmişti. Kuşkusuz, gerek batı ve gerek "doğu" bu işi biraz da zorunlu olarak yapmıştı. Sonuçta, İran İslam Devrimi'nin kendi içine kapanıp, dışa açılması ve bölgesel bir tehdit oluşturması önlenmiş oldu.

Emperyalist-kapitalist sistem İran-Irak Savaşı'nda "galibi olmayan" bir döğüş istiyordu. Ama, İran "pes" edince, güç dengesi otomatik olarak Irak'a ağır bastı..

Irak rejimi on yıldır yürüttüğü savaş sonucunda askeri ve siyasi bir güç olmasının ve İran'ı barajlamış olmanın bedelini sınırlarını yayararak almaya kalkınca da, "Körfez Krizi" denilen şey doğdu. Aslında, Saddam Hüseyin bu "ilhak"a biraz gürültü koparılsa da, kendisine bu hediyenin uzun vadede layık görüleceği hesabını yaparak yanıldı. Bölgede yeniden düzenlenmesi kaçınılmaz olan güç alanları içinde kendine daha ağırlıklı bir yer edinebileceği öngörüsünde bulunurken; aynı şeyi ABD-AT ve Japonya Emperyalist üçgeninin de tasarlamakta olduğunu ve onların tepkilerini fazla hesaplayamadı.. Ve aslında, bu güçlerin bölgedeki ekonomik ve siyasal hegemonyalarını pekiştirmek için büyük bir askeri yığınak yapmalarına da çok iyi bir bahane hazırlamış oldu. Eni sonu bozulması ve yeniden biçimlendirilmesi kaçınılmaz olan Orta-Doğu tahterevallisindeki ilk hamleyi yaparak, şimdi dünyanın tartıştığı hareketlenmeye alan açtı.

Öyleki, siyasi yorumcular, Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhakını, bölgeye askeri yığınak yapmasına ve müdahalesine zemin oluşturmak için ABD'nin yönlendirmiş olabileceğini bile düşünebiliyorlar.

Kuveyt, Orta-Doğu'nun sınırları cetvelle çizilmiş yapay devletlerinden biridir. İngiliz emperyalizminin feodal şeyh ailelerine taksim ettiği toprak parçalarından biri.. Ama, bu durum, Irak'ın militarist yayılmacı siyasetine, Kuveyt'i işgal ve ilhak etmesine siyasi bir mazeret olarak kullanılamaz. Çünkü, Irak'ın kendisi de en az Kuveyt kadar Orta-Doğu'nun yapay devletlerinden biridir. Şeyh Mehmed Berzenci hareketi İngilizlerce tasviye edilince, Musul, Kerkük ve Basra bölgesi de dahil olan bir Irak devleti Emir Faysal sülalesine tahsis edilmişti. Daha sonra da, Irak rejiminin meşruiyet temeli değişti; Baas partisi etrafında toplanmış Arap milliyetçisi, asker ve sivil bürokratların elinde toplandı..

Kuşkusuz Kuveyt Devleti'nin "meşruiyet" temelini sorgulayanlar, aynı kriterleri Irak'ın kendisi için de kullanmak zorundadırlar. Ya da Irak, Kuveyt'te işgalci ve ilhakçıdır ama, aynı şeyi "Kuzey Irak"da yarım yüzyıldır yapıyor. Bu işgal ve ilhak ise, "bunalıma" yol açmıyor. Çünkü, bu paylaşım Irak tek başına değil, emperyalistlerarası pazarlıklarla birlikte girmişti. Bunlar birbirine bağlı olgulardır ve birini belirlerken diğerini gözden kaçırmamak son derece önemli olmaktadır.

Orta-Doğu'daki dinamik **denge**'lerin değişimi sürecinde emperyalist-kapitalist sistemin dışında başka alternatifler ya da dinamikler söz konusu mudur ? Böyle bir mevzilenme söz konusu mudur ? Kanımca şu an Orta-Doğu'daki bunalımda böyle bir güç mevzilenmesi söz konusu değildir. Eğer, SSCB dünya siyasetindeki eski ağırlığına sahip bile olsaydı, bugünkü durumu karşı-güç cepheleşmeleri olarak görmek olası değildi. Zaten sorunun ağırlıklı yönü,

SSCB'nin artık dünya dengelerinde tahteravallisinin ağırlık kefesindeki yerini yitirmiş olmasından kaynaklanmaktadır. SSCB'den boşalan bu etkinlik nasıl bir yapılanma ile doldurulacak ? Bu aşamada Sovyetler'in artık hiçbir ağırlığı kalmadığını sanmak da büyük hata olur. Fakat, bu ağırlığın hem biçimi, hem içeriği hem de kapasitesi önemli ölçüde değişmiştir. Bu yüzden bölgedeki rejimlerin fonksiyonları ve çeşitli kombinezonların önemi daha da artmaktadır. Söz gelimi Irak'ın aniden tüm İran koşullarını kabul ederek, sınırlarına geri çekilmesi; Arap Birliği'ndeki bölünmeler; uzun yıllar sonra Suriye ile ABD'nin Arabistan'daki aynı mevzide buluşmaları; TC'nin bu aşamada giriştiği siyasi atraksiyonlar... Bütün bu oluşumların etkileyiciliğini açıkça ortaya koyuyor. Pentagon yetkilileri açıkça artık "Orta-Doğu haritalarının yeniden çizilmesi" gerektiğini belirtiyorlar. Sorunun, Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhakına karşı "ahlaki" bir tavır almak, "Bir diktatörün yükselişini" önlemek gibi pek "soylu" gayeler olmayıp; dünyanın en önemli enerji kaynaklarının sistemli ve dengeli bir biçimde emperyalist ekonomide dalgalanma yaratmayacak sigortalar altında tutulması olduğunu biraz siyaset bilen herkes kavrayabiliyor..

Bu denge değişiklikleri "tarihsel anlar olduğundan, siyasi harareti daha da artırıcı bir etken.. Bütün bunların içerisinde, dört sömürgeci devlet tarafından bölünmüş bir ülkenin statüsü ne olacak ? 21. yüzyıla yine bölünmüş ve parçalanmış, kimliği bile inkar edilen bir ulus olarak mı girecek ? Orta-Doğu'nun ortasındaki bu uluslararası sömürgeci statüsü değişmeyecek mi ? Ulusal Demokratik güçlerin bu yönde siyaset üretmeleri, çeşitli diploma-

tik girişimlerde bulunmaları,kendi hedef ve beklentileri doğrultusunda böylesi anlardaki gerekli siyasal uyanıklık ve uzgörüyü göstermeye çalışmaları son derece normal.

Körfez bunalımıyla ilgili siyasal tavırlar içerisinde ;burada yaratılacak bir silahlı çatışmanın, çıkarılacak bir savaşın "haksız" emperyalist bir savaş olduğunu ve bu savaşa karşı çıkılmasının önemi büyüktür. Emperyalist güçlerin bölgedeki askeri yığınakları ve yeni dengelenmeler içinde yaratacakları böyle haksız bir savaş, ancak Orta-Doğu halklarının zararına işleyeceği galibi önceden belli,sadece silah tekellerini memnun edebilecek bir savaş olur. Bu savaşın tarafı değil,karşısında tavır koymak gerekir. Buna bağlı olarak da "namluların gerici iktidarlara çevrilmesi" gerekir..

Bütün bunlar yapılırken, gözlemlediğim ve son derece tehlikeli gördüğüm bir eğilime işaret etmek istiyorum. Özellikle ABD ve diğer emperyalist odakların körfezdeki askeri yığınağına ve bir savaş ihtimaline karşı tavır alınırken, giderek Saddam Hüseyin'in rejimininyüzü gölgelenmeye ve neredeyse "anti-emperyalist bir yönetime" çevrilmeye başlıyor. Emperyalizme karşı duruş gösterilirken, Irak'ın sömürgeci,yayılmacı,gerici bir rejim olarak Orta-Doğu halklarının ve özellikle ulusumuzun celladı olduğu olgusu silikleşmeye başlıyor. Bu bakımdan siyasal ajitasyon ve propaganda da ve mevzilenmede bu vurgulamalar bile son derece önem taşımaya başlamıştır.

Neden ? Örneğin, geçenlerde "Yüzyıl" Dergisi'nin kapağında şöyle bir slogan ortaya atılmıştı : "Türkiye'nin yeri ABD emperyalizmine karşı Irak'ın yanı olmalıdır." Bu slogan, gerçekte çoktan mahkum olmuş eski bir mantığı ortaya

koyuyor. Evet, elbette Amerikan emperyalizminin ve diğer emperyalist odakların Orta-Doğu'daki ekonomik ve siyasal hegemonyalarını askeri yığınakla pekiştirmelerine karşı çıkmak, bunu teşhir edip tavır almak bir görevdir. Ama, bunu yaparken, neden "Irak'ın yanında olmak" gerekiyor ? Irak'ın gerici, kan dökücü rejimi birden bire kılık değiştirip anti-emperyalist bir düzeye mi geldi ? HAYIR. O halde, neden emperyalizme karşı olmak için Orta-Doğu'nun bu en gerici rejiminin yanında olunacak ? Bunun mantığını kavramak mümkün değil.

Bu önermede "Türkiye olmalıdır" derken, bir ona yapılmıyor, aslında bütün toplumsal güçler, bu arada özellikle ulusal kurtuluş hareketleri kastediliyor. Burada söylenen şey, aslında Kuzey Irak'a, oradaki organizasyonlara söyleniyor.. Bu siyasal mesajı oldukça net anlayabiliyoruz. Yani, ulusumuza bir kez daha kendi celladı ile aynı safta olması ya da en azından onun ayağına dolaşmaması, kendi hakkını isteyerek onu rahatsız etmemesi istenmektedir. Yoksa, ABD emperyalizmine karşı Irak'ın yanında nasıl olunacak ?

Irak anti-emperyalist bir odak değildir. Tersine, Irak rejimi şimdiye kadar çeşitli emperyalist odakların doğrudan ve dolaylı desteği ile ayakta durmuş; İran-Irak Savaşı'nda denge unsuru olarak gözetilmiş, gerici, katliamcı eylemlerine göz yumulup, arkası sıvanmış gerici bir rejimdir. Şimdi, ABD ile yaka yakaya gelmesi, onu anti-emperyalist haline getirmez. Kuveyt'i işgali de yayılmacı bir eylemdir. Irak gericiliğinin FKÖ ya da Libya tarafından destekleniyor olması da onu bu niteliğe "terfi" ettirmez. Öte yandan, bizim açımızdan çok daha nesnel, yakıcı bir konumu var Irak'ın.. Yakın

tarihimizin en büyük jenosid'lerinden birini HALEPÇE'de beş bin Kürdü kimyasal gazlarla zehirleyerek gerçekleştiren Irak'tır. Bir ülkeyi üzerinde ot bitmemecesine yakıp yıkarak, ulusunu sürerek haklı bir savaşıma boğmayı göze almış, kan dökücü, gerici bir rejimin yanında, ne adına ve kimin için yeralacak mışız ? Açıktır ki, bu slogan son derece tehlikeli ve yanlış'tır. Teşhir edilip, üzerine gidilmesi gerekir.

Mazlum bir ulusa şunları önermek kadar tehlikeli birşey olamaz:

"Irak sizi ezse de, yurdunuzu yakıp yıksa, sizi kimyasal silahlarla yok etse, otunuzu, suyunuzu kurutsa, ulusal ve insani kişiliğinizi ezse de; ne de olsa o bir bölge ülkesidir. Ama, ABD uzaklardan geldi ve emperyalisttir. Önce onu kovmak için kendi kasabınızla birlikte olun. Ya da en azından onun başını bu aşama da ağırtmayın, ama kasabınızın başı rahatlattığında o zaman 'kozunuzu' (tabi paylaşacak koz kalmışsa) paylaşırsınız. Yoksa, emperyalistlerin oyuncağı olmuş olursunuz, emperyalistlerle işbirliği yapmış olursunuz. Zaten, tarih boyunca hep sizi kullandılar.."

Bütün bunlar, bir ulusal kurtuluş hareketine önerilebiliniyor. Dahası, bu aşamada Irak'la savaşa girerse, ABD emperyalizminin işbirlikçisi olacağını ima ederek, onu kendi haklı isteklerini savunmaktan caydırmaya elini soğutmaya çalışıyorlar.

Sen, Mandela örneğini vermişsin. Çok doğru. Ama, bence o kadar uzağa gitmeye de gerek yok. Örneğe, FKÖ yıllardan beridir Türkiye'de diplomatik statü ile temsil ediliyor. Bu hiçbir zaman olumsuz yorumlanmamıştır. Ama, buna ben-

zer birşeyi Kuzey Irak'takiler yapsalar, örneğin İsrail tarafından diplomatik statü ile tanınsalar, hemen "siyonizm ajanı, emperyalizmin işbirlikçisi" olmakla suçlanırlar. Yine, ABD'nin FKÖ ile çok alt düzeylerde görüşmeyi kabul etmesi bir "zafer" sayılarak alkışlanıyor ama, YNK ya da IKDP'nin diplomatik arayışları hemen "ha işte tamam ABD'nin Orta-Doğu'daki işbirlikçiliğini yapıyorlar, satıyorlar" diye yorumlara girişilir. Herkes, her ülke, her kurtuluş hareketi bunları yapabilir, ama "siz yapamazsınız".. Onlar, uluslararası diplomaside destek aramamalı, dertlerini sağa-sola anlatmamalı, sorunu uluslararası düzeye taşımamalıdırlar..

Bağımlılık ilişkilerine, emperyalist ve sömürgeci güçlerin bağlantılarına karşı son derece duyarlı olmak, kuşkusuz hayati bir öneme sahiptir. Bu ise, düz bir mantık yürütmekle olası değil..

Şu çok iyi biliniyor, ABD bugünkü Irak rejimini bir "siyasal,askeri ve ekonomik güç" olmaktan çıkarmak için çok boyutlu seçeneklerin hepsini seferber etmekten çekinmiyor. Bu seçeneklerden biri de toplumsal bir güce, tarihsel ve siyasal bir yere sahip olan Kürt hareketidir. Ne varki, bu seçeneğe kolaylıkla yanaşabilmesi mümkün değil. Bu, İran ve Irak açısından söz konusu olsa bile, Türkiye gibi bir müttefik nedeniyle oldukça zayıflamaktadır. Zaten, TC'nin Körfez Bunalımı'nda şimdiye kadar izlediği dış siyasetten apayrı bir göreve soyunmak istemesinin temelinde,ABD'nin bölgede başka bir seçenek aramasına gerek bırakmayacak şekilde davranma zorunluluğu duyması gelmektedir. Seçeneğin karşısında Arap milliyetçiliği ile uzun vadeli bir düşmanlığı bile göze alabilmektedir. Bu da, durumun vehametini göstermektedir.

Lozan'dan kalma "Musul-Kerkük" Sorunu'na acaba bir "yeni çözüm" olurmu umudunu taşıyanlar da az değildir. Ama, yine sağduyulu siyasetçilerin gördükleri gibi bu pek de kolay değildir. Sonuç itibarıyla, TC bu aşamada Orta-Doğu'nun değişen dengeleri içinde çıkarlarını koruyabilmek için "Aktif tarafsızlık" değil, "aktif tarafsızlık" siyasetine geçmek zorunluluğunu duymaktadır. Çünkü, kendisinin içinde yer almadığı organizasyonlardan aleyhte karar çıkma olasılığını yılların devlet deneyimleri ile bilmektedir.

Ulusal kurtuluş hareketinin mevzisi neresidir. Hiç kuşkusuz kendi tepesine binmiş olan Irak gericiliğiyle çok uzun yıllardan beridir, yani ABD ile Irak'ın arası açılmadan çok önceleri çatışma halindedir. Hiç kimse bu mevzilenmenin ABD işi olduğunu söyleyemez. ABD ve başkaları, bu aşamada ulusal demokratik harekete yaklaşım gösteriyorlarsa, bu herşeyden önce Kuzey Irak'taki yapılar için bir "taviz" sayılmamalı. Çünkü, bu kadar geri statüdeki bir topluma verilecek destek, ancak emperyalistler açısından bir "taviz" olacaktır. Neden böyle bir tavize zorlandığı ise, kendi iç çelişkileriyle açıklanabilir. Bu durumda ulusal kurtuluş hareketinin yapacağı şey, ulusunun haklı davasını uluslararası platformlara tescil ettirmek, sorumlu davranmak ve bağımlılık ilişkisine girmeden olanakları yararlı kılabilme-tir.. Bu da, basiretli bir önderliği ve kitle desteğini siyasal ve toplumsal bir güce dayanmayı gerektirir.

Geçenlerde bir dostumuz şöyle diyordu:

"Halkımız ABD'nin vaatlerine, sinsi yanaşmalarına kanmamalı, tuzağa düşmeme-

lidir. 1975 bir derstir. HALEPÇE Katliamı yapıldığında sesini çıkarmayan emperyalistler,şimdi Kuveyt'i bahane ederek bize yaşıyorlarsa,buna aldanmamak gerekir.."

Kuşkusuz, bu çok doğru bir bilinçtir. Herhalde bu vaatlerin ne derece sahte ya da gerçek olduğunu ulusumuzdan daha iyi yaşayan olmamıştır. Bunlar unutulmamalı, ama unutulmaması gereken önemli bir şey daha var:

HALEPÇE KATLIAMI'nı yapan, yerini yurdunu yangın yerine çevirip,yaşanmaz hale getirenleri, sömürge tahakkümünü üzerlerinde bizzat uygulayan gücü hele hiç unutmamak gerekir..

R.Cıwan

KÖRFEZ BUNALIMINDA TÜRKİYE'NİN HESAPLARI

Emperyalist güçlere olağanüstü çıkarlar sağlayan, bölge halklarını sefalet ve yoksulluğa iten, yüzbinlerce insanın ölümüne ve sakat kalmasına neden olan Irak-İran Savaşı'nın 1988'de sona erdirilmesinin ardından çok uzun bir süre geçmeden Körfez bölgesi yeni bir savaşın eşiğine geldi. 2 Ağustos 1990'da Irak ordularının Kuveyt'i işgal etmesiyle başlayan bunalım, her geçen gün biraz daha tırmanarak, bölgeyi her an patlamaya hazır barut fıçısı haline getirdi.

İran-İrak Savaşı, emperyalizmin bölgedeki çıkarlarına hizmet eden ve bölgedeki gerici iktidarların egemenliklerini pekiştiren haksız bir savaştı. Emperyalist devletler, bölgedeki çıkarlarına hizmet ettiği sürece bu savaşın sürdürülmesi için sekiz yıl boyunca ellerinden gelen herşeyi yaptılar. Savaşan devletlerin halkları için ölüm ve acıdan başka hiç bir anlam ifade etmeyen savaş, silah üretimi yapan tekellerin kasasına milyarlarca dolar akıttı...

Emperyalizme göbekten bağlı körfez devletleri de, İıan-İıak Savaşı'nda emperyalizmin Orta-Doğu'daki çıkarlarına uygun hareket ettiler. Savaş karşıısında emperyalist metropollerden esen rüzgarlara göre tutum aldılar. Özellikle, 1986 yılında FAO yarımadasının İıan tarafından işgalini kendileri için tehlikeli bulan körfez devletleri, İıak'a açık destek vererek, İıan'ı ekonomik ve askeri açılardan sıkıştırmaya çalıştılar.. Körfez devletlerinin tam desteğini arkasına alan Saddam yönetimi, kullandığı kimyasal silahlar'ın etkisiyle savaşın dengesini kendi lehine çevirmeyi başardı.

8 yıllık savaş, iki devletin ekonomisini de alabora etti. Savaş sonrası yıkıntı halindeki ekonomik yapıyı onarmaya çalışan Saddam yönetimi, büyük bir dış borç yükünün altına girdi. Bugünkü rakamlarla İıak'ın dış borçları 70 milyar dolar civarındaydı.. Bu borcun 15 milyar dolarını Kuveyt'e olan borçları oluşturuyordu. İıak'ın dış borçları gözönünde bulundurulduğunda, % 20'yi aşan bu oran azımsanacak bir rakam değildir. Ekonomisinin ayakta durması tamamen petrol üretimine bağlı olan İıak, Kuveyt'in yaptığı aşırı üretimle petrol fiatlarının düşürülmesine neden olduğunu belirterek, bunalım sürecini başlattı.. Savaşın ekonomideki yarattığı tahribatları onaramayan Saddam yönetimi, iktidarını yürütebilmek için şövenizmi hortlatarak,yayılcı siyasetini hayata geçirmeye başladı.

İıak yönetimi, Kuveyt'in aşırı üretimle piyasaya ucuz petrol sürerek kendisini 14 milyar dolar zarara uğrattığını ve bu zararın Kuveyt tarafından ödenmesi gerektiğini; iki devlet arasındaki tampon bölgede bulunan petrol yataklarının kendi kullanımına sunulmasını ve Kuveyt'e olan 15 milyar dolar

borcunun ise iptal edilmesini istedi. Bu istekler Kuveyt tarafından reddedilince, iki devlet arasında soğuk savaş rüzgarları esmeye başladı.. Diğer Arap devletlerinin girişimleriyle Suudi Arabistan'ın Cidde kentinde Irak ve Kuveyt heyetleri biraraya geldiler ve aralarındaki sorunları gidermeye çalıştılar. Görüşmeler sürerken Irak bir taraftan Kuveyt sınırına askeri yığınak yapmaya başladı. Eğer görüşmeler anlaşmazlıkla sonuçlanırsa, 1 milyonluk devasa bir orduya sahip olan Irak, toplam asker sayısı 20 bin olan Kuveyt'i ciddi bir direnişle karşılaşmadan birkaç saat içinde işgal edebilecekti. Nitekim öyle de oldu..

İran-İrak Savaşı boyunca Irak'a tam destek sağlayan Kuveyt'in onun tarafından işgal edilmesi, emperyalistlerin bölgedeki çıkarlarını tehlikeye soktu. Başta ABD olmak üzere batılı emperyalistler körfez bölgesine müdahale için kolları sıvadılar..

Doğu Avrupa'daki sistemin çöküşü ve batıyla entegrasyon sürecinin başlaması, Sovyetler Birliği'nin batı dünyası tarafından bir tehlike olarak görülmemesi, Türkiye'nin batı nezdindeki stratejik önemini azaltmıştı. Körfez'e müdahalede bir sıçrama tahtası olabilecek konumu ise, yeniden Türkiye'nin stratejik önemini arttırdı. Körfez Bunalımı'nın başlamasıyla birlikte, yoğun diplomasi trafiğine sahne olan Ankara'nın, ABD ve diğer batılı emperyalistlerin çıkarlarının, kendisinin Kürdistan'a ilişkin hesaplarıyla bütünleşmesi suretiyle körfez bunalımında Türkiye aktif rol üstlendi.

Tatilde bulunan Cumhurbaşkanı Özal, tatilini yarıda keserek, Milli Güvenlik

Kurulu'nu olağanüstü toplantıya çağırdı. Toplantıda, Türkiye'nin Irak'a uygulanacak ekonomik yaptırımlardan askeri müdahaleye ve Kürdistan'a yönelik operasyonlara değin tüm sorunların konuşulduğu basına yansıdı..

Cumhurbaşkanı Özal, hükümeti devre dışı bırakarak, Genelkurmay'la birlikte Türkiye'nin bölgede üstleneceği rolü netleştirdi. Güvenlik Konseyi'nin Irak'a uygulanmak üzere aldığı ekonomik ambargo kararının eksiksiz olarak uygulanacağını açıklayan ilk devlet de Türkiye oldu. Ve savaş hazırlıklarına başladı. Çok değil, daha iki yıl önce Saddam'ın işlediği insanlık suçlarının üzerinin örtülmesinde büyük rol oynayan Türk Hükümeti ve basını, birden Saddam düşmanı kesiliverdiler. Burjuva basınında Saddam'ın kimyasal silahlar kullanarak binlerce Kürdü katlederken işlediği suçlar afişe edilmeye başlandı. **HALEPÇE KATLIAMI**'nin en büyük suç ortağı sömürgeci TC Devleti'nin bir bukalemun gibi yüz değiştirerek, Irak'ı teşhir etmeye yönelmesinin altında yatan en büyük neden, Kürdistan'ın Irak işgalinde bulunan **Musul** ve **Kerkük** bölgeleri için beslediği sinsî emellerini gerçekleştirebilme isteğidir..

Kürdistan'ın emperyalist bağlantılar içinde sömürgeleştirilmesi sürecinde **Musul-Kerkük** bölgesinin paylaşımı Türk ve Irak sömürgecileri arasında sorun olmuş, bu bölgeler 1926'da Irak'a bırakılmıştı. Kürdistan'ın petrol yataklarıyla çok zengin olan bu bölgesi, Irak'ın denetimine bırakıldıktan sonra da Türk sömürgecilerinin iştahını kabartmaya devam etti. TC, uygun bir konjonktür yakaladığı her anda **Musul-Kerkük** üzerinde hak iddia etmiştir. Güney Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelemizin ivmelendiği anlarda,

Musul-Kerkük'ü işgal planının küçük provalarını yaparak, "sınır ötesi operasyon"lar düzenlemekten kaçınmamıştır. Hiç kuşku yok ki, Musul-Kerkük'ü Türkiye'ye işgal ettirme planının arkasında bizzat ABD vardır. Pentagona rağmen Türkiye'nin böylesi bir maceraya girmesi ise mümkün değildir. Pentagon tarafından hazırlanan işgal dosyası, zamanı geldiğinde hayata geçirilmek üzere Türk Genel Kurmayı'nın raflarında bekletilmektedir. Türkiye Körfez Bunalımı'nda üstlendiği rolün gereği olarak tüm hazırlıklarını bu dosyadaki planın hayata geçirilmesi doğrultusunda yapmaktadır. Bugün işgal dosyasının hayata geçirilmesinin koşulları oluşmuştur. 88 Ağustos yenilgisinden sonra Güney Kürdistan'daki Kürt direniş hareketinin toparlanamaması da Türkiye'ye cesaret veriyor. Türk burjuvazisi, Musul-Kerkük'ü işgal planını hayata geçirmeye çalıştığı süreçlerde, ırkçı-şöven çevreleri şaha kaldırarak, "Türkleri kurtarmak" ve "tarihi haklar" masalıyla kamuoyu oluşturmaya çalışır. Savaş hazırlığının tüm hızıyla sürdüğü Körfez Bunalımı sürecinde de bu tema işlenmektedir. Bu temanın işlenmemesi, Türkiye'nin böyle bir hesabının olmadığına yorumlanmamalıdır. Tam tersine, Türkiye Körfez Bunalımı'na bulaşırken, en büyük hesabını Musul-Kerkük'ü işgal planı üzerinde yapmıştır. Körfez Bunalımı'nda Türkiye'nin aktif rol alması ve Irak'ın karşısında durması, emperyalizmin bölgedeki çıkarlarına hizmet ettiği gibi, kendisinin de Kürdistan üzerindeki hesaplarıyla bütünleşmektedir..

Türkiye'nin hesapları birden fazladır. Bu hesapların içerisinde, yüzüne kapanan AT kapısının açılmasından, kredi musluklarının akıtılmasına; Türkiye aleyhine batı kamuoyunda oluşan olumsuz imajı silmekten Musul-Kerkük'ün

işgal planına kadar çok yönlü hesaplar var. En önemli hesabı ise, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin imha edilmesi üzerine kurulmuştur. "Sosyalist" güçler dahil herkesin gözünden kaçan yanı da budur. Gazetelere ilanlar verilerek, metropol merkezlerinde korsan gösteriler yapılarak emperyalizmin bölgeye müdahalesi, anti-Amerikancı sloganlarla protesto edilirken, Türk sömürgecilerinin Kürdistan'da giriştiği jenosid boyutundaki operasyonlar gözardı edilmektedir. Savaş rüzgarlarının estirilmesiyle birlikte, Irak sınırına büyük oranda askeri yığınak yapan Türkiye, Kuzey Kürdistan'da jenosid boyutunda operasyonlara başladı. Burjuva basınında hiç değinilmeyen, bilinçli olarak kamufle edilen bu olgu boşa çıkarılmalıdır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'ni boğazlamak ve emperyalist sermayeye GAP'ı çekici kılmak için Türkiye'nin en büyük amacı Kürdistan'ın kuzeyinde insandan arındırılmış **TAMPON BÖLGE** oluşturmaktır. Bu amacını gerçekleştirmek üzere, 1988'den başlayarak belli aralıklarla büyük çaplı operasyonlar düzenledi. Gundik (Balveren) ve Anılmış köylülerinin oturma eylemleri karşısında geri adım atmak zorunda kalan TC Devleti, Nusaybin ve Cizre'de boy veren anti-işgalci kitlesel eylemlerin ertesinde yürürlüğe koyduğu Kanun Hükmünde Kararnameler'le Kürt Ulusuna karşı yeni bir haçlı seferi başlattı. Önce, 413 sayılı olarak adlandırılan, ufak değişikliklerle 424 ve 425 sayılı kararnameler olarak son halini alan KHK'ler Kürdistan'da jenosid boyutundaki operasyonlara ve kitlesel tutuklamalara girişildi..

Bir yıl önce Kürt Ulusunu topyekûn düşman ilan eden Türk Genel Kurmay Başkanı, bugün Kürdistan'daki operasyonları bizzat kendisi yönetmektedir.

Türk sömürgecileri, dikkatlerin körfeze yöneldiği bu süreçte, hiç bir muhalefette karşılaşmadan Kürt Ulusu'nu imha operasyonlarını sürdürüyorlar. Köyler boşaltılıyor, insanlar dağbaşlarında, sokak aralarında kurşuna diziliyor. Köyleri boşaltmayan, direniş gösteren köylüler, kitleler halinde tutuklanıp işkenceden geçiriliyorlar. Kürdistan'da acımasızca uygulanan sömürgeci terör, önüne hedef olarak **TAMPON BÖLGE** oluşturmayı koymuştur. Sömürgeciler bu hedefleriyle, Kürt Ulusu'nun mevcut isyan potansiyelini yok etmeyi amaçlamaktadırlar. Bu siyasetin boşa çıkartılması, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nde yer alan güçlerin topyekün karşı duruşuna bağlıdır. Emperyalist-sömürgeci imha planlarının boşa çıkartılması ülke zemininde mücadeleyi omuzlayacak ortak bir güce ulaşmaktan geçer. Kürdistan'daki militarist zulme ve Tempon Bölge girişimi içinde yapılmakta olan açık jenosid eylemlerine, güçlerimizi birleştirerek karşı durmak gerekmektedir.

Basında Saddam'a karşı kamuoyu oluşturulmaya çalışılırken, Türk Genel Kurmayı yaptığı açıklamalarla asıl hedeflerinin Kürt Ulusu olduğunu tartışma götürmez bir biçimde yansıtıyor. Genel Kurmay Başkanlığı 23 Ağustos'da kuvvet komutanlarını "bölücü ve yıkıcı örgütlerin eylemlerine karşı" önlem alınması doğrultusunda uyardı. Bu uyarıdan bir gün sonra Genel Kurmay Başkanı ve Kuvvet komutanları, Kürt Ulusu'na karşı başlatılan imha operasyonlarını denetlemek üzere Kürdistan'a gittiler. Sömürge valisinden operasyonlara ilişkin birifing alan komutanlar, operasyonların yoğunlaştığı Şırnak ve çevresinde denetlemelerde bulundular. Komutanların bölgede buldukları sırada PKK'ye yataklık yaptıkları savıyla 45 kişinin Şırnak'ta yakalandığının açıklanması bir rastlantı değildir.

Emperyalizmin körfeze müdahalesi bir savaş yaratır mı ? Gelişmeler savaş rotasına doğru akmaktadır. Ancak, bölgedeki petrol yatakları, emperyalizmin ve bölge gericiliğinin ekonomik beslenme kaynaklarıdır. Bu kaynakları hedefleri içine alacak bir savaşın çıkması ihtimal dahilindedir. Dünyadaki petrol rezervlerinin 2/3'ü körfez bölgesindedir. Emperyalizmin hedef tahtasına oturduğu Irak, 112 milyar varillik petrol rezervleriyle Suudi Arabistanın ardından ikinci büyük petrol ülkesi durumundadır. Irak ekonomisinin can damarını petrol ihracatı oluşturmaktadır. Uzun süreli bir ekonomik ambargoyla Saddam yönetimini devirerek körfez bunalımını "çözme" amaçlanmaktadır. ABD ve yandaşları, bu süreci hızlandırmak için Irak'ın askeri açıdan önemli stratejik hedeflerine hava saldırıları düzenleyebilirler. Ekonomik ambargonun tam olarak uygulanabilmesi için askeri müdahaleye ilişkin karar, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde 25 Ağustos'da kabul edildi. Bu kararın kabul edilmesinden sonra savaş kavramının içeriğini dolduramayacak küçük çaplı çatışmalar meydana gelebilir. Bölgeyi içine alabilecek bir savaş, bölge halkları için yıkım ve sefaletten başka bir anlam ifade etmeyecektir. Bölgedeki devrimci güçlerin görevi; hem emperyalizmin bölgeye müdahalesine hem de bölge gericiliğinin yayılcı siyasetine karşı durmaktır. ABD'ye karşı Saddam'ın çıkışı anti-emperyalist değildir. ABD karşısında Saddam'ın desteklenmesi devrimci bir tavır olamaz, bölge uluslarına ölüm ve sefaletten başka bir şey vermeyecek olan haksız bir savaşa taraf olmak olur...

26 Ağustos 1990

N.Agīt

bartın cezaevi

KÜRT ULUSUNUN ULUSAL DEMOKRATİK HAKLARI ATLANARAK DEMOKRASİ MÜCADELESİ
VERİLEBİLİR Mİ ?

Türk burjuvazisinin ekonomik ve siyasal bunalımları derinleştikçe, devletin Kürdistan ve Türkiye emekçileri üzerindeki baskı ve terörü de gittikçe yoğunlaşmaktadır. Türk burjuvazisinin 80'li yıllarda içine düştüğü bunalımı, 24 Ocak Kararları, devlet darbesi ve her türlü gerici uygulamalarla çözemediği gibi, bugün yerel ve evrensel düzeylerde meydana gelen bir dizi değişim karşısında da -emperyalizmin dünya düzleminde "güçlenmesine" rağmen- zorlanmaktadır.

Şurası bir gerçek ki, bugün dünyada yaşanan genel "yumuşama" ve "demokrasi" rüzgarları, hiç bir demokratik geleneğe sahip olmayan Türk burjuvazisini adam akıllı sersemletmiştir. Çünkü, Türk burjuvazisi, bu genel "yumuşama" ve "demokrasi" sürecine hazırlıksız yakalanmıştır. Ayrıca, sirtında Kürdistan gibi koskocaman bir sömürge kamburu taşımaktadır. Ne var ki, Türk burjuvazisi, bütün bu yamukluğuna rağmen pastadan pay kapmak için Avrupa'nın kapılarını da aşındırıp durmaktadır.. Avrupa burjuvazisinin kendisine vaazettiği

"insan hakları" ve "azınlık hakları" vb.. karşısında çeşitli kombinezonlara girerek, yeni yeni siyasetler geliştirerek bu engeli aşmaya çabılıyor.. Özellikle TB"K"P "lider"lerinin serbest bırakılmaları olayı bu yeni siyasetin bir parçasıdır. Türk burjuvazisi bir yandan ehlileştirdiği Türk "Komünistleri"ne şeker dağıtırken; Kürt Sorunu'nda ise, Avrupa ve dünya burjuvazisinin "karşı" olduğu terörizmi ön plana çıkararak, Kürt ulusal demokratik hareketini terörist olarak damgalayıp sorunu karartmaya çalışıyor. Son AGİK (Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Konferansı) toplantıları buna örnektir. Ama, eğer Avrupa burjuvazisi "Kürt azınlığın kültürel haklarının tanınması" yönünde diretirse, TC'nin yakın zamanda Kürtçe Dil yasağını kaldırması mümkün görünebilir. Bu yönde bazı yayın organlarında zaman zaman çeşitli yazılar, resmi beyanlar çıkmaktadır. Bu tür yayınları devletin bizzat organize ettiği ise, kimseye sır değildir.

Devlet cephesinde bunlar yaşanırken, "Sol"un durumu hiç te iç açıcı görünmüyor. Türkiye "Sol"u henüz kendine gelmiş değildir. Günlük pratiklerde de görüleceği üzere, kitlelerin hareketliliği "Sol"un öneri ve pratiğinin kat be kat ilerisindedir. Türkiye "Sol"u (radikal "Sol") ne doğru dürüst örgütlenebiliyor ve ne de siyaset üretebiliyor. Kendilerini legalizmin cazibesine kaptıran ve parlamenterizme tek ve vazgeçilmez bir biçimde kucak açarak ehlileşen SP, TB"K"P vb.. gibi çevreler ise, gelişen toplumsal muhalefeti reformizmin kanallarına akıtmakla meşguller.. Devlet bu durumdan son derece memnundur. Görülen o ki, bundan böyle de ehlileşen "Sol"lar devlet eliyle palazlandırılmaya çalışılacaktır. Eğer radikal "Sol" örgütlene-

mezse, gittikçe kitlelerden kopacak ve süreç içinde marjinalleşecektir..

Yukarıda değindiğim olgular aynen Kürt Solu için de geçerlidir. Hatta, Kürdistan toplumunun bugün yaşadığı yoğun çelişkiler, hızlı değişim ve devlete karşı yükselen kitle muhalefeti doğru olarak ele alınıp değerlendirilemezse, sonuçta burjuvazi ve çeşitli reformist güçler parseyi kapacaklardır. Kürt sosyalistleri halkayı iyi yakalamak, kitlelerin günlük mücadeleleri içinde yer almak ve bizatihi yol gösterici siyasetler üretmek durumundadırlar. Kitleleri örgütlemek, harekete geçirmek için nesnel koşullar her zamankinden daha fazladır. Bu tarihsel fırsat iyi değerlendirilmelidir.. Temel sorun kitlelere güven vermek, toplumda alternatif bir güç olabilmekten geçmektedir..

Gözlemleyebildiğim kadarıyla, son yıllarda Türkiye ve Kürdistan'da kitlesel düzeylerde çok çeşitli demokratik ve siyasal çıkışlı hareketler yaşandı, yaşanmaya da devam ediyor.. "89 Bahar Eylemleri", "Tütün Üreticilerinin Eylemleri", "Cizre, Nusaybin, Batman Eylemleri" vb... Son olarak "Cola Boykotu", "Et Boykotu", "Kadın Eylemleri" vb.. Bu liste uzatılabilir. Ama, bu eylemlerin büyük bölümüne "Sol" ne yazık ki ilgisiz kaldı. Bütün bunlar bir yana, son olarak yürürlüğe konulan Kanun Hükmündeki Kararname'ye karşı çeşitli cezaevleri'nde ve dışarıda başlatılan Açlık Grevleri ve Protestolar da bile Türk "Sol"unun ağırlıklı bir kesimi vurdu duymaz davrandı.. Türkiye'nin "demokratikleşmesi"nin önünde en büyük engellerden biri olarak duran Kürdistan Sorunu'na karşı da, Türk "Sol"unun bunca ilgisiz kalması, bu kadar nesnel bir gerçeği görmemesi ya da gözden kaçırmaması,

ancak ve ancak onun siyasal seviyesini göstermektedir. Kaldı ki, son olarak çıkarılan KHK, salt Kürdistan'daki devlet terörü'nün daha da tırmandırılması yanında, direkt olarak Türk Basınına, "sosyalistleri"ni de susturmayı hedeflemiştir. Buna karşın, Türk "sosyalist" ve "demokratlar"ı bir protesto yürüyüşü ya da kitlesel bir eylem dahi koyamamışlardır. Bütün yaptıkları bir iki basın açıklamasıdır ve bunun ardından ortalığa düşerek yayınlarını sansürlü olarak basabilecekleri matbaalar aramaktır..

Evet, kabul etmek gerekir ki, Türkiye'nin siyaset gündemini dün olduğu gibi, bugün de burjuvazi belirlemektedir. Ve Türkiye "Sol"unu kendi minderinde güreştirerek, her defasında da kündeye getirmektedir. İşte, TB"K"P komedisi.. Ve bunun ardından cezaevlerinde tutuklu ve hükümlü bulunan bir takım gazeteci ve yazarların TCK'nun 141 ve 142. maddelerine karşı başlattıkları açlık grevi eylemi.. Gazeteci ve yazarların böylesi bir eylemi, Kutlu ve Sargın'ın tahliyelerinden hemen sonra gündeme getirmeleri bir tesadüf müdür ? Yoksa, Türk burjuvazisinin çeşitli hesaplarla ortaya sürdüğü bir gündemin oluşturulması mı ? Evet, kim ne derse desin ve subjektif niyetler ne olursa olsun, salt olarak 141 ve 142'nin kaldırılması için mücadele başlatan aydınlar bu olayı yanlış bir temelde değerlendiriyorlar. Çünkü, devletin uzun bir süredir yapmak istediği şeydu:

"141 ve 142. maddelerden yargılanmış olanları bir süre sonra serbest bırakıp, Avrupa ve Türkiye demokratik kamuoyu önüne onları yem olarak atmak.. Ondan sonra da, diğer Ceza Kanunu maddelerinden ceza almış tutsak devrimcileri de kamuoyunda terörist olarak lanse ederek;

onları zindanlarda çürütmek ve bir kısmını da -eğer ortam mümkün olursa- darağaçlarına göndermek.."

Evet, TC'nin hesabı budur.. Bu noktada da demokrasi güçleri olayı teşhir etmek ve demokrasi mücadelesini bütünlüklü bir program çerçevesinde ele almak; en geniş birliktelikleri oluşturmak zorundadırlar. Eğer, zindanlardaki tutsak devrimcilerin salıverilmeleri için bir mücadele verilecekse; bu noktada Türk burjuvazisinin gözkırptığı ve demokratik çevrelere sus payı olarak onları çekmek istediği salt 141 ve 142. maddelerin kaldırılması için değil, 12 Eylül'ün eli kanlı uygulayıcılarının mahkum edilmelerini hedefleyen bir temelde mücadele yürütülmelidir.

Son olarak belirtmek istediğim bir olgu da şudur: Salt 141 ve 142.maddelerin kalkmasıyla, Türkiye'de düşünce ve örgütlenme üzerindeki yasaklar son bulmayacaktır. Özellikle, Türk "sosyalist" ve "demokrat"ları, Kürt Sorunu'nu -Kürt Ulusu'nun KKTH'nı- demokrasi programı ve mücadelesinin odak noktasına yerleştirmedikleri sürece verecekleri her türlü demokrasi mücadelesi sakat ve güdük kalacaktır. İşte, asıl sorun, Kürdistan ve Türkiye devrimci hareketlerinin acil demokratik istem ve taleplerini saptayıp bunları gündemleştirmek ve bütün güçlerini seferber etmeleridir.. Herkes kendi derdiyle uğraştığı ve reformist talepler devrim mücadelesinin önüne konulduğu sürece, ne kendiliğinden gelişen kitle mücadelelerine doğru önderlik edebilecek ve ne de siyasi demokrasinin kazanılması yönünde zerrece adım atılabilecektir..

7/6/1990

S.Rojan

bir değerlendirme

PERİNÇEK VE SP'İNİN İFLAH OLMAZ KEMALİZM'İ ÜZERİNE

Türkiye ve Kuzey Kürdistan toplumu, özellikle son 20 yılda çok önemli siyasal, ekonomik ve sosyal değişimlere uğradı. Bu değişimlerin itici gücünü de, hiç kuşku yok ki, ekonomik alt yapıdaki gelişme ve değişimlere bağlı olarak biçimlenen siyasal örgütlenmelerin, toplumsal düzeylerdeki iradi müdahaleleri oluşturmaktadır.

12 Mart darbesinin ardından, 12 Eylül darbesiyle, devletin devrimci örgütlere ve toplumsal muhalefet odaklarına karşı sistemli olarak yürüttüğü terör, elbette devrimci saflarda önemli tahribatlara ve buna bağlı olarak yenilgilere yol açtı. Buna rağmen, ne örgütler tamamen tasfiye edilebildi ve ne de burjuvazinin içine düştüğü ekonomik ve siyasal buhranlar çözümlenebildi. Bu askeri darbelerin, burjuvaziyi kısa süreli soluklandırması dışında, kalıcı bir işlevi olmadığı gibi, siyasal çelişkileri çözdüğü ya da hafiflettiği de söylene-
mez..

Her askeri darbe sonrasında sindirilen siyasal örgütler ve emekçi kesimler, birkaç yıllık yıkım ve yenilgi döneminden sonra, tekrar ayakları üstüne dikilebilmişler ve seslerini de duyurabilmişlerdir.. Bu belirlememize bağlı olarak, hemen belirtelim ki, 12 mart darbesinden sonra tutuklanan Kürt yurtsever, aydın ve devrimcileri, darbenin bütün karşı saldırılarına rağmen, Kuzey Kürdistan siyasal tarihinde ilk kez sömürgeci Mahkemelerde cesurca Kürt kimliğini savunarak, sömürgecileri bozguna uğratmışlardır. Bu siyasal savunmaların özellikle Kürdistan gençliği ve köylülüğü üzerinde etkisi oldukça önemlidir.. Esas sorunumuz bu olmadığı için, daha fazla detaya girmeye gerek yoktur.

Yaşanan günler ise, **dosta** ve **düşmana** şunu gösterdi ki, 12 Eylül sonrası sömürgeciler Kürdistan'ı bir baştan bir başa kana ve zındana çevirdiler. Buna karşın, varolan ulusal ve sınıfsal çelişkiler ise giderek daha da keskinleşti, özellikle köylülük ve şehir küçük burjuvazisi sömürgeci zulme karşı -kendiliğindenci de olsa- önemli direniş örnekleri ortaya koydular. Bu bağlamda, PKK'nin silahlı mücadelesi de bu genel gelişmenin öğelerinden biri sayılmalıdır..

12 Eylül öncesi bir hayli kabaran devrimci coşkuya karşın, Kürdistan köylülüğü ve esnafı bugün olduğu kadar hareketli değildi.(1) İşte, 12 Eylül sonrası, sömürü ve baskının dayanılmaz boyutta tırmandırılması da bu toplumsal kesimlerin hareketlenmesine yardımcı bir etken olmuştur..

Gerçekten, Kürdistan toplumu, son 20 yıllık süreçte bir yerden bir yere gelmiştir. Öylesine büyük değişimler olmuştur ki, **Kemalizm tabusu**'yla birlikte, birçok tabu da yerle bir edilmiş; daha bir kaç yıl öncesine kadar, devlet

erkânı'nda ve bir takım aydın-demokrat çevrelerde yasak olan Kürt ve Kürdistan Sorunu, gündemin birinci maddesini oluşturmuştur.. Kürt lafını kullanmaktan kaçınan bütün kesimler, bugün valisinden generaline kadar, SP'sinden DYP'ne kadar bu konuyu tartışmakta ve yeni projeler geliştirmeye çalışmaktadırlar..

Kanımızca, Kürdistan'da gelişen mücadele dinamizmini gören ve iyi değerlendiren siyasal örgüt ve şahsiyetlerin başında elbette SP ve onun meşhur ve maruf lideri D. PERİNÇEK gelmektedir. Ama, onların kalbinde, Kürdistan'ın bağımsızlığı ve Kürt Ulusu'nun özgürlüğü değil; M.Kemal'in kanla,hileyle, emperyalistlere metreslikle kazandığı "kutsal" Misak-ı Milli sınırlarının korunması ülküsü yatmaktadır. Hani bir laf vardır,"can çıkar huy çıkmaz"diye,işte tam bu lafa uygun olarak D. PERİNÇEK ve şurekâsı'nın değişmez Kemalistliklerini anlatmaktadır.

Kürdistan'daki gelişmeyi gören ve iyi değerlendiren örgüt ve şahsiyetlerin başında SP ve D.PERİNÇEK'in geldiğini söyledik. Bu görüşümüzü, Perinçek ve şurekâsı'nın bugün izledikleri siyaset doğrulamaktadır. Perinçek,1980'li yıllara kadar, Kürt hareketinin geneline ve özel olarak da Kürt örgütlerine çamur atıp bir yandan da MİT'e jurnalliyordu. 1986 yılına gelindiğinde, birden bire "Kürt dostu" kesiliverdi..(2) Perinçek'in bu ani atağının muhtevasında bir değişiklikten değil, tam tersine gelişen Kürt Ulusal Demokratik Hareketi karşısında içine düştüğü panik nedeniyledir. Perinçek ve şurekâsı, tarihlerinin hiç bir döneminde, Kürt Ulusu'nun Kendi Kaderini Kendisinin Tayin Etmesi Hakkını savunmadıkları gibi, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine de her

dönemde saldırmışlardır. Geldikleri yerde, Perinçek ve Şurekâsı'nın yeni taktik manevraları; Kürt dostu gözüküp, Kürdistan Ulusal ve Toplumsal Kurtuluş Mücadelesi'ni rayından saptırmak ve sorunu bulanıklaştırmaktır..

4 Mart 1990 tarihli 2000'e Doğru Dergisi'nde "Kürt Sorunu'na Çözüm" ana başlığı altında 15 maddede özetlenen görüşleri yakından incelendiğinde, bu iddialarımızın ne kadar doğru olduğu ortaya çıkar. Söz konusu yazının çözüm önerisinin ilk iki maddesinde belirtilen "Kürt Milleti, Kendi Kaderini Tayin Hakkına Kayıtsız Şartsız sahiptir. Eğer, isterse ayrı devlet kurabilir..." ve "Birlikte veya ayrı yaşamak milletlerin özgür iradelerine bağlıdır..." sözleri, bir demagojiden öte bir şey değildir. Çünkü, çözüm önerileri bir bütün olarak incelendiği zaman, federasyon görüşünün temel alındığı, bu iki maddenin ise bir aksesuar olarak -ve bilinçli- programa yamalandığı görülür.

D.Perinçek ve SP'nin gönlünde yatan aslan, Misak-ı Milli'nin korunarak, "Kürt belası"nın savuşturulmasıdır ! Perinçek ve SP'nin hemen hemen her yazısında "Türk ve Kürt kardeşliği"ni öne çıkarmaları, bundan da öte 1923 Lozan Emperyalist Paylaşım Savaşı'nı onaylamaları, M.Kemal'in, İnönü'nün sözlerini yinelemeleri, onların iflah olmaz Kemalist'liği değil de nedir ?

Bakınız, 4 Mart 1990 tarihli 2000'e Doğru Dergisi'nin baş yazısında Perinçek, "Vatanın bütünlüğü" ve "Türk-Kürt kardeşliği"ni toplum bilincine yerleştirmek için ne tür şaklabanlıklar yapıyor. Perinçek'i hep birlikte dinleyelim:

"...İstanbul'dan Eruh'a, Akhisar'dan Batman'a, Silopi'den Zunguldak'a bir

yol uzanıyor gönülden gönüle. Güneydoğu'nun ve Doğu'nun cefalı insanı Yeniçeltek'te bir kaç ton kömür için ölümün ağzına sürülen madencinin acısını paylaşıyor."

"...Kürt Meselesi Türk Meselesi birbirine kenetlenmiş, emekçiler ve ezilenler kardeşlik köprüleri kuruyor. İşçi, köylü ve Kürt, sırtlarında aynı düzeni taşıyorlar. Bu topraklarda özgürlüğü, kardeşliği ve gönüllü birliği kimlerin gerçekleştireceği belli olmuştur."

(...)

Evet, buna benzer türküleri daha önce de Kemalist'lerden çok duymuştuk. Örneğin; onlarda "İmtiyazsız sınıfsız kaynaşmış bir kitleyiz", "Edirne'den Kars'a kadar bu vatan bizimdir" vb.. diyorlardı.

Yanıyorsunuz bay Perinçek. Kürtler derin uykularından uyanmışlardır ve bundan böyle de ne sizin ne de başka Kemalistlerin cilalanmış sözlerine, "çözüm"lerine değer vermeyecektir. Evet, bay Perinçek takkeniz çoktan düşmüş ve keliniz görünmüştür. Bay Perinçek, sizler, her ölüm yıldönümünde naaşına çelenkler gönderip,"zafer günlerini" büyük bir sevinçle kutladığınız ulu önderiniz Atatürk'ün o makyevelist siyasetlerinden dersler çıkarıp, Kürtleri tekrar siyasi ayak oyunları ile masa başlarında kündeye getirmeye çalışıyorsunuz. Bizler ise, bütün bunların bilincindeyiz artık. Sizden farklı olarak hem sizin hem de kendi tarihimizi bilimsel bir gözle inceleyerek, geçmişteki eksik ve aksaklıklarımızı bilince çıkararak, yeni ve tertemiz bir tarih oluşturmanın zorlu çabası içindeyiz. Bay Perinçek, emin olunuz ki, eski hataları tekrarlayıp

sizin gibi kaşarlanmış Kemalistlerin oltalarına yem olmayacağız. Siz, istediğiniz kadar TC'ye akıl hocalığı yapıp, Kürdistan'da Newroz gecelerinde, panellerde, toplantılarda; Kürdistan'ın vatanınızın ayrılmaz bir parçası olduğunu söyleyin.. Bütün bunların ne size ne de devletinize bir yararı olmayacaktır. Bu böyle bilinmelidir.

Devam edelim. Çok çarpıcı olmaları bakımından bir-iki belirlemeyi daha buraya aktarmak istiyoruz.

"...17 Ağustos gecesi TV'de gösterilen film, resmi tavrı çok güzel yansıttı. Cudi Dağı'nın zirvesine ulaşan askeri birlikler, oraya Türk bayrağını diyor. Bir devletin sanki bir fetih hareketi yapıyormuş gibi, kendi hükümranlılığı altındaki topraklara böyle törensel gösterilerle bayrak çekmesi garip değil mi ? Bu tavırda, oraları yabancı gören bir zihniyet ortaya çıkmıyormu ? Ve yabancı gördüğü içindir ki, o topraklara Generalin ağzından 'ot bile bitmeyecek' bir gelecek vaat edebiliyor.

Peki bütünlüğü korunan vatan nedir ? " (D.Perinçek, 2000'e Doğu, Sh:7, Ağustos 89)

"Devlet İki Ülke Yaratıyor" başlıklı bir başka yazı da ise,
"açıkça ortaya koymak gerekiyor, devletin politikası iki ülke yaratıyor.

Farklı ekonomik düzeyleriyle iki ülke !

Farklı toplumsal yapılarıyla iki ülke !

Farklı siyasal rejimleriyle iki ülke !

Farklı hukuki rejimleriyle iki ülke !

Farklı milli-ideolojik biçimlenmeleriyle iki ülke !

Bir daha altını çizerek belirtelim : devletin bugün uyguladığı politika, bu bölünmeyi derinleştirmektedir." (2000'e Doğuru, Sh:7, 27 Mayıs 1990)

Aklı başında her okuyucu bu görüşleri değerlendirdiğinde Perinçek ve SP'nin bütün kaygısının ne olduğunu rahatlıkla tesbit edebilir. Perinçek ve Şurekâsı'nın bütün bu saçmalıklarını, demagojik umutsuz nostaljilerini burada aktarmaya kalkarsak, herhalde bir metin değil, kalın bir kitap yazmak gerekir. Bu ise, ayrı bir çalışmanın konusudur.

(...)

En son, Diyarbakır'da DGM'de "bölücülük yapmaktan" yargılanan Perinçek, tahliye edildiği duruşmada bakın neler söylüyor:

"Kürt Sorunu birlik ve sevgi ile çözülür".

Yine, Cumhuriyet gazetesinin verdiği bir haberde, Perinçek sesbantlarının çözümü sırasında konuşmalarında tahrifat yapıldığını, bazı bölümlerin kendisine ait olmadığını belirterek; devamla,

"Atatürk'ün 1934'te yaptığı bir toplantıda, Kürtlerin bir millet olduğunu, ancak iç içe yaşadığı için ayrılmanın güçlüğünden söz ettiğini",

ve kendisinin de her zaman "Türklerin ve Kürtlerin kardeşliğini savunduğu"nu belirtmişti.

Perinçek ve Şurekâsı'nın bütün zamanlarda Kemalist oldukları ayan beyan ortadadır.

(...)

Konuyu toparlayıp, ana başlıklar altında özetlersek;

-Perinçek ve SP'nin Kürtlere yakınlıkları, M.Kemal'in, İnönü'nün yakınlıklarından öte değildir.

-Perinçek ve SP teorisyenlerinin, boğazlarını yırtarcasına "Kürt Sorunu silahlı mücadele ile çözülemez" görüşleri, Kürtlere gösterilen bir iyi niyet değil; tam tersine, bu görüş TC'nin uzun vadeli çıkarları düşünülerek ileri sürülmektedir.

-Perinçek ve SP'nin Kürt ve Kürdistan Sorunu ile ilgilenmeleri, anti-sömürgeci mücadelenin gerçek hedeflerinden saptırılmasına yönelik çabalarıdır. Bunu biraz açarsak;

a) Bilindiği gibi, 1923 Lozan Emperyalist Paylaşım Antlaşması'yla 4 parçaya bölünen Kürdistan, uluslararası düzeyde sömürgeleştirilmişti. Kürdistan Sorunu, SP tarafından uluslararası sömürge bir sorun Orta-Doğu düzeyindeki bir sorun olarak değil, salt TC'ni ilgilendiren bir sorun olarak görülmektedir. Bu yetmezmiş gibi, sömürge-sömürgeci ilişkilerini kamufle etmek için de, ne idüğü belirsiz "Milli Zulüm" kavramı kullanılarak, sorun büsbütün bulanıklaştırılmaktadır..

b)SP'nin Kürdistan Sorunu'nda öne çıkardığı **federasyon** motifi, Kemalist siyasetin günümüz koşullarına uyarlanmasıdır. Meydanlarda, "Kürtleri yok etmek için iki kurşununuz varsa, birini bana saklayın" diyen Perinçek, neden bağımsız Kürdistan diyemiyor ?Yoksa, Kürtlerin bağımsızlığını istemek,Bağımsız-Birleşik-Demokratik Kürdistan sloganını atmak, meydanlarda ölüme meydan okumaktan daha mı güçtür ? Perinçek'in kalbi mademki bu denli Kürtlerden yana çarpıyor, neden eline silah alıp, o her gün her saat öve öve bitiremediği PKK ve onun "gerilla" mücadelesine katılmıyor? Her gün ölen PKK militanları Kürt değilmi ki, bay Perinçek "Kürtleri yok etmek için iki kurşununuz varsa, birini bana saklayın" diyor. Herhalde, devlet Kürdistan'da mantar tabancası patlatmıyor bay Perinçek..

c)Federasyon önerisinin ezen ulus "sosyalistleri"nden gelmesi, Kürt Ulusu'nun iradesinin açıktan yadsınmasıdır. Birakınız "sosyalistler"i, ezen ulusun demokratlarının -hem de sıradan burjuva demokratlarının- haykıracıkları bir tek slogan vardır: **Bağımsız Kürdistan !** Bunu savunmak ezen ulus demokratlarının temel görevidir. Kürt Ulusu'nun bağımsız devletini kurması ise, onun hakkıdır.. Ama, Kürt Ulusu isterse, Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nı, federasyon vb..siyasal biçimlerde de kullanabilir.

Kürdistan Sorunu'nun çözümünde tek ve istikrarlı, gerçekçi çözüm:

Bağımsız-Birleşik-Demokratik ve Sosyalist bir Kürdistan'ın kurulmasıdır. Biz, ezilen Ulus'un sosyalistleri olarak, kapitalizmin egemenlik koşullarında Bağımsız Kürdistan sloganını atmaya devam edeceğiz. Kimilerinin iddia ettikleri

gibi, bu görüş "enternasyonalizm"i dışarıda bırakan milliyetçi bir görüş değildir. Tam tersine, asıl milliyetçilik ve şövenizm, ezen ulus mensuplarının Kürdistan'ın bağımsızlığı yerine federasyon vb... görüşleri dayatmalarıdır..

-Perinçek ve siyasetinin 2000'e Doğru vb.. yayınlarında, devletin Kürdistan'daki bir takım baskı ve zulümlerini yazıp-çizmeleri, bir yanıla TC'nin siyasal teşhiri'ne yönelik olsa da; bunu bir tercih sonucu değilde, zorunluluk olarak yaptıklarına inanıyoruz. Bunun nedenlerini biraz açarsak;

1-SP'nin Kürdistan'da örgütlenme çabaları vardır.

2-SP, devletin Kürdistan'da yanlış bir siyaset izlediği inancındadır. İşte, yayınlarında konuya dikkat çekerek, "aklı-selim" devlet adamlarına siyasal mesajlar vermektedir.. Yine, buna bağlı olarak, kendi görüşlerinin propagandasını yaparak siyasal çevrelerde etkin olmaya çalışmaktadır..

3-SP'nin bütün bu faaliyetleri, gelip gelip sonuçta Misak-ı Milli'nin korunmasına dayanmakta, ona hizmet etmektedir. Yaşadığımız dönemin özelliklerinden ötürü, SP hiç istemese de "eli mahkum" bu iki ucu keskin bıçağı kullanmak zorundadır. Ta ki, TC Devleti bir çıkış yolu bulana kadar !

-Bugün uluslararası düzeyde TC'nin avukatlığını Mümtaz Soysal'lar yapmaktadır. Ama, inanıyoruz ki, ileride avukatlık görevi Perinçek ve Şurekâsına düşecektir.. Hem de çok daha maharetli bir biçimde bunu yapacaklardır.

Son bir eleştiri ile bitirmek istiyoruz. M. Kemal'in emperyalist metresliğini

ve halkları katledişini ilerencilik, devrimcilik diye niteleyenler; yine bugün Orta-Doğu'nun eli kanlı diktatörü gerici Saddam'ını da Garibaldi ile özdeşleştirerek, "Türk mehmetçisi"ni emperyalizmin jandarmalığındansa, Saddam'ın jandarmalığına soyunması gerektiğini vaaz etmektedirler.. Anti-emperyalizm adına takınılan bu tavır, tamı tamına Türk halkı ve emekçilerini kurdun (emperyalizmin) ağzından "kurtarıp", tilkinin (sömürgeci Saddam'ın) pençelerine atmaktan başka bir şey değildir. Bu siyaseti savunanların adlarının "sosyalist" ya da "Komünist" olması hiç bir şeyi değiştirmez. Sosyalizm maskeleri ardına gizlenerek, kitleleri hayasızca burjuvazinin hizmetine koşmak, sosyalizmi soysuzca lekelemektir..

Ekim 1990

S.Rojan.

BARTIN

(1) Bunun temel nedeni ise, kanımızca devrimci örgütlenmelerin siyasal çalışmalarını kentlerde yoğunlaştırıp bu alanlarda ise, aydın ve gençlik kesimleri dışında, kitleler arasında kök salamayışları gerçeğiydi. Bütün bunların kaynağı ise, kuşkusuz devrim, örgüt ve çalışma anlayışlarının sığıl-
ğında durmaktadır..

(2) Bilindiği üzere 12 Eylül 1980'e kadar Aydınlık Gazetesi'nde her allahın günü başta PKK olmak üzere, bütün örgüt ve hareketlerin militanlarının

isimleri ve eylemleri belirtilerek polise deşifre ediliyordu. Bu tavrından ötürü de PDA grubu, başta PKK olmak üzere bir çok örgüt tarafından karşı-devrimci olarak ilan edilmişti. Ama, 1986'lara gelindiğinde, ne olduysa oldu, Perinçek ve Şurekâsı sanki geçmişte hiç bir şey olmamış gibi, pir-u pak bir biçimde demokratik ve "sosyalist" çevrelere sızarak; bazılarıyla sıkı-fıkı ilişkiler geliştirmeyi başardılar.. Perinçek, A. Öcalan'ın karargahına gidip "sosyalist" bir şahsiyet olarak (!) özel röportajlar yapma şerefine bile nail oldu !.. Bu ilişki aynı zamanda A.Öcalan ve PKK'nin de ne kadar ilkesiz ve pragmatist olduğunu gösterdi. A.Öcalan'ın Perinçek ile bu dostluğu, ahbaplığı hiç kuşku yok ki, mezardaki PKK militanlarının kemiklerini sızlatmıyor mu ? Ama, kime ne gam !..

"TOPLUMSAL KURTULUŞ"un 34-35. sayısında "A.FUAT" imzalı BİR ELEŞTİRİ'nin ELEŞTİRİSİ üzerine kısa belirlemeler..

Son zamanlarda oldukça ilginç zikzaklar çizdikten sonra nihayet, belli bir çekim alanında uydularak yörüngeye giren TOPLUMSAL KURTULUŞ Dergisi'nde uzun uzun paragraflarla kendisini anlatamayan bir yazı yayınlandı. Hemen altını çizelim. Kaş yapayım derken göz çıkaran TOPLUMSAL KURTULUŞ, Kürdistan Sorunu'nu, özellikle ülke temelinden soyutlayarak K.Kürdistan Sorunu'nu -özellikle Türkiye'yi ilgilendirdiği için- tartışmaktadır. Üstüne üstlük bu yanlış yetmiyormuş gibi, kendisine hiçbir zaman hak edemeyeceği yol açıcılık görevini belli bir röportaj ve tartışmaya açılan bir tez üzerine kısa çizik geçilen eleştirilerden gocunarak yüklenen başka bir yol açıcı örneğine rastlamak mümkün değil. Yazı baştan sona çok ustaca PKK'nin savunulması görüntüsü altında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini karalama ve yok sayma düşmanlığını sergiliyor.

Türkiye bugün olağanüstü bir dönemden çıkma çabası içindedir. Buna bağlı olarak yaşanan bunalımın nedeni; çekilen sancının ihtiyaç duyduğu temel ve pratik olguların belirlenerek belli dil ve kavramlara ulaştırılması sorunudur. "Yenilenme ve demokratikleşme" sürecine cevap veremezken, eski ve geçersiz alışkanlıkların dış görünümü zorla parlatılarak, yeni bir olgu tesbit ediliyormuş gibi sunulması, genel kabul gören bir rahatlık olarak algılanır oldu. İdeolojik fukaralıktan ve laf ebeliğinden öteye birşey ifade etmeyen bu durum bazen kendi kapsamını da aşarak ve haddini bilmeden belli yargılamalara da dönüştürüyor. Toplumsal Kurtuluş'ta yayınlanan "A.FUAT" imzalı yazıda, Rızgari ve onun ideolojik-teorik ve siyasal tesbitlerine böyle bir yargılama ile yaklaşmaktadır. Oysa, Rızgari yayın hayatına başlarken "A.FUAT"ın temsilen önde görüldüğü yapı tarafından tabu olarak kabul edilen ve es geçilen sorunları büyük bir cesaretle irdelemiştir. Kemalizm'in bilim dışı olduğunu, buna bağlı olarak Kürdistan'ın sömürgeleştirilmesi sürecini titiz ve ayrıntılı ile irdelemiştir. Kemalizm'e yıldızlı jelatinlerle parlatici taşıyan "bilim" ve "yazım" adamları başta olmak üzere, sömürgeci devletin tüm organ ve kurumları ile geniş bir cephe savaşına girmiştir. KUKM'ni kendi bağımsız dinamikleri üzerinde şekillendirmek ve ayağa kaldırmak için önemli etkinlikler yaratarak mücadele içinde yerini almıştır. İnanıyoruz ki, yaratılan tüm bu nicelikler mücadelelenin belli yerinde önümüze çıkacaktır.

"ülke" gerçeklerine bağlı ve "öncü" güce usturuplu yaklaşımlarda bulunan TOPLUMSAL KURTULUŞ, teori'nin hazır şablonlarına yapışıp kör bir demagoji ile olgulara ölçü oluşturmaya çalışıyor. Okuduğunu anlamayan, yazdığından habersiz bu baylar, Y.Küçük'ten altını çizip "başkan"la röportajı'nda bazı cimbrizlamalar yaparak, ilkel bir mantıkla O.Kotan ve N.Bora'yı eleştirmeye kalkışmışlardır. Röportajın bütünü ele alarak ilgili bölümlerini tekrar tartışırsak, "A.FUAT"ın "eleştirel" mantığının neye hizmet ettiğini daha iyi kavrayabileceğiz.

Röportajdan örnekler verirsek:

"...

-Bekaa Suriye'nin egemenliği altında mı ?

Y.Küçük- Hukuken Lübnan' ın bir parçası ama, şu anda Suriye'nin kontrolü altında.

-PKK'nın H.Esat ile arası çok iyi olmalı ?

Y.Küçük-Çok titiz ve dikkatli bir ilişki var aralarında. Kampta bol bol H.Esat'ın fotoğrafları asılı. PKK Suriye'deki Kürtler arasında politik mücadele yapmamaya çok özen gösteriyor. H.Esat'ta Suriye'deki Kürtlerin Kürtlüklerine razı, ancak bir politik örgüte bağlanmalarına sert bir biçimde mani oluyor.

-Peki, kendi ülkesindeki Kürtler konusunda bu denli katı olan Esat, hangi motivasyonla PKK'yı barındırıyor ? Neden Türkiye ile arasını açmasına razı oluyor ?

Y.Küçük- Bir kere Suriye'nin Türkiye ile arası hiç iyi olmuyor. PKK geleneksel Suriye-Türkiye sürtüşmesinde Şam Hükümetine manevra imkanı veriyor. Suriye, Irak-Suriye sınırı'nın Kürtler tarafından kullanılmasını engelliyor. Türkiye'de basın ihmal ettiği nokta, Suriye'de çok Kürt'ün bulunduğu. Suriye onları dengede tutmaya çalışıyor. İran, Irak ve Türkiye'de bir hareket var. Suriye'de yok. Suriye uyuyanı uyandırmak istemiyor.

-A.Öcalan'ın sizce asıl niyeti ne ?

Y.Küçük-Kampa gidip bu mülakatı yapınca kadar ayrı bir devlet kurmak istediğinden hiç kuşum yoktu. Ancak, şu anda en çok istediği kendisini kanıtlamak ve Kürtlerin varlığını kabul ettirmek. Benim vardığım sonuç bu..."

diyerek, SOKAK DERGİSİ ile görüşmesini sürdürüyor. Bugün bu görüşlerin sahibi PKK'ye "ülke gerçeklerine bağlı öncü güç" payesi biçmektedir. Oysa, SOKAK DERGİSİ ile röportajında Rızgari'nin yaklaşık altı yıldır belirlemeye çalıştığı olgunun altını kalın bir çizgi ile çizip, Rızgari'nin bakış açısını doğruluyor. Ve ayrıca buradaki "ülke gerçekleri" salt Türkiye'yi içermektedir, "ülke"den kasıt Türkiye'dir. Hiçbir zaman Kürdistan yazarın kafasında ülke olarak durmamaktadır.

Yukarıda Y.Küçük'ün sorulara verdiği cevaplar bile "eleştirici"nin hangi mantığa hizmet ettiğini ve neyi kabullendirmeye çalıştığını açıkca ortaya koymaktadır.

Bir diğer yanda Qadı Mihammed Mehabat Kürt Cumhuriyeti'ni kurarken, işin ciddiyetinin farkında olmuyor da, "kendisini kanıtlamak ve kabul ettirmek isteyen" A.Öcalan mı olayın farkındadır ? Sonra, Kürtler Üzerine Tezler çalışmasında bu beyanını görmezlikten gelerek Marksist-Leninist misyonlar yüklediği PKK ile ilgili isteniyor ki herkes bu konuda geri adım atsın, Y. Küçük böyle bir sonuca ulaştı diye bu görüşü kabullensin. "A.FUAT", Y.Küçük ve benzerleri bizim PKK'den ya da diğerlerinden niçin ayrı olduğumuzu tartışacaklarına, öncelikle kendilerinin diğerlerinden neden ayrı olduklarını koymalıdır. Biz ; PKK ve diğerlerinden neden ayrı olduğumuz, neden ve nasıl birlikte hareket etmemiz gerektiğinin teorik ve ideolojik gerekçelerini koymuşuz. Ve her düzeyde de tartışmaktayız. Hem de bunun bir zorunluluk olduğunu ısrarla vurgulayarak. PKK'ye eleştirilerimizin kaynağında bu yatmaktadır. Eğer siz, Nusaybin-Cizre Olayları ile ilgili Rızgari'nin yayınlamış olduğu Parti Bildirisi'ni cimbızlama yönteminden uzak incelemiş olsaydınız, olayı K.'Dünder sorunu'na indirgemezsiniz. Bu bildiri ve broşürün taşıdığı mesajları anlamayacak kadar -PKK'yi suçlayıcı bir mantık içinde görüp değerlendirmeniz- eleştiri dışı küçük bir mantıkla hareket ettiğiniz ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi içindeki Mücadele Birliktelikleri'ni dinamitlemeye çalış-

tiğiniz, kapatmaya çalışsanız da binbir yerinden delik bir kalbur gibi ortadadır.

Mücadele karşıtlığı ile eleştiriyi birbirine karıştıran sefil mantık, olguların kapsamını kendi bilgiçliği içinde daraltıp bir yerlere ulaşmak istiyor. Bizim mücadele içinde olup olmadığımız sorununu pratik tayin edecektir. Bizim mütevazî eleştirilerimizin KUKM'nin doğal müttefiklerini dinamitlemek olarak yorumlanması da aynı sefil mantık içerisinde değerlendirilmelidir. Çünkü, Rızgari Türk Sosyalist Hareketi'ni bütün süreci boyunca KUKM'nin doğal müttefikleri olarak kabullenmiş, bu sürece girmeleri için zorlamıştır. Eğer Türk Sosyalist ve Demokratları bu doğal müttefik sürecine girmişlerse, onlar açısından olumlu bir düzeydir. Bu süreci en ilkel ve en geri düzeyde tartışanlar bile artık Kürt varlığından söz edebilmektedirler. Bu mantığa herhangi bir eleştirimiz yok. Ancak, kendisini hareketin üst merkezine oturtarak, bir bütün olarak Kürt Hareketi üzerinde yargıçlık ve hakemlik görevini bir paye olarak yüklenmekse, KUKM'nin doğal müttefikleri olma sürecinin dışında, ben merkezci bir anlayıştır. Eleştirilmesi gereken olay dabadur. Sizin KUKM'ni, -doğal müttefik olarak- yargılamak gibi bir göreviniz hiç yoktur.

Ancak, Kürdistan Sorunu'na "Türk Solu"nun istem ve teorik platformu içerisinde çözüm arayışını, eyleminin muhtevasında oluşan nitelikleri ile kabullenen PKK'yi pragmatik ölçüler içinde kabul etmek anlayışı doğru olmasa gerek. Fakat, esas itibariyle Kürdistan Sorunu'nun bugün, gözle görülür bir biçimde savunulması, anlamı ve sonuçları itibariyle Türk Demokrasisi'nin geleceği açısından ele alınıyor. Tam da bu noktada Türk Devleti'nin bütünlüğü ile harmanlanmış şövenizm, Kürt Sorunu'nu tartışır görünerek esas niteliğini gizlemeye çalışıyor.

Gelelim o çok "bildiğiniz" Radikalizm sorununa,

Radikalizm, son zamanlarda içeriği boşaltılarak tartışılan temel olgulardan biri durumdadır. Bilindiği üzere Radikalizm, köktencilik ve uzlaşmazlık'tır. Türkiye koşullarında -Irak ve İran'daki silahlı mücadele pratiğine layık görülüyor- sorun getirilip şiddet temeline dayandırılıyor. Şiddet, Radikalizm'in bütünü değil, bir yanını kapsar. Bu bağlamda, Radikalizm'i mücadele içinde belirleyen esas olgu, burjuva ideolojisi ile olan dirsek temasıdır. Büyük büyük tezler geliştiriliyor havasında leğende balık avlama bir müddet dinlendirici bir meşgaledir. Yapısal rahatsızlıkların öne çıktığı bu alanda, meydana gelecek durumun kıymet-i harbiyesi'ni kuşkusuz zaman tayin edecektir. Geçerken belirleyelim, Rızgari bir örgüttür, Kotan'lar bu olgunun içinde vardılar ya da yokturlar. Rızgari, tek kişilik diktatörlükler yerine rızaya dayalı örgütlenme ve kolektif önderlik düzeyini temel almıştır. Bu bağlamda, parti yetkilerin hiyerarşik bölüşümü olduğundan Kotan'ları da kapsar. Yetkin unsurlar iseler, demektir ki yetkileri bölüşülmüştür. Rızgari'nin ardına sığınacak hiç bir korunağa ihtiyacı yoktur. Bilim, inceleme, şiir, roman gibi özgün yayınları ile Kürt Edebiyatı'nda oldukça saygın bir yeri olan -her ne hikmetse "A.Fuat" da bunu belirliyor- Komal Yayınevi gibi bir mevziyi yaratan insanlar, bunun arkasına gizlenerek siyaset iştigal etmezler. Bu önemli olgunun bugün safdillik'le "12 Eylül öncesinde kaldı" belirlemesi, yargılama kolaycılığının aptalca bir örneğidir. Dün, Komal ve Rızgari "ayrılıkçı burjuvazi'nin görüşlerini savunuyor" savı ile afaroz edilirken, zamanın şımarık prensi bu afaroz fetvasını Yürüyüş Dergisi'nde ipe sapa gelmez belirlemelerle savunuyordu. Şimdi, "eşşek kadı olmuş, katır mühürdar" misali zaman mı değişti, yoksa değişme ve gelişme yasasına uygun düşer bir biçimde değişime mi uğranılıyor ? Böylesine 180 derecelik bir değişim eğer makyavelist bir içerik taşıyorsa, o zaman geçmişin ciddi bir muhasebesini içerir ki, bunu hiç bir düzeyde göremedik. Bir diğer yanı ile de Mademki, "zaman çok geçmiş, ve Komal gibi bir korunağa sığınılması" kınanıyorsa, o zaman bay yazar'ın neden geride çok kalmış ve

"eleştiri" konusunu da hiç ilgilendirmeyen konulara girdiği merak konusu olmaktadır. Örneğin, 1978 Rızgari ayrımı bizim arşivlerimizde çok ciddi teorik belge ve bilgilere dayanıyor. Hiç bir -dedikodu hariç- düzeyde başkasını küfürlerle karalama gibi bir düzey görülüyor.. Bu olsa olsa, o zamanki ayrılıkta taraf olmuş birinin yazara ve TOPLUMSAL KURTULUŞ'a çok yakın mesafede duruşunu gösterir..

1986 yılının sonlarında özellikle 5 Nolu Cezaevi'nin Diyarbakir'de olması vesilesi ile binlerce insan diz boyu zulmün kara cenderesinde ezilirken, hiçbir şey yokmuş gibi "demokratik bir Türkiyede" seyr-ü seferler düzenleyerek kara zulmün üzerinde kitaplarını imzalayan Y.Küçük'ün belkemsiz ve biçimsel değişimini çok zorlanarak olumlu görmeye çalışıyoruz. Bizce, esas tartışılması gereken sorun TOPLUMSAL KURTULUŞ'un kitlelere sunduğu dönüşüm olgularının temeli olan Devlet ve Demokrasi, örgütlenme anlayışı ve çalışma tarzı olmalıdır. Oysa, bu yok. Varolan, bazen yasal "sol parti girişimleri"nin kuyruğuna takılan TOPLUMSAL KURTULUŞ var. Bu gelişmeleri kalıbına uyduramamış olacak ki, şimdi kendisini avantür kavramlar içinde biçimlendiriyor. Öyle sanıyoruz ki, "A.FUAT"ın "eleştirisi"nde belirtilen tiksinti duyulan olay direkt bu noktada beyin ve mide ile ilgilidir. Çünkü, Marksist bir eleştiriye her bünyenin kaldırması mümkün değildir.

İsmail Beşikçi konusunda N.Bora'nın eleştirisinin eleştirisine gelince; Rızgari, yayınladığı "İ.Beşikçi ve Yeniden Tutuklanması Üzerine Özel EK/11"de sorunu ilk etkileri ile tartışmış ve 24. sayısında kitapların bilimsel eleştirisini yapacağını belirtmiştir. Bunların neyi içerdiğini beraber göreceğiz. 1923 yılında Lozan Emperyalist Antlaşması ile 4 parçaya bölünen Kürdistan'ın her parçası ayrı ayrı sömürgeleştirilerek, Balkanlaştırma yöntemi uygulanmıştır. Ve her parçada sömürgecilerin uygulamalarına karşı örgütlü durulmuştur. Özellikle, İran, Irak ve Türkiye'de silahlı olarak direnilmiştir. Peşmerge'nin, İran ve

Irak'ta geliştirdikleri şiddet eylemlerinde kullandıkları mermiler kendi köle kişiliklerine sıkılan ilk mermiler olarak niçin kabullenilmiyor ? Bu mermilerin çap ve kalibreleri mi değişik ? Olay Türkiye pratiğinde ele alınıyorsa, Koçgiri halk Hareketi'nden başlayıp günümüze kadar gelen ayaklanmalar Kürt kimliği'nin sorgulanması eylemleri değil miydi ? Eğer değillerse, bu ayaklanmaların tümü Kemalist'lerin iddia ettikleri gibi "İrtica-i ve Bölücü Ayaklanmalar"dır. Bunu belirlememizin nedeni, bilimsel araştırmaların ve olguların sistematik izlem ve gözlem alanlarının geniş ve gerçeğe uygun tutulmasının sağlanması içindir. Yoksa, sorun İ.Beşikçi'yi sizin beyninizin kapsamında bulunan zemine çekmek değil, ama, yanlışlardan arınmasını ve yanlışlarını en aza indirmesini sağlamak içindir. Nitekim, İ.Beşikçi'yi kimin koruduğu ve bugün koruyanların nereye kadar koruyacakları önemlidir.

Yeri gelmişken bir olguyu da hatırlatmada yarar var;DEFTERLER DERĞİSİ'nde yapılan aktarmada adı geçen H.Musa Sağnıç hiçbir zaman DDKO kurucusu ve üyesi olmamıştır. Ayrıca,DDKO Komünü'nde savunmaların hazırlanmasına dil çalışmaları ile de katılmamıştır. İ. Beşikçi ile özel sohbetleri o düzeyde olmuş olabilir. Çünkü, İddianame'ye Cevap Metni'nin ve daha sonra Savunmaların Dil bölümünü öğretmen olan ve o günlerde tutuklu bulunan iki arkadaş ile Komün'ün yetkin unsurları birlikte hazırlamışlardır... şunu da kısaca belirleyelim; DDKO savunmaları gerek DEFTERLER DERĞİSİ'ndeki röportajda belirtilen ve gerekse sizin belirlemeye çalıştığınız biçimde hazırlanmamıştır. Bu metinler DDKO komünü'nün seminer notlarından ve Avukatlar aracılığı ile dışarıdan gelen metinlerden ortak biçimde hazırlanmıştır. Komün'ün bazı yetkin üyelerinin hazırlanmada katkıları fazla olmuştur diyebiliriz. Özellikle belirtelim ki, Beşikçi bu metinlerin hazırlanmasına katılmamıştır. Ayrıca, Savunma gibi kapsamlı metnin hazırlanmasında zaten orada bulunmamaktaydı. Ancak, böyle bir metnin verilmesi konusunda çok ısrarlı olmuş, DDKO

Komünü'ne karşı olan gruplara eleştiriler yönelterek, metinlerin verilmesi için ısrar etmiştir. Biz elimizde varolan belge ve bilgilerden durumu doğru ve bilimsel olarak böyle tesbit edebiliyoruz. Yeri ve zamanı geldiğinde bu konu'nun yazılabileceğini umuyoruz.. Belge ve bilgileri yalan ve yanlışla dayalı aktarmak bilimsel olamaz. Komal Yayınları arasında DDKO Dosyası bütün belge ve bilgilerle durmaktadır. Ayrıca, bugün elimizde bulunan DDKO 168 sahifelik İddianameye Cevap Metni ile 464 sahifelik Savunma metni ve Temyiz Layıhası ile diğer belgelerin orijinalleri bulunmaktadır...

(...)

"A.FUAT" ya da tekerlekli hala ya da Y. Küçük herneyse, birdenbire bizden Kristof Kolomb'un bilmeden keşfettiği adanın yollarını soruyor. Bu öylesine belirgin ki, tarih kitaplarının tümünde var. O. Kotan ve N.Bora'ya sorulan soruların cevapları ise, bu sorular keşfedilmeden önce verilmişti. Neden eleştiri yaptığını bilmeyen kırık bir yürek, kırmızı atkı ve kalpağı ile Rızgari ve Kürdistan Press'i okuyup anlamadan nev-i şahsına münhasır sorular yumağı oluşturuyor. Ve diyor ki, "düzeyli tepkiler beklenmemelidir".. Bugüne kadar Rızgari'nin oluşturduğu ve sonradan herkes tarafından genel kabul gören tezlerine yaklaşımlarda karşı taraftan hiçbir zaman olumlu tepki gelmedi. Ayrıca, iletilmek istenen mesaj eğer bir tehdidi içeriyorsa, Rızgari ve onun kadrolarının başından beri karşılaştıkları olaylardır. Sanırız, "A.Fuat" Rızgari kadrolarının ölüm listelerinin başında olduğunun bilincindedir. O nedenle çıkarılan bu davetiyelerin sorumluluğunun altından kalkmak "A.FUAT" için kolay olmasa gerek.. Başkasını ortaya sürerek tahrikle bizim önümüze koymak yerine, "A.FUAT", Y. Küçük ve diğerleri (ki, Rızgari ayrışmasından beri taraf olma kindarlığını sürdürenler) açıkça ortaya çıkarlarsa, sonuç olarak düzeyli bir tartışma istiyorlarsa bize resmi düzeyde sesimizi duyuracağımız bir kürsü açarlar. Çünkü, Rızgari legal alanda Ülke ve Türkiye koşullarında böyle

bir kürsüden şimdilik yoksundur... Gücünüz, niteliğiniz ve "bilimselliğiniz" elveriyorsa kamuoyu önünde tartışabilmemizin koşullarını yaratırsınız..

Şimdilik örgütümüz adına bu kadar diyoruz. Gerisi O.Kotan ve N.Bora'ya kalıyor...

Ekim 1990

Kürdistan Kurtuluş Partisi
(rızgari)
Basın/Yayın Merkezi

KÜRTÇE'NİN YASAKLANMASI KANUNU I.

TÜRKÇENİN RESMİ DİL OLARAK KULLANILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

Amaç ve kapsam.

Madde 1.- Bu kanun; Devletin Ülkesi ve Milletiyle Bölünmez Bütünlüğünün, Milli Egemenliğin, Cumhuriyetin, Milli Güvenliğin, Kamu Düzeninin korunması amacıyla Türkçenin resmi dil olarak kullanılması ile Türkiye'de kullanılacak diğer dillere ilişkin esas ve usulleri düzenler.

Devletin resmi dili.

Madde 2.- Türkiye Devletinin resmi dili Türkçedir.

Türk vatandaşları tarafından kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idareler ve diğer kamu tüzel kişiliklerine yapılacak başvurular ve her türlü işlemlerde Türkçenin kullanılması zorunludur.

Buna aykırı başvurular kabul edilmez ve işleme konulmaz.

Basılı eser ve yayınlarda kullanılacak diller.

Madde 3.- Basın Kanununun 2'nci maddesinde gösterilen basılmış eserlerde veya her türlü radyo-televizyon yayınında veya filmlerde, Türkçe veya Türkiye Devleti tarafından tanınmış bulunan devletlerin birinci resmi dili kullanılır.

Türkiye Devletinin taraf olduğu milletlerarası andlaşma hükümleriyle eğitim, öğretim, bilimsel araştırma ve kamu kurum ve kuruluşlarının yayın ve yayımlarına ilişkin mevzuat hükümleri saklıdır.

Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak ve öğretilecek dil.

Madde 4.- Eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına Türkçe okutulur ve öğretilir. milletlerarası andlaşma hükümleri saklıdır.

Eğitim ve öğretim kurumlarında, yabancı dille yapılacak eğitim ve öğretimde, 2923 sayılı Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Kanunu hükümleri uygulanır.

Toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde kullanılacak dil.

Madde 5.- 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamına giren her türlü açık ve kapalı yer toplantıları ile gösteri yürüyüşlerinde kullanılan afiş, pankart, döviz, levha ve benzerlerinde Türkçe kullanılır ve plak, ses ve görüntü bantları ile diğer anlatım araç ve gereçleri ile yayın ve yayım Türkçe yapılır.

Mahalli dil ve lehçelerin kullanılması.

Madde 6.- Türk vatandaşları yukarıdaki maddelere aykırı olmamak kaydıyla Türkçeden başka mahalli dil ve lehçelerini konuşabilirler. Bu dilleri ile müzik yapabilecekleri gibi; plak, ses ve görüntü bantları ve diğer anlatım araç ve gereçlerinden faydalanabilirler.

Ceza hükümleri.

Madde 7.- Fiilleri başka bir suç oluştursa bile ayrıca;

- a) 2 nci maddenin ikinci fıkrasına aykırı olarak başvuruda bulunanlara ikimilyon liradan beşmilyon liraya kadar ağır para cezası,
  - b) 2 nci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı olarak başvuruları işleme koyan görevlilere beşmilyon liradan onmilyon liraya kadar ağır para cezası,
  - c) 3 üncü maddenin birinci fıkrasına aykırı olarak yayın ve yayım yapanlara yirmibeşmilyon liradan ellimilyon liraya kadar ağır para cezası,
  - d) 4 üncü maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere altı aydan iki yıla kadar hapis ve yirmibeşmilyon liradan ellimilyon liraya kadar ağır para cezası,
  - e) 5 inci maddeye aykırı hareket edenlere altı aydan bir yıla kadar hapis ve ikimilyon liradan onmilyon liraya kadar ağır para cezası,
- hükmolunur.

Göreve son verme.

Madde 8.- 2 nci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı olarak başvuruları işleme koyan; kamu kurum ve kuruluşları görevlilerinin ilgili bakan, mahalli idareler görevlilerinin içişleri Bakanı tarafından görevlerine son verilir.

Bu şekilde hareketleri sebebiyle haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan mahalli idarelerin seçilmiş organları veya bu organların üyeleri içişleri Bakanı tarafından kesin hükme kadar; kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile üst kuruluşlarının organları ise mahallin en büyük mülki amiri tarafından geçici olarak görevden uzaklaştırılır.

Göreve son verme veya geçici olarak görevden uzaklaştırma işlemlerine karşı açılan davalara Danıştay'da bakılır.

Yürürlükten kaldırılan kanun.

Madde 9.- 19.10.1983 tarih ve 2932 sayılı Türkçe'den Başka Dillerle Yapılacak Yayınlar Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

Mühür ve imza

PEŞNUMA ZAGONA DI DERBARE BIKARANINA ZIMANE TIRKI.

Armanç û gûncan.

Deq 1.- Ev zagon; bi armanca bê belavîya gişt welata dewletê û gel, serwerîya nate-wî, Cûmhûriyetê, parastina netewa, parêza sazumana gelemper bi resmî karanîna zimanê Tirkî ligel di Tirkîyêda esas û qeîdê girêdanîya zimanê din sazdiqe.

Zimanê resmîyên dewletê.

Deq 2.- Zimanê resmîyên dewleta Tirkîyê Tirkîye.

Serfêdana welatîyên Tirk li sazandên gelemperî û karsazîya ligel dagerîyên taxî û serfêdanên kesîtîya navdera gelemper û di tim karîda bikaranîna Tirkî pewiste.

Serfêdanên li dij vî nayê qebulkirin û nakeve nav karê,

Zimanên kû di aferînekan û di weşînan da tîn bikaranîn.

Deq 3. - Di zagona çapanda di deqa 2. da hatîye daxuyakirin afirînek kû hatîye çapkirin ya jî bi giştî levna çapên Televîzyonê da ya jî di filmêda, bi Tirkî ya jî zimanê l emînên resmîyên hatîye nazkirin tê bikaranîn.

Di nav peymanên gelanda kû dewleta Tirk alîkare girêdanîya zanîyarî, hînkirin, hînkara zanistî û sazenda gel û karsazîya weşîn û çapkirina daraza mijadê veşartîye.

Zimanê di sazenda zanîyarî û hînkirinanda kû tê xwandin û hînkirin.

Deq 4.- Di nav sazenda zanîyarî û hînkirinanda jîbo welatîyên Tirkêda Tirkî tê xwendin û hînkirin. Daraza peymanê nav gellan veşartîye.

Di sazenda zanîyarî û hînkirinanda, zanîyarî û hînkirinên kû bi zimanê xerîb tîn kirin. Bi hêjmara 2923 daraza zagona zanîyarî û hînkirinîya zimanê xerîb tê karkirin.

Di civîn û meşînen daxuyanwerî zimanê kû tê bikaranîn.

Deq 5.- Civîn û meşînen daxuyanwerî kû dikevin nav hêjmara zagona 2911 a bi giştî levna civînen li derva û di hûndûrda ligel afîş, pankart, pêl û êd kû di meşînen daxuyan da bi Tirkî tîn karanîn û pîlaq, deng û bantên xuyabunî ligel pergala û pêşanîyên din û weşîn û çapkirin bi Tirkî tê kirin.

Bi karanîna zarava zimanê taxîn.

Deq 6.- Welatîyên Tirk bê dij ketina deqên jor xeyn ji zimanê Tirkî dikarin bi zarava

zimanê taxîn biaxifin, çewa kû dikarin bi vî mûzîka çêbikin, wisa jî dikarin bivî mûzîka çêbikin, wisa jî dikarin plaq, deng, kasetên xuyabunî û pergal û ambûrîyên pêşanî jî bi karbînin.

Darazên ceza.

Deq 7. - Seredana sucekî pêşingî bike jî dîsa cûdaye;

a) En kû dikevin dijê girê 2 ya deqa 2. emîn ra jî ji dû milyona heta pênc milyona cezayê dirafê giran,

b) Erkederên kû li dij girêya 3 ya deqa 2 emînra jî ji pênc milyona heta deh milyona cezayê dirafê giran.

c) En ku li dij girê yeka deqa 3 emîn çapkirin û weşîn çêdikin ra jî ji bîstupenc milyona heta pêncî milyona cezayê dirafê giran.

d) En kû dikevin dijê girê yeka deqa 4 emîn ra jî ji şeş meha heta dû sala girtîgeh û ji bîstûpenc milyonî heta pêncî milyona cezayê dirafê giran,

e) En kû dikevin dijê deqa 5 emînê ra jî ji şeş meha heta salekî girtîgeh û ji dû milyona heta deh milyona cezayê dirafê giran, daraz dibe.

Dawî dayîna erkê.

Deq 8. - En kû serdanî li dij girê 3 ya deqa 2 emîn ra dixin karê, wezîrê gjidare gelempera sazende û karsazîyê, ji alîyê wezîrê navînên erkederên dageren taxî da dawîya erkê wan tê dayîn,

Bi vî şeklî ên kû jibo tevgera wan li ser mafê wan pirsvekirin ya jî paşpîrsî hatîye vekirin organên dagerê taxî kû hatîye helbijartin ya jî endamên vî organî jî alîye wezîrê navîn hate daraza vebirî, karsazên karbenda di babeta sazenda gelemperî da ligel karsazên organên li ser jî jî alîyê serokgirê wezîrê taxî bi çendemî jî erk tê durkirin.

Doza li dij dawîdana karê erkê ya jî jî erkê durxistina çendemî li danîştayê tê dîtin.

Zagona kû hatîye rakirin.

Deq 9.- Di sala 19.10.1983 da û hêjmara 2932 zagona weşîna xeyn ji zimanê Tirkî kû bi zimanê din dahatin çapkirin hatîye rakirin.

Mor û Navan

*KÖRFEZ SAVAŞI VE DURUM DEĞERLENDİRMESİ.

*KÜRTÇENİN "SERBEST" EDİLMESİ MANEVRALARI.

*İ.BEŞİKÇİ'NİN YENİ TEZLERİNİN İRDELENMESİ.(I-II-III)

*D.PERİNÇEK'İN İFLAH OLMAZ KEMALİZM'İ ÜZERİNE.

*TOPLUMSAL KURTULUŞA KISA BİR CEVAP.

*CEZAEVİ MEKTUPLARI.